گسترش
صمت
صنعت معدن تجارت
نخستین روزنامه تخصصی صبح ایران
دوشنبه
• ۲۴ شهریور ۱۳۹۳
• ۱۹ ذی‌القعده ۱۴۳۵
• ۱۵ سپتامبر ۲۰۱۴
• سال هفتم دوره جدید شماره ۳۸ • پیاپی ۱۳۵۶ • ۲۴ صفحه • قیمت: ۱۰۰۰ تومان
www.smtonline.ir - www.smtnews.ir

آمایش سرزمین ملاک جانمایی صنایع بزرگ

یکی از گزینه‌های مهم در تاسیس کارخانه‌های کلیدی و مادر صنعتی، جانمایی درست آنهاست. با توجه به طرح آمایش سرزمینی که در تمامی برنامه‌های توسعه‌ای ۵ساله کشور بر آن تاکید فراوان شده، نیاز هر منطقه به فعالیت‌های صنعتی و اشتغال مورد نظر در آن، مشخص شده است. از آنجا که جانمایی واحدهای بزرگ صنعتی به‌عنوان تامین‌کننده و خوراک صنایع دیگر کشور در میزان سوددهی این واحدها و حتی مسائل زیست‌محیطی پیرامون آن بسیار تاثیرگذار است، انتخاب مکان مناسب برای صنایع بزرگ یکی از مهم‌ترین و اساسی‌ترین عوامل تلقی می‌شود.

» ۳

با از دست رفتن بازارهای صادراتی ایران

مونتاژ خودروی چینی روی خط تولید ایرانی در عراق

» ۴

بررسی وضعیت تولید کفش و عرضه آن

کفش ایرانی برای پاهای ایرانیان تنگ شده!

» ۱۱

شفافیت، حلقه گمشده اقتصاد ایـران

» ۱۸

نایب رییس اتحادیه صنایع هوایی و فضایی:

توپولوف هرگز مجوز پرواز نمی‌گیرد

» ۲۲

برگزاری نمایشگاه شیرینی و شکلات در تهران

اروپایی‌ها با شکلات‌های شان به ایران آمدند

» ۱۳

استانداردهای ایران از روسیه بالاتر است

» ۷

چـرا سطح روابط با روس‌ها ارتقا یافت؟
علی مروی
رییس کمیسیون انرژی مجلس
» ۲۱

سرمایه‌گذاری خارج از تولید ممنوع
بهروز نعمتی
عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس
» ۴

رانت اطلاعاتی شفافیت را از بین می‌برد
آلبرت بغزیان
مدرس دانشگاه
» ۱۸

کیمیاگری تحلیلگر نماها
بهروز خدارحمی
دبیر کل کانون نهادهای سرمایه‌گذاری
» ۱۹

سنتی‌که باید تغییر کند
عبدالرضا امیرتاش
کارشناس اقتصادی
» ۲۰

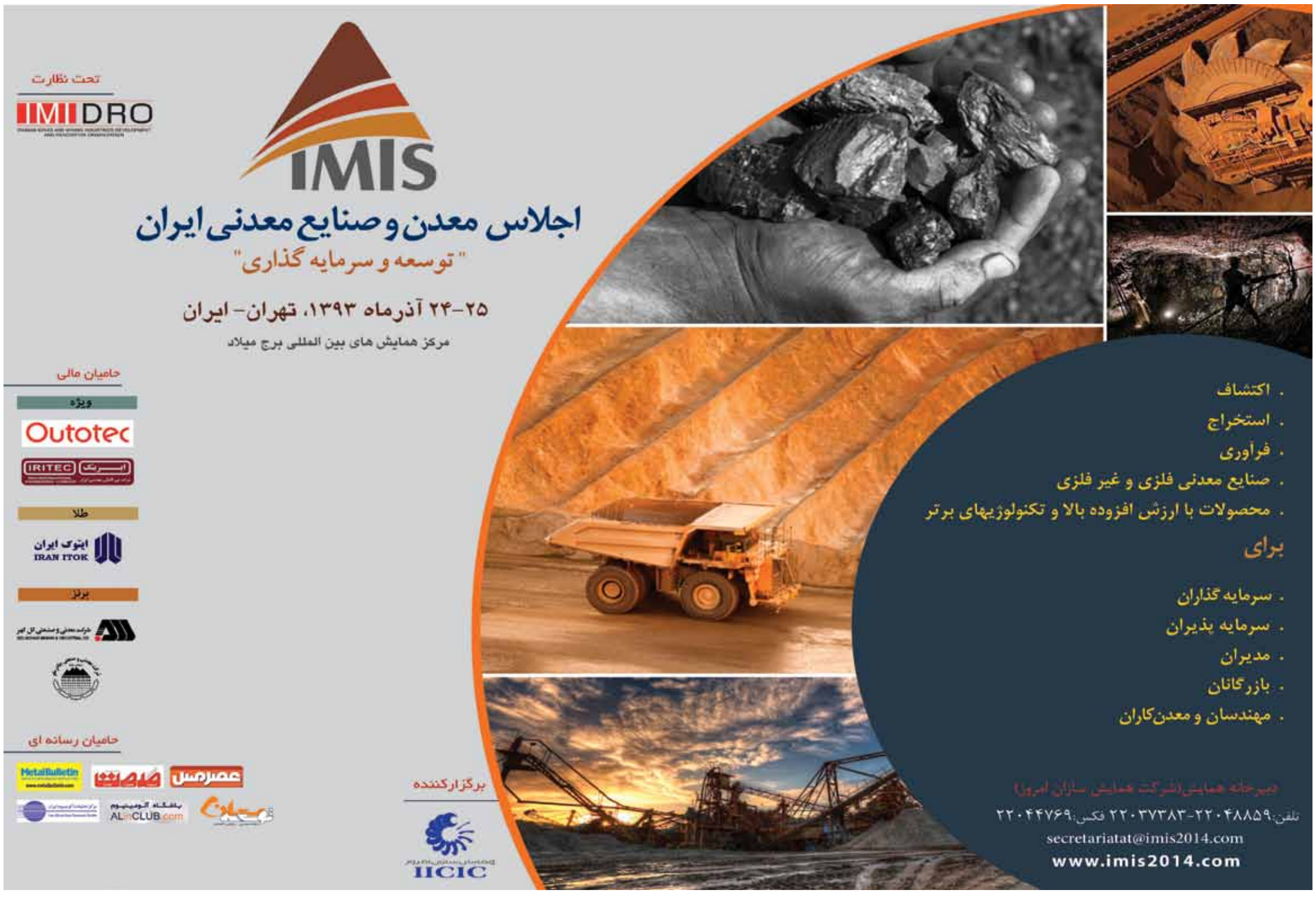

رویداد

برای شرکت در مجمع عمومی سازمان ملل؛

روحانی عازم نیویورک می‌شود

رییس جمهوری برای سخنرانی در مجمع عمومی سازمان ملل به نیویورک سفر می‌کند.

به گزارش ایسنا، حسن روحانی ۳۱ شهریور برای سخنرانی در مجمع عمومی سازمان ملل به نیویورک سفر خواهد کرد.

همچنین هفتم مهرماه نیز زمان سفر روحانی به آستاراخان روسیه برای شرکت در اجلاس کشورهای حاشیه خزر خواهد بود.

اجلاس کشورهای حاشیه خزر چهارمین اجلاس کشورهای حاشیه خزر است که به منظور تدوین نظام حقوقی این دریا برگزار می‌شود.

ظریف سه‌شنبه به نیویورک می‌رود

عضو ارشد تیم مذاکراتی ایران با ۱+۵برنامه دیدارها و مذاکرات ایران و این ۶ کشور در نیویورک را اعلام کرد.

به گزارش ایسنا، سید عباس عراقچی در جمع خبرنگاران در پاسخ به سوال ایسنا، از اعزام تیم مذاکراتی ایران به نیویورک به سرپرستی محمد جواد ظریف وزیر امور خارجه کشورمان در صبح سه‌شنبه خبر داد.

وی افزود: روز چهارشنبه مذاکرات با نهار کاری خانم اشتون و آقای ظریف آغاز خواهد شد. همچنین عصر چهارشنبه و صبح پنجشنبه دیدارهای دوجانبه بین ایران و اعضای ۱+۵ برگزار می‌شود.

عراقچی تصریح کرد: پنجشنبه عصر نیز مذاکرات ایران و اعضای ۱+۵ برگزار خواهد شد.

عضو ارشد تیم مذاکراتی ایران درباره نشست وزرای ایران و ۱+۵ گفت: هنوز برنامه این نشست مشخص نیست.

واکنش وزارت امور خارجه به گزارش «بان‌کی‌مون»

وزارت امورخارجه هرگونه اعلام نظر و قضاوت درمورد گزارش بان‌کی‌مون دبیرکل سازمان ملل از وضعیت حقوق بشر ایران را منوط به دریافت متن کامل این گزارش از مراجع رسمی دانست.

به گزارش ایرنا، اداره کل دیپلماسی وزارت امور خارجه در توضیح مطلب منتشر شده از سوی یکی از خبرگزاری‌های خارجی در خصوص گزارش دبیر کل سازمان ملل درباره وضعیت حقوق بشر ایران اعلام کرد: در این زمینه تاکنون گزارشی به‌صورت رسمی از منابع و کانال‌های رسمی و شناخته شده منتشر نشده و اعلام هرگونه نظر و قضاوت درمورد گزارش منوط به دریافت متن کامل این گزارش از مراجع رسمی و ذی‌صلاح مربوطه است.

یادآور می‌شود خبرگزاری‌ها به نقل از رویترز خبری را درمورد گزارش سالانه بان‌کی‌مون دبیرکل سازمان ملل به مجمع عمومی درباره وضعیت حقوق بشر در ایران منتشر کرده بودند.

قائم‌مقام وزیرکشور:

مجوزی برای فعالیت موتورسواران صادر نشده

قائم‌مقام وزیرکشور با تاکید براینکه هر فعالیتی از سوی آمران به معروف موتورسوار خلاف قانون است، گفت: هیچ‌گونه مجوزی برای فعالیت موتورسواران امربه معروف صادر نشده است.

حسینعلی امیری روز شنبه در گفت‌وگو با ایرنا افزود: تاکنون هیچ درخواستی مبنی بر صدور مجوز فعالیت آمران به معروف و نهی از منکر از سوی هیچ حزبی به وزارت کشور نداشته‌ایم.

وی با بیان اینکه مسئولیت سیاست‌گذاری امر به معروف و نهی‌ازمنکر برعهده وزارت کشور است، تاکید کرد: هرگونه مجوز مربوط به تجمع‌ها و فعالیت‌های آمران به معروف و نهی از منکر از سوی استانداری‌ها باید صادر شود. سخنگوی وزارت کشور با بیان اینکه معیار وزارت کشور، قانون است، تصریح کرد: هرگونه فعالیتی در زمینه امر به معروف و نهی ازمنکر بدون مجوز قانونی حتی اگر با نیت خیر انجام شود، نقض قانون است.

قائم مقام وزیر کشور اعلام کرد که تا این لحظه فعالیت موتورسواران امر به معروف از سوی هیچ حزبی به رسمیت شناخته نشده‌اند.

سخنگوی وزارت کشور گفت: به نظر می‌رسد عده‌ای با اعلام برخی اخبار در این زمینه، قصد ایجاد موج رسانه‌ای دارند. عبدالرضا رحمانی فضلی، وزیر کشور ۴ شهریور اعلام کرده بود که گشت‌های موتورسوار نیاز به مجوز قانونی دارند و در صورت تخطی از قانون با آنان برخورد خواهد شد.

آیت‌الله هاشمی رفسنجانی:

هدف از اجرای اصل ۴۴ تقویت بخش خصوصی بود

آیت الله هاشمی رفسنجانی با برشمردن ابعاد فرهنگ تدوین سیاست‌های کلی نظام در جامعه گفت: هدف از اجرا و اصلاح اصل ۴۴ قانون اساسی صدر و ذیلش در جهت تقویت بخش خصوصی و میدان دادن به مردم در کارهای اقتصادی بود.

به گزارش ایرنا، رییس مجمع تشخیص مصلحت نظام، اظهار کرد: جز مقطع ۸ سال گذشته که روند معکوسی در روابط با کشورها ایجاد شد، در هر مقطعی بر اساس تعامل با همسایگان، کشورهای منطقه، جهان اسلام و نظام بین‌المللی، برنامه‌هایی در کشور وجود داشته است.

وی در ادامه سفر به مشهد مقدس، در دیدار صنعتگران و فعالان اقتصادی استان خراسان رضوی، قطع روابط با کشورها را در جهان کنونی غیرممکن و متضمن خسارت‌های سیاسی و اقتصادی خواند و افزود: به‌جز اسرائیل که در آرمان‌های انقلاب یک رژیم نامشروع است، می‌توانیم با همه دنیا بر اساس اصل عزت، حکمت و مصلحت رابطه داشته باشیم و کار کنیم.

آیت الله هاشمی رفسنجانی ایران را کشوری دانست که مجموعه امتیازات تاریخی، جغرافیایی، تمدنی و فرهنگی آن می‌تواند الگوی کشورها باشد که شرط آن، فعلیت بخشیدن به ظرفیت‌های بالقوه است.

رییس مجمع تشخیص مصلحت نظام، متانت، نجابت، دلسوزی و اراده مردم ایران را برای ساختن کشور بی‌نظیر خواند و گفت: در مقاطع مختلف تاریخی هر وقت انحرافی در مسیر حرکت جامعه ایجاد شد، مردم با شعور و شور وارد شدند که انتخابات سال ۹۲ تازه‌ترین مصداق آن است.

وی تشخیص مردم برای ترسیم خط سیر امور اجرایی را برخاسته از آینده‌نگری سیاسی و اجتماعی دانست و ادامه داد: در مقطعی که کسی چنین نتیجه‌ای برای انتخابات متصور نبود، مردم نشان دادند که بسیار بهتر و عمیق تر از جریان‌ها مسائل را درک می‌کنند.

آیت‌الله هاشمی رفسنجانی در پاسخ به اظهارات حاضران درباره مشکلات اقتصادی و کشاورزی، با اشاره به مشکل کم آبی در مناطق مختلف کشور، گفت: در همین شرایط می‌بینیم که بسیاری از رودخانه‌های مرزی هرز می‌روند و هیچ استفاده‌ای از آنها نمی‌شود.

رییس مجمع تشخیص مصلحت نظام با بیان طرح‌هایی که برای مهار آب‌های سطحی در استان‌های غربی و جنوبی کشور ایجاد شد، تصریح کرد: بهترین زمین‌ها را در استان‌های کرمانشاه، ایلام و خوزستان داریم که با مدیریت آب می‌توان به افزایش کمی و کیفی محصولات کشاورزی رسید.

وی آبیاری تحت فشار را یکی از طرح‌های مهم برای جبران کمبود آب در کشور دانست و افزود: حتی مقدمات گسترش این صنعت را در کشور فراهم کرده بودیم که متاسفانه به دلیل سوءمدیریت‌ها، می‌بینید که شرایط به کجا رسید.

ایشان با برشمردن امتیازات واگذاری کارها به مردم برای رونق تولید، گفت: به قانونی که مصوب مجمع و مورد تایید رهبری بود و از آن انتظار انقلاب اقتصادی داشتند، به گونه‌ای عمل کردند که حتی در واگذاری‌ها از دولت به شبه دولتی‌ها رسیدیم.

رییس مجمع تشخیص مصلحت نظام با بیان اقدامات منفی دولت سابق در مسائل اقتصادی و سیاسی که ریشه در فرهنگ هم دارد، اظهار کرد: سرانجام مردم تصمیم گرفتند که نگذارند آن شیوه اجرایی بیش از این کشور را گرفتار تنگناهای سیاسی، اقتصادی و فرهنگی کند.

آیت الله هاشمی رفسنجانی دولت یازدهم را نتیجه اراده مردم خواند و ادامه داد: باید به دولتی که در اوج گرفتاری‌ها، مسئولیت پذیرفت کمک کرد و دولت هم باید قدر حمایت‌های رهبری معظم و مردم را بداند.

رییس مجمع تشخیص مصلحت نظام با برشمردن مشکلات دولت در مسائل سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی گفت: کسانی که از دولت سابق تا روز آخر حمایت کردند و شریک آن دولت در حیف و میل از درآمدهای کشور در آن سال‌ها هستند، امروز علیه دولت مردمی کارشکنی می‌کنند.

آیت‌الله هاشمی رفسنجانی رابطه دولت و ملت را بسیار خوب توصیف و بیان کرد: به رغم عمق گرفتاری‌ها، تاکنون کارهای مدونی برای حل مشکلات انجام شده که البته امید می‌رود این روند به شتاب مطلوب خود برسد؛ هر چند که مردم همه چیز و حتی موانع و مشکلات دولت را می‌دانند و همچنان امیدوارند.

خارج رفتن دانشجویان به مصلحت نیست

رییس هیات امنای دانشگاه آزاد اسلامی گفت: خارج رفتن دانشجویان به مصلحت نیست و لازم است در کسب علم از دیگران جلو باشیم.

به گزارش ایسنا، آیت‌الله‌هاشمی‌رفسنجانی در جلسه هیات امنای دانشگاه آزاد اظهار کرد: باید راه را برای کسانی که می‌خواهند با هزینه خودشان تحصیل کنند، باز کنیم.

وی خاطرنشان کرد: متقاضیان زیادی برای دانشگاه آزاد در داخل و خارج از کشور وجود دارد؛ اخیرا دانشجویان زیادی به دلیل تحریم‌ها در خارج تحت فشار قرار گرفتند و به کشور باز می‌گردند؛ از طرفی ظرفیت دولت نیز محدود شده و دولت در بسیاری از کارهای مهم دچار کسری بودجه شدید است.

کسری بودجه از اوایل انقلاب تاکنون در همه زمان‌ها بوده، به جز در مقطعی که درآمدمان افزایش پیدا کرد و در همان زمان بود که بدبختی‌مان هم زیاد شد.

سیاست اقتصاد مقاومتی بسیار فراتر از بحث تحریم‌هاست

عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام با بیان اینکه سیاست اقتصاد مقاومتی بسیار فراتر و بنیادی‌تر از مقابله با تهدیدها و تحریم‌های خارجی است، گفت: در اقتصاد مقاومتی باید نگاهی جامع‌تر به نیروی انسانی داشته باشیم.

به گزارش ایرنا، علی آقامحمدی دیروز یکشنبه در کارگاه آموزشی اقتصاد مقاومتی با تبیین سیاست و مفهوم آن که در دانشکده مدیریت دانشگاه علوم اقتصادی برگزار شد، افزود: ویژگی اقتصاد مقاومتی، اقتصادی توسعه‌ای و در مسیر پیشرفت کشور است که در مقابل مخاطرات، تهدیدات و تغییرات عکس‌العمل نشان می‌دهد. وی خاطرنشان کرد: اقتصاد مقاومتی ضایعات سیاست‌های اقتصادی که در سال‌های گذشته به کشور وارد شده است را جدا می‌کند و از فراز و فرودهای خودساخته نجات می‌دهد.

رییس کمیسیون چشم‌انداز و نخبگان مجمع تشخیص مصلحت نظام تصریح کرد: متاسفانه نحوه نگاه دولت‌های گذشته به مردم سبب شده که در اقتصاد کشور مشکلات زیادی پیش آید اما اقتصاد مقاومتی به دنبال استفاده از نقاط قوت ما در زمینه‌های مختلف است.

آقامحمدی یکی از نقاط قوت ایران را وجود نیروی انسانی عنوان کرد و گفت: منابع و سرمایه داخلی کشور ما زیاد است و در جهان وضعیت خوبی در این زمینه داریم که باید از آن برای پیشرفت اقتصادی کشور استفاده کنیم. وی ادامه داد: از زمان اکتشاف نفت در مسجدسلیمان و استفاده از اولین محموله‌های نفتی تا به امروز حدود ۳۸هزار میلیارد دلار برداشت داشته‌ایم که تخمین زده می‌شود تا ۳۰ هزار میلیارد دلار دیگر نفت ذخیره داشته باشیم و اگر تجهیزات‌مان را به روز کنیم و توسعه دهیم این میزان به ۱۲۰ هزار میلیارد دلار خواهد رسید.

وی تصریح کرد: در اقتصاد مقاومتی نوع نگاه ما به نفت تغییر کرده و از کالای مصرفی به کالای سرمایه‌ای تبدیل شده است که باید از آن در سرمایه‌گذاری برای پیشرفت اقتصاد کشور بهره‌برداری کنیم.

عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام، وضعیت ایران در زمینه سرمایه انسانی را نسبت به شاخص‌های جهانی خوب توصیف و بیان کرد: ما دومین رشد شاخص نیروی انسانی بعد از کره‌جنوبی را داریم.

هرغده چرکینی در ناجا معرفی می‌شود

فرمانده نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران گفت: امروز ناجا افتخار دارد که اگر درون سازمانش غده چرکینی پیدا شود، آن را شناسایی و به مردم معرفی کند.

به گزارش واحد مرکزی خبر، سردار سرتیپ اسماعیل احمدی‌مقدم در سی‌وچهارمین دوره دانش‌آموختگی دانشجویان دانشگاه علوم انتظامی امین گفت: لازمه بقای هر حکومتی اقتدار است.

سردار احمدی‌مقدم با بیان اینکه برخورد پلیس فقط برخورد با دزدان و مجرمان نیست، افزود: امروز در مجموعه‌ای مانند پلیس راهور، نیروهای پلیس با فرهنگ‌سازی و ارتباط با مردم کاهش ۱۰ هزار نفری آمار تصادفات در ۱۰ سال را رقم زده‌اند که البته ظرفیت کشور ما بیش از این تعداد است.

فرمانده ناجا کارآمدی و مبارزه با فساد را ۲ عنصر بقای هر نظامی دانست و گفت: در موضوع برخورد با فساد، پلیس در ۲ جبهه فعالیت می‌کند که جبهه اول مبارزه با فساد بیرونی و برخورد با مفسدان و ویژه‌خواران و ... است که در این حوزه نیروی انتظامی نباید هیچ تفاوتی میان افراد قائل شود.

سردار احمدی‌مقدم مبارزه با فساد درونی را بعد دیگر کار پلیس برشمرد و افزود: با توجه به شرایط کار پلیس باید در درون خودمان نیز با شیطان مبارزه کنیم، چرا که در میدان‌هایی که پلیس در آن حضور می‌یابد آلودگی و لغزش زیاد است.

آغاز به‌کار پنجاه و سومین اجلاس سالانه آلکو

پنجاه و سومین اجلاس سالانه سازمان حقوقی مشورتی آسیایی- افریقایی آلکو (AALCO) از امروز (دوشنبه) به مدت ۴ روز در تهران برگزار می‌شود.

به گزارش ایرنا، در این اجلاس که اجلاس سالانه مجمع عمومی سازمان حقوقی مشورتی آسیایی- افریقایی آلکو نیز است، مهم‌ترین موضوعات و تحولات حقوقی بین‌المللی مورد بحث و تبادل نظر نمایندگان ۴۷ کشور عضو این سازمان قرار می‌گیرد.

همچنین در نشست ۴ روزه تهران، اجلاس ویژه‌ای با هدف بررسی افراط‌گرایی خشونت‌آمیز و تروریسم برگزار می‌شود.

در اجلاس تهران علاوه بر موضوعات مربوط به دبیرخانه آلکو، موضوعات مهمی نظیر وضعیت و رفتار با پناهندگان، اخراج فلسطینی‌ها و سایر اقدامات رژیم صهیونیستی از جمله مهاجرت دسته‌جمعی و اسکان یهودیان در تمامی سرزمین‌های اشغالی در مغایرت با حقوق بین‌الملل به ویژه کنوانسیون چهارم ژنو ۱۹۴۹مورد بحث و بررسی قرار می‌گیرد.

اعمال فراملی قوانین ملی، تحریم‌های تحمیلی بر کشورهای ثالث، سازمان تجارت جهانی به‌عنوان چارچوب توافقات و دستورالعمل برای تجارت جهانی، حمایت از افراد در زمان بلایای طبیعی، تشکیل عرف بین‌الملل، حمایت از جو زمین و لایه اوزون، محیط زیست و توسعه پایدار، تحولات حقوق بین‌الملل دریاها از دیگر محورهای این اجلاس است.

در این اجلاس ۴ روزه همچنین اجلاس ویژه‌ای با هدف بررسی افراط‌گرایی خشن و تروریسم برگزار می‌شود.

امسال، جهان آشفته‌تر از همیشه است

دبیرکل سازمان ملل متحد با بیان اینکه امسال، همزمان با گرامیداشت روز جهانی مردم‌سالاری، به نظر می‌رسد جهان آشفته‌تر از همیشه شده‌است، گفت: تمامی جوانان در هر مکان باید تا هدایت حرکت اصلی به سوی مردم‌سالاری فراگیر در جهان را به عهده گیرند.

به گزارش مهر، دبیرکل سازمان ملل متحد در پیامی به مناسبت روز جهانی مردم سالاری، ۱۵ سپتامبر ۲۰۱۴ برابر با ۲۴ شهریور ماه جاری، از تمامی جوانان در هر مکان خواست تا هدایت حرکت اصلی به سوی مردم‌سالاری فراگیر در جهان را به عهده گیرند. در پیام بان‌کی‌مون آمده است: امسال، همزمان با گرامیداشت روز جهانی مردم‌سالاری، به نظر می‌رسد جهان آشفته‌تر از همیشه شده است. وی می‌گوید: در بسیاری از منطقه‌ها و به روش‌های گوناگون، ارزش‌های سازمان ملل متحد شامل بعضی از اساسی‌ترین حقوق و آزادی‌های نهفته در منشور ملل متحد، مورد آزمون و چالش قرار گرفته‌اند. دبیرکل از آنان که وی آنها را بزرگترین نسل جوان در تاریخ بشریت نام نهاد، خواست تا با این چالش‌ها مبارزه کرده و در نظر داشته باشند برای حل آنها چه اقدامی می‌توانند انجام دهند. وی خطاب به جوانان گفت: می‌توانید سرنوشت خود را به دست گیرید و آرزوهای خود را تبدیل به آینده‌ای بهتر کنید، برای ایجاد جوامع قوی‌تر و دموکراتیک‌تر کمک نمایید، با همکاری یکدیگر و استفاده از خلاقیت‌های خود تبدیل به معمارهایی برای آینده شوید که در آن هیچ فردی عقب نمی‌ماند و برای هدایت جهان در مسیری به سوی آینده‌ای بهتر کمک کنید.

فعالان صنعتی با اشاره به هدررفت سرمایه‌ها با مکان‌یابی‌های نادرست، تاکید کردند

آمایش سرزمین، ملاک جانمایی صنایع بزرگ

شکوفه حبیب‌زاده- گروه صنعت: یکی از گزینه‌های مهم در تاسیس کارخانه‌های کلیدی و مادر صنعتی، جانمایی درست آنهاست. با توجه به طرح آمایش سرزمینی که در تمامی برنامه‌های توسعه‌ای پنجساله کشور بر آن تاکید فراوان شده، نیاز هر منطقه به فعالیت‌های صنعتی و اشتغال مورد نظر در آن منطقه، مشخص شده است. از آنجا که جانمایی واحدهای بزرگ صنعتی به‌عنوان تامین‌کننده و خوراک صنایع دیگر کشور در میزان سوددهی این واحدها و حتی مسائل زیست‌محیطی پیرامون آن بسیار تاثیرگذار است، انتخاب مکان مناسب برای صنایع بزرگ یکی از مهم‌ترین و اساسی‌ترین عوامل تلقی می‌شود. متاسفانه به‌سبب برخی از عوامل که به گفته کارشناسان بیشتر سیاسی است تا اقتصادی، اغلب صنایع بزرگ کشور در مکان‌هایی نادرست شکل گرفته‌اند که در برخی موارد نه‌تنها سود را برای این کارخانه‌ها به همراه نیاورده‌اند، بلکه زیان‌ده نیز بودند.

▣ عوامل مهم در تعیین جانمایی

احمد پورفلاح، رییس کمیسیون صنایع اتاق بازرگانی ایران در گفت‌وگو با صمت در رابطه با جانمایی صنایع بزرگ کشور اظهار کرد: جانمایی برای کارخانه‌ها بسیار حساس است. باید در جانمایی بسترهای بومی، شرایط اقلیمی و بسیار از موارد از جمله نیازهای کارخانه موردنظر قرار گیرد. متاسفانه جانمایی صنایع بزرگ در کشور اغلب غیرکارشناسی صورت گرفته است. از آنجایی که بحث آمایش سرزمین در کشور بسیار کم مدنظر قرار گرفته، محل پروژه‌ها به جای اینکه بیشتر کارشناسی و فنی باشد و در آن بازار مصرف یا صادرات در نظر گرفته شود، با آنها برخورد سیاسی شده است. این نماینده‌های مجلس بودند که تعیین می‌کردند کدام واحد صنعتی در کجای کشور تاسیس شود و برای این منظور وزارتخانه‌های صنعتی و کابینه دولت را تحت فشار قرار می‌دادند.

پورفلاح در ادامه افزود: این واقعیت است که محصولی را در منطقه‌ای تولید کردیم که نیاز آن منطقه به آن محصول به میزان کمتر از ۱۰درصد بود و اگر آن محصول را به استان مجاور می‌فرستادیم از نظر حمل‌ونقل برای سرمایه‌گذار هیچ توجیهی نداشت. در حال حاضر ۲۹هزار طرح نیمه‌تمام صنعتی در کشور وجود دارد که برخی از آنها در مکان‌هایی در نظر گرفته شده‌اند که طرح‌های مشابه آن وجود دارد به‌طوری که اگر نظارت درستی روی آن صورت می‌گرفت، چنین اشتباهاتی به وقوع نمی‌پیوست.

▣ بازنگری در طرح‌های نیمه‌تمام صنعتی

وی در ادامه افزود: منظور من این نیست که کنترل‌ها روی سرمایه‌گذاران ایجاد شود، بلکه باید برای جواز تاسیس مکانیزم بهتری تنظیم شود. هنوز اعتقاد دارم که سرمایه‌گذار باید در سرمایه‌گذاری آزاد باشد اما باید به وی مشاوره داده شود. اگر اتاق فکری برای این منظور تشکیل شده تا براساس آمار و ارقام به سرمایه‌گذار در مورد محصولی که برای تولید مدنظر دارد اطلاعات لازم از جمله نیاز کشور به آن محصول و میزان واردات آن داده شود، سرمایه‌گذار می‌تواند با دقت کافی در این راه گام بردارد.

پورفلاح با ارائه راهکاری برای جلوگیری از ادامه این روند اظهار کرد: به عقیده من باید کارگروهی متشکل از مسئولان دولتی و سرمایه‌گذاران هر منطقه ایجاد شود و در طرح‌های نیمه‌تمام موجود در هر منطقه بازنگری صورت گیرد. در این راستا اگر برای تولید محصولی ۲۰ تا ۳۰درصد سرمایه‌گذاری شده اما دچار مشکل شدیم، باید هزینه‌های آن را بپذیریم و به سرمایه‌گذار کمک کنیم تا تغییر کاربری داده یا جابه‌جایی‌های لازم را انجام دهد و براساس طرح آمایش سرزمین طرح‌ها و پروژه‌ها تنظیم شود.

▣ اعمال نفوذ سیاسی در جانمایی صنایع بزرگ

مهدی جاریانی، عضو هیات نمایندگان اتاق تهران نیز در گفت‌وگو با صمت در این رابطه گفت: در ارتباط با جانمایی و استقرار صنایع از پیش از انقلاب تا به امروز، تفکر استراتژیک و برنامه‌ریزی شده وجود نداشت. به‌عنوان مثال با اعمال نفوذ نمایندگان مجلس، عوامل و ارگان‌های مختلف، برخی واحدها بدون در نظر گرفتن بازار منطقه، نزدیکی به منابع مواد اولیه، اقتصادی بودن حمل‌و نقل مواد اولیه و دسترسی به انرژی و به‌ویژه نزدیکی به بنادر برای مسائل صادراتی تاسیس شدند. البته در اینجا واحدهای بزرگی که دارای نقش کلیدی و در حکم واحدهای مادر و تاثیرگذار در صنایع دیگر هستند، مدنظر است.

جاریانی با اشاره به برنامه‌های توسعه‌ای ۵ساله کشور افزود: در طرح‌های توسعه‌ای که در برنامه‌های عمرانی ۵ساله در نظر گرفته شده، نیاز بوده برخی از صنایع در آمایش سرزمینی شکل گیرند اما برخی از این کارخانه‌ها از شکل منطقی خارج شد. در واقع نبود برنامه‌ریزی دقیق در این فعالیت‌ها بسیار تاثیرگذار بوده است.

> **اگر برای تولید محصولی ۲۰ تا ۳۰درصد سرمایه‌گذاری شده اما دچار مشکل شدیم، باید هزینه‌های آن را بپذیریم و به سرمایه‌گذار کمک کنیم تا تغییر کاربری داده یا جابه‌جایی‌های لازم را انجام دهد و براساس طرح آمایش سرزمین طرح‌ها و پروژه‌ها تنظیم شود**

این فعال صنعتی با اشاره به یکی از طرح‌های موفق کشور اظهار کرد: مجموعه تاسیسات پارس جنوبی نمونه موفقی از صنایع مادری است که پس از انقلاب در کشور شکل گرفته‌اند. عوامل مربوط به تولید، پشتیبانی و... در این مجموعه در قالب فازهای ۱۵گانه همگی در یک محل ایجاد شدند و با توجه به نزدیکی به منابع نفت و انرژی، تولید در همان‌جا صورت گرفته و صادرات و تامین نیاز داخلی نیز از همان‌جا صورت می‌گیرد، اما متاسفانه در باقی طرح‌ها، کارخانه‌ها مطابق با طرح اولیه صورت نگرفته‌اند.

جاریانی با اشاره به تجارت موفق در کشورهای دیگر بیان کرد: در کشورهای دیگر با برنامه‌ریزی، محل معادن و صنایع وابسته به آنها یا مواد اولیه تعیین می‌شود، اما در کشور ما چنین اتفاقی صورت نمی‌گیرد. البته یکی از عوامل موثر در جانمایی صنایع بزرگ در دولت‌های گذشته، به‌وجود آوردن صنایع در مناطق دوردست و کمتر برخوردار بود. در این رابطه مسائل اشتغال، بالا بردن سطح کیفی، آبادانی کشور مدنظر بوده اما عمدتا برای چنین منظوری باید صنایع کوچک و متوسط در نظر گرفته شوند و تاسیس صنایع بزرگ در این مناطق، موفقیت در رقابت با صنایع کشورهای دیگر را در پی نخواهد داشت.

▣ تدوین استراتژی صنعتی ۲۵ساله

وی با ارائه پیشنهادی به‌منظور جلوگیری از جانمایی‌های نادرست صنایع بزرگ در کشور تصریح کرد: برای جلوگیری از این اتفاقات بهتر است متولی امر یعنی وزارت صنعت، معدن و تجارت استراتژی صنعتی ۲۵ساله‌ای را تدوین کند و در آن در ارتباط با جانمایی صنایع به مسیر عبور انرژی، نزدیکی به بنادر، میزان مصرف داخلی، بررسی بازارهای بین‌المللی و... توجه شود.

عضو هیات نمایندگان اتاق تهران در پاسخ به این پرسش که آیا جابه‌جایی یا تغییر کاربری این واحدها مفید خواهد بود یا خیر، گفت: برخی از صنایع از نظر کارهای اولیه و زیربناها اقدامات اساسی زیادی را می‌طلبند و انتقال، توقف، جابه‌جایی یا تغییر کاربری برای آنها گران تمام می‌شود، اما می‌توان این را در نظر گرفت که واحدهایی که در مراحل اولیه به سر می‌برند و تازه کلنگ خورده‌اند، یکبار دیگر بازنگری شوند تا مکان‌یابی صحیح و بهتری را در این زمینه داشته باشیم.

با توجه به گفته این کارشناسان به نظر می‌رسد باید در صدور جواز تاسیس واحدهای صنعتی دقت کافی صورت گیرد و در جانمایی آنها عوامل متعدد اقلیمی، دسترسی‌ها و مزیت‌های اقتصادی مدنظر قرار گیرد.

یادداشت

هزینه‌های هنگفت یک مکان‌یابی نادرست

میترا ممسنی

دبیر گروه صنعت

کافی است تنها چند روزی در گرمای طاقت‌فرسای خوزستان، شب‌های سرد کویر یزد، آفتاب سوزان کرمان و... و در میان کارخانه‌های عظیم‌الجثه‌ای همانند فولاد خوزستان، معدن مس کرمان و معادن و کارخانه‌هایی از این دست قدم بزنید تا نیاز به آب و انرژی و سایر زیرساخت‌ها را با گوشت و پوست خود لمس کنید. یکی از اصلی‌ترین نیازهای تولید فولاد که نگاه به دیگ ذوب آن هم تشنگی می‌آورد، آب است. حال بماند که برق و گاز رکن اساسی آن به شمار می‌رود و تا زمانی که این عنصر ارزشمند نباشد قدم از قدم برداشته نمی‌شود، اما متاسفانه در چند سال گذشته و به واسطه جانمایی‌های غلط که به اذعان کارشناسان، برخی از آنها به واسطه فشار سیاسی و برخی دیگر به واسطه محدودیت‌های به وجود آمده بوده است، تامین این زیرساخت‌ها با هزینه‌های هنگفتی همراه شده که سوددهی این واحدها را زیر سوال برده است. اما به‌طور کلی در طول سال‌های گذشته یکی از اصلی‌ترین موارد در روند احداث واحدهای صنعتی، جانمایی این واحدها بوده است. این امر از آن جهت دارای اهمیت است که با توجه به هزینه‌های گزاف تامین زیرساخت‌ها ازجمله انرژی، دقت بیشتری در این زمینه مورد نیاز است. با توجه به اینکه طی سال‌های گذشته کارخانه‌های بزرگی همچون فولاد مبارکه، ذوب‌آهن اصفهان و... که تولیدکننده مواد اولیه دیگر صنایع بوده‌اند، شکل گرفته و نقش پررنگی در ارزش افزوده اقتصاد و به‌ویژه صنعت ایفا کرده‌اند، همواره این انتقاد وارد بوده که مکان‌یابی صحیحی برای این کارخانه‌ها در نظر گرفته نشده است. در حالی که اگر پای سخن اهالی فن بنشینیم نه‌تنها این نظریه را رد می‌کنیم، بلکه باید بر هوش و ذکاوت بانیان این امر آفرین بگوییم. به گفته فعالان قدیمی حوزه صنعت و معدن، امن ماندن برخی از این تجهیزات و صنایع از آثار جنگ تحمیلی دلیل اصلی ایجاد و راه‌اندازی این واحدها در خارج از مکان تعیین شده، بوده است. هرچند که براساس قانون بهسازی واحدهای صنعتی که پس از جنگ تحمیلی به تصویب رسید، امکان جابه‌جایی واحدهای صنعتی وجود دارد اما طبیعتا به دلیل هزینه‌های بالای آن، تاکنون این امر محقق نشده است. آنچه در این رهگذر مورد توجه قرار گرفته است، هزینه‌های بالای تامین انرژی و همچنین زیرساخت در واحدهایی است که بنا به دلایلی در مکانی که باید باشند، قرار نگرفته‌اند. کارشناسان و فعالان صنعتی یکی از اصلی‌ترین چالش‌های موجود در این زمینه را درخواست‌های برخی از اهالی سیاست می‌دانند و می‌گویند که در سال‌های گذشته برخی از کارخانه‌های صنعتی و همچنین معدنی تنها به اصرار ایجاد شده‌اند، در حالی‌که هیچ دلیل توجیه‌کننده‌ای برای به وجود آمدن آنها نبوده است و اگر این روزها شاهد بیش از ۲۹هزار طرح نیمه‌تمام صنعتی و معدنی هستیم به دلیل سطح‌نگری به این موضوع بوده که باید به شکلی جدی‌تر به آن پرداخت. این در حالی است که پس از اجرای قانون هدفمندسازی یارانه‌ها و واقعی‌تر شدن قیمت حامل‌های انرژی، استفاده بهینه از آن وارد فاز تازه‌ای شد. هرچند که براساس پیش‌بینی‌های صورت گرفته دولت‌های پیشین مبنی بر آمایش سرزمین، می‌توان تا حدود زیادی از احداث نادرست واحدها جلوگیری کرد اما به اذعان فعالان این حوزه، در اختیار داشتن اطلاعاتی وسیع در زمان صدور جواز تاسیس و همچنین فراهم شدن امکان استفاده از آمایش سرزمین می‌تواند راهگشای خوبی در این مسیر باشد.

روی خط خبر

▣ شاتا- علی یزدانی، معاون توسعه مدیریت، منابع و امور استان‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت در نخستین گردهمایی سراسری روسای گروه‌های نوسازی و تحول اداری سازمان صنعت، معدن و تجارت استان‌ها با بیان اینکه ساختار سازمانی و تشکیلات تفضیلی سازمان صنعت، معدن و تجارت استان‌ها پس از ۳ سال تدوین و به استان‌ها ابلاغ شد، گفت: اصلاح ساختار برعهده گروه‌های نوسازی و تحول اداری سازمان صنعت، معدن و تجارت استان‌ها بوده و باید توسط آنها پیاده‌سازی ساختار سازمانی و تشکیلاتی انجام شود. وی یادآور شد: با واگذاری بخشی از اختیارات وزارتخانه به استثنای وظایف حاکمیتی به تشکل‌ها و بخش غیردولتی، «چابک‌سازی» وزارت صنعت، معدن و تجارت و سازمان‌های استانی صورت می‌پذیرد.

▣ واحد مرکزی خبر- مسلم بیات، مدیرکل استاندارد استان تهران با اشاره به اینکه در ۵ ماه ابتدای سال تاکنون، ۱۳۱ استاندارد مصوب کمیته ملی در این اداره کل تدوین و ثبت شده است، گفت: جلسه شورای سیاستگذاری تدوین و ترویج استاندارد با محوریت تعیین اولویت‌های تدوین استانداردهای ملی برگزار شد.

گپ

دسترسی به آب، مهم‌ترین عامل در تعیین جانمایی کارخانه‌ها

بنفشه بینش- در تاسیس کارخانه‌های بزرگ صنعتی و معدنی در هر کشور، برای استفاده بهینه از این کارخانه‌ها، موارد متعددی باید در نظر گرفته شود. جانمایی واحدهای صنعتی یکی از مهم‌ترین عوامل تاثیرگذار در بهره‌وری این کارخانه‌هاست. اهمیت جانمایی در صنایع بزرگ و جانمایی کارخانه‌های بزرگ صنعتی و معدنی کشور را با محمدحسین فلاح، عضو هیات‌مدیره کنفدراسیون صنعت در میان گذاشته و مورد بررسی قرار دادیم که در ادامه می‌خوانید:

◉ چه عواملی در جانمایی صنایع بزرگ دارای اهمیت است؟

یکی از عوامل تصمیم‌گیری در جانمایی کارخانه‌های صنعتی و معدنی، مسائل مربوط به انرژی است. در گذشته انرژی چندان مورد استفاده نبوده و با قیمت نازل در اختیار صاحبان صنایع قرار می‌گرفت بدین خاطر به آن توجه زیادی نمی‌شد. صنایع سنگین عمدتا حمل‌ونقل زیادی برای مواد اولیه و انتقال محصولات به بازار مصرف دارند و در این راستا مصرف انرژی دارای اهمیت شده است. انرژی هرچقدر گران‌تر شود انتخاب موقعیت یک صنعت به‌سبب وابستگی به ذخایر انرژی مهم‌تر می‌شود. برخی از صنایع بهتر است به آب دسترسی داشته باشند و برای حمل‌ونقل محصولات و انرژی که مصرف می‌کنند به جانمایی اهمیت بیشتری دهند. اگر قیمت سوخت واقعی شود و تولید عمدتا بر پایه صادرات حرکت کند، در کنار دریا بودن هم برای صادرات خوب است و هم آب مورد نیاز این واحدها تامین می‌شود. از سویی دسترسی به آب برای صنایع مادری چون فولاد، پتروشیمی، آهن و... بسیار حیاتی است که توجه به آن بسیار مهم تلقی می‌شود. در واقع تامین زیرساخت‌هایی همچون آب، برق، گاز و... برای تعیین جانمایی واحدهای صنعتی حائز اهمیت است.

◉ اما اگر نگاهی به برخی از صنایع بزرگ کشور داشته باشیم، درمی‌یابیم که در جانمایی آنها به این مسائل اهمیتی داده نشده است. نظر شما در این رابطه چیست؟

صنایع بزرگ کشور بیشتر بر اثر فشارهای منطقه‌ای و سیاسی تاسیس شده‌اند اما در عین حال از نظر کارشناسی نیز برای برخی از آنها دلایل منطقی وجود داشت. به‌عنوان مثال یکی از مسائلی که در ساخت فولاد مبارکه پیش از انقلاب مطرح بود مسئله آب بود که به‌سبب آن قرار بود در کنار خلیج فارس تاسیس شود که البته درنهایت به اصفهان منتقل شد. دسترسی به ذخایر سنگ‌آهن یکی از دلایل انتقال فولاد مبارکه به اصفهان بود. البته در این راستا چندین عنصر دخیل بودند. کشور ایران چند سال پیش مبتنی بر صادرات نبود بلکه همه بازارها برای رفع نیازهای داخلی تعریف می‌شد. اصفهان که در مرکز ایران بوده و دسترسی به آن آسان است بدین منظور برگزیده شد. اما از طرفی در حال حاضر شاهد هستیم که تولید این واحد به‌دلیل مشکلات آب دچار مشکل شده است.

اگر به پیش از انقلاب بازگردیم اغلب صنایع به دهانه کارون دسترسی داشتند. در گذشته استفاده از آب کارون و اروندرود برای صنعت بسیار بااهمیت بود، زیرا آب این دو رودخانه شیرین بوده و پیش از پیوستن به دریا قابلیت مصرف داشتند. بعدها با حمله عراق به ایران آسیب‌پذیری صنایع کشور افزایش یافت. یکی از دلایل سیاسی که سبب انتقال صنایع به مرکز کشور بود احتمال حمله به این کارخانه‌ها بود. در شرایط عادی صنعت باید به فکر انرژی باشد و موقعیت جغرافیایی صنعت را بسنجد.

◉ حال با در نظر گرفتن اینکه جانمایی برخی از این صنایع بزرگ نادرست بوده، به نظر شما جابه‌جایی یا تغییر کاربری این صنایع در حال حاضر درست بوده یا هزینه‌بر است؟

به‌طور روشن اگر فناوری‌های روز جهان در کنترل صنعت درآمده باشد، انتقال صنعت یک معضل قابل حل خواهد بود. اگر نگاهی به صنایع فولاد در امریکا داشته باشیم، می‌بینیم وقتی این کارخانه‌ها دچار مشکلات زیست‌محیطی شدند، خیلی ساده واگذار شدند اما در کشور ما نوعی خوف و ترس از انتقال صنایع بزرگ وجود دارد. در حالی که مسئله غامضی نیست و اگر فناوری در اختیار صنعت باشد و مدیران صنعتی نیازمند مشاوره‌های خارجی در تهیه نقشه‌ها و فونداسیون‌ها نباشند، مسئله‌ای کاملا قابل تامل و به عقیده من بسیار عملیاتی است، البته به شرطی که فاکتورها و المان‌های اقتصادی در نظر گرفته شود و قوانین، تسهیلاتی را برای انتقال این نوع صنایع در نظر بگیرند.

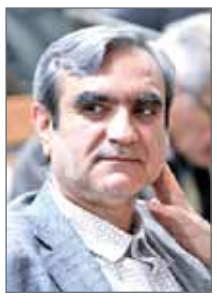

◉ آیا در قوانین موجود کشور چنین مواردی در نظر گرفته شده است؟

پس از جنگ، قوانینی تحت عنوان قانون نوسازی صنایع تصویب شد. یکی از اهداف این قانون، مسئله مربوط به بهسازی اراضی این واحدها بود. در مفاد این قانون آمده بود در جابه‌جایی‌های واحدهای صنعتی، فرصت افزایش بهره‌وری سرزمینی برای به دست آوردن پول و سرمایه به‌دست بیاید. بنابراین از نظر تئوری این مسئله شدنی بوده و قابلیت فکر کردن دارد. باید در نظر داشت در مقابل این جابه‌جایی‌ها چه چیزی به‌دست می‌آید. قانون در قالب مدیریت دولتی باید تسهیلات لازم را قائل شود. حتی وقتی اراضی آزاد می‌شوند باید در قالب کاربری‌های جدید، نوعی تامین درآمد برای آنها در نظر گرفته شود تا این صنایع جابه‌جایی‌های لازم را انجام دهند.

یادداشت

سرمایه‌گذاری خارج از تولید ممنوع

بهروز نعمتی
عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس

همواره انتقاد به خودروسازان مبنی بر اینکه در بخش‌های خارج از تولید سرمایه‌گذاری می‌کنند وجود دارد و اعتقاد بر این است که هم‌اکنون بیش از ۸۰۰۰ میلیارد تومان از دارایی‌های خودروسازان در دست غیر و خارج از چرخه تولید هزینه شده است. به عنوان مثال یکی از خودروسازان بزرگ در یکی از بانک‌های کشور سرمایه‌گذاری کرده است و در صورتی که شرکت‌های خودروساز برای کسب مبلغ اندکی نقدینگی به‌منظور توسعه تولید گرفتارند، معنی ندارد که شرکت‌های خودروسازی در بانک‌ها و شرکت‌های غیرمرتبط با تولید خودرو سرمایه‌گذاری کنند. این در حالی است که بخش عمده سهم بانک مورد نظر متعلق به شرکت خودروساز است و این یعنی نقدینگی که باید در تولید وارد شود از چرخه خودروسازی خارج شده است. با این عملکرد خودروسازان، به جایی رسیدیم که خودروسازان به زیر ۵۰ درصد ظرفیت تولید رسیده‌اند که با طرح دولت اکنون از آن شرایط خارج شدیم. این در حالی است که شرکت‌ها نمی‌توانند بر مبنای اساسنامه خود هزینه‌های خارج از تولید خودرو داشته باشند و باید هر آنچه در این زمینه سرمایه‌گذاری کرده‌اند به چرخه تولید وارد کنند.

برخی خودرو سازان در پاسخ به این سوال ما مبنی براینکه چرا سرمایه‌گذاری در خارج از چرخه تولید صورت گرفته است؟ می‌گویند که بخش اعظمی از این منابع را به نمایندگی‌های خود کمک کرده‌اند. با این حال کمک به نمایندگی‌ها توجیه قابل قبولی نیست چراکه وقتی نمایندگی‌ها از مردم پول دریافت می‌کنند، کمک مالی به نمایندگی‌ها معنی ندارد.

اما در این شرایط و با توجه به سخنان وزیر صنعت، معدن و تجارت مبنی بر بازگشت ۲ هزار میلیارد تومان به چرخه تولید باید گفت که این کافی بوده و باید خودروسازان سرمایه‌های خارج از تولید را وارد تولید کنند.

از سوی دیگر خودروسازی‌ها باید به بخش خصوصی واگذار شود و مدیریت مجموعه باید در دست بخش خصوصی باشد و دولت نیز ناظر بر فعالیت آنها باشد. با این حال دولت همواره از خودروسازان حمایت کرده است. درحال‌حاضر ارز مبادله‌ای و تعرفه گمرکی در اختیار خودروسازان قرار گرفته است و این حمایت بزرگی است.

روی خط خبر

محمد نیک‌فر، معاون مالی ایران خودرو با بیان اینکه حدود ۱۲۰۰ میلیارد تومان از فروش اموال به‌دست آمده است، افزود: این اموال از طریق فروش چند شرکت زیرمجموعه ایران خودرو و نیز از طریق درآمدهای مازاد تامین شد. وی با بیان اینکه شرکت ایران خودروی سمنان، ایران خودروی آذربایجان و مجموعه‌ای از املاک و اموالی که خدشه‌ای در روند تولید ایجاد نمی‌کرد از جمله اموال فروخته شده ایران خودرو به‌منظور تامین نقدینگی مورد نیاز بوده است، افزود: فروش سهام پارسیان اصلا مطرح نبوده و هیچ مذاکره‌ای هم در این زمینه وجود ندارد.

مهدی روزبهانی، معاون خدمات شرکت سایپایدک با بیان اینکه انجام سرویس‌های ادواری باعث بهبود عملکرد خودرو و تنظیم میزان آلاینده‌های خروجی از موتور می‌شود، گفت: به دارندگان خودروهای سواری گروه سایپا توصیه می‌شود با انجام به موقع سرویس‌های ادواری، هزینه‌های مربوط به نگهداری خودرو خود را کاهش دهند.

کیوان شیخی، کارشناس ارشد بازار سرمایه گفت: اخبار جدید گروه خودرویی مبنی بر افزایش ۱۳۰ درصدی تولید کل امسال نسبت به سال گذشته و آمارهای بسیار خوش‌بینانه‌ای که از این گروه منتشر شد باعث شد که روند گروه خودرویی از کل بازار جدا شده و سهام این گروه روند صعودی به خود بگیرد. وی تصریح کرد: البته ناگفته پیداست که گروه خودرویی در این مدت به کف حمایتی خود نزدیک شد، اما با وجود لمس کردن کف قیمتی، مجددا شاخص سهام گروه خودرویی روند صعودی به خود گرفت، به طوری که هم‌اکنون بیشترین حجم ارزش معاملات را به خود اختصاص داده است.

علی علیلو عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس از ارائه گزارش تحقیق و تفحص از صنعت خودروی کشور و نحوه برخورد وزارت صنعت، معدن و تجارت با این موضوع در آینده‌ای نزدیک، به رییس‌جمهوری خبر داد. وی با بیان اینکه با وجود شعارهای دولت در مبارزه با مفاسد اقتصادی در بحث تحقیق و تفحص از صنعت خودروی کشور همراهی لازم صورت نگرفت، گفت: در بحث تحقیق و تفحص از صنعت خودرو انتظار این بود وقتی گزارش به دولت ارائه می‌شود، وزارت صنعت،معدن و تجارت نسبت به موضوع حساس و نسبت به مواد غیرقانونی و مفسده‌زا وارد شده و با آن مبارزه کند، که متأسفانه این موضوع تاکنون مشاهده نشده است.

با از دست رفتن بازارهای صادراتی ایران در پی اظهارات غیر کارشناسی

مونتاژ خودروی چینی روی خط تولید ایرانی در عراق

مافیای صنعت خودرو کجاست؟

حسین علیزاده - گروه صنعت: روزگار خودرو روزگار غریبی است. خودرویی که تا همین چند سال پیش خرید و فروش می‌شد و همچون کالاهای مصرفی دیگر در حاشیه زندگی ما ایرانیان قرار گرفته بود، به جرات می‌توان گفت پس از مسائل مربوط به انرژی هسته‌ای پرچالش‌ترین مسئله روز ایران شده است. فراتر از آن، اظهارات متفاوت و ضد و نقیضی است که هر از گاهی از سوی مسئولان و بدون اطلاعات دقیق و فنی مطرح شده و صنعت خودرو را به چالش کشیده است. در این شرایط توان صنعت خودروسازی و بازار خودرو زمانی گرفته می‌شود که شایعات کاهش یا افزایش قیمت خودرو نیز به این مسئله دامن می‌زند. با این حال به‌نظر می‌رسد برگزاری تالارهای گفت‌وگو با رویکرد بررسی علمی و کاربردی مسائل حوزه صنعت خودرو می‌تواند با حضور کارشناسان و متولیان بخش خودروسازی و قطعه‌سازی همچنین استادان دانشگاه و اقتصاددانان در مسیر کاهش شایعات آن هم بر اساس اظهارات کارشناسی نشده بکاهد؛ تا صنعت خودرو بتواند در مسیر تعالی خود گام بردارد.

قائم مقام مدیرعامل سایپا در تالار گفت‌وگوی صنعت خودرو، رسانه و انتظارات جامعه گفت: وظیفه خودروسازان تولید خودرو با کیفیت و با قیمت مناسب است و چنانچه به این ۲ عامل توجه جدی نشود، خودروهای تولیدی در داخل و خارج کشور، بدون مشتری باقی می‌مانند و جذابیتی برای مردم ندارند.

داوود جدید بناب افزود: صنعت خودرو ۱۳ درصد ارزش‌افزوده تولید و ۱۲ درصد اشتغال صنعتی را به خود اختصاص می‌دهد، این درحالی است که در کشورهای صنعتی و پیشرفته دنیا، زمانی که صنعت خودرو با چالش مواجه می‌شود، حتی در سطح روسای جمهور نیز وارد عمل شده و برای نجات اقتصاد کشور، از صنعت خودرو حمایت می‌کنند، چراکه میزان ارزش‌افزوده در این بخش بسیار بالاست.

وی با اشاره به تحریم صنعت خودرو از سوی امریکا تصریح کرد: در مقابل اهمیتی که صنعت خودرو در کشورهای پیشرفته دنیا دارد، زمانی که امریکا درصدد تحریم اقتصادی ایران برآمد، بعد از نفت و بانکداری، روی صنعت خودرو ایران تمرکز کرد، چراکه این صنعت سهم بالایی در تولید ناخالص ملی و اشتغالزایی دارد و از این طریق، امریکا می‌توانست اهداف خود در قبال ایران را به ثمر برساند.

بناب در پاسخ به انتقادهایی در مورد قیمت خودرو گفت: متاسفانه هم‌اکنون بسیاری از افرادی که تخصصی در صنعت خودرو ندارند، به اظهارنظر در رابطه با قیمت و کیفیت می‌پردازند و این امر لطمات زیادی را به صنعت خودرو ایران وارد کرده است، این درحالی است که گاهی منافع ملی نیز فدای منافع شخصی می‌شود و یک نماینده مجلس به دلیل نزدیک بودن به فصل انتخابات مجلس و کسب آرا در حوزه انتخابیه خود، تلاش می‌کند که صنعت خودرو را زیر سوال ببرد.

تبلیغات منفی علیه صنعت خودرو

قائم مقام مدیرعامل سایپا اظهار کرد: در سال ۹۰ یک‌میلیون و ۶۰۰ هزار دستگاه خودرو از سوی ۲ خودروساز بزرگ کشور تولید شد که نسبت به ۷۶میلیون جمعیت ایران، رقم ناچیزی به شمار می‌آید، این در حالی است که همین میزان تولید در سال گذشته به ۷۳۰ هزار دستگاه رسید که متاسفانه کاهش شدیدی را نشان می‌دهد اما امسال وضعیت در حال بهبود است.

به گفته بناب، متاسفانه برخی تبلیغات منفی علیه صنعت خودرو ایران است، به طوری که برخی پراید را ارابه مرگ می‌دانند و این روند سبب شد که دو خط تولید ایران‌خودرو و سایپا در عراق که قرار بود اسفند سال گذشته راه‌اندازی شود، با وجود تجهیز، جای خود را به خودروهای چینی دهد؛ این در حالی است که در مورد خط تولید ایران‌خودرو نیز که قرار بود پژو پرشیا تولید کند، تولید صورت گرفت اما هرگونه اثر یا برندی از ایران‌خودرو حذف شد و عراقی‌ها تولید این خودرو از سوی ایران‌خودرو، تنها به شرط تولید با علایم پژو مجاز دانستند.

وی اظهار کرد: در خط تولید سایپا نیز هم‌اکنون به جای تولید خودروهای ایرانی، لیفان چینی مونتاژ می‌شود و مسئولان عراقی بر این باور بودند که تولید خودرویی که در ایران به رسمیت شناخته نمی‌شود و تبلیغات منفی بسیاری را یدک می‌کشد، نباید در عراق صورت گیرد.

هیچ کس حاضر به سرمایه‌گذاری نیست

وی ادامه داد: در ۲ سال اخیر، به دلایلی همچون ایربگ و ترمز ای‌بی‌اس شماره‌گذاری برخی خودروها متوقف شد، ضمن اینکه موضوع رعایت استاندارد یورو ۴ نیز مطرح شد، در حالی که خودرو اکنون با استاندارد یورو ۴ تولید می‌شود، اما سوخت آن هنوز عرضه نشده و این نارضایتی را در پی داشته است.

به گفته بناب، در سال قبل هیچ‌گونه سرمایه‌گذاری در صنعت خودرو صورت نگرفته است، ضمن اینکه به نظر می‌رسد که هیچ‌کس حاضر نیست در صنعت خودرو سرمایه‌گذاری کند، چراکه حاشیه‌ها در این صنعت بسیار زیاد است.

وی همچنین درخصوص مافیای صنعت خودرو و مطرح شدن آن از سوی برخی رسانه‌ها، گفت: طول عمر مدیران خودروسازی در ایران به یکی دو سال بیشتر نمی‌رسد و بقیه نیز کارمندان عادی هستند. بنابراین نمی‌توان نام مافیا را در صنعت بر آنها گذاشت، بنابراین باید دید که مافیای صنعت خودرو از کجا نشات می‌گیرد.

قائم‌مقام مدیرعامل سایپا ادامه داد: خودروهای وارداتی نیز مستقیما از سوی کمپانی‌ها وارد نمی‌شوند، بلکه عمدتا از امارات وارد می‌شوند، این در حالی است که بابت هر خودرو به این کشور هزینه‌های زیادی پرداخت می‌شود و افرادی هم از این راه درآمدها و منافع کلانی دارند.

رابطه میان تعرفه واردات خودرو و اشتغال

در ادامه حسن قرئی، مدیر توسعه استراتژی‌های پشتیبانی و وظیفه‌ای سایپا نیز گفت: تولید خودرو در دنیا بیش از ۸۴ میلیون دستگاه است، به طوری که در سال ۲۰۱۲ کل گردش مالی صنعت خودرو حدود ۲۵۴۰ میلیون یورو بوده است.

وی افزود: حمایت از صنعت خودرو در دنیا به نحوی است که چین، روسیه، امریکا و آلمان حمایت‌های زیادی را از صنعت خودروی خود انجام می‌دهند، این در حالی است که امریکا ارقام هنگفتی را به صنعت خودرو خود کمک کرده است. به گفته قرئی، ۳ درصد از کل تولید ناخالص یا GDP دنیا از طریق صنعت خودرو ایجاد می‌شود و امکان افزایش سهم خودرو در تولید ناخالص داخلی تا ۳/۵ و ۵ درصد هم وجود دارد، این در شرایطی است که در سال ۹۰ سهم خودروسازی ایران از ۳/۵ درصد تولید ناخالص داخلی به کمتر از ۲/۵ درصد رسیده است.

وی اظهار کرد: در کل دنیا تولید ناخالص داخلی ۹۹ هزار میلیارد دلار بوده است که از این رقم ۳ هزار میلیارد دلار آن به صنعت خودرو اختصاص دارد.

قرئی همچنین به تشریح رابطه میان تعرفه و اشتغال پرداخت و گفت: بررسی‌ها در برخی کشورهای دنیا نشان می‌دهد که چنانچه تعرفه از ۱۵ درصد به ۵ درصد افزایش یابد، ۱/۵ درصد اشتغال کشور کم می‌شود.

وی اظهار کرد: در سال ۹۲ سهم فروش خودروهای وارداتی در ایران ۳۴/۱۹ درصد بوده است که از لحاظ ارزش ریالی سهم فروش خودروهای داخلی ۱۷ هزار و ۹۷۲ میلیارد ریال و سهم فروش خودروهای وارداتی نیز ۹۳۰۰ میلیارد تومان بوده است. قرئی در ادامه درخصوص مقایسه قیمت خودروهای ایران با خودروهای چینی گفت: ارزان‌ترین خودروی چینی با توان ۶۸ اسب بخار حدود معادل توان پراید است که ۲۰/۳ تا ۲۳/۴ میلیون تومان قیمت دارد، در حالی که پراید ارزان‌تر از این خودروهاست.

سود میلیاردی واردات خودرو

در ادامه عضو هیات‌مدیره انجمن قطعه سازان نیز گفت: مواد اولیه مورد نیاز صنعت خودرو گران شده است و نباید انتظار داشت که خودرو ارزان شود، این در حالی است که مواد اولیه‌ای که به درد صنعت می‌خورد، صادر می‌شود و در مقابل کالایی که در کشور ساخته می‌شود نیز وارد می‌شود. بنابراین تناسبی میان تولید و واردات و صادرات به هیچ عنوان وجود ندارد.

محمدرضا نجفی‌منش با بیان اینکه سال گذشته ۱۵۰۰ میلیارد تومان سود واردات خودرو بوده و فروش آن نیز نصف فروش کل تولیدات داخلی برآورد می‌شود؛ تصریح کرد: خودروسازی ایران باید نوآوری داشته باشد و البته در این زمینه اگرچه طی سال‌های اخیر غفلت شده، اما خودروسازان اکنون شروع به نوآوری کرده‌اند و نباید به بهانه اینکه یک خودروی قدیمی همچنان مشتری دارد، به تولید آن ادامه داد.

مقصر اصلی کشمکش‌های قیمت خودرو

دبیر انجمن خودروسازان نیز گفت: شورای رقابت در سال‌های قبل بر اساس ارز مبادله‌ای قیمت خودرو را محاسبه کرده بود، در حالی که خودروسازان از ارز آزاد استفاده می‌کردند، این در حالی است که در سال ۹۱ معادل ۴ هزار میلیارد تومان و در سال ۹۲ نیز ۲ هزار میلیارد تومان زیان به خودروسازان وارد شد.

احمد نعمت‌بخش اظهار کرد: در دولت دهم، یک هفته خودروسازان خودرو را با قیمت حاشیه بازار به فروش رساندند، در حالی که رسانه‌ها چالش‌های زیادی را در این زمینه ایجاد کردند و به آن دامن زدند که قیمت خودرو بالاست؛ این در حالی است که نمایندگان شاخص مجلس که درست و حسابی هستند، از کاهش قیمت خودرو سخن به میان نمی‌آورند و بیشتر نمایندگانی که می‌خواهند رای بیاورند، از کاهش قیمت خودرو می‌گویند.

وی در ادامه به مقایسه افزایش قیمت برخی اقلام و از جمله خودرو در سال‌های ۸۴ تا ۹۲ پرداخت و گفت: در فاصله این سال‌ها قیمت سکه ۱۰/۹ برابر، قیمت یک متر زمین کلنگی ۵/۸ برابر، قیمت یک متر آپارتمان ۹/۳ برابر، قیمت یک متر اجاره آپارتمان ۴ برابر، دلار ۳/۹ برابر، متوسط گوشت گوسفند ۵/۶ برابر، مرغ ۴/۷ برابر، شکر ۴/۵ برابر، روغن ۴/۶ برابر، برنج ایرانی ۶/۵ برابر، بنزین حدود ۱۰ برابر، نان بربری ۶/۷ برابر، نان سنگک ۱۲ برابر، لواش ۶/۴ برابر، شاخص عمده قیمت کالاها ۶/۳ برابر، حقوق ماهیانه ۳/۵ برابر شده است، ولی خودرو تنها ۲/۲ برابر شده است.

ایجاد بازار برای خودروسازان خارجی

در ادامه یک مدرس دانشگاه با طرح این پرسش که اگر ۵ یا ۱۰ درصد از نیاز بازار خودرو توسط تولیدکنندگان داخلی تامین شود، خودروساز خواهیم بود؟ گفت: آنچه که مهم است این است که سهم بازار داخلی از ارزش افزوده در صنعت چقدر است. با توجه به اینکه ۱۲ درصد نیاز بازار از طریق واردات تامین می‌شود و ۸۸ درصد آن را تولید می‌کنیم، مقایسه ارزش افزوده تعدادی از خودروهای تولیدی داخل با میزان سود خودروهای وارداتی امکان‌پذیر نیست. با توجه به این نکته که خودروسازی شامل ۲ مقوله ساخت خودروهای نو و قطعه‌سازی است، از لحاظ ایجاد ارزش افزوده و ایجاد اشتغال برای خودروسازان خارجی بازار ایجاد کرده‌ایم که در صورت ادامه این روند سهم خودروسازان ایرانی از بازار داخلی به کمتر از ۵ درصد خواهد رسید.

حسن معین نعمتی با عنوان اینکه بدون صنعتی شدن نمی‌توان به توسعه اقتصادی رسید، تصریح کرد: با تمرکز روی کالاهای نفتی یا معدنی نمی‌توان به این توسعه رسید. همچنین اگر این مطلب عنوان می‌شود که بسیاری از کشورهای توسعه یافته همچون اسپانیا یا اتریش نیز خودروساز نشدند، باید گفت که این کشورها در سایه اتحادیه اروپا در میان خود تقسیم اشتغال یا کار می‌کنند.

همگامی مصرف‌کننده در سایه شفاف‌سازی

دانشیار دانشگاه علم و صنعت ایران با انتقاد از رسانه‌های داخلی مبنی بر اینکه بخشی از واقعیت‌ها را انعکاس می‌دهند، گفت: در رابطه با هر صنعتی همچون خودرو ۲ بخش درون صنعتی و برون صنعتی داریم. بخش برون صنعتی، بخش فرهنگ کار است. بحث بازدهی کار، دخالت سیاست در صنعت، مشارکت خارجی، قوانین کار و قوانین سرمایه، تورم، نرخ بهره، اجرای قوانین، برخورد قضایی با متخلفان، تعرفه گمرکی و غیره... عواملی است که برون صنعتی بوده و ربطی به صنعت خودرو ندارد و از بیرون تحمیل می‌شود؛ اگر این عوامل برون صنعتی اصلاح شود، صنعت خودرو نیز به سمت تعالی خواهد رفت.

جواد مرزبان راد در ادامه افزود: بخش دوم درون صنعتی است که می‌توان در کانال انتخاب درست مدیران، نحوه انتخاب کارکنان، قرارداد با پیمانکاران فرعی، سیاست تشویق و تنبیه در سازمان، شایسته‌سالاری درون سازمانی، بکارگیری ابزارهای کیفی و مدیریتی، حذف ضایعات و غیره... باشد. اما مشخصه دیگر این صنعت، حساسیت موجود در سطح جامعه و سطوح بالاتر در صنعت خودروسازی بوده که بیش از حد است.

از مطالب فوق می‌توان نتیجه گرفت که مدیریت صنعت خودرو بسیار مشکل است. از سویی عوامل خارج از صنعت خودرو نیز محدودیت‌هایی را به مدیران اعمال می‌کند.

وی با عنوان اینکه سوالاتی برای افکار عمومی به وجود می‌آید که خودروساز باید به آن با شفافیت پاسخ دهد، گفت: به طور مثال خودروسازان طی ۲۰ سال گذشته در حوزه توسعه محصول و فیس لیفت یا طراحی پلتفرم چه برنامه‌هایی داشتند یا برای سال‌های آتی و در حوزه رقابت با خودروهای خارجی چه برنامه‌هایی دارند.

و مسئول کیفیت خودروها چه کسی است. یا اینکه خودروسازان با قیاس با خودروسازان خارجی از عملکرد خود طی ۳۰ سال گذشته راضی هستند؟

مرزبان راد افزود: ما نیز زیان‌های وارد شده پس از تحریم را به خودروسازان قبول داریم، اما سوال اینجاست که آیا خودروسازان پس از اعمال تحریم‌ها از نیروهای متخصص داخلی بهره کافی را گرفتند؟ یا مراکز تحقیقاتی ما رشد کردند یا تضعیف شدن؟ یا اینکه مهندسان ما و کسانی که در مراکز تحقیقاتی بودن، بیشتر مورد توجه قرار گرفتند یا رفتند؟ که مورد سوال افکار عمومی است. و اینکه چرا خودروسازان خود شدند وارد کننده خودرو؟ مردم توقع دارند که به این سوالات پاسخ داده شود تا در راستای شفاف‌سازی بتوانند در حمایت از این صنعت با صنعتگران همگام شوند.

کاهش درآمد نمایندگی‌های خدمات پس از فروش

مدیرعامل امداد خودروی سایپا گفت: هم‌اکنون فعالیت برخی از نمایندگی‌های خدمات پس از فروش خودروسازان اقتصادی نبوده و دخل و خرج آنها با هم نمی‌خواند.

بهزاد پناهی اظهار کرد: متاسفانه به دلیل برخی سیاست‌های غلط سال‌های گذشته به صورت دستوری تعداد نمایندگی‌های فعال در شبکه خدمات پس از فروش، خودروسازان به شدت افزایش یافت.

وی با بیان این که از آن سو نیز در ۱۰ ساله اخیر کیفیت خودروهای داخلی افزایش یافته است، خاطرنشان کرد: نتیجه این وضعیت کاهش مراجعه مالکان خودروها به نمایندگی‌های خدمات پس از فروش آن هم در شرایطی که تعداد این نمایندگی‌ها افزایش یافته، بوده است.

مدیرعامل امداد خودروی سایپا ادامه داد: این شرایط موجب کاهش درآمد نمایندگی‌های خدمات پس از فروش خودروسازان و برهم خوردن توازن دخل و خرج آنها شده است. وی افزود: به عنوان مثال در شبکه خدمات پس از فروش سایپا ظرفیت پذیرش ۵۰۰ هزار دستگاه خودرو در ماه وجود دارد، اما میزان ورودی به طور میانگین ۲۵۰ هزار دستگاه خودرو است. پناهی با بیان این که به دلیل مشکلات اقتصادی سالانه حدود ۲۵ درصد از نیروهای متخصص و آموزش دیده از شبکه خدمات پس از فروش جدا می‌شوند، تصریح کرد: این امر موجب می‌شود که فعالیت‌ها و هزینه‌های صورت گرفته برای آموزش نیروها از بین رفته و دائم در حال جذب و آموزش نیروهای جدید باشیم. وی ادامه داد: بنابراین بسیاری از مشکلات شبکه خدمات پس از فروش خودروسازان ناشی از برابر نبودن دخل و خرج نمایندگی‌ها است که یکی از راهکارهای رفع این مشکل کاهش تعداد نمایندگی‌ها و از آن سو افزایش خدماتی است که این نمایندگی‌ها ارائه می‌دهند.

مدیرعامل امداد خودروی سایپا اظهار کرد: هم‌اکنون چند صد هزار خودروی فرسوده در کشور تردد می‌کنند با این حال به جای فعالیت برای جایگزینی آنها و در حالی که توزیع سراسری سوخت یورو ۴ صورت نگرفته به خودروسازان فشار می‌آورند که محصولات خود را به یورو ۴ ارتقاء دهند. وی با بیان این که هر خودروی فرسوده ۳۰ برابر استاندارد یورو ۲ و ۶۰ برابر استاندار یورو ۴ آلایندگی ایجاد می‌کند، خاطرنشان کرد: این در حالی است که هم‌اکنون در خودروهای یورو ۴ تولیدی به دلیل نبود توزیع سراسری سوخت یورو ۴، شاهد خرابی کاتالیست خودرو هستیم که این موضوع باعث افزایش آلایندگی می‌شود. پناهی تصریح کرد: از آن گذشته در برخی از برندهای خودروهای وارداتی ۹۰ درصد از خودروها توسط واردکنندگان متفرقه وارد می‌شود. این خودروها فاقد گارانتی هستند، اما تاکنون یک بار شنیده نشده که کسی به واردات خودروهای بدون گارانتی اعتراض کند.

گزارش صمت از تاثیر تورم و رکود در رشد معادن و صنایع معدنی

توسعه معادن منوط به یکپارچگی برنامه‌هاست

حامد شایگان - گروه معدن: دولت در یک سال اخیر علاوه بر اجرای برنامه جلوگیری از افزایش نرخ تورم و از بین بردن رکود، سیاست افزایش تولید در معادن و صنایع وابسته را نیز در پیش داشته است. برخی کارشناسان در این زمینه معتقدند کاهش نقدینگی برای متوقف کردن رشد بی‌رویه نرخ تورم، کاهش سرمایه‌گذاری در بخش معادن و صنایع را رقم خواهد زد که یکی از تبعات آن، کاهش تولید است، در مقابل کارشناسان دیگری معتقدند در شرایط کنونی کشور، تنها با کاهش نرخ تورم و افزایش ظرفیت تولیدی واحدهایی که به‌صورت نیمه‌فعال مشغول هستند، می‌توانیم از رکود خارج شویم، چراکه افزایش سرمایه و در پی آن رشد تولید در بلندمدت اثرگذار است که این اقدام پس از ترمیم واحدهای تولیدی نیمه فعال میسر خواهد بود. از این رو، کنترل سیستمی تورم و از سوی دیگر بهبود تولید به‌صورت یکپارچه می‌تواند رشد اقتصادی در بخش صنایع و معادن را به ارمغان بیاورد.

تحریم چند سال گذشته، رشد اقتصادی ایران را به سمت منفی سوق داد تا جایی که بسیاری از واحدهای تولیدی را در بخش‌های معدنی و صنایع وابسته به دلیل نبود بازار، کمبود نقدینگی برای تامین مواد اولیه و... به قهقرا کشیده شدند.

افزایش بهره بانکی، مانع سرمایه‌گذاری در صنایع و معادن

عضو انجمن فولاد ایران با اشاره به اینکه کاهش تولید صنایع به‌دلیل اقدامات تورم‌زای دولت نهم و دهم بود، به صمت می‌گوید: تحریم بانک مرکزی که در دولت گذشته از سوی کشورهای غربی رخ داد منجر به کاهش ارزش ریال شد و تورم بالای ۴۰ درصد را بر کشور تحمیل کرد، حال دولت یازدهم برای کاهش نرخ تورم، نقدینگی را با افزایش بهره بانکی کم کرد، این اقدام، سرمایه‌گذاری در بخش صنایع و معادن را کاهش داد. از سوی دیگر بودجه عمرانی از ۳۰هزار میلیارد تومان به ۱۰ میلیارد تومان تنزل یافت که در کنار کاهش ۳ برابری ارزش ریال زمینه افت تا ۱۰ برابری بودجه‌های عمرانی را موجب شد، این در حالی بود که نبود فعالیت‌های عمرانی جدید میزان عرضه را بیش از تقاضا کرد.

رضا شهرستانی با بیان اینکه واردات فولاد ایران از ۹/۵میلیون تن به ۵۰۰هزار تن رسیده است، افزود: حدود ۵سال پیش بود که ایران با ۹/۵میلیون تن واردات فولاد به دومین واردکننده این محصول تبدیل شد اما با کاهش تقاضا، تولیدات وابسته به این محصول کاهش یافته و هم‌اکنون شرکت‌های نوردی با ۳۰درصد ظرفیت فعالیت می‌کنند، بنابراین دولت باید برنامه خود را تنها روی توقف تورم متمرکز نمی‌کرد بلکه به جای آن گردش اقتصادی و میزان سرمایه بخش‌های معدنی و صنعتی را افزایش داده و رشد مثبت اقتصادی را به وجود می‌آورد.

او با تاکید بر این موضوع که سیاست افزایش پلکانی عوارض صادراتی، راهکاری برای خروج از رکود است، ادامه داد: اجرای سیاست‌های بلندمدت عوارض صادراتی که بین ۳ تا ۸درصد وضع شد و از سوی دیگر سالانه یک درصد به آن اضافه می‌گردد منجر می‌شود که تولیدکننده برای فرآوری محصولات تولیدی خود اقدام کند تا علاوه بر ارزش افزوده، عوارض کمتری نیز پرداخت کند.

تامین مواد اولیه صنایع، متاثر از کنترل تورم

دبیر کل سابق کنفدراسیون صنعت در گفت‌وگو با صمت با تایید این موضوع که تنها با کنترل تورم می‌توان رونق را بهبود بخشید، اظهار کرد: در صورتی که تورم به‌صورت سیستمی کنترل و بخش‌های مختلف اقتصادی نیز در نظر گرفته شود می‌توان وضعیت مثبتی را برای صنایع به وجود آورد، چراکه تورم، اثر مستقیمی روی تامین مواد اولیه و تجهیزات دارد، به گونه‌ای که کاهش تورم، کاهش هزینه حمل‌ونقل، تامین مواد اولیه و درنهایت قیمت تمام شده محصول را رقم می‌زند که در این حالت مزیت رقابتی برای محصولات معدنی و صنعتی ایجاد می‌شود.

حسین ساسانی با تایید بر این موضوع که فاکتورهای زیادی در تولیدات صنایع و معادن اثرگذار است، اضافه کرد: با ایجاد مزیت رقابتی می‌توانیم به بازارهای جدید و مشتریان بیشتر دست یابیم که عاملی در جهت تولید بیشتر است، با این حال نباید اثر متغیرهای دیگر را نادیده گرفت چراکه تورم و تامین نقدینگی برای واحدهای صنعتی لازم و ملزوم یکدیگرند، به طوری که رکود، کاهش منابع مالی تولیدکنندگان را به وجود می‌آورد و اگر این مشکل مرتفع نشود تولیدکننده نمی‌تواند مواد اولیه و ماشین‌آلات مورد نیاز را تامین کند. بنابراین کنترل تورم در کنار افزایش درآمد کشور می‌تواند عامل موثری در رشد تولیدات صنعتی و معدنی باشد.

افزایش ظرفیت تولید، راه‌حل خروج از رکود صنایع و معادن

یک استادیار دانشگاه ضمن بیان راه‌حل‌های خروج از رکود صنایع و معادن به صمت گفت: تامین سرمایه در گردش بنگاه‌ها تولید را افزایش می‌دهد، درواقع این تامین مالی برای کمک به شرکت‌ها در رسیدن به ظرفیت ۱۰۰درصدی تولید خواهد بود. از سوی دیگر، باید به این افزایش رویکردی صادراتی داشته باشیم زیرا در بازار داخلی تقاضا بسیار محدود است.

جواد صلاحی با نگاهی به روش‌های دیگر در افزایش تولید و خروج از رکود افزود: زمانی ما می‌توانیم در کنار افزایش نرخ تورم از تامین سرمایه برای راه‌اندازی فازهای جدید و تولید بیشتر سود ببریم که واحدهای کنونی با ۱۰۰درصد ظرفیت فعالیت کنند که در آن شرایط، گرچه فراوانی محصول منجر به تورم میرا می‌شود اما افزایش تولید اثر ضدتورمی دارد و درنهایت راهکاری برای خروج از رکود است. با این حال در شرایط کنونی که واحدهای معدنی و صنعتی کشور با کمتر از توان خود تولید می‌کنند، استفاده از این روش نمی‌تواند موثر واقع شود.

تکمیل پروژه سفیددشت، از اولویت‌های فولاد مبارکه

مدیر عامل فولاد مبارکه اصفهان گفت: اتمام پروژه فولاد سفیددشت چهارمحال و بختیاری یکی از اولویت‌های این شرکت است. به گزارش دنیای معدن، بهرام سبحانی در جریان بازدید از طرح مجتمع فولاد سفیددشت با تاکید بر اهمیت بومی‌سازی تجهیزات مورد نیاز این طرح گفت: اولویت ما در ساخت و راه‌اندازی پروژه نیز حمایت از شرکت‌های داخلی است و اگر شرکت‌های سازنده داخلی قابل رقابت با شرکت‌های خارجی باشند به طور قطع از آنها حمایت می‌کنیم.

وی ادامه داد: فولاد مبارکه اصفهان برای اتمام این پروژه در کوتاه‌ترین زمان ممکن تلاش خواهد کرد و امیدواریم منابع مالی پروژه نیز تامین شود.

وی از پیمانکاران واحد احیا و فولادسازی خواست تا به روش کارشناسی، موانع و مشکلاتی را که در راه رسیدن به ظرفیت بالای این پروژه وجود دارد برطرف کنند تا پروژه بتواند در زمان بهره‌برداری با حداکثر توان فعالیت کند.

مدیرعامل فولاد مبارکه اظهار کرد: عوامل مربوط و اجرایی، برنامه زمان‌بندی را به گونه‌ای تنظیم کنند که تا پایان اسفند ۹۳ نصب تجهیزات واحد احیای فولاد سفید دشت، کامل و آماده راه‌اندازی شود.وی همچنین زمان بهره‌برداری از واحد فولادسازی و ریخته‌گری مداوم این شرکت را پایان سال ۹۴ اعلام کرد.

طرح مجتمع فولاد سفیددشت در فاصله ۳۵ کیلومتری جاده شهرکرد به بروجن قرار دارد و قرار است با مشارکت ۶۵ درصدی فولاد مبارکه و ۳۵ درصدی ایمیدرو به بهره‌برداری برسد.

فولاد مبارکه اصفهان با تولید حدود ۶ میلیون تن فولاد خام از شرکت‌هایی است که در زمینه تولید ورق‌های فولادی فعالیت می‌کند.بیش از ۵۰ درصد از ورق فولادی مورد نیاز کشور برای استفاده در صنایع خودروسازی و قطعه‌سازی، فلزی سبک، فلزی سنگین و لوله‌های انتقال سیالات، صنایع بسته‌بندی و لوازم خانگی و الکتریکی و لوله و پروفایل در شرکت فولاد مبارکه تامین می‌شود.

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس:

خام‌فروشی در خراسان رضوی نتیجه فقدان صنایع تبدیلی است

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی گفت: فقدان صنایع تبدیلی و فرآوری در این استان معدنی موجب هدر رفت منابع معدنی و عدم استفاده مطلوب از این ظرفیت در منطقه شده است.

به گزارش باشگاه خبرنگاران جوان، رمضانعلی سبحانی‌فر افزود: خراسان رضوی ۱۰ درصد معادن و مواد معدنی کشور را در اختیار دارد اما در این میان فقدان صنایع تبدیلی و خام فروشی موجب شده نتوانیم از این ظرفیت خدادادی در استان بهره کافی ببریم.

وی با اشاره به تنوع مواد کانی و تعدد معادن در خراسان رضوی گفت: به لحاظ تنوع از ۶۰۰ نوع ماده معدنی شناسایی شده در ایران ۴۸ نوع آن در خراسان رضوی در حال بهره‌برداری است.

نماینده سبزوار در مجلس شورای اسلامی افزود: به لحاظ حجم معادن نیز از حدود ۶ هزار معدن شناسایی و اکتشاف شده در کشور، ۶۰۰ معدن در خراسان رضوی در مرحله اکتشاف و بهره‌برداری قرار دارد.

وی با اشاره به اینکه در کل کشور تنها ۱۰ درصد معادن و مواد معدنی شناسایی شده به مرحله اکتشاف و بهره‌برداری رسیده‌اند، گفت: معضل خام فروشی در سطح کشور و خراسان رضوی به صورت کاملا محسوس وجود دارد.

سبحانی‌فر تصریح کرد: چالش بزرگ امروز در خراسان‌رضوی به عنوان یک منطقه معدنی، فقدان صنایع تبدیلی و فرآوری باوجود این همه ظرفیت و دارایی معدنی است.

وی افزود: همین امر منجر به خام فروشی، صادرات مواد خام یا انتقال مواد به کیلومترها دورتر در استان‌های دیگر شده است.

نماینده مجلس شورای اسلامی گفت: صنایع تبدیلی باید در کنار مواد اولیه و معدنی راه اندازی شوند تا برای استان سودآوری و اشتغال داشته باشد.

وی افزود: بررسی‌های کارشناسی نشان داده در صورت نبودن آب مورد نیاز صنایع تبدیلی هیچ‌گونه توجیه اقتصادی وجود ندارد که مواد معدنی به نقطه‌ای دیگر برای فرآوری انتقال داده شوند، بلکه مقرون به صرفه آن است که آب به نزدیکی محل مواد اولیه جهت راه‌اندازی صنایع تبدیلی منتقل شود.

سبحانی‌فر با اشاره به اینکه به لحاظ نیروی متخصص در خراسان رضوی هیچ‌گونه کمبودی وجود ندارد بیان کرد: در استان‌های سه گانه خراسان از دیرباز دانشگاه‌های غنی و تخصصی اقدام به تربیت نیروهای متخصص در عرصه صنعت و معدن کرده‌اند بنابراین از این منظر کمبودی نداریم.

وی در مورد نیروی کار نیز گفت: در چند دهه اخیر به علت کاهش بارندگی بخش عمده نیروی کار در بخش کشاورزی بیکار شده‌اند بنابراین به دنبال کار و شغل به شهرهای دیگر مهاجرت کرده‌اند و همین مسئله معضلات دیگری از جمله حاشیه‌نشینی و آسیب‌های ناشی از آن را گسترش داد.

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی تاکید کرد: در صورت راه‌اندازی صنایع تبدیلی در مناطق مختلف خراسان به‌راحتی می‌توان این بخش عظیم نیروی کار را جذب کرد تا به این ترتیب هم از معضلات حاشیه‌نشینی جلوگیری شود و هم با ایجاد اشتغال پایدار جلوی مهاجرت را گرفت ضمن اینکه ارزآوری و رشد اقتصادی برای استان و منطقه رقم می‌خورد.

وی همچنین با اشاره به ضرورت حضور دولت در برخی زمینه‌ها به منظور حمایت و رشد بخش خصوصی در این حوزه نیز گفت: در مناطق محروم دولت می‌تواند تا سقف ۴۹ درصد از سهام یک کارخانه یا صنعت تولیدی را سرمایه‌گذاری کند و در مرحله سودآوری کارخانه پس از ۳ سال اقدام به واگذاری آن به بخش خصوصی نماید تا به این ترتیب شاهد ایجاد اشتغال، رشد اقتصادی و ارزآوری در این مناطق باشیم.

یادداشت

بهره‌وری و کاهش قیمت عامل موفقیت در رقابت‌پذیری

شعبان صداقت

کارشناس سیمان

ایجاد بازار رقابتی در تولید سیمان در کشور نیازمند بررسی وضع موجود است چراکه در شرایط کنونی تقاضا برای این محصول در داخل کشور کم است که یکی از دلایل آن کاهش راه‌اندازی طرح‌های عمرانی در پی کمبود نقدینگی است، حال در چنین شرایطی پروژه‌های جدید سیمانی در حال احداث هستند که اگر برنامه‌ریزی برای ایجاد بازارهای جدید یا تحریک تقاضا نداشته باشیم علاوه بر اینکه واحدهای قدیمی با بحران و در نهایت ورشکستگی روبه‌رو خواهند شد، واحدهای جدید نیز با مشکل تقاضا روبه‌رو می‌شوند. البته در شرایط کنونی برخی شرکت‌های تولیدکننده برای فروش محصول زیر قیمت بازار کالا را عرضه و تخفیف را ابزاری برای خلاص شدن از مازاد تولید می‌دانند. این در حالی است که استفاده از این روش در بلندمدت نمی‌تواند به توسعه تولیدکمک کند، زیرا توسعه پایدار نیازمند رشد پیوسته و بلندمدت در تولید و تقاضاست. از سوی دیگر تخفیف زیاد در قیمت کالا منجر به از بین رفتن شرکت‌های دیگر خواهد شد، به همین دلیل اگر بخواهیم در تولید سیمان رونق داشته باشیم باید تقاضا افزایش یابد که یکی از آنها کمک به افزایش ساخت و ساز در کشور است. از سوی دیگر، سرانه مصرف سیمان در کشور کمتر از سطح جهانی است که برای افزایش آن باید کاربرد سیمان در ساخت جاده و دیگر موارد توسعه یابد.

بهره‌وری و کاهش قیمت تولید ۲ عامل موفقیت در ایجاد رقابت‌پذیری برای شرکت‌های سیمانی است، زیرا وقتی یک کارخانه سیمان در موقعیت مناسب احداث شود، علاوه بر کاهش قیمت نهایی محصول در پی حذف هزینه زیاد حمل و نقل، نیاز بازار منطقه را نیز تامین می‌کند. بنابراین اگر در شرایط کنونی با ۱۴ میلیون تن مازاد تولید کلینکر مواجه هستیم به اقدامات غیرکارشناسی برمی‌گردد، به گونه‌ای که اگر یک کارخانه در کنار کارخانه سیمان دیگری احداث می‌شود نه تنها نمی‌تواند درآمدزا شود بلکه تهدیدی برای شرکت همجوار خواهد بود، چرا که در آن منطقه بازاری ندارد و اگر بخواهد به شهرهای دورتر ارسال کند هزینه حمل و نقل قیمت محصول را گران می‌کند و این شرایط رقابت‌پذیری محصول را کاهش می‌دهد، از سوی دیگر اگر بخواهد برای کسب بازار محصول خود را با تخفیف زیاد به بازار عرضه کند نه تنها از شرایط سوددهی دور می‌شود بلکه زمینه نابودی شرکت رقیب را نیز فراهم می‌کند.

داخل پرانتز

افزایش ۲۳ درصدی تولید طلای موته

مدیر مجتمع طلای موته اعلام کرد: میزان تولید این مجتمع، در ۵ ماهه نخست امسال، ۲۳ درصد افزایش یافت. به گزارش روابط عمومی سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران، حمید منتظری با بیان این مطلب گفت: مجتمع طلای موته از ابتدای فروردین تا پایان مرداد سال‌جاری، ۱۲۲ کیلوگرم شمش طلا تولید کرد. این در حالی است که میزان تولید این مجتمع در مدت مشابه سال گذشته، ۹۹ کیلوگرم بود. وی افزود: در برنامه تولید این شرکت نیز ۹۵ کیلوگرم پیش‌بینی شده بود که با میزان تولید انجام شده، افزایش ۲۸ درصدی تولید نسبت به برنامه حاصل شده است. مدیر مجتمع طلای موته، اظهار کرد: این شرکت در مرداد ۲۵ کیلوگرم شمش طلا تولید کرد که در مقایسه با میزان تولید مرداد ۹۲ (۲۱ کیلوگرم)، حاکی از رشد ۱۹ درصدی است. وی در ادامه بیان کرد: میزان ذخیره معدن چاه خاتون، به عنوان معدن در حال استخراج این مجتمع حدود ۳۵۰ هزار تن ماده معدنی با عیار حدود ۲ گرم در تن است و البته، اکتشافات تکمیلی این منطقه در حال اجراست. بنا به این گزارش، مجتمع طلای موته با ۳۰۰ کیلوگرم ظرفیت سالانه تولید، در ۷ کیلومتری شمال‌غرب روستای موته از توابع شهرستان برخوار و میمه در استان اصفهان واقع است.

با یک تماس تلفنی به شماره ۸۸۷۲۲۷۳۵ یا ارسال آدرس به پست الکترونیکی info@smtnews.ir

مشترک روزنامه صمت شوید

تولید آهن اسفنجی و گندله مقرون به صرفه تر است

یارانه مستقیم به سنگ آهن، رکود در بازار ساخت و ساز و توقف پروژه‌های دولتی تولید فولاد را غیراقتصادی کرده است

محبوبه ناطق- گروه معدن: سنگ‌آهن این روزها حال و روز خوبی ندارد؛ قیمت‌های جهانی پایین آمده و چهارمین کالای صادراتی کشور نگران است تا در بازار جهانی این محصول سقوط کند؛ بازاری که همچون بازار داخلی بسیاری از اقلام تولیدی رکود بر آن حکمفرماست.

بازاری به بزرگی تولید سالانه ۳۴ میلیون تن و صادرات ۲۴ میلیون تن نمی‌تواند خود را در ظرف محدود بازار داخلی اسیر ببیند و دست و پا می‌زند تا راه برون‌رفتی برای خود پیدا کند. در این میان تمایل برخی صنایع پایین دستی سنگ آهن به دلیل حاشیه سود بالاتر به ادامه کار بیشتر است.

همه زیان می‌دهند جز آهن اسفنجی

در حالی که قیمت سنگ‌آهن این روزها به پایین‌ترین حد خود رسیده یک کارشناس فولاد معتقد است که این کاهش قیمت تاثیر زیانبار خود را به صنایع پایین‌دستی گذاشته و در حال حاضر بازار داخلی سنگ آهن و صنایع پایین دستی آن در حدی است که تنها تولید آهن اسفنجی با صرفه اقتصادی همراه است.

عضو انجمن تولیدکنندگان فولاد می‌افزاید: دولت برای جلوگیری از رشد تورم، دو سیاست در اقتصاد کشور اعمال کرده که در نهایت باعث تضعیف بخش صنعت و بحرانی شدن وضعیت برخی صنایع از جمله فولاد شده است.

سیدرضا شهرستانی اظهار کرد: یکی از این سیاست‌ها، افزایش نرخ سود بانکی است که در برخی موارد به ۲۵ تا ۳۰ درصد رسیده است و سیاست دیگر نیز حرکت به سمت تک نرخی کردن ارز است که این دو مسئله باعث تضعیف بخش تولید شد.

وی تصریح می‌کند: افزایش سود بانکی باعث شده سرمایه‌ها به سمت بلوکه شدن در بانک‌ها پیش برود و انگیزه برای سرمایه‌گذاری کاهش یابد. در عین حال، سپرده‌گذاران اطمینان داشتند که هم بهره بالا دریافت می‌کنند و هم اگر نرخ ارز یکسان شود قدرت پول‌شان حفظ خواهد شد.

شهرستانی با بیان اینکه اعمال این دو سیاست، رکود شدیدی را در کشور ایجاد کرده و عرضه محصولات صنعتی بسیار کاهش یافته است، گفت: رکود در ساخت و ساز باعث کاهش تقاضای خرید فولاد شده و در حال حاضر در صنعت فولاد، کارخانه‌های نورد، فولادسازی و ذوب در زیان قرار دارند. تنها تولید آهن اسفنجی در کشور سودده است که از تولید سنگ‌آهن تا آهن اسفنجی را در بر می‌گیرد.

عضو انجمن فولاد با بیان اینکه وضعیت صنعت فولاد بحرانی است، ادامه می‌دهد: تا زمانی که مذاکرات ۱+۵ به نتیجه نرسد و شرایط اقتصادی به حالت قبل بازنگردد، رکود نسبتا شدیدی را در کشور شاهد خواهیم بود.

حاشیه سود بهتر در گندله و آهن اسفنجی

مدیر عامل فولاد جنوب نیز در گفت‌وگو باصمت گفت: اگر چه مقرون به صرفه‌ترین کار این است که کل چرخه تولید سنگ‌آهن تا فولاد و فولاد با آلیاژهای خاص را داشته باشیم، ولی در شرایط فعلی تولید گندله و آهن اسفنجی به دلیل داشتن حاشیه سود بالاتر، مقرون به صرفه‌تر و به توجیه اقتصادی نزدیکتر هستند تا دیگر قسمت‌های چرخه تولید فولاد.

احمد دنیانور اضافه کرد: دلیل اقتصادی‌تر تمام شدن تولیدات یاد شده، در درجه نخست اختصاص یارانه مستقیم دولت روی سنگ‌آهن به بخش خصوصی و دولتی است که در واقع مابه‌التفاوت قیمت جهانی سنگ‌آهن با نرخی است که کارخانجات داخلی به سنگ‌آهنی‌ها می‌پردازند.

وی با اشاره به اینکه رقم پرداخت یارانه مستقیم به این بخش ۱۵۰ هزار تومان برابر با نیمی از ارزش واقعی سنگ آهن است، ادامه داد: در بخش گندله نیز بخش خصوصی نداریم و این یارانه به پایین آمدن قیمت تمام شده گندله می‌انجامد و تولید را مقرون به صرفه می‌کند ضمن اینکه هزینه تولید در سنگ آهن و گندله پایین است و باعث بالارفتن حاشیه سود در این دو بخش می‌شود. وی تصریح کرد: درخصوص تولید فولاد نیز باید گفت، تولید به این دلیل مقرون به صرفه و سودده نیست که بازار مصرف فولاد به دلیل رکود شدید و اجرایی نشدن پروژه‌های عمرانی کشش لازم را ندارد و تقاضا در وضعیت منفی قرار دارد، بنابراین از آنجا که عرضه و تقاضا، قیمت و سود هر کالایی را تعیین می‌کند، به این نتیجه می‌رسیم که تولید فولاد سودده نیست، ولی در گندله و آهن اسفنجی به دلیل وجود بازار مطمئن، تولید اقتصادی‌تر است.

راضی به داشته‌ها در تکنولوژی هستیم

یک بهره‌بردار خصوصی سنگ‌آهن به صمت گفت: وضعیت بخش خصوصی خیلی خوب نیست، چرا که تقریبا با قیمت‌های جهانی اعلام شده، صادرات دیگر به صرفه نیست.

سید احمد مشکانی افزود: در قیمت‌گذاری سنگ آهن دو فرآیند بیرونی و درونی دخالت دارند. فرآیند بیرونی مثل قیمت‌گذاری داخل اعلام نمی‌شود، ولی مثلا چین که یکی از بزرگترین مصرف‌کنندگان سنگ‌آهن است اعلام می‌کند، سنگ‌آهن را فلان مقدار می‌خرد. این رقم به اضافه نرخ دلار که به تازگی بالا رفته باعث می‌شود قیمت‌ها فایل فروش نشود و افت فروش در ایران اتفاق افتد. از طرف دیگر حقوق دولتی از معادن سر جای خودش است و روی قیمت تمام شده و به صرفه نبودن قیمت نهایی صادرات و عرضه سنگ آهن تاثیر می‌گذارد و سود نهایی ما را به مرز می‌رساند.

وی با اشاره به اینکه دولت هم به حمایت از کارخانجات گندله و فولاد، عوارض ۳۰ درصدی بر کنسانتره آهن بسته است و باعث رکود شدیدی در بازار سنگ آهن ایران شده، اظهار کرد: بازار داخلی نیز چنین گنجایش و ظرفیتی برای پذیرش تمام سنگ‌آهن داخل را ندارد، بنابراین تولید سنگ‌آهن در نقطه صفر توجیه اقتصادی قرار دارد.

وی با اشاره به اینکه در حال حاضر ادامه این روند را روی صنایع پایین دستی سنگ آهن نیز می‌توان دید، گفت: این گفته که سود در آهن اسفنجی است گفته درستی نیست؛ چرا که سنگ‌آهن باید مراحلی را طی کند تا به کالایی با ارزش افزوده بالاتر تبدیل شود و این ارزش افزوده یک افزایش خطی ندارد، بلکه به صورت نمایی ارزش آن اضافه می‌شود یعنی از یک مرحله به مرحله دیگر، ارزش آن چند برابر می‌شود. مشکانی با بیان اینکه سنگ آهن به ترتیب به کنسانتره، گندله، آهن اسفنجی، فولاد و فولاد با آلیاژهای خاص تبدیل می‌شود و در هر مرحله ارزشی مضاعف پیدا می‌کند چنانکه قابل مقایسه با هیچ کالای دیگری نیست، اضافه می‌کند: یک واشر فولادی دو سانتی‌متری ۲۰ گرمی که در برابر ضربه، حرارت، خورندگی و فرسایش مقاوم است دانه‌ای دو هزار تومان قیمت می‌خورد، در حالی که یک تن سنگ آهن ۸۰ دلار است، بنابراین گفته می‌شود تولید آهن اسفنجی مقرون به صرفه یا سودده است را قبول ندارم. این گفته به این دلیل است که تکنولوژی مورد نیاز فولاد با ارزش افزوده بالاتر را نداریم و امکانات ما در همین حد جواب می‌دهد و رضایت دادن به تولید ارزش افزوده در این مرحله است، نه چیز دیگر. در حقیقت زمانی که قیمت سنگ‌آهن بالا بود و جیک جیک مستونش بود فکر زمستونش نبود.

نگاه روز

پایان ذخایر معدنی و انرژی جهان...؟!

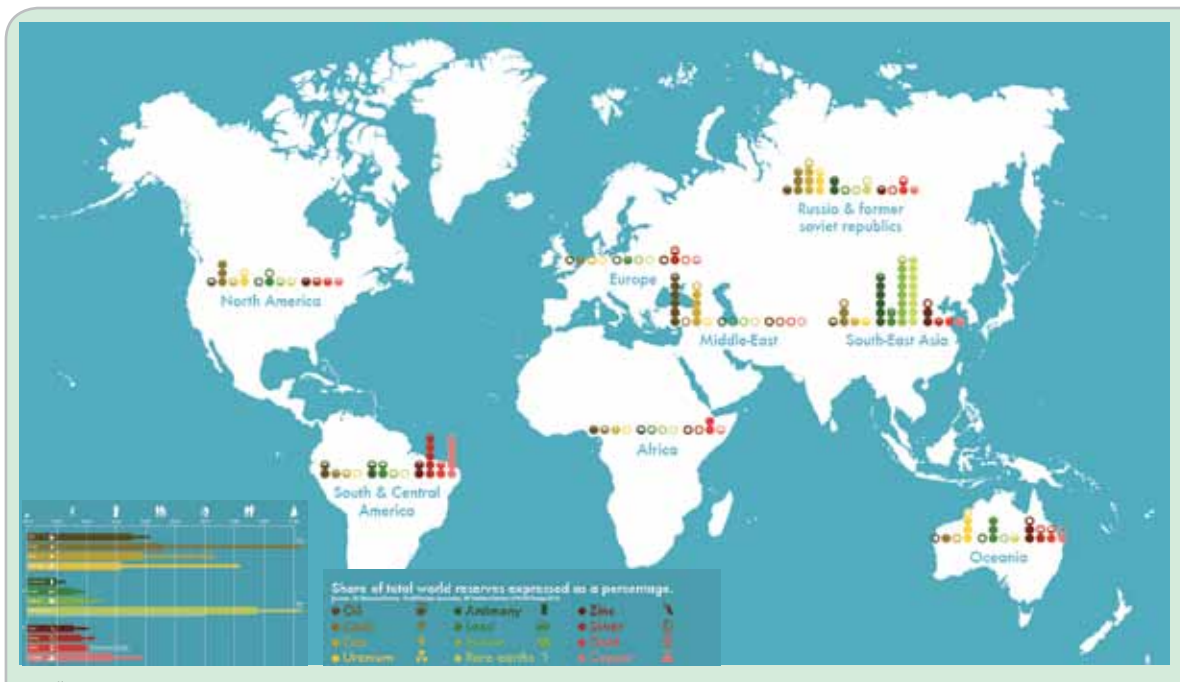

حتما شما هم تاکنون درباره نگرانی جامعه جهانی از اتمام ذخایر معدنی و انرژی جهان شنیده‌اید موضوعی که هر چند ممکن است تا چند صد سال آینده اتفاق نیفتد اما روند روبه‌رشد صنایع گوناگون حاکی از آن است که دیر یا زود شاهد اتمام ذخایر معدنی و انرژی جهان خواهیم بود. در این گزارش که بر اساس وب‌سایت شبکه اجتماعی ردیت تهیه شده تلاش کرده‌ایم تا با نشان دادن نقشه کلی جهان نشان دهیم چه میزان از ذخایر معدنی و انرژی جهان باقی مانده است. براساس این اینفوگرافی اگر شما در سال ۲۰۱۰ به دنیا آمده باشید، هر یک از ذخایر زیرزمینی جهان با فرض «ادامه نرخ رشد تولید کنونی» و همچنین طبق «ذخایر شناخته شده تاکنون» در سال‌های زیر به اتمام خواهند رسید:

نفت: کمی بیش از سال ۲۰۵۰م
زغال سنگ: تا سال ۲۱۳۶م
گاز: تا حدود سال ۲۰۷۵م
اورانیوم: کمی بیش از سال ۲۰۸۰م
آنتیموان: تا قبل از سال ۲۰۲۵م
سرب: تا قبل از سال ۲۰۳۰م
ایندیوم: تا حدود سال ۲۰۳۵م
عناصر نادر خاکی: تا سال ۲۸۵۶م
روی: کمی بیش از سال ۲۰۳۰م
نقره: قبل از سال ۲۰۳۵م
طلا: کمی بیش از سال ۲۰۳۰م
مس: کمتر از سال ۲۰۵۰م

ایران و خاورمیانه

در منطقه خاورمیانه به خصوص ایران، منابع نفت و گاز پیشتاز هستند و ذخایر موجود در این قسمت قابل مقایسه با دیگر مناطق جهان نمی‌باشد.

بعد از نفت فراوان‌ترین ماده معدنی در خاورمیانه اورانیوم است که با اختلاف بسیار زیادی بعد از نفت و گاز قرار گرفته‌اند. در حقیقت بر اساس این اینفوگرافی، قاره اقیانوسیه یا همان استرالیا بالاترین ذخایر اورانیوم را داراست . بعد از این کشور، روسیه و سپس امریکا دارای ذخایر غنی این کانی هستند و بعد از آن آسیای جنوب شرقی و سپس خاورمیانه قرار می‌گیرد. در بقیه کانی‌ها نیز مانند سرب خاورمیانه اگر چه دارای ذخایری هست ولی در مقابل ذخایر استرالیا، آسیای جنوب شرقی، اروپا و امریکای شمالی و جنوبی قابل عرض اندام نیستند. با این حال سرب معادن انگوران ایران یکی از با کیفیت‌ترین‌ها در سطح جهان است و مشتری‌های خاص خود را دارد. همچنین روی و طلا و نقره در امریکای جنوبی با بیشترین فراوانی ذخایر حضور دارند و بعد از آن باز هم استرالیا و بعد امریکای شمالی، آسیای دور و روسیه روی سکوهای بعدی می‌ایستند و باز هم باوجود داشتن ذخایری در این عناصر خاکی، حرفی برای گفتن ندارند.

و اما مس؛ باوجود اینکه معادن مس زیادی در ایاران وجود دارد و به یمن این فلز سرخ ارز زیادی وارد کشور می‌شود باید بگوییم در این زمینه هم خاورمیانه حرفی برای گفتن ندارد و امریکای جنوبی، روسیه، استرالیا، اروپا و امریکا یکه تاز هستند.

خاورمیانه در زمینه آنتی موان، ایندیوم و دیگر عناصر کمیاب نیز اگر چه دارای معادنی هست ولی بیشترین معادن طلا در امریکای جنوبی، آفریقای جنوبی، استرالیا، روسیه، خاوردور و امریکا و سپس خاورمیانه و کشورهای حاشیه خلیج فارس و دریای خزر قرار دارد. در ایران نیز معدن طلای زرشوران با ۳۰ میلیون تن ذخیره طلا با عیار پی.بی.ام تنها امید طلایی ماست و البته تلاش برای اکتشاف معادن دیگر طلا در دست اقدام است.

بیشترین ذخایر نقره جهان باز هم در امریکای جنوبی است و بعد از آن ذخایر گسترده نقره را میتوان در روسیه و اروپا، اقیانوسیه و امریکا مشاهده کرد.

روی خط خبر

فولاد صنایع پایین‌دستی سیرجان تامین می‌شود

نماینده مردم شهرستان‌های سیرجان و بردسیر در مجلس شورای اسلامی گفت: با توسعه خوشه کسب وکار فولاد، نیاز صنایع پایین‌دستی فولاد سیرجان برطرف می‌شود. به گزارش دنیای معدن، شهباز حسن‌پور در دیدار با مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی کرمان، بر تعریف خوشه صنعتی فولاد سیرجان از سوی شرکت شهرک‌های صنعتی تاکید و اظهار کرد: برای رفع نیازهای صنایع پایین‌دستی و جلوگیری از خروج منابع مالی از استان، این موضوع پیگیری می‌شود. وی با مطلوب خواندن شرایط سرمایه‌گذاری صنعتی در شهرستان سیرجان، افزود: سیرجان به‌عنوان نقطه تجاری استان محسوب می‌شود و دارای شرایط مناسبی برای فعالیت‌های صنعتی و بازرگانی است. نماینده مردم شهرستان‌های سیرجان و بردسیر در مجلس شورای اسلامی درباره زیرساخت برق در این شهرستان، گفت: با فعالیت نیروگاه جدید سیرجان نیاز کلیه مشترکان و صاحبان صنعت تامین می‌شود. حسن‌پور به تغییر نگاه افراد نسبت به سرمایه‌گذاری در استان کرمان تاکید و خاطرنشان کرد: موقعیت جغرافیایی کرمان و مهیا بودن شرایط فرصت خوبی برای سرمایه‌گذاری صنعتی ایجاد کرده است.

انفجار در کوره کارخانه فولاد اردکان

کوره کارخانه فولاد کیوان اردکان شنبه‌شب براثر سوراخ شدن منبع مواد مذاب منفجر شد و خسارت به بار آورد. به گزارش ایرنا، محمد فتاحی رییس اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی اردکان در این‌باره گفت: این حادثه ۴میلیارد ریال به کارخانه فولاد خسارت وارد کرده اما تلفات جانی گزارش نشده است. مشاور صنعتی فرماندار اردکان اظهار کرد: اخبار اولیه حاکی از آن است که نشت آب در کوره مذاب این کارخانه، علت وقوع انفجار است. عبدالله کمالی افزود: این کارخانه با مشارکت بخش خصوصی کشور هندوستان از آهن قراضه شمش تولید می‌کند. وی گفت: شرکت فولادسازان کیوان ۱۴۴نفر کارگر دارد که از این تعداد ۳۳ نفر هندی هستند. سال گذشته نیز براثر انفجار در این شرکت یک نفر جان خود را از دست داد. تلاش برای دریافت نظر مسئولان شرکت نتیجه نداشت. این شرکت دارای هیات‌مدیره و سهامداران هندی است و در کیلومتر ۱۵ جاده اردکان به نائین جنب شرکت الکترود گرافیکی واقع است.

کمیته پایش پیشرفت طرح‌های معدنی در استان قم تشکیل می‌شود

استاندار قم در دیدار مشاور وزیر از تشکیل کمیته پایش پیشرفت طرح‌های معدنی در قم خبر داد. به گزارش ماین‌نیوز، حجت‌الاسلام والمسلمین محمدصادق صالحی‌منش در دیدار ریاحی مشاور وزیر صنعت، معدن و تجارت در سخنانی با اشاره به اهمیت بخش معدن و نقش آن در توسعه، خواستار پیگیری مسائل و مشکلات این بخش در قم شد. استاندار قم با اشاره به مشکلات ناشی از خلأهای قانونی در بخش معدن، بر لزوم بازبینی در قانون بهره‌برداری از معادن تاکید کرد و افزود: با وجود همه تلاشها، هنوز از ظرفیت‌های عظیم سرمایه‌گذاری در بخش معدن به نحو مطلوبی استفاده نمی‌شود. وی همچنین اهمیت سرمایه‌گذاری در بخش معدن را در راستای ایجاد اشتغال پایدار مورد توجه قرار داد و افزود: در این راستا کمیته پایش پیشرفت طرح‌های معدنی در استان قم تشکیل خواهد شد. استاندار قم در استان با اشاره به عزم جدی استان برای ایجاد اشتغال و بازگرداندن واحدهای تولیدی غیرفعال به چرخه تولید بیان کرد: در همین راستا و با پیگیری‌های زیاد مشکل سرمایه در گردش برخی از واحدهای صنعتی استان ازجمله مجتمع فولاد غرب حل شده است.

دائره‌المعارف معدنی

در ادامه اصطلاحات رایج در معدن و صنایع معدنی به معرفی انواع فلزات و کاربرد هر یک از آنها خواهیم پرداخت.

۱-ورق روغنی

ورق‌های فولادی به ۲ صورت کلی تولید می‌شوند؛ نورد سرد که به آن ورق روغنی و نورد گرم که به آن ورق سیاه گفته می‌شود. ورق روغنی که بر مبنای وضعیت ظاهری آن نامگذاری شده در اصطلاح عامیانه ورق‌هایی است که با فناوری نورد سرد تولید می‌شوند. در این فرآیند ورق‌های با ضخامت بالا به ضخامت‌های پایین‌تر تبدیل می‌شوند. از این نوع ورق‌ها بیشتر در کاربردهایی که ورق ظاهر جسم را تشکیل می‌دهد، استفاده می‌شود. ورق‌های روغنی به چند دسته کلی تقسیم می‌شوند که عبارتند از ورق‌های معمولی (ST۱۲)، ورق‌های نیمه‌کشش(ST۱۳) و ورق‌های فوق کشش (ST۱۴).

«چشم اصناف به «اصلاح مالیات بر ارزش افزوده»

«برق سنگ های تزئینی در چشم تجارت

گپ و گفت

جزئیات تجارت ایران و روسیه از نگاه خسروتاج:

توافق بانک ها برای تسهیل تجارت

از ماه گذشته که روابط روسیه با اتحادیه اروپا تیره و تار شد رییس جمهوری این کشور اعلام کرد، واردات هرگونه کالا و خدمات از غرب ممنوع است. مقامات روسی برای تامین نیازمندی‌های خود به کشورهای آسیایی روی آوردند که یکی از این کشورها ایران بود. در همین راستا سند همکاری‌های مشترک ایران و روسیه هفته گذشته در مراسم اختتامیه یازدهمین اجلاس همکاری‌های اقتصادی و تجاری ایران و روسیه توسط وزیر نفت ایران و وزیر انرژی روسیه به امضا رسید. بر این اساس با امضای این تفاهمنامه دو کشور همکاری در زمینه انرژی، حمل‌ونقل، فناوری اطلاعات، تجارت، صنعت، گردشگری و امور بانکی را پیگیری خواهند کرد. مجتبی خسروتاج در گفت‌وگو با ایسنا از جزئیات تجارت ایران و روسیه گفته که در ادامه می‌خوانید.

یکی از مشکلات سال‌های اخیر صادرکنندگان و تجار انتقال پول بوده، با توافقات جدید صورت گرفته بین ایران و روسیه برای این مشکل چه تمهیداتی اندیشیده شده است؟

مذاکرات جدیدی بین بانک‌های ایران و روسیه صورت گرفته است که براساس آن، توافقات اولیه‌ای انجام شده تا بعد از این صادرکنندگان بتوانند در کانال بانکی، پولشان را تبادل کنند. درحال حاضر این کار از طریق صرافی‌ها یا از طریق نمایندگی در خارج از کشور انجام می‌شود که ریسک آن زیاد است. همکاری بین بانکی یکی از نکات مهمی است که در راستای رسیدن به اهداف سند همکاری‌های مشترک ایران و روسیه باید مورد توجه قرار گیرد و اقداماتی نیز در این زمینه انجام شده است.

تعرفه ترجیحی هم در تجارت با روسیه خواهیم داشت؟

مقدمات اجرایی شدن نظام تعرفه ترجیحی بین دو کشور فراهم شده است. در واقع این کار در حال بررسی است که براین اساس یکسری از کالاها با سود بازرگانی کمتری به روسیه صادر می‌شود و بالعکس. ایران هم اعلام آمادگی کرده که علاقه‌مند است برای بخشی از کالاها مثل کشاورزی و پتروشیمی که از ظرفیت صادراتی خوبی برای روسیه برخوردار است تعرفه ترجیحی متقابل داده شود.

برای تغییر نگاه فرهنگی و جلب‌نظر مشتری روسی، ایران برنامه‌هایی دارد؟

به دلیل تبلیغاتی که در سال‌های گذشته در رابطه با ایران در صحنه بین‌المللی صورت گرفته تغییر دیدگاه طرف‌های روسی نسبت به ایران از نظر فرهنگی نیاز به کار دارد که باید با برپایی نمایشگاه‌های منظم نسبت به فرهنگ استفاده از کالای ایرانی اقداماتی انجام شود، به این منظور قرار شد به صورت تهاتری و متقابل نمایشگاه در دو کشور برگزار شود.

طبق برنامه‌های اعلام شده بیشتر صادرات ایران به روسیه مواد غذایی خواهد بود، در این زمینه مشکلی وجود ندارد؟

تنگناهایی در رابطه با بخش صادرات میوه و صنایع غذایی وجود دارد. به عنوان نمونه در زمینه کانتینر یخچالی که بتواند به یکباره تقاضای بازار روسیه را برطرف کند، محدویت و مشکل داریم که باید در این زمینه واردات کانتینر یخچالی موقت داشته باشیم تا بخشی از نیازها را برطرف کند. به علاوه روس‌ها در دادن نوبت به کشتی‌ها برای مواد غذایی اولویت قائل نمی‌شوند و این باعث ضایعاتی شده که مورد اعتراض صادرکنندگان ایرانی است. این موارد نیز در کمیسیون مشترک با روس‌ها مطرح شده که البته بررسی و برطرف کردن همه مشکلات زمانبر است.

برای حل این گروه از مشکلات چه برنامه‌هایی دارید؟

یکی از کارهایی که همه ساله در تنظیم روابط با کشورها انجام می‌دهیم، برپایی کمیسیون‌های مشترک با کشورهایی است که خواهان توسعه روابط با آنها هستیم. روسیه یکی از کشورهایی است که به‌طور منظم جلسات سالانه آن برگزار شده و ادامه دارد.

اقدامات دیگری هم در تجارت با روسیه صورت گرفته است؟

تصمیم بر این شد که اصل اول همکاری‌های ما حرکت به سمت توازن تجاری در بخش غیرنفتی در روابط فی‌مابین باشد و سیاست‌ها به نحوی باشد که دو کشور در بخش غیرنفتی بتوانند توازن تجاری داشته باشند و این موضوع کمک می‌کند تا بتوانیم به صورت مرتب در رابطه با بخش‌هایی که ظرفیت صادراتی داشته و نیازمند حمایت و پشتیبانی روس‌ها داریم با تکیه بر اصل توازن در تجارت، برنامه‌ها را دنبال کنیم. صدور ویزا هم برای روسیه به ویژه برای جامعه بازرگانان تسهیل خواهد شد. هر دو طرف تاکید داشتند که باید روش صدور ویزا به ویژه برای جامعه بازرگانان تسهیل شود. ضمن اینکه صندوق ضمانت صادرات ایران با صندوق ضمانت صادرات روسیه نیز تفاهماتی منعقد کردند که در قالب موافقت‌نامه‌ای به فعالیت بنگاه‌ها پوشش بیمه‌ای داده شود. طبیعی است با این کار، ریسک کاهش یافته و بنگاه‌ها نیز همکاری‌هایشان را گسترده‌تر خواهند کرد.

بررسی شروط تحقق تجارت ۱۰ میلیارد دلاری تهران-مسکو

استانداردهای ایران از روسیه بالاتر است

گروه تجارت- همکاری اقتصادی و تجاری میان ایران و روسیه این روزها سوژه گفتمان و اظهار نظر بسیاری از مسئولان و کارشناسان دولتی و خصوصی شده است. در این بین تحقق اهداف تجارت میان تهران و مسکو مستلزم اجرای برخی مولفه‌ها مانند استانداردهای پذیرفته شده، بسته‌بندی مناسب، تسهیلات امور گمرکی و ... است که معاونت برنامه‌ریزی و تدوین استاندارد سازمان ملی استاندارد معتقد است، محصولات ایرانی دارای استانداردهای لازم هستند و هیچ مشکلی در این زمینه وجود ندارد.

برابری سطح استاندارد با اروپا

به گفته کارشناسان بحث استاندارد کالاهای صادراتی یکی از مهم‌ترین شروطی است که می‌تواند ایران را برای رسیدن به اهداف برنامه‌ریزی شده یاری دهد. علی اباذری در گفت‌وگو با صمت با بیان اینکه استانداردهای ایران از سطح بالایی برخوردار است، افزود: بسیاری از استانداردهای ما از روسیه بالاتر است و حتی برخی از استانداردهای روسیه را هم قبول نداریم و با مولفه‌های ایران همخوانی ندارد. به گفته وی، استانداردهای ایران در سطح استانداردهای بین‌المللی و کشورهای اروپایی و امریکایی است. در حوزه تدوین و تعیین استاندارد هم مشکلی وجود ندارد. اباذری با اشاره به اینکه بحث اجرایی استانداردها را وزارت صنعت، معدن و تجارت باید پیگیری کند، تصریح کرد: استانداردهای ایران در سطح استانداردهای اروپایی، بین‌المللی مانند سازمان جهانی ایزو و استانداردهای کشورهای کانادا، امریکا و ژاپن است اما در بحث اجرایی باید دید دستگاه‌های متولی می‌توانند استانداردها را اجرایی کنند یا خیر. معاونت برنامه‌ریزی و تدوین استاندارد سازمان ملی استاندارد ادامه داد: کالایی که به ایران وارد می‌شود، باید منطبق بر استاندارد ملی یا کشورهای عضو اتحادیه اروپا، کانادا، امریکا و ژاپن یا کره‌جنوبی باشد. در واقع باید استانداردهای پذیرفته شده کشورمان را که شامل استانداردهای سازمان‌های جهانی استاندارد، اندازه شناسی، برق و الکترونیک و کودکس است را رعایت کرده باشند.

شرط‌هایی برای تحقق برنامه‌ها

برخی می‌گویند توانایی و زیرساخت لازم برای تامین نیازهای روسیه را نداریم و برخی دیگر هم که بر گروه اول غالب‌اند، بر توانایی‌ها و ظرفیت‌های بالای ایران تاکید دارند. دبیر کل خانه صنعت، معدن و تجارت ایران با اشاره به اینکه حجم تجارت ایران و روسیه به راحتی قابل افزایش به ۱۰ میلیارد دلار است، گفت: شرط تحقق این هدف بهبود شرایط گمرکی و قرنطینه بین دو کشور است.

محمدرضا مرتضوی، درباره سفر اخیر هیات اقتصادی و تجاری روسیه به ایران و تفاهم انجام شده بین دو کشور به منظور افزایش حجم مبادلات دوجانبه به ۱۰ میلیارد دلار اظهار کرد: امکان این وجود دارد که رقم مبادلات دو کشور حتی از ۱۰ میلیارد دلار نیز فراتر برود، به شرطی که قوانین گمرکی و قرنطینه بین دو کشور تسهیل شود و پروتکل دقیقی در این زمینه بین دو کشور امضا شود.

وی در گفت‌وگو با ایسنا با تاکید بر ضرورت یکسان‌سازی قوانین استانداردی و گمرکی بین دو کشور عنوان کرد: ما قابلیت این را داریم که محصولات دامی، لبنی، باغی و حتی کنسانتره آبمیوه خود را به روسیه صادر کنیم و در عوض از این کشور محصولاتی مانند غلات، آهن و فولاد وارد کنیم. مرتضوی با بیان اینکه اگر به کشتی‌های ایرانی اجازه ورود به رود ولگا داده شود زمینه برای تامین غلات موردنیاز کشور از روسیه فراهم‌تر خواهد شد، گفت: ایران می‌تواند چه به صورت صادرات بومی و چه به صورت ری‌اکسپورت محصولات غذایی روسیه را تامین کند.

صادرات میوه، صادرات آب نیست

دبیر کل خانه صنعت، معدن و تجارت ایران درباره اینکه برخی کارشناسان اعتقاد دارند نباید میوه ایران به روسیه صادر شود چرا که عملا صادرات آب محسوب می‌شود، توضیح داد: من این موضوع را قبول ندارم. سالانه بخش قابل توجهی از میوه‌های تولیدی کشور به دلایل مختلف از جمله نبود بازار از بین می‌روند. بسیاری از مرکبات کشور چنین وضعیتی دارند که می‌توان با صادرات آنها به روسیه مانع از به هدر رفتن سرمایه‌های ملی در این بخش شد. وی افزود: در بین میوه‌های تولید داخل سیب، هلو و انگور قابلیت زیادی برای صادرات به روسیه دارند البته شرط تداوم صادرات به بازار روسیه بسته‌بندی خوب محصولات صادراتی و همچنین رعایت استاندارد و کیفیت به صورت مستمر است.

دبیر کل خانه صنعت، معدن و تجارت ایران با بیان اینکه ما قادریم چندین میلیارد دلار محصولات لبنی به روسیه صادر کنیم، افزود: رشد تجارت بین ایران و روسیه تنها زمانی اتفاق خواهد افتاد که عزم جدی برای بهبود قوانین تجاری بین دو کشور وجود داشته باشد که به نظر من در حال حاضر چنین عزمی وجود دارد و من به شخصه به آینده تجارت بین ایران و روسیه خوشبین هستم.

انتصاب

قبادی رفت، قنبری آمد

وزیر صنعت، معدن و تجارت در حکمی علی قنبری را به جای عباس قبادی، به‌عنوان مدیرعامل شرکت مادرتخصصی بازرگانی دولتی ایران منصوب کرد. به گزارش شاتا، مهندس محمدرضا نعمت‌زاده در مراسم تودیع و معارفه مدیرعامل شرکت مادرتخصصی بازرگانی اظهار امیدواری کرد، با این انتصاب تحرک بیشتری در این مجموعه به وجود آید. وزیر صنعت، معدن و تجارت با اشاره به قانون انتزاع، تغییرات در برخی برنامه‌ها و استراتژی‌های وزارتخانه را ضرورت دانسته و گفت: با حداقل تصدی‌گری دولت، باید حداکثر کارها انجام پذیرد.

در ادامه این نشست علی قنبری مدیرعامل جدید شرکت بازرگانی دولتی ایران با اشاره به حساسیت فعالیت در GTC و تامین کالاهای اساسی مردم خصوصا گندم اظهارکرد: در راستای اجرای سیاست‌های اقتصاد مقاومتی تقویت بخش خصوصی و کاهش تصدی‌گری دولت ضرورت دارد. وی کمک به کاهش هزینه‌ها و توسعه صادرات را ازجمله برنامه‌ها و استراتژی شرکت مادرتخصصی بازرگانی دولتی ایران عنوان کرد.

علی قنبری بهمن سال گذشته به‌عنوان عضو هیات‌مدیره و قائم‌مقام مدیرعامل شرکت بازرگانی دولتی منصوب شده بود. وی از اقتصاددانان کشور و عضو هیات علمی دانشکده اقتصاد دانشگاه تربیت مدرس تهران بوده و عضویت در شورای پول و اعتبار، موسس و نخستین رییس سازمان امور عشایری کشور، نمایندگی مردم اردل، فارسان، کیار و کوهرنگ در مجلس شورای اسلامی را در کارنامه خود دارد.

مدیرعامل صندوق ضمانت صادرات ایران خبر داد:

تضمین ۵۰۰۰ میلیارد ریال تسهیلات صادراتی

مدیرعامل صندوق ضمانت صادرات ایران از آمادگی این صندوق برای تضمین ۵ هزار میلیارد ریالی تسهیلات صادراتی خبرداد و گفت: سهم صادرات از مجموع تسهیلات بانکی تنها ۲ درصد است.

به گزارش صندوق ضمانت صادرات ایران، طاهر شه‌حامد گفت: تامین منابع مالی مورد نیاز همواره دغدغه صادرکنندگان و فعالان اقتصادی است و صندوق ضمانت صادرات ایران تلاش می‌کند با امضای تفاهمنامه‌های دوجانبه با بانک‌های مختلف دولتی و خصوصی، به راهکارهای مشترک و عملی در افزایش سهم تسهیلات صادراتی بانک‌ها از مجموع تسهیلات اعطایی آنها دست یابد. وی با انتقاد از گران بودن نرخ تسهیلات صادراتی و ناکافی بودن آن، افزود: آمارها نشانگر آن است که سهم صادرات از مجموع تسهیلات اعطایی سیستم بانکی چیزی کمتر از ۲ درصد است. دلیل اصلی این موضوع نیز محدودیت منابع و حجم زیاد معوقات سیستم بانکی است. بهترین راهکار موجود در کاهش ریسک‌های اعتباری این حوزه نیز مراجعه بانک‌ها به صندوق برای به حداقل‌رسانی معوقات خود است. مدیرعامل صندوق ضمانت صادرات ایران به نقش تعیین‌کننده بانک‌ها در کمک به توسعه صادرات کشور اشاره و تصریح کرد: اگر سیاست کلی دولت خروج از رکود بدون تورم است، راهکار اصلی نیل به این هدف، رشد و توسعه صادرات، به عنوان موتور و محرک اقتصادی است و این موضوع مگر با تعامل و همراهی تمامی دستگاه‌های حمایتی و حاکمیتی و به‌خصوص بانک‌ها و نهادهای مالی محقق نخواهد شد.

شه‌حامد به ابزارهای مناسب صندوق در کاهش ریسک بانک‌ها برای تامین مالی بعد از حمل اشاره کرد و افزود: بانک‌های عامل ایرانی می‌توانند در تعامل با صندوق ضمانت صادرات، علاوه بر ایجاد حاشیه امنیت لازم در تنزیل اسناد صادراتی و اطمینان از وصول مطالبات در سررسیدهای مقرر، با انعقاد قرارداد عاملیت با صندوق توسعه ملی نسبت به اعطای تسهیلات در قالب اعتبار خریدار و تحت پوشش بیمه‌ای صندوق اقدام کنند. وی در ادامه از مزیت اعتبارسنجی صندوق از مشتریان صادراتی بانک‌ها خبر داد و افزود: بانک‌ها می‌توانند برای اعطای تسهیلات صادراتی به صادرکنندگان صرفا به اعتبارسنجی دقیق و حرفه‌ای که در صندوق انجام می‌شود، اتکا کنند و از اعتبارسنجی مجدد آنها برای کوتاه‌تر کردن فرآیند اخذ تسهیلات اجتناب کنند. مشکلات موجود اداری و هزینه‌های وثیقه‌سپاری و ترهین نیز از بانک‌ها سلب می‌شود و تمامی فرآیندها یکجا در صندوق انجام می‌شود.

تشکیل مرکز صدور گواهی الکترونیکی در حوزه بانکی

محمد گرکانی‌نژاد، رییس مرکز توسعه تجارت الکترونیکی کشور از آغاز بررسی درخواست بانک مرکزی برای راه‌اندازی مرکز صدور گواهی الکترونیکی در حوزه بانکی خبر داد. به گزارش خبرگزاری مهر، محمد گرکانی‌نژاد گفت: در راستای اجرای تکلیف مقرر بند«ب» ماده ۴۹ قانون برنامه پنجم، بررسی درخواست بانک مرکزی در خصوص مرکز صدور گواهی الکترونیکی در حوزه بانکی آغاز شده است. وی با اشاره به مفاد مندرج در ماده ۴ آیین‌نامه اجرایی ماده ۳۲ قانون تجارت الکترونیک گفت: به منظور استفاده بهینه از ظرفیت‌های ایجاد شده در کشور، کارگروهی در دبیرخانه این شورا تشکیل شده تا با توجه به رویکرد استفاده بهینه از امکانات موجود، چگونگی راهبرد تعامل‌پذیر مرکز صدور گواهی الکترونیکی حوزه بانکی در زیرساخت کلید عمومی کشور مورد مطالعه و ارزیابی قرار گیرد. گرکانی‌نژاد تصریح کرد: در نخستین جلسه این کارگروه مقرر شد با قید فوریت بحث و بررسی جامع پیرامون موضوع، به طور مشترک با مسئولان ذی‌ربط بانک مرکزی ادامه یابد تا نتایج حاصل جهت تعیین تکلیف نهایی به شورای سیاست‌گذاری گزارش شود.

یادداشت

تسهیل تجارت خارجی با تجارت بدون کاغذ

نوشین مومن کاشانی

کارشناس مرکز توسعه تجارت الکترونیکی

«دولت‌ها باید انقلاب دیجیتالی تجارت بین‌المللی را درک کنند. ساده‌سازی فرآیندهای کاغذی طولانی و حذف کاغذبازی از طریق بکارگیری ابزارهای دیجیتالی منجر به تجارت کاراتر، سریع‌تر و پایدارتر می‌شود.»

اینها جملاتی است که در کنفرانس تسهیل تجارت جهانی کمیسیون اقتصادی سازمان ملل، در سال گذشته طنین‌انداز شد. سخنرانان در این کنفرانس، خواستار همکاری بین منطقه‌ای به منظور بهره‌برداری از منافع تجارت جهانی حاصل از زنجیره تامین فرامرزی بدون کاغذ بودند.

تجارت بدون کاغذ مبحث جدیدی نیست که در سال‌های اخیر مطرح شده باشد بلکه یکی از مفاهیم مهمی است که سال‌هاست در ادبیات موضوع تسهیل تجاری مورد بحث بوده است. بسیاری از کشورها، حتی کشورهای در حال توسعه به این سمت حرکت کرده‌اند و از طریق ابزارهای فناوری اطلاعات و ارتباطات، به این مهم دست یافته‌اند و از مزایای آن برخوردار شده‌اند یا در حال استقرار و پیاده‌سازی برنامه‌های تسهیل تجارت و تجارت بدون کاغذ در کشورهای خود هستند.

کنفرانس مورد اشاره در واقع بحث تجارت بدون کاغذ را برای تجارت جهانی دنبال می‌کند، چرا که به دلیل استفاده اثربخش از داده‌ها و اطلاعات به طور قابل ملاحظه‌ای ریسک‌های تجارت جهانی کاهش می‌یابد و به‌علاوه افزایش کارآیی عملیاتی و کاهش هزینه‌ها را به دنبال دارد. بدیهی است کشورهایی که هنوز نتوانسته باشند در داخل قلمرو خود، تجارت بدون کاغذ را پیاده‌سازی کنند، باز هم از قافله جهانی عقب خواهند ماند. اما تجارت بدون کاغذ به چه معناست؟ فناوری اطلاعات و ارتباطات، دنیای ما را به کلی دگرگون ساخته است. در اقتصاد جهانی که به سرعت در حال حرکت است، بکارگیری فناوری‌های نوین در تجارت بین‌المللی، می‌تواند میلیاردها دلار در سال صرفه‌جویی در پی داشته باشد. مطابق با نقشه راه پیشنهادی سازمان ملل برای تجارت بدون کاغذ، تغییر اسناد کاغذی به اسناد الکترونیکی، امنیت و شفافیت را در زنجیره تامین افزایش می‌دهد و هم برای دولت و هم برای بخش خصوصی درآمدهای بالاتری را به ارمغان خواهد آورد. به علاوه اطلاعات الکترونیکی به صورت راحت‌تری پردازش می‌شوند، مطمئن‌ترند و هزینه‌ها و تاخیرهای زمانی را در طول زنجیره تامین کاهش می‌دهند. از آنجا که کالاها نمی‌توانند سریع‌تر از اطلاعات مرتبط ارسال شوند، افزایش سرعت در تبادل اطلاعات موجب افزایش رقابت و کارآیی در تجارت می‌شود. در یک تعریف، تجارت بدون کاغذ، تجارتی است که از طریق سیستمی انجام می‌شود که در آن اطلاعات تجاری از طریق اسناد تجاری غیرفیزیکی (اسناد الکترونیکی)، مبتنی بر استانداردهای مورد توافق و به صورت الکترونیکی مبادله می‌شود.

در گزارشی که UNESCAP امسال منتشر کرد، آمده است که تجارت بدون کاغذ، انقلابی در نحوه انجام تجارت در منطقه آسیا و اقیانوسیه ایجاد کرده است. به عنوان نمونه، مطابق با برآوردهای صورت گرفته، سنگاپور در نتیجه بهره‌وری ایجاد شده از طریق تجارت بدون کاغذ، ۳/۱ میلیارد دلار در سال صرفه‌جویی داشته است. قبلا تجار سنگاپوری ناچار بودند عملیات تجاری خود را در یک فرآیند طولانی که حدود ۱۵ تا ۲۰ روز طول می‌کشید و در تعامل با ۲۳ سازمان و با ۲۱ فرم انجام دهند. در حالی که امروزه آنها می‌توانند از طریق تکمیل ۲ فرم الکترونیکی و ظرف مدت ۱۵ دقیقه، تمامی تاییدات مورد نیاز را دریافت کنند. در هنگ کنگ نیز چنین تاخیرهای زمانی توسط بازرگانان تجربه می‌شد، البته تا زمانی که دولت خدمات تجارت بدون کاغذ را ارائه داد تاکنون بیشتر سیستم‌های تجارت بدون کاغذ در منطقه آسیا و اقیانوسیه، بر تسهیل تبادل اطلاعات بین ذی‌نفعان درون مرزی تمرکز داشته است. اما رویکردهای فعلی به سمتی در حرکت است که جریان اطلاعات تجاری، فرای مرزها و در طول زنجیره تامین بین‌المللی جاری شود. مطابق با گزارش دیگری که UNESCAP برای برآورد منافع حاصل از تجارت بدون کاغذ فرامرزی (منطقه‌ای) انجام داده است، با فرض استقرار کامل در منطقه، صرفه‌جویی معادل ۷ میلیارد دلار به صورت سالانه برآورد شده است. به‌علاوه زمان مورد نیاز برای صادرات بسته به سناریوهای اصلاحات از ۲۴ تا ۴۴ درصد و هزینه‌ها از ۱۷ تا ۳۱ درصد کاهش خواهد یافت.

در برخی کشورها همچنان تجار و مراجع دولتی از میلیون‌ها سند کاغذی در سال استفاده می‌کنند. هزینه‌های مربوطه و پیچیدگی رویه‌ها و اسناد، هزینه‌های سربار هنگفتی را به دولت و کسب و کارها تحمیل می‌کند. این هزینه‌ها برای شرکت‌های کوچک و متوسط به عنوان مانع بزرگی برای ورود به تجارت بین‌المللی محسوب می‌شود.

در کشورهای در حال توسعه، پذیرش تجارت بدون کاغذ مشکل است. نه تنها این کشورها به دلیل مشکل «شکاف دیجیتال» از کشورهای توسعه یافته فاصله گرفته‌اند، بلکه آنها منابع کافی برای ایجاد الزامات زیرساختی در اختیار ندارند. با این حال این کشورها می‌توانند از طریق افزایش کارآیی در بخش دولتی و خصوصی و در نتیجه کاهش هزینه‌های لجستیک از منافع تجارت بدون کاغذ بهره‌مند گردند.

صمت اوضاع نابسامان اصناف در پرداخت مالیات بر ارزش افزوده را بررسی می‌کند

چشم اصناف به «اصلاح مالیات بر ارزش افزوده»

«مالیات»؛ تقریبا شبیه همان نمره انضباطی است که پایان سال در کارنامه‌ها ثبت می‌شد. نمره‌ای پر از استرس که معیارهای خاص‌اش اجازه اعتراض نمی‌داد. این روزها حال و احوال اصناف کشور شبیه همان روزهای پر استرسی است که باید منتظر ماند تا نتیجه‌اش را دید. آنها منتظرند که نتیجه جلسات اخیر اتاق اصناف ایران، نماینده وزارت صنعت، معدن و تجارت و همچنین نمایندگان سازمان امور مالیاتی تعیین شود تا تکلیف مالیات بر ارزش افزوده که بر اساس قوانین به‌صورت مستقیم از مصرف‌کننده دریافت و به دولت داده می‌شود، مشخص شود. مالیاتی که تقریبا بلای جان مصرف‌کننده و فروشنده است.

روز گذشته مجتبی خسروتاج، قائم‌مقام وزیر صنعت، معدن و تجارت در گفت‌وگو با مهر اعلام کرد که قرار است جلسات اصناف با سازمان امور مالیاتی تشکیل شود تا مشکلات مالیاتی اصناف رفع شود. او گفت: «این جلسه به‌منظور حل پاره‌ای از مشکلات اصناف کشور در رابطه با مالیات بر ارزش افزوده و مالیات بر درآمد برگزار می‌شود که امیدواریم بتوانیم به توافقات خوبی دست یابیم. متاسفانه هم‌اکنون نحوه دریافت مالیات بر ارزش افزوده از واحدهای صنفی مورد انتقاد است که در جلسه‌ای که میان نمایندگان اصناف با سازمان امور مالیاتی برگزار خواهد شد، امیدواریم بتوانیم این معضل را حل کنیم.»

به گفته قائم‌مقام وزیر صنعت، معدن و تجارت، در جلسه‌ای که در گذشته میان اتاق اصناف ایران، وزارت صنعت، معدن و تجارت و نیز سازمان امور مالیاتی برگزار شده بود، مقرر شد تا شیوه اجرای این قانون اصلاح شود، ضمن اینکه مشکلات اصناف در استان‌های کشور احصا شود. او گفت: «هم‌اکنون مشکلات ۱۹ تا ۲۰ استان در زمینه مالیات بر ارزش افزوده احصا شده و قرار است که اعلام شود، ضمن اینکه قرار است نمایندگان اصناف پای میز مذاکره با سازمان امور مالیاتی بنشینند تا بتوانند یک بار برای همیشه، موضوع مالیات بر ارزش افزوده را حل کنند.»

▣ اتحادیه‌هایی که بر سر دوراهی قرار گرفته اند

نگاهی به مشکلات سال‌های اخیر اصناف در پرداخت مالیات بر ارزش افزوده نشان می‌دهد که قوانین فعلی که براساس آن مالیات دریافت می‌شود مشکلاتی دارد که باید مرتفع شود. بسیاری از اصناف، افزایش میزان مالیات را سبب رکود بازار می‌دانند و عده‌ای دیگر کلا صنف‌شان را مبرا از پرداخت.

اتحادیه رستوران‌داران یکی از اتحادیه‌هایی است که به‌دلیل شباهت خدماتش با برخی اصناف دیگر، همواره برای دریافت مالیات بر ارزش افزوده دچار مشکل شده است. سیدعلی‌اصغر میرابراهیمی، رییس اتحادیه رستوران‌داران کل کشور می‌گوید که چند روز پیش رسانه ملی با پخش گزارشی اعلام کرده است که صنفی که او ریاستش را به عهده دارد، از دریافت مالیات بر ارزش افزوده معاف شده اما هیچ بخشنامه‌ای به اتحادیه ارسال نشده است. او در گفت‌وگویی که با صمت داشت به این مورد اشاره کرد و گفت: «به من گفته شده است که برنامه خبری یکی از شبکه‌های تلویزیونی، اعلام کرده صنف رستوران‌داران نباید مالیات بر ارزش افزوده بگیرد این در حالی است که هیچ بخشنامه‌ای تا این لحظه به اتحادیه نرسیده است و همین مورد کافی است تا موج بی‌نظمی به راه بیفتد.»

میرابراهیمی در ادامه گفت: «اتحادیه ما سال‌هاست که به‌خاطر پرداخت مالیات بر ارزش افزوده دچار مشکل است چراکه تنها صنف «رستوران‌داران و سلف سرویس» در بین خوراکی‌فروش‌ها موظف به دریافت این مالیات شده است. اینکه چه تفاوتی بین ما و صنف چلوکباب‌فروشان یا فست‌فودی‌ها وجود دارد مشخص نیست و جالب‌تر اینجاست که هیچ یک از افراد جامعه هم نمی‌توانند تفاوت صنف ما با سایرین را تشخیص دهند.»

او در ادامه گفت: «ما هم دلمان نمی‌خواهد که علاوه بر قیمت غذا، هزینه‌ای اضافه‌تر از مشتریان بگیریم اما مشکل اینجاست که هنوز به ما ابلاغ نشده که تکلیفمان چیست».

▣ طلایی‌های همیشه معترض

صنف طلا و جواهرات معروف‌ترین صنفی هستند که همواره به پرداخت مالیات بر ارزش افزوده گله داشته‌اند تا جایی که بارها در اقدامی خودجوش بازار را به دلیل اعتراض به دولت تعطیل کردند.

البته این موضوع تنها به بازار تهران مربوط نیست و شهرهای بزرگی مثل تبریز، اصفهان و... هم برای علنی کردن اعتراض‌شان چند روز درب حجره‌هایشان را باز نکردند. اما مسئله اصلی اینجاست که این دست از اعتراضات حداقل در دو دولت قبلی کارساز نبوده است چراکه بعد از چند روز بازهم کرکره‌های حجره‌ها بالا رفت و بازار شروع به کار کرد. اعتراض اصلی فعالان این صنف، افزایش چند مرحله‌ای مالیات بر ارزش افزوده است که در نهایت رقم چشمگیری را به قیمت نهایی طلا می‌افزاید. بالا رفتن قیمت نهایی طلا هم تنها به رکود بازار منجر می‌شود و مشتریانش کمتر و کمتر می‌شوند.

محمد کشتی‌آرای، رییس اتحادیه طلا و جواهرفروشان در گفت‌وگو با صمت اعلام کرد که هنوز جلسه‌ای بین وزارت صنعت، معدن و تجارت با سازمان امور مالیاتی برگزار نشده است و تا زمانی هم که نتیجه این جلسات مشخص نشود، اظهارنظری نمی‌کند. او در پاسخ به این سوال که مشکل صنف طلا و جواهرفروشان دقیقا براساس چه مسئله‌ای است، گفت: «صنف ما نه گله‌ای دارد و نه مشکلی. مشکل برای شما که مصرف‌کننده هستید، است. وقتی قیمت طلا بالا برود، بازار وارد رکود می‌شود و قدرت خرید مردم کاهش پیدا می‌کند.»

▣ مردم و دولت در زنجیره مالیات بر ارزش افزوده

بر اساس قانون، مالیات بر ارزش افزوده هزینه‌ای است که مصرف‌کننده باید آن را به همراه بهای خرید اجناس و خدمات به فروشنده بپردازد و فروشنده موظف است این هزینه را به‌صورت مستقیم به خزانه دولت واریز کند.

با در نظر گرفتن این فرآیند کاملا مشخص است که اول و آخر زنجیره مالیات بر ارزش افزوده، مردم و دولت هستند و اصناف تنها نقش واسطه را اجرا می‌کنند. افزایش میزان این مالیات قطعا اگر از میزان توانایی مالی جامعه تجاوز کند تنها یک نتیجه دارد و آن رکودی است که گریبان بازار را می‌گیرد. قطعا قوانینی که تا پیش از این برای دریافت مالیات بر ارزش افزوده وضع شده بود، این روزها کارآیی لازم را ندارد و دولت باید با بررسی این مسائل نه‌تنها راه خرید مردم را باز کند بلکه با منطقی کردن مالیات‌ها هم اوضاع تولیدکننده‌ها را رونق ببخشد و هم شرایط مصرف‌کننده‌ها را بهبود دهد.

مواردی که پیش‌تر به آن اشاره شده است تنها بخشی از مشکلات اصناف در پرداخت مالیات است و مسائل متعدد دیگری هستند که هر روز شرایط را پیچیده‌تر از قبل می‌کنند. بر همین اساس و با در نظر گرفتن این موارد گفت‌وگویی داشته‌ایم با علی فاضلی، رییس اتاق اصناف ایران و ابعاد مختلف این مشکلات را بررسی کرده‌ایم.

گفت‌وگو

عمر قانون مالیات بر ارزش افزوده تمام شده است

علی فاضلی
رییس اتاق اصناف ایران

قانون مالیات برارزش افزوده قانونی است که به عقیده اصناف عمرش به پایان رسیده و باید موارد تازه‌تری به آن اضافه شود و مورد بازنگری قرار بگیرد. قانونی که از همان ماه‌ها و سال‌های اول اجرا با واکنش‌های متفاوت و اعتراضی نسبت به نحوه اجرا مواجه شد.

چند مرحله‌ای بودن پرداخت مالیات بر ارزش افزوده و اختصاص این مالیات بر کالاهای سرمایه‌ای از مهم‌ترین مشکلاتی بود که از سوی اصنافی مانند صنف طلافروشان و فرش مطرح می‌شد.

این در حالی است که به عقیده بسیاری از مسئولان و کارشناسان، مالیات بر ارزش افزوده از حقوق قانونی دولت است که از سوی قانون‌گذار تعریف شده است.

بر همین اساس علی فاضلی، رییس اتاق اصناف ایران تصریح می‌کند که هیچ یک از اصناف در پرداخت این مالیات اعتراضی ندارند. فقط در موارد اجرایی آن ایرادهایی وجود دارد اما بر این نکته نیز تاکید دارد که عمر این قانون به پایان رسیده و باید مورد بازنگری و اصلاح قرارگیرد. حالا بعد از گذشت یک سال و اندی از عمر دولت یازدهم مسئولان درصدد رفع مشکلات و ابهامات این قانون هستند تا دود اخذ مالیات بر ارزش افزوده نه به چشم دولت رود و نه تولیدکننده و مصرف‌کننده از وضع این قانون متضرر شوند. آنچه در ادامه می‌خوانید گفت‌وگوی صمت با علی فاضلی، رییس اتاق اصناف ایران است.

◉ براساس اعلام قائم‌مقام وزارت صنعت، معدن و تجارت، قرار بوده جلسه‌ای بین اتاق اصناف، وزارتخانه و سازمان امور مالیاتی برگزار شود تا مشکلات اصناف در رابطه با مالیات بر ارزش افزوده حل شود. از برگزاری و نتیجه این جلسه اطلاع دارید؟

قرار بوده که این جلسه برگزار شود و آقای خسروتاج به همراه سازمان امور مالیاتی مذاکره کنند اما من در این جلسه حضور نداشته‌ام و اطلاع ندارم برگزار شده یا خیر.

◉ ممکن است به‌طور دقیق بفرمایید مشکل اصناف کشور با پرداخت مالیات بر ارزش افزوده چیست؟ عده‌ای از آنها معترض هستند که صنف‌شان نباید این مالیات را از مردم بگیرد و عده‌ای دیگر ...؟

نه این‌گونه نیست. مالیات بر ارزش افزوده از حقوق قانونی دولت است که از سوی قانونگذار تعریف شده است. یقینا هیچ یک از اصناف در پرداخت این مالیات اعتراضی ندارند. فقط در موارد اجرایی آن ایرادهایی وجود دارد که آنها به آن معترض هستند و می‌گویند مالیات بر ارزش افزوده بر مصرف است و فقط باید یک بار اخذ شود که از نظر آنها این مالیات هم باید در پروسه نهایی عرضه کالا به مصرف‌کننده گرفته شود. اما متاسفانه در بعضی از موارد تا ۳ کانال از یک کالا مالیات بر ارزش افزوده اخذ می‌شود و این یکی از موضوعاتی است که اتحادیه‌ها با آن مشکل دارند. مورد دیگر هم این است که در برخی از اصناف زمان ابلاغ دریافت مالیات بر ارزش افزوده با درخواست دولت متفاوت است. یعنی بعضی از اصناف نامه دریافت مالیات بر ارزش افزوده‌شان در سال ۹۰ ابلاغ شده است و به گفته آنها سال ماقبل در دستورالعمل نبوده است اما دولت مالیات سال قبل را نیز از آنها طلب می‌کند. بر همین اساس این اصناف معترض‌اند که چون آنها از مشتری چنین مالیاتی دریافت نکرده‌اند قادر نیستند این هزینه را خودشان متقبل شوند.

◉ این مورد آخر شامل حال کدام یک از اتحادیه‌ها و اصناف می‌شود؟

اتحادیه الکترونیک یکی از این اتحادیه‌هاست. این اتحادیه می‌گوید برای سال۸۸ و ۸۹ هیچ بخشنامه‌ای مبنی بر دریافت مالیات بر ارزش افزوده ابلاغ نشده است و این نامه سال ۹۰ به فعالان این صنف ابلاغ و اعلام شده است. در نتیجه براساس قانون مالیات بر ارزش افزوده هم از همین سال طبق فاکتورها از مشتری دریافت شده است.

به هر حال سوءبرداشت‌هایی در اظهارات هر دو طرف وجود دارد که باید بررسی و رفع شود.

◉ در کل اعتراض نسبت به این قانون بیشتر مربوط به کدام یک از اصناف کشور است؟ این‌گونه به نظر می‌رسد که صنف طلا و جواهرفروشان بیشترین اعتراض را به نحوه اجرایی شدن مالیات بر ارزش افزوده دارد.

صنف طلا و جواهرفروشان مشکلی دارند که سال‌هاست نسبت به آن گله‌مند هستند. آنها معتقدند که چون کالای سرمایه‌ای می‌فروشند نباید مالیات بر ارزش افزوده در چند مرحله از آنها اخذ شود. مثلا در بازیافت، تبدیل، فروش و... یعنی اعتراض‌شان در اخذ مالیات در فرآیندهای مختلف است. اعتراض این گروه وارد است.

◉ براساس تعریف قانون از مالیات بر ارزش افزوده، این مالیات مستقیم از خریدار گرفته شده و به خزانه دولت واریز می‌شود. پس چرا اصناف به این دست از مسائل اعتراض می‌کنند؟

دقیقا همین‌طور است، یعنی مالیات بر ارزش افزوده را مصرف‌کننده می‌پردازد و اما وقتی این نوع کالاهای سرمایه‌ای افزایش قیمت پیدا می‌کنند، نوع خرید و میزان سرمایه‌گذاری مردم متفاوت و با افت شدیدی مواجه می‌شود.

یعنی افزایش مالیات بر ارزش افزوده مستقیما در بازار تاثیرگذار است و بنابراین بازار از این هزینه رنج می‌برد.

◉ با توجه به توضیحات شما، حتی اگر دولت با اعتراض اصناف در این مورد موافقت نکند، در پایان دود رکود بازار به چشم خودش می‌رود. یعنی بالا رفتن مالیات بر ارزش افزوده که مستقیما به خزانه دولت وارد می‌شود، مصادف است با رکود بازار و در نتیجه کاهش میزان مالیات اخذ شده. با این اوصاف چرا دولت چنین مسئله مهمی را حل نمی‌کند؟

کاملا درست است. ما هم به‌دنبال باز کردن همین نقاط کور هستیم که امیدواریم با نشست‌ها و گفت‌وگوها بتوانیم آنها را باز کنیم. برای همین به شدت به‌دنبال تعامل با دولت و مجلس هستیم تا نقاط مبهمی را که وجود دارد از بین ببریم.

این قانون عمر مفیدش تمام شده است و باید موارد تازه‌تری به آن اضافه شود و بازنگری صورت بگیرد.

نظرگاه

دلالان از اجرای قانون مالیات بر ارزش‌افزوده ضرر می‌کنند

علیرضا طاری بخش
معاون سازمان امور مالیاتی کشور

قانون مالیات بر ارزش‌افزوده، به عنوان آمره کشور از ابتدای مهر ۱۳۸۷ با هدف اصلاح نظام مالیاتی در راستای طرح تحول اقتصادی کشور به منظور ساماندهی نظام مبادلات اقتصادی، ترویج صدور صورتحساب خرید و فروش بین فعالان اقتصادی، رصد گردش کالا و خدمات از مبدا تا مقصد، شناسایی فعالان پنهان در نظام مبادلات اقتصادی، کاهش فشار مالیاتی بر فعالیت‌های مولد، اخذ مالیات واقعی از صاحبان درآمد و ... تصویب و اجرایی شده است.

قانون یاد شده یکی از قوانین کارآ و مهم در راستای تحقق عدالت مالیاتی و اجرای طرح تحول مالیاتی بوده و یکی از مهم‌ترین راهکارهای تحقق منویات مقام‌معظم رهبری در خصوص دستیابی به اقتصاد بدون نفت، استفاده از ابزارهای مالیاتی نظیر قانون مالیات بر ارزش‌افزوده است که در این راستا با اجرای کامل و صحیح قانون می‌توان به تحقق عدالت مالیاتی و توزیع مناسب درآمد دست یافت.

مالیات بر ارزش‌افزوده، نوع مدرن مالیات‌های غیرمستقیم است که از سده‌های گذشته و به صورت محدودتری از مصرف‌کنندگان دریافت شده است که با تصویب و اجرایی شدن قانون مالیات بر ارزش‌افزوده، تمامی قوانین مربوط به دریافت هرگونه مالیات غیرمستقیم از جمله قانون موسوم به تجمیع عوارض لغو شده است.

اخذ مالیات برارزش‌افزوده به روش تفریقی غیرمستقیم با هدف اجتناب از اخذ مالیات و عوارض مضاعف که در قوانین گذشته وجود داشته و همچنین رصد گردش کالا و خدمات از مبدا تا مقصد به منظور شناسایی تمامی فعالان حاضر در زنجیره مزبور و نظارت بر آنان به منظور اخذ مالیات عادلانه و همچنین قیمت‌گذاری واقعی در راستای حمایت از تولیدکننده و مصرف‌کننده صورت گرفته است.

با توجه به اهداف ترسیم شده برای قانون مزبور نه تنها اخذ این نوع مالیات که از سده‌های قبل وجود داشته به ضرر مصرف‌کننده و تولیدکننده نخواهد بود، بلکه اجرای درست قانون توسط فعالان اقتصادی موجب پویایی اقتصاد، گسترش عدالت مالیاتی، کاهش فشار به فعالیت‌های مولد، نظارت موثر بر قیمت‌ها خواهد شد. با این وصف، با اجرای کامل قانون مالیات بر ارزش‌افزوده، درآمدهای مالیاتی دولت افزایش یافته و با افزایش هزینه‌های اجتماعی دولت، رفاه مردم افزایش می‌یابد. اما اجرای قانون یاد شده منافع برخی از فعالان بازار را به طور جدی به خطر خواهد انداخت. در درجه اول کسانی که به‌صورت پنهانی به امر دلالی و واسطه‌گری مشغول هستند و با قرار گرفتن در مسیر تولید تا مصرف، با خرید و فروش‌های مکرر باعث نبود شفافیت و التهاب در بازار می‌شوند. ضرر این عده بیشتر از این بابت است که براساس قانون مالیات بر ارزش‌افزوده مسیر تهیه و توزیع کالاها شفاف می‌شود و کسانی که بی‌جهت در مسیر تولید تا مصرف قرار گرفته‌اند شناسایی شده و به تدریج حذف می‌شوند. گروه دیگری که از اجرای قانون متضرر می‌شوند، قاچاقچی هستند که خارج از مسیر قانونی و رسمی واردات، کالاهای خارجی را بدون تشریفات قانون و رعایت استانداردهای لازم و بدون پرداخت مالیات و عوارض متعلقه به داخل ایران منتقل کرده و بازار ایران را مملو از کالاهای بی‌کیفیت خارجی کرده‌اند. بر اساس توضیحات سازمان امور مالیاتی، مجریان قانون مصوب مجلس شورای اسلامی، فارغ از نتیجه‌گرایی، مکلف به اجرای قانون یادشده هستند و در تصویب قانون یادشده و سایر قوانین مصوب همواره مصالح ملی از سوی نمایندگان مجلس شورای اسلامی مدنظر قرار می‌گیرد. اما به نظر می‌رسد برخی از فعالان اقتصادی به هیچ وجه حاضر به اجرای قانون مزبور با فرآیندهای پیش‌بینی شده که منجر به شفافیت در اقتصاد خواهد شد، نیستند. شایان ذکر است، اجرای قانون یاد شده منجر به ایجاد درآمد پایدار برای شهرداری‌ها و دهیاری‌های سراسر کشور شده که آثار آن در عملکرد شهرداری‌ها و دهیاری‌ها مشهود است و علاوه بر آن منافع مالیاتی حاصل از اجرای قانون صرف طرح‌های عمرانی به منظور ایجاد اشتغال خواهد شد، ضمن اینکه در سال جاری، یک درصد از مالیات موضوع این قانون به عنوان بودجه سلامت در نظر گرفته شده است؛ ضمناً به منظور حمایت موثر از اقشار آسیب‌پذیر، کالا و خدمات سبد مصرفی خانوار از پرداخت مالیات و عوارض موضوع این قانون معاف است. به هر ترتیب، اجرای موفق نظام مالیات بر ارزش‌افزوده علاوه بر آماده سازی بسترهای اجرایی این نظام مالیاتی مستلزم همکاری و همراهی مسئولان اصناف و اتحادیه‌های صنفی است تا در راستای وظایف قانونی و ذاتی اتحادیه‌ها بالاخص وظایف نظارتی ضمن همکاری با ادارات کل امور مالیاتی ذی‌ربط جهت جلوگیری از تضییع حقوق حقه دولت جمهوری اسلامی ایران و ممانعت از تشخیص مالیات و عوارض موضوع قانون مالیات بر ارزش‌افزوده از طریق علی الراس و تعلق نگرفتن جرایم سنگین، اقدام لازم را انجام دهند.

منبع: ایسنا

صمت
دوشنبه ۲۴ شهریور ۱۳۹۳ - ۱۹ ذی‌القعده ۱۴۳۵- ۱۵ سپتامبر ۲۰۱۴

اروپایی‌ها با شکلات‌های‌شان به ایران آمدند
کفش ایرانی برای پاهای ایرانیان تنگ شده!
کشاورزی در مریخ بهتر است یا ماه؟

ارتقای فرهنگ؛ بایدها و نبایدها؟

ایرنا: سخنان تازه رییس‌جمهوری اسلامی ایران در نقد اعمال محدودیت در عرصه فرهنگ و دفاع از آزادی در این عرصه، بار دیگر موضوع سیاستگذاری فرهنگی و بایدها و نبایدهای آن را به موضوع بحث برانگیزی تبدیل کرد. حسن روحانی چند روز پیش در جریان سفر هیات دولت به استان خراسان رضوی در اظهارنظری رفع مسائل حوزه سیاست خارجی و تعالی بخشیدن فرهنگ جامعه را مستلزم حضور عالمان و استادان حوزه‌های مختلف علم دانست و گفت: با ون و مینی‌بوس و پاسبان که فرهنگ درست نمی‌شود بلکه راه ارتقای فرهنگ با علما و محققان و استادان دانشگاه است. شنیدن این سخنان از زبان روحانی تازگی نداشت، وی پیش از این نیز بارها بر ضرورت باز کردن فضای فرهنگی تاکید کرده بود. افزون بر این عملکرد وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی نیز به خوبی گویای عزم دولت در همین راستا است. علی جنتی خرداد ماه گذشته در نشست صبحانه کاری با اعضای اتاق بازرگانی ایران، با تاکید بر اینکه در حوزه فرهنگ نیاز به فضای باز داریم تا رشد فرهنگی حاصل شود، گفت: رشد فرهنگی در فضای بسته و گلخانه‌ای شکل نمی‌گیرد بلکه باید فضای آزاد و تضارب‌آرا وجود داشته باشد. وی خاطرنشان کرد که فضای موجود در کشور مطلوب نیست و هنوز برخی تحمل حرفی متفاوت را با سلیقه‌های خود ندارند.

اصرار رییس‌جمهوری و دولتی‌ها بر مواضع خود نشانه خوبی است تا امیدوار باشیم که اراده قوی برای جایگزین شدن رویکرد ایجابی به جای برخوردهای سلبی و قهری در عرصه فرهنگ وجود دارد.

روحانی که پیش از رییس‌جمهوری شدن مدعی بود «نمی شود دروازه ورود صدا و تصویر رسانه‌ها را به کشور بست؛ چرا که امکان پذیر نیست و تنها راه کند کردن اثر رسانه‌های دیگر فعال‌تر و قوی‌تر کردن رسانه‌های داخلی است»، در سفر استانی به مشهد نیز بار دیگر تاکید کرد که در عصر و دنیای ما راهی جز اقناع نداریم؛ باید نسل جوان را اقناع کنیم اما متاسفانه ۲ چیز یاد گرفته‌ایم، دیوار و فیلتر؛ اینکه کاری درست نمی‌کند، شما فیلتر درست می‌کنید و آن جوان هم فیلترشکن.

چالش‌های سیاسی درباره آزادی‌های فردی

اعتراض به سخنان روحانی از طرف منتقدان دولت چندان دور از انتظار نبود. سید احمد علم‌الهدی امام‌جمعه مشهد با بیان این که قبول داریم که با ون، پاسبان، فیلتر و دیوار نمی‌شود مشکلات فرهنگی را برطرف کرد، گفت: اما بدون ون، پاسبان، فیلتر و دیوار هم نمی‌شود مشکلات فرهنگی را حل کرد.

وی با تاکید بر ضرورت پدافند فرهنگی، اضافه کرد: اقدامات فرهنگی باید همراه با پدافند فرهنگی باشد و در صورتی که پدافند فرهنگی نداشته باشیم هرگونه اقدام فرهنگی جوابگو نخواهد بود.

> اقدامات فرهنگی باید همراه با پدافند فرهنگی باشد و در صورتی که پدافند فرهنگی نداشته باشیم هرگونه اقدام فرهنگی جوابگو نخواهد بود

اما بسیاری از کارشناسان و ناظران با دیدگاه رییس‌جمهوری و ضرورت توجه به اقناع و حفظ حریم آزادی‌های مردم موافق هستند. حشمت‌الله فلاحت‌پیشه استاد دانشگاه و فعال سیاسی اصولگرا با تاکید بر این که قانون در هر کشوری مجموعه‌ای از احکام سلبی و ایجابی است، گفت: در حوزه اجرا و مدیریت برخی به جنبه سلبی بیشتر توجه می‌کنند و برخی به جنبه‌های ایجابی بیشتر می‌پردازند. قانونگذار نیز برای این که در این خصوص مشکلی پیش نیاید، موضوع را به قانون ارجاع داده، یعنی در برخی از موارد رویکرد ایجابی و در برخی از موارد رویکرد سلبی در نظر گرفته شده است.

وی افزود: بقیه موضوع‌ها در این خصوص را باید در قالب موضع‌گیری تعریف کرد؛ بنابراین معتقدم که امکان تخطی از قانون وجود دارد و افراط در استفاده از روش‌های سلبی به زیرپوستی شدن تخلفات در جامعه منجر می‌شود و تفریط نیز به ناکارآمدی این ابزارها می‌انجامد. به گفته این نماینده پیشین مجلس شورای اسلامی اختلافات در این خصوص وقتی پیش می‌آید که قانونگذار در مواردی حکم صادر نکرده است؛ به عنوان مثال سلایق مختلف در مورد حجاب در جامعه وجود دارد و حدی که حجاب اخلاقی زیر سوال نرود به طور مشخص روشن نشده، یا در برخی از موارد حدی از آزادی مورد اختلاف است. در این موارد قانونگذار این احترام را برای افراد قائل شده که خودشان براساس سلیقه خود عمل کنند و اختلافات بیشتر در این گونه موارد پدید می‌آید.

فلاحت‌پیشه ادامه داد: من معتقدم که در این موارد باید تا حد امکان نگاه ایجابی و اقناعی داشت و به‌گونه‌ای عمل کرد که در قالب توجه دادن به افراد عمل شود و نه تذکر دادن؛ تذکر از لسانی تا حتی تذکر فیزیکی را شامل می‌شود. به نظر من تا حد امکان باید حوزه عمل مستقل افراد گسترش پیدا کند. عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبایی در پاسخ به این پرسش که نمونه برخورد ایجابی در عرصه فرهنگ چیست، اظهار کرد: اقناع به نظر من بخشی از جامعه‌پذیری افراد است و به طور مشخص دخالت دولت‌ها در این زمینه جنبه تحکم‌آمیز دارد؛ بنابراین باید جامعه‌پذیری را از خانواده‌ها آغاز کرد و زمینه برای تاثیرگذاری خانواده بیشتر فراهم شود و اعمال مثبت اجتماعی را جایگزین تحکم‌های سیاسی کرد.

نماینده پیشین مجلس همچنین با تاکید بر این که رییس‌جمهوری مسئول اجرای قانون اساسی است، گفت: حریم آزادی منفی در جامعه یعنی همان بخشی که دولت در آن دخالت نمی‌کند در قانون اساسی مشخص شده و نباید اجازه داد که حریم آزادی‌های فردی در جامعه به محل چالش‌های سیاسی تبدیل شود.

وی در پاسخ به پرسش دیگری مبنی بر این که تاکید رییس‌جمهوری بر مواضع خود در این خصوص چه آثاری در پی دارد، خاطر نشان کرد: توجه داشته باشید که جامعه ما کشش برخوردهای سلبی و فراقانونی را ندارد و به راحتی در مورد آن واکنش نشان میدهد.

برخوردهای قهری به خاطر اقناع ناکافی

برخی از منتقدان رویکرد دولت در عرصه فرهنگی، برخوردهای قهری را در نتیجه کم کاری‌های دولت میدانند و اعتقاد دارند که دولت یازدهم از وظایف خود شانه خالی می‌کند.

محمدرضا نقدی، رییس سازمان بسیج مستضعفین یکی از این منتقدان است که می‌گوید: اگر اقدامات فرهنگی درست انجام گیرد و آموزش‌های لازم برای دوری از مفاسد اخلاقی به جوانان داده شود و به خصوص دستگاه‌های مسئول همچون وزارت آموزش و پرورش، علوم و فناوری و همچنین وزارت فرهنگ و ارشاد به وظایف خود در خصوص روشنگری و تربیت جوانان به درستی عمل کنند بدون شک بسیار کمتر به برخوردهای فیزیکی که از سوی رییس‌جمهوری نفی شده است، نیاز خواهیم داشت.

افزون بر این، علی مطهری نماینده مجلس شورای اسلامی که چندی پیش وزیر کشور را به خاطر ساپورت پوشیدن برخی از بانوان به مجلس فراخوانده بود نیز این مواضع دولت یازدهم را در امور فرهنگی نوعی شانه خانه کردن از وظایف تلقی کرد و گفت: سخنان اخیر آقای روحانی مرا به یاد صحبت‌های آقای احمدی نژاد درباره مسائل فرهنگی انداخت. رییس‌جمهوری سابق می‌گفت که مبارزه با ناهنجاری‌های فرهنگی مثل بدحجابی وظیفه روحانیت، حوزه‌های علمیه، صدا و سیما و نهادهای فرهنگی است و دولت وظیفه‌ای در این خصوص ندارد و فقط باید کار فرهنگی کرد.

مطهری با یادآوری سخنان روحانی در مورد جدا کردن مردان و زنان خاطرنشان کرد: این طور نیست که «عده‌ای» می‌گویند؛ بلکه اسلام می‌گوید که حتی‌المقدور و تا آنجا که امکانات اجازه میدهد و عسر و حرج پیدا نمی‌شود، بهتر است محیط کار مردان و زنان و محیط تحصیل پسران و دختران جدا باشد. اگر اختلاط از نظر اسلام بهتر است، چرا حوزه‌های علمیه ما مختلط نیستند؟

سیدمرتضی حسینی، عضو کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی نیز یکی دیگر از منتقدان سخنرانی اخیر رییس‌جمهوری است که در این ارتباط گفت: هیچ کس نمی‌گوید که کار ایجابی بد است. ما نیز اعتقاد داریم که باید به روش‌های ایجابی پرداخت اما سوال ما از آقای روحانی این است که کار ایجابی که از آن سخن می‌گویید، کو؟

وی افزود: نمونه این رویکرد ایجابی همین است که طبق مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی وزارتخانه‌ها در این خصوص وظیفه دارند. حدود ۳۰۰ بند و ماده در این زمینه مصوب شده و باید اجرایی شود. چرا اجرایی نمی‌کنند؟ وقتی این کار ایجابی انجام نمی‌شود به طور طبیعی معضلات اجتماعی پدید می‌آید.

حسینی با تاکید بر این که شعار دادن در این زمینه و خوشبین کردن چهار تا روشنفکر یا خانم کذایی که کار ایجابی نیست، گفت: ایشان (روحانی) می‌گویند که نمی‌گذاریم دیکتاتوری رضاخانی بازگردد؛ باید پرسید به چه وسیله‌ای نخواهید گذاشت؟ مگر نه این که یکی از کارهای ایجابی این است که دولت و وزارتخانه‌ها به مسئله حجاب و عفاف مقید شوند؟! به مردم کوچه و بازار کاری نداریم اما اگر همین کار انجام شود در جامعه تاثیر خواهد داشت. وی در پاسخ به این پرسش که آیا اقدامات سلبی همانند حضور گشت‌های خیابانی که از سوی برخی گروه‌ها مطرح شده، جایگزین مناسبی برای آن چیزی است که شما کم‌کاری دولت میدانید، اظهار کرد: در این مورد نیز قانون وجود دارد و باید ملاک و معیار باشد. قانون می‌گوید که نیروی انتظامی باید با مظاهر فساد برخورد کند و قوه قضاییه نیز باید طبق همان قانون مصوب ۱۳۶۲ از نیروی انتظامی حمایت کند؛ حالا اگر گروه‌هایی مثل انصار حزب‌الله نیز می‌خواهند اقدام کنند باید در چارچوب قانون باشد.

این عضو کمیسیون فرهنگی مجلس در ادامه تاکید کرد: اگر این قوانین اجرا نشود حتما کار به بی‌قانونی می‌رسد زیرا مردم و متدینان تحمل نخواهند داشت و به کوچه و خیابان می‌ریزند و این کار اثرات منفی دارد.

حسینی به این موضوع که برای اقناع جامعه به فضای باز فرهنگی و سیاسی که همه امکان اظهار نظر داشته باشند، نیاز داریم، واکنش نشان داد و گفت: الحمدلله که آزادی به تمام معنا وجود دارد و هر کس هرچقدر دوست دارد انتقاد می‌کند؛ آن قدر آزادی است که در هر سایت و روزنامه و ... هر حرفی دارند می‌زنند. چارچوب این آزادی در قانون اساسی روشن شده و در شرایط کنونی نیز به قدر کافی وجود دارد.

پاک کردن صورت مسئله

مخالفت‌ها علیه شیوه دولت در حوزه فرهنگ به اظهار نظرهای سیاسی محدود نمانده است و به بهانه تازه‌ای برای گروه‌های تندرو تبدیل شده تا در راستای فشار بر دولت و بدنه اجتماعی آن بار دیگر به خیابان‌ها بیایند. انصار حزب‌اللهی‌ها که مدتی است در تلاش‌اند تا به بهانه امر به معروف و نهی از منکر گشت خیابانی راه انداخته و به صورت مستقیم وارد عمل شوند بعد از این سخنرانی رییس‌جمهوری در پایگاه خبری خود نوشتند: این حرف‌های روحانی در مورد اختلاط نامحرمان و کاربرد زور در برقراری امنیت اخلاقی چندان به نظرات یک مجتهد برخاسته از حوزه علمیه قم شبیه نبوده است!

آنان با طرح این پرسش که آیا قانون چیزی جز اجرای محدودیت برای حقوق فردی به نفع حقوق جمعی است؟ در تارنمای خود نوشته اند: اگر به نظر ایشان «ون»، «فیلترینگ» و «محدودیت بین محرم و نامحرم» نابجاست، پس نظر مبارکشان در خصوص رجم و شلاق و قصاص چیست؟ نکند ایشان در این خصوص هم به بی‌فایده بودن «زور» قائلند؟ انصار حزب‌اللهی‌ها با طرح مسائلی شبیه به این نتیجه گرفتند: وسواسان خناس و سکولارهای نفوذی در اطراف رییس‌جمهوری به دنبال حذف تدریجی تجلیات فقاهت و دیانت در نظام اسلامی‌اند و گاه به گاه منویات خود را از زبان ریاست‌جمهور بیان می‌کنند! پس از آن نیز (دوشنبه ۱۷ شهریور) اعلام کردند که در قالب گروه‌هایی چند ۱۰ نفره برادران و خواهران، در نقاط مختلف شهر، ماموریت خود را بدون آنکه بُعد رسانه‌ای داشته باشد به شکل مقدماتی به اجرا گذاشته‌اند.

عبدالحمید محتشم، دبیرکل «انصارحزب‌الله» و مدیر مسئول هفته‌نامه «یالثارات الحسین» نیز تصریح کرد: اکنون قصد بر این است تا با وجود همه حملات شبانه روزی معاندان و منافقان برای مجریان ام‌الفرائض، شیوه انجام عملیات به‌گونه‌ای باشد که مفسدان را که به دلیل فضای تسامح حکومتی تجری یافته‌اند منکوب و حامیان آنان را از صحنه عمل حذف کند.

به نظر می‌رسد این افراطیون فراموش کرده‌اند که رفتارهای جوانان که از سوی آنها مصداق فساد تلقی می‌شود، حاصل پرورش همین جوانان در یک نظام اسلامی و الهی است و به همین خاطر بهتر است کمی عمیق‌تر به موضوع نگاه شود تا بتوان نتیجه بهتری گرفت.

آذر منصوری، نماینده پیشین مجلس با اشاره به این که واقعیت جامعه ما حاکی از این است که با گذشت ۳۶ سال از استقرار نظام جمهوری اسلامی هنوز در حوزه مسائل فرهنگی بر رویکردهای سلبی تاکید می‌شود، گفت: به نظر من اظهارات رییس‌جمهوری ناشی از واقع‌بینی وی در خصوص مسائل فرهنگی است.

وی با تاکید بر این که اعتقادات ما در مورد حجاب روشن است، اظهار کرد: با همه اقدامات و برخوردهای سلبی که تاکنون صورت گرفته نیازهای جامعه ما در این خصوص برآورده نشده است. نسل فعلی در حقیقت برون داد جامعه ما است و از گذشته به جای نمانده؛ از همین رو باید عملکرد اجتماعی و فرهنگی مسئولان مورد بررسی قرار گیرد. این فعال سیاسی اصلاح‌طلب افزود: همان‌طور که آقای رییس‌جمهوری گفتند، نمی‌توان با داغ و درفش، دیوار و فیلتر صورت مسئله را پاک کرد. به گفته وی، توسعه فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی به‌شدت در هم تنیده‌اند و نباید هر یک را به صورت مجزا مورد توجه قرار داد و علی‌القاعده برای موفقیت در این حوزه باید به مبانی تاثیرگذار در توسعه متوازن و همه جانبه دقت جدی کرد. منصوری ادامه داد: من فکر می‌کنم دولت باید به مجموعه اختیارات و وظایف خود به ویژه اصول مصرح در قانون اساسی که بر حقوق ملت تاکید دارد، تکیه کند و از این ظرفیت بهره گیرد تا رویکرد غالب در دولت را در بخش‌های زیر مجموعه خود به نوعی جریان‌سازی کند.

نماینده پیشین مجلس همچنین خاطرنشان کرد: مجموعه اقدامات قهری و سلبی که تاکنون صورت گرفته نتوانسته به نتیجه خوبی برسد و به نوعی پاک کردن صورت مسئله و بی‌توجهی به اقتضائات جامعه و مبانی توسعه است و نشان میدهد که با تشدید این روش‌ها انتظارات ما محقق نمی‌شود. وی تاکید کرد: فراموش نکنیم که برخی از این رویکردها پس از روی کار آمدن دولت یازدهم، از سوی منتقدان دولت و با اهداف سیاسی صورت می‌گیرد تا جو ناامیدی را در بدنه اجتماعی دولت ایجاد کند. وی در پاسخ به این پرسش که در راستای تاکید بر رویکردهای ایجابی چطور باید عمل کرد، به رشد و گسترش حجاب در کشور ترکیه اشاره کرد و گفت: این می‌تواند نوعی الگو برای ما باشد.

> دولت باید به مجموعه اختیارات و وظایف خود به ویژه اصول مصرح در قانون اساسی که بر حقوق ملت تاکید دارد، تکیه کند و از این ظرفیت بهره گیرد تا رویکرد غالب در دولت را در بخش‌های زیر مجموعه خود به نوعی جریان‌سازی کند

منصوری ادامه داد: باید به جای نهی از منکر بیشتر بر امر به معروف تمرکز کنیم و همچنین از تناقضاتی که موجب استفاده نکردن از ظرفیت‌های ایجابی (افکار در جامعه) می‌شود، بپرهیزیم. به اعتقاد من رفتار انسان از افکار و باورهای وی نشات می‌گیرد و بر این اساس اگر تلاش جدی برای شکل دهی افکار جامعه صورت نگیرد و اگر در کنار عرصه‌های فرهنگی متناسب با تقاضای جامعه، تلاش تاثیرگذاری برای تامین نیازهای جامعه نشود، به نتیجه نخواهیم رسید.

نگاه روز

غفلت از سلامت روان در محیط کار

غیبت‌های کاری پشت سر هم در محل کار، افزایش مراجعه به پزشک، کاهش رضایتمندی شغلی و تعهد سازمانی، سردردهای طولانی‌مدت و افسرده‌خویی از نشانه‌های نبود سلامت روان در محیط کار به‌شمار می‌رود.

بهداشت روانی در محیط کار را به معنای مقاومت در مقابل به وجودآمدن پریشانی‌های روانی و اختلالات رفتاری در کارکنان سازمان و سالم‌سازی فضای روانی کار تعریف کرده‌اند.

بهداشت روانی در محیط کار امروزه به‌عنوان یک ضرورت برای ایجاد حس احترام و قدر و منزلت در محیط کاری و نیز افزایش بهره‌وری مطرح است.

یکی از نشانه‌های بهداشت روانی در محیط کار، رضایتمندی شغلی فرد است زیرا رضایت شغلی موجب افزایش کارآیی، کاهش غیبت و کاهش اشتباهات در کار می‌شود.

رضایت از کار برای مدیران نیز از اهمیت زیادی برخوردار است زیرا کارمند یا کارگر راضی بازده خوبی دارد، غیبت نمی‌کند، حادثه نمی‌آفریند، باند تشکیل نمی‌دهد، شاد است و به شادی فضای کاری نیز کمک می‌کند. تحقیقات بیانگر آن است که بین عملکرد کاری و رضایت نداشتن از کار رابطه مستقیم وجود دارد به‌طوری‌که کارکنانی که از کار خود ناراضی هستند بیشتر در معرض سندرم‌های جسمی یا روانی یا سندرم غیبت قرار دارند.

عوامل موثر در سلامت روان در محیط کار را می‌توان به دو گروه عمده «عوامل فیزیکی» و «عوامل انسانی» تقسیم‌بندی کرد.

عوامل فیزیکی مانند دستگاه‌ها، گرما، سرما، وسایل ایمنی، سروصدای محیط، آلودگی هوای محیط کار و عوامل انسانی مانند شخصیت، نگرش، ادراک، تعارضات و کشمکش‌های بین افراد یا گروه‌ها در سلامت روان افراد نقش دارند.

هر دو عامل می‌تواند بر بهداشت روانی کارکنان اثر مثبت یا منفی داشته باشد و استرس‌های ناشی از آن نیز از طریق سردرد، سوءهاضمه، خستگی غیرعادی، ضعف دستگاه ایمنی و آسیب‌پذیری شدید در برابر بیماری‌های قلبی و عروقی منعکس می‌شود.

حتی شایعاتی مانند تعدیل نیروی انسانی، تغییر قراردادهای کاری و تعطیلی محل کار نیز بر سلامت کارکنان موثر است به‌طور مثال تحقیقات در نروژ نشان داده که تنها شایعه‌ای در مورد تعطیلی کارخانه موجب افزایش فشارخون و تپش قلب کارگران شد.

روانشناس صنعت سازمانی می‌گوید: متاسفانه در کشور ما در اغلب محیط‌های صنعتی و سازمانی به نیروی انسانی توجه کافی مبذول نمی‌شود و مسائل روانی کارکنان مدنظر قرار نمی‌گیرد.

زینب احمدی می‌افزاید: بی‌توجهی به سلامت روان کارکنان موجب می‌شود تا آنها دچار مسائل و مشکلات فراوانی شوند و در نتیجه نمی‌توانند وظایف خود را به‌طور تمام و کمال انجام دهند.

وی ادامه می‌دهد: این کارکنان عملکرد ضعیفی خواهند داشت که این امر موجب زایل شدن سلامت روانی و شکوفایی توانایی‌های بالقوه‌شان می‌شود.

پیامدهای نبود سلامت روان در محیط‌های کاری

روانشناس صنعت سازمانی می‌گوید: عوامل متعددی بر سلامت روانی تاثیر می‌گذارد که فهرست کردن همه آنها دشوار است زیرا وجود تفاوت‌های فردی ممکن است به تنوع در عوامل موثر بر سلامت روانی بینجامد.

احمدی می‌افزاید: نبود بهداشت روانی کارکنان در محیط‌های شغلی موجب استرس شغلی، فرسودگی شغلی، غیبت‌های مکرر از کار، افزایش ضایعات و بروز حادثه، نبود انگیزش در کارکنان و همچنین از بین رفتن تعامل پرسنل و کارفرما می‌شود و در نتیجه بهره‌وری و موفقیت در کار و سازمان کاهش می‌یابد.

مزایای اجرای برنامه بهداشت روانی

روانشناس صنعت سازمانی می‌گوید: بهداشت روانی در محیط‌های شغلی، ۵ هدف شامل «ارائه خدمات به پرسنل»، «آموزش نیروی انسانی»، «افزایش میل به آموزش در کارکنان»، «پژوهش» و «برنامه‌ریزی بهداشتی» را دنبال می‌کند.

احمدی می‌افزاید: آموزش نیروی انسانی به معنای ایجاد ارتباط با افراد با هدف پیشبرد مثبت سلامتی و از میان بردن بیماری است. وی ادامه می‌دهد: هدف اصلی آموزش، کمک به کارکنان برای کسب مهارت‌های اجتماعی و هدف اصلی آن پیشگیری، کاهش خطر بروز بیماری و مشکلات و اختلالات روان است.

روانشناس صنعت سازمانی تاکید می‌کند: لزوم وجود روانشناس صنعتی و سازمانی در مراکز دولتی و غیر دولتی برای فراهم آوردن شرایط بهداشت روانی کارکنان و افزایش بهره‌وری سازمان، مفید و مثمرخواهد بود. احمدی می‌افزاید: با توجه به اهمیت روزافزون نیروی انسانی و نا مطلوب بودن وضعیت کارآیی و بهره‌وری در برخی از سازمان‌ها برای اینکه عملکرد کارکنان بهبود یابد باید سلامت روانی آنها در نظر گرفته شود تا کارکنان بتوانند وظایف خود را به نحو احسن انجام دهند. نباید از این مسئله غافل شد که وجود کارکنان سالم، تندرست و بانشاط در یک محیط کاری، موجب بهبود اخلاقیات و افزایش بهره‌وری در سازمان می‌شود.

«با اجازه...» صفحه «با اجازه» منتخب مطالبی است که به نظر مفید می‌آیند و شایسته نشر دوباره‌اند. زحمت تهیه و تولید مطالب با همکاران شاغل در دیگر مطبوعات است و ما اهالی صمت به بازنشر آنها همت گمارده‌ایم. «زکاه‌العلم نشره»، زکات دانش انتشار آن است.

تعادل

متن‌نامه‌مجمع‌کارآفرینان‌ایران به‌مقام‌معظم‌رهبری‌برای‌موانع‌بانکی

در این نامه آمده است:

۱. بانک‌ها به دلیل توانایی خلق پول بالا و مقیاس بزرگی که دارند با حضور خود در هر بازار می‌توانند موجب التهاب بازارها شوند و به‌واسطه آن کسب سود کنند. به همین خاطر است که نظام بانکی باید تحت نظارت شدید نهاد ناظر قرار داشته و هنگام تخلف به‌طور جدی با آن برخورد شود.

۲. قرار گرفتن مدیران بانک‌ها در نهاد ناظر بانک‌ها و بازگشت آنها پس از دوره خدمت به بانک‌های خصوصی زمینه تخلفات و فساد بانکی را ایجاد کرده و مانع اجرای فرآیند نظارت صحیح توسط بانک مرکزی می شود.

۳. مالکیت انحصاری بانک توسط اشخاص حقیقی و حقوقی و عدم رعایت سقف‌های مجاز مالکیت سهام موجب شده است تا بانک به جای پی جویی مشکلات کارآفرینان در جهت ترجیحات سهامداران و مدیران خود پیش رود که نتیجه‌اش عدم رعایت سقف‌های مجاز تسهیلات کلان و عدم رعایت اولویت‌ها برای پرداخت تسهیلات است. متاسفانه بخش صنعت و صادرات همیشه کمتر از سهم خود تسهیلات دریافت کرده‌اند و بخش مسکن و بازرگانی بیش از سهم‌های تعیین شده تسهیلات دریافت کرده‌اند.

۴. بانک‌ها از طریق ورود به بازارهای ارز، طلا و مسکن در کنار قدرت خلق اعتبار و همچنین به‌دلیل عدم حمایت از تولید و بالا بردن هزینه تمام شده تولید به تورم دامن زده و موجب کاهش قدرت خرید مردم شده و علاوه بر این با بروز رفتارهای سوداگرانه، روح سفته بازی در جامعه را زنده می کنند که مخرب‌ترین عامل برای تولید و سرمایه‌گذاری است.

۵. خدعه گری‌ها و دور زدن قوانین و بخشنامه‌های بانک مرکزی توسط بانک‌ها مشکل دیگری است که بانک‌ها با تولید رقابت می‌کند، برای مثال عدم رعایت سقف‌های مالکیت سهام؛ عدم رعایت محدوده سرمایه‌گذاری؛ پرداخت وام به افراد مرتبط با بانک و هیات مدیره، سهامداران و شرکت‌های تابعه و وابسته؛ پرداخت وام به شرکت‌های تابعه از طریق بانک ثالث به شیوه ضربدری؛ عدم رعایت ضوابط پولشویی و ... . در این میان برخورد توصیه‌ای بانک مرکزی و عدم وجود ضمانت اجرایی برای بخشنامه‌ها و حل و فصل اختلافات از طریق داوری بدون ارجاع به مراجع قضایی و همچنین کمبودهای قانونی برای مقابله با جرایم اقتصادی از جمله عدم تعریف آن موجب تشدید رفتارهای ضدتولیدی نظام بانکی شده است. خواهشمندیم برای ممانعت از انحراف از وظیفه ذاتی بانک‌ها دستور فرمایید دستگاه‌های نظارتی و اطلاعاتی کشور در این جهاد اقتصادی همگام با سایر ارکان برای شفافیت اطلاعات بنگاه‌داری بانک‌ها اقدام کرده و در این شرایط بغرنج اقتصادی، بانک مرکزی اولا در یک فرصت کوتاه حداکثر یک ساله نسبت به واگذاری سهام شرکت‌ها و املاک مازاد بانک‌ها اقدام عاجل کرده، ثانیا سقف‌های مجاز سرمایه‌گذاری و تملیک ساختمان را کاهش دهد و ثالثا نظارت شدیدتری برعملکرد بانک‌ها در جهت مبانی اقتصادمقاومتی داشته باشد و اما در پایان بیم آن می‌رود که برخی افراد یا دستگاه‌ها با سهل‌انگاری یا کم‌جلوه دادن تخلفات بانکی در نظام اقتصادی زمینه را برای ادامه این تخلفات و پنهان‌کاری اطلاعات بانک‌ها فراهم کنند، لذا مستدعی است علاوه‌بر نظارت بانک مرکزی دستور فرمایید نظارت ارگان‌های اطلاعاتی و بازرسی نسبت به موارد فوق اقدامات اساسی و مسئولیت‌پذیری موثرتری داشته باشند. اعضای هیات موسس مجمع کارآفرینان ایران به شرح زیر معرفی شده است: محمدرضا دیانی (مدیرعامل گروه توسعه سرمایه‌گذاری انتخاب) ـ محمود امیری (موسس شرکت مادیران)- یونس ژائله (مدیرعامل و بنیانگذار شرکت شیرین عسل)- عباسعلی قصاعی (یکی از بزرگترین تولیدکنندگان چینی و سرامیک) ـ ابراهیم عسکریان (از پیشکسوتان تولید شیشه و بلور) ـ ایوب پایداری (از پیشکسوتان تولید لبنیات و بستنی)- بهرام شریعت (مدیرعامل شرکت صنایع خودروسازی مدیران)

آسیا

دوران سرمایه‌داران حجره‌ای به‌سر رسیده است

سرمایه‌داران بازاری نه اینکه از نهادهای صنفی و اقتصادی ایران اخراج شده باشند و نه آنکه از سوی حاکمیت‌ها با قهر مواجه شده باشند، بلکه به پایان راه نسل خود رسیده‌اند. نسل دوم آنها همان اندازه از «افسانه بازار» شنیده‌اند که پدرانشان گفته‌اند و هیچ‌کدام نه در صدر جریان بازار و نه در ذیل جریان‌های سیاسی منتسب به بازار تعریف نمی‌شوند. نسل دیگر اقتصاد ایران برآمده از مدیرانی است که نه «چپ» نه «راست» شده‌اند. نه سیاست می‌شناسند و نه رانت می‌خواهند. مدیرانی که از نظر قدرت و ثروت در میانه جدول ایستاده‌اند و هر روز سعی می‌کنند با توسل به همان صندوق‌های رای خود را در پارلمان‌های صنفی از اتاق بازرگانی تا اتاق اصناف بالاتر و بالاتر بکشند. اگر برای بخش خصوصی ایران مطلوبیت بسازند، به جمع چهره‌های معتمد افزوده می‌شوند و اگر محبوب نشوند، قدم به قدم از اقتصاد ایران دورتر می‌شوند. سرمایه‌داران سنتی ایران یا همان بازاریان مسلمان، از سپهر سیاست و اقتصاد ایران خارج شده‌اند.

خاموشی، عسگراولادی و کمی قبل‌تر دوستان سابق مرحومشان نه از پارلمان بخش خصوصی که از سپهر اقتصاد ایران دور شده‌اند.

نسل جدید سرمایه‌داران ایرانی متفاوت از گذشته فکر می‌کنند.

عصر اقتصاد

تقویت تقاضا بدون تزریق پول

مهدی حبیب‌بیگی: شرایط اقتصادی کشور به‌گونه‌ای است که در کنار رکود تولید و کاهش عرضه تولیدات داخلی و بیکاری ۲ رقمی، شاهد تورم سنگینی در سبد مصرف کالاهای مردم هستیم.

دولت از این شرایط تعبیر رکود تورمی را دارد‌در حالی که شرایط کشور ما محصول نارسایی در پارامترهای اقتصادی نبوده، بلکه نتیجه سیاست‌های غلط دولت در سال‌های گذشته در تخصیص منابع، عدم مدیریت پول ملی و تکیه بر واردات رانتی است.

به عبارت دیگر ما از مسیرهای متفاوت و غیراقتصادی به رکود و تورم همزمان مبتلا شده‌ایم.

بدین معنا که در ۸ سال گذشته فضای ناعادلانه رانتی در تخصیص منابع و تجارت خارجی از یک‌سو و عدم اطمینان و ناتوانی در برنامه‌ریزی فعالیت مولد اقتصادی از سوی دیگر، باعث متورم شدن بخش واسطه‌ای در کشور شده است، (منظور فعالیت‌های موثر بازاریابی، پخش و توزیع نیست) به گونه‌ای که در حال حاضر فاصله بهای تمام شده کالاهای صنعتی با قیمت مصرف آن بیش از ۵۰ درصد است و در اقلام کشاورزی این فاصله تا ۲۰۰ درصد دیده می‌شود.

ارمان

احتمال جریمه یک بانک دیگر به خاطر نقض تحریم ایران

شنیده شد که یک روزنامه ایرلندی از احتمال جریمه یک بانک فرانسوی دیگر به اتهام نقض تحریم‌های امریکا علیه ایران خبرداد.

روزنامه آبریش ایندیپندنت در اینباره نوشت: بانک فرانسوی کردیت اگری کول ممکن است به زودی با مقامات آمریکایی قراردادی امضا کند که براساس آن امریکا در مورد معاملات تجاری این بانک با کشورهای تحت تحریم شامل ایران تحقیق خواهد کرد. یک منبع آگاه در این‌باره گفت: انتظار می‌رود کردیت اگری کول نیز همانند کومرز بانک پس از توافق با امریکا به دلیل نقض تحریم‌ها علیه کشورهایی چون ایران جریمه نقدی پرداخت کند.

کومرز بانک هم اکنون در حال رایزنی با مقامات آمریکایی برای پرداخت جریمه نقدی به این کشور بالغ بر ۶۵۰ میلیون دلار است. این مقام آگاه همچنین گفت که جریمه این بانک فرانسوی نیز احتمالا مشابه کومرز بانک خواهد بود.

برنج وارداتی

برنج بومی مازندران در حال حاضر کیلویی ۶۵۰۰ تومان است، قیمت برنج را چه کسی و کارشناسی کرده است. مصرف‌کننده به دلیل قیمت بالای برنج از برنج‌های وارداتی کیلویی ۳تا۴ هزار تومان استفاده می‌کند که هم کیفیتش خوب است و هم قیمت آن پایین‌تر است.

جا دارد مسئولان در مورد قیمت برنج تجدیدنظری شود.

گرانی دارو

با توجه به اینکه بیماری‌های خاص در ایران بسیار دیده می‌شود لازم است به انجمن بیماری‌های خاص بودجه کافی بدهند. با توجه به اینکه قیمت داروی این بیماران بسیار گران است، جا دارد مسئولان چاره‌ای بیندیشند.

جام جم

چمران:

درباره انتخابات رییس شورا شخصا با کسی لابی نکردم

مهدی چمران، رییس شورای شهر تهران در برنامه تلویزیونی دیروز، امروز، فردا با اشاره به انتخابات اخیر هیات رییسه شورای شهر تاکید کرد: من شخصا خودم درباره انتخابات و اینکه به بنده رای بدهند با کسی لابی نکرده‌ام و اگر هم تماسی وجود داشته کاملا عادی و معمولی بوده است؛ دفعه قبل هم که به رای ندادند من از کسی ناراحتی نداشتم.

اقتصاد پویا

۱۰۰ تن طلا در دستان ۷۵ میلیون ایرانی

اگر با در نظر گرفتن قیمت ۹۶ هزار و ۴۰۰ تومانی یک گرم طلا این میزان ذخیره طلا را به تومان تبدیل کنیم، می‌توانیم بگوییم که ارزش طلای ذخیره شده در خانه ایرانی‌ها حدود ۹ هزار و ۶۴۰ میلیارد تومان بایکوت شده است که به ازای جمعیت بیش از ۷۷ میلیونی ایرانی‌ها، سرانه ذخیره هر نفر ایرانی را به حدود ۳۰۱ گرم می‌رساند.

اعتماد

خانه ملت خیابان است

تعریف «سینمای ملی» بدون معنای اصل «ملی» که پر از خاطرات اجرایی متفاوتی در سال‌های رفته، از دوران مشروطیت تا حال داشته میسر نیست، دکتر محمد مصدق از مجلس بیرون آمد، روی چهارپایه‌ای رفت که از مغازه روبه‌رو گرفته بود و رو به ملت حرف زد و گفت: «خانه ملت خیابان است» خیابان شد معنی تازه مردم، مردم خیابان شدند وسیله بلندتر شدن برای بهتر دیده شدن. چهارپایه کاسب اقتصاد ملی، فرهنگ ملی، دادگستری ملی، تلویزیون ملی، سینمای ملی، تئاتر ملی، ... اینها هر کدام معنی ملی‌های جداگانه دارند. «سینمای ملی» فیلم پرفروش نیست.

فیلم ماندگاراست. در هر دوره و شرایطی یک‌بار دیگر رجوع به حال مردمی آن اثر شود، این تعریف‌های هر ساله از «سینمای ملی» چرا معناهای متفاوتی دارد؟ آیا برخاسته از این نیست که تعریف از واژه «ملی» هر سال تغییر می‌کند.

هر شرایطی حاکم که هست خوب است!

اقتصاد و فرهنگ مثل خون و هوا هستند سینمای یک کشور وقتی ملی است که دوبال اقتصادی و فرهنگی آن به درستی کار کنند و پویا باشند. اگر اقتصاد سینما درست کار کند.

آن سینما به لحاظ فرهنگی هم می‌تواند درست کار کند و لاجرم فرهنگ تحت تاثیر پویایی اقتصاد قرار می‌گیرد.

برای اینکه سینما زنده باشد ابتدا باید اقتصاد آن سینما پویا باشد و سینماگران آن سینما حاضر و فعال باشند حضور سینماگران ۲ کارکرد دارد. اول اینکه حضورشان سبب می‌شود تا اعلام کنند «ما هستیم» دوم اینکه حضور و فعالیت سینماگران سبب می‌شود تا به آنها یادآوری شود که چرا هستند و چه هدفی دارند وقتی سینماگران حضور داشته باشند و فعال، اتفاق دیگری که رخ می‌دهد این است که سینما صاحب دارد و هر کسی نمی‌تواند به هر دلیل پایش را وارد حریم سینما کند.

اقتصاد و فرهنگ مثل خون و هوا هستند برای بدن و اگر یکی از آنها را کنار بگذاریم علاوه‌بر اینکه هر دوی آن عوامل را نخواهیم داشت، سینما را نیز نخواهیم داشت وتیشه بر ریشه سینما می‌زنیم و آنگاه سینمای ملی نه وجود خواهد داشت نه مفهوم.

سینما مثل خون در رگ مردم جاری است

به نظر من در درجه اول تفکیک کردن سینمای ملی و غیرملی در ایران معنا و جایگاهی ندارد چراکه سینمای ایران اصلا پایه و اساس، موضوع و حیاتش وابسته به اتفاقات اجتماعی و فرهنگ ایرانی است و هیچ چیزی خارج از این محدوده در سینمای ایران نیست. در نتیجه این سینما اصلا نمی‌توان سینمای غیرملی با هر اسم دیگری که روی آن می‌گذارند باشد. شخصا هم معتقدم سینمایی بین‌المللی و موفق خواهد شد که به ریشه‌های کشور خودش پایبند باشد در این صورت است که ما یک سینمای واحدی خواهیم بود که می‌تواند ارتباط‌های بین‌المللی هم پیدا کند به این دلیل است که می‌گویم نمی‌توان سینما را در ایران گونه‌بندی کرد یا فقط به یک طیف خاصی از سینما ارزش و اعتبار داد.

ضرورت بازگشت سینما به سبد خانواده‌های ایرانی

در دنیا رسم بر این است که یک روز خاص را به سینما اختصاص می‌دهند، ایران هم از این رسم مستثنا نیست و احتمالا نامگذاری چنین روزی باید مصداقی تاریخی داشته باشد راستش هنوز نمی‌دانم که بنا به چه علتی روز ۲۱ شهریور به نام روز ملی سینما نامگذاری شده است و کنجکاوم که دلیل آن را بفهمم در هر صورت این روز که در بعضی از تقویم‌ها به نام روز ملی سینما نامگذاری شده، اتفاق خوشایندی برای اهالی سینماست. این روز مانند جشنواره‌های فیلم می‌تواند عمل کند. می‌تواند نظر مردم را به پدیده سینما جلب کند و در عین حال باعث توسعه سینما شود. متاسفانه سینما از سبد ماهانه و حتی سالانه خانواده‌های ایرانی خارج شده است. این امر به خاطر دلایل متعدد اقتصادی و معضلات شهری است. برای یک خانواده رفتن به سینما در حکم یک سفر درون شهری است و مشکلات دیگری چون جای پارک و مسائل دیگر باعث می‌شوند که مردم در خانه‌های خود بنشینند و به سینما نروند.

تسنیم

مدیرعامل شهرک‌های صنعتی فارس:

۷۰ درصد مشکلات واحدهای صنعتی مربوط به نظام بانکی است

مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی فارس با بیان اینکه بیش از ۷۰ درصد مشکلات واحدهای صنعتی مربوط به مشکلات آنها با نظام بانکی است، گفت: بدون شک برای فعال کردن واحدهای راکد، نظام بانکی نقش مهمی دارد.

به گزارش خبرگزاری تسنیم از شیراز به نقل از روابط عمومی شرکت شهرک‌های صنعتی فارس، جلسه کارگروه تخصصی حمایت قضایی از سرمایه گذاری در استان فارس با موضوع بررسی علل تعطیلی برخی واحدهای تولیدی راکد که از نظام بانکی تسهیلات دریافت کرده‌اند و راهکارهای فعال کردن مجدد آنها در شرکت شهرک‌های صنعتی فارس برگزار شد.

در این جلسه که با حضور مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی فارس، رییس اتاق بازرگانی صنایع، معادن و کشاورزی، مدیران و نمایندگان دستگاه‌های اجرایی عضو کارگروه، نمایندگان بانک‌های عامل استان و صنعتگران برگزار شد در خصوص مشکلات بانکی صنایع راکد بحث و تبادل نظر شد.

جمهوری اسلامی

جهت اطلاع

رییس‌جمهور اسبق کشورمان، از ارسال نامه مجمع روحانیون مبارز با امضای خود به رهبر معظم انقلاب برای اعلام خشنودی از موفقیت‌آمیز بودن عمل جراحی ایشان خبرداد.

به گزارش روابط عمومی دفتر حجت‌الاسلام سیدمحمد خاتمی، وی در حاشیه سفر به زادگاه خود اردکان و دیدار با تعدادی از مسئولان استان و شهرستان، شورای اسلامی شهر و تنی چند از اقشار مختلف مردم، با اشاره به عمل جراحی موفقیت‌آمیز رهبری، برای سلامتی ایشان دعا کرد. وی همچنین از نگارش و ارسال نامه‌ای از سوی مجمع روحانیون مبارز با امضا خود به محضر رهبر معظم انقلاب خبر داد که در آن از موفقیت عمل جراحی اظهار خوشحالی و آرزوی تندرستی هرچه زودتر برای ایشان شده است.

مردم سالاری

برگزاری جشن دومین سالگرد تاسیس موسسه هنرمندان پیشکسوت

جشن دومین سالگرد تاسیس موسسه هنرمندان پیشکسوت با حضور جمعی از هنرمندان قدیمی در تالار وحدت برگزار شد، جشنی برای تاسیس موسسه‌ای که به گفته عبدالوهاب شهیدی، دل‌های شکسته هنرمندان قدیمی را ترمیم کرد وشبی به یادماندنی را برای‌شان رقم زد. در این مراسم جمعی از هنرمندان ریش سفید و مو سفید در عرصه‌های مختلف هنری از جمله تئاتر، موسیقی و هنرهای تجسمی و ... با وجود کسالت در این مراسم حاضر شدند. محمدعلی کشاورز ، محمود فرشچیان، عبدالوهاب شهیدی، شهلا ریاحی، ملکه رنجبر، جمشید مشایخی، کامبیز درم بخش، محمد سریر، حسن ریاحی، داوود گنجه‌ای، هادی منتظری، ایران درودی، محمود پاک نیت، مهوش صبرکن، رضا صابری، پری صابری، محبوبه بیات، گوهر خیراندیش، ایرج خواجه امیری، فریدون شهبازی، فضل‌الله توکل، مریم نشیبا و... هنرمندانی بودند که در این جمع حضور داشتند. همچنین محمدباقر نوبخت سخنگوی دولت، احمد مسجدجامعی از اعضای شورای شهر و محمود دعایی مدیر مسئول روزنامه اطلاعات و مصطفی کواکبیان دبیر کل حزب مردم‌سالاری از جمله سیاسیونی بودند که به جمع این هنرمندان قدیمی پیوستند.

بررسی وضعیت تولید کفش و عرضه آن

کفش ایرانی برای پاهای ایرانیان تنگ شده!

گروه گزارش: از باغ سپهسالار تا کوچه کمپانی و از میدان ولی عصر به بالا و تا سایر مراکز خرید کیف و کفش، ازمیدان امام حسین (ع) تا خیابان جمهوری و... همه جا بازارهای کفش مردانه و زنانه، اثری پایدار از کار صنعتگران کفش ایرانی را به نمایش می‌گذارند اما، این روزها هم با اینکه هنر دست کفشدوزان ایرانی در این بازارها تلالو و درخشش زیادی دارد، بازهم چینی‌ها به این بازار رخنه کرده‌اند و در عین حال کفش‌های برند اروپایی مشتریان خاص خود را دارد ، به ویژه در گروه سنی کودکان و نوجوانان و جوانان که انواع و اقسام کفش‌های وارداتی را با مارک تقلبی یا غیرتقلبی خریداری می‌کنند و...

صد افسوس برایت می‌ماند به خاطر این صنعت استادانه ایرانی و بازاری هم که در خارج از دست رفته و صادراتی که روند نزولی را طی کرده است.

▣ صنعت کفش دستی و ماشینی در ایران چه روندی را طی می‌کند.

واقعیت این است که برای بخش مهمی از جمعیت در کشور که جوانان و کودکان آن باشند صنعت کفش دستی و ماشینی کشور جذابیت‌های خاصی ندارد این به آن دلیل است که انواع کفش‌های ورزشی با برندهای خارجی در بین نوجوانان و جوانان طرفداران زیادی دارد و در حقیقت این گروه ترجیح می‌دهند در پایشان برندهای خارجی باشد.

صد البته این گروه از نوجوانان و جوانان و خانواده‌های آنان جزو گروه‌های پردرآمد اجتماعی هستند اما شکل زندگی،معیارها وارزش‌هایی که این قشرهای پردرآمد اجتماعی دارند برای متوسط‌درآمدها و حتی کم‌درآمدها هم مورد تقلید قرار می‌گیرد.

دیگر در بازارهای رسمی و اصلی کیف و کفش در تهران هرچند قیمت‌هایی که اینجا آورده می‌شود برای انواع کفش‌ها وجود دارد اما مراجعه به سایت‌های کفش نشان می‌دهد که رقم‌های خیلی بالای کفش برای کفش‌هایی که در ظاهر خیلی هم معمولی هستند بسیار عادی به نظر می‌رسد.

▣ ۵ ماه حقوقتان را بدهید یک جفت کفش بخرید!!!

نه، این رقمی اغراق‌آمیز نیست مراجعه به یک سایت کفش‌های مردانه وزنانه اسپرت که واقعا هم مدل کفش‌هایی که ارائه می‌دهد چنگی به دل نمی‌زند، ـ البته علف باید به دهن بزی خوش بیاید! ـ با قیمت‌های بالایی روبه رو می‌شوید که شما را به یک مقایسه می‌کشاند. حقوق و دستمزد معمولی و در حقیقت متوسط کارمندان در جامعه ما اگر خیلی زیاد باشد بین یک میلیون تا ۳ میلیون تومان است. کمترین قیمت کفش در این سایت ۱۸۰ هزار تومان است و بالاترین آن ۸ میلیون تومان که اگر یک کارمند تازه کار باشید با مدرک لیسانس شاید حقوق‌تان بین یک میلیون تا یک ونیم میلیون باشد! و براساس قیمت‌هایی که این سایت ارائه داده باید حدود ۵ ماه حقوقتان را بدون اینکه خرجی بکنید یا اینکه کرایه خانه بدهید یا اینکه خرج خورد و خوراک خود و خانواده‌تان را تامین کنید یا مثلا شهریه دانشگاه فرزندتان را پرداخت کنید باید جمع کرده تا بتوانید یک کفش با یک برند خارجی خریداری کنید اما با این کفش واقعا به کجا می‌خواهید بروید به خیابان‌های پر گرد و غبار تهران و یا به یک مهمانی شیک یا به اداره!! و... البته دارندگی است و برازندگی اما دیگران چه کنند؟ یعنی من و ما!

▣ علی ۱۳ ساله: من فقط برند پام می‌کنم!

علی سیزده سال دارد و تبلت، اندروید، لپ تاپ و... به قول خودش جزو «هوبی»هایش است!! جدیدترین بازی‌های کامپیوتری را هم انجام داده و دنبال جدیدترین آنها در اینترنت می‌گردد.

علی می‌گوید: من و دادشم که از من کوچکتره فقط برند پامون می‌کنیم.

از علی می‌پرسم: معمولا کفش‌هایت را هر چند وقت یکبار عوض می‌کنی؟

می گوید: ای چون همه‌اش پام بزرگ می‌شه هر یه ماه یکبار!

به کفش‌هایش که خیلی شیک است و نام یک برند معروف روی آن است اشاره می‌کنم و می‌پرسم: علی این‌رو چند خریدی؟

کمی فکر کرده و می‌گوید: فکر کنم بابام ۶۵۰ هزار تومن واسش پول داد

– خب با این می‌ری مدرسه همین اول مهر!

– نه بابا قراره بابام یک کفش واسم بفرسته از خارج یعنی دوبی.

ظاهرا علی دوبی را به عنوان خارج قبول ندارد!

▣ ٤٤هزارتومان، خرید کفش معمولی ایرانی‌ها در سال

اگر علی و خانواده‌اش پول زیادی برای خرید کفش می‌دهند اما آخرین بررسی‌ها حاکی از آن است که ایرانی‌ها سالانه به طور متوسط اندکی کمتر یا بیشتر از ۴۴ هزار تومان بابت خرید کفش پول نمی‌دهند. به قول یک کارشناس در کشورهای اروپایی به طور متوسط هر فرد سالانه ۱۴۴ دلار برای خرید کفش هزینه می‌کند که این رقم در ترکیه ۵۹ دلار و در ایران حدود ۱۷ دلار است.

همین کارشناس اضافه می‌کند طبق بررسی‌های انجام‌گرفته ترکیه سالانه ۲۸۰ میلیون جفت کفش تولید می‌کند که این رقم در کشور ما حدود ۱۷۶ میلیون جفت است.

وی همچنین عنوان می‌کند: طبق آمار میزان صادرات کفش‌های ساخته شده با رویه چرمی در ایران تنها ۷درصد و در ترکیه ۲۱ درصد است.

این کارشناس همچنین تصریح می‌کند: با وجود آزاد شدن ثبت سفارش، صادرات کفش منفی ۱۳ درصد است اما واردات با رشد قابل توجهی به ۶۷ درصد رسیده است.

در گفت‌وگو با علی لشکری، رییس هیات مدیره جامعه متخصصان و مدیران صنعت کفش ایران بیان شد

بندهای محکم صادرات را به کفش ایرانی ببندید

گروه گزارش: کفش‌های ماشینی ایرانی زمانی بیشترین آمار صادرات را به کشورهای همجوار و همسایه داشت و کشور عراق از جمله کشورهایی بود که همیشه کفش‌های تولید ایران به آن صادر می‌شد و این صادرات مورد توجه مردم کشورهای همسایه بود اما رقبای کفش تولید ایران یعنی ترکیه و چین از راه رسیده‌اند و این بازار را به‌تدریج از ایران می‌گیرند.

دست‌اندرکاران و متخصصان صنعت کفش ماشینی و غیرماشینی در کشور معتقدند اگر تدابیر لازم برای مقابله با کاهش صادرات کفش ماشینی ایران انجام نگیرد این صنعت با مشکلات زیادی روبه‌رو خواهد شد.

برای بررسی علل کاهش صادرات کفش ایران با علی لشکری، رییس هیات مدیره جامعه مدیران و متخصصان صنعت کفش ایران و مدیر مسئول نشریه «صنعت کفش» گفت‌وگویی انجام داده ایم که در پی می آید.

◉ گفته می‌شود که صادرات کفش ماشینی در کشور کاهش یافته است، علت آن را در چه می‌دانید؟

آخرین آمار رسمی که در مورد صادرات کفش ماشینی از سوی گمرک ایران اعلام شده بیانگر آن است که در زمینه صادرات کفش

صنعت کفش یک کانون و سرچشمه اشتغالزایی است و می‌تواند عامل جذب بیکاران باشد کاربری این صنعت در جلب و جذب بیکاران بسیار مهم است

با کاهش ۲۱/۵ درصدی به لحاظ ارزشی و ۱۷ درصدی به لحاظ وزنی روبه‌رو هستیم.علت عمده کاهش صادرات کفش ماشینی، کاهش صدور آن به عراق است.

◉ دلایل‌تان برای این موضوع که اشاره کرده‌اید، چیست ؟

از جمله دلایلی که می‌توان به آن اشاره کرد، این است که صادرات کفش از ترکیه به عراق در یک بازه ۴ ساله از ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۴ میلادی همزمان با ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۳ خورشیدی به میزان ۲/۳ درصد افزایش یافته در حالی که صادرات کفش ایران به عراق در همین مدت با یک درصد رشد روبه‌رو بوده است. اگر بخواهیم آمار دقیق‌تری ارائه بدهیم باید بگوییم ترکیه در ۴ سال پیش ۴۴میلیون دلار کفش به عراق صادر کرده، در حالی که امسال این رقم به ۱۰۵ میلیون دلار رسیده و این درحالی است که ایران در ۴سال پیش به میزان ۶۸ میلیون دلار صادرات کفش به عراق داشته است که هم‌اکنون به ۶۹ میلیون دلار رسیده که معادل یک درصد رشد است.

◉ در مورد افزایش صادرات کفش تولید چین به عراق چه می‌گویید؟

کشور چین هم در یک دوره ۴ ساله یعنی از سال ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۳ خورشیدی از حدود ۴۰ میلیون دلار صادرات کفش خود به عراق به میزان ۶۹ میلیون دلار افزایش صادرات داشته است یعنی ۲۹ میلیون دلار بیشتر کفش به عراق صادر کرده است.

◉ با توجه به آنچه گفتید، نتیجه می‌گیرید سهم صادرات کفش ایران به عراق کاهش یافته است؛ این طور نیست؟

بله، سهم ترکیه در صادرات کفش به عراق از سال ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۳ از ۱۹ درصد به ۴۰ درصد افزایش می‌یابد و سهم ایران از ۲۸/۵ درصد به ۲۶/۷ درصد کاهش پیدا می‌کند. در همان حال سهم چین از صادرات کفش به عراق از رقم ۱۵ درصد در ۴ سال گذشته به ۲۶/۷ درصد می‌رسد. بنابراین افزایش سهم ترکیه و چین در بازار مصرف کفش عراق را می‌توان از مهم‌ترین دلایل کاهش سهم ایران در سال‌های اخیر دانست.

◉ به نظر شما دلایل کاهش صادرات کفش ماشینی ایران به خارج به‌ویژه کشور عراق در سال‌های اخیر چیست؟

تداوم تحریم‌ها و مسدود کردن اعتبارات مالی بین‌المللی علیه ایران و افزایش هزینه تجارت خارجی و تداوم محدودیت برای ورود مواد اولیه لازم در بخش صنعت کفش و موادی که مورد نیاز بخش صنعت است از جمله دلایل کاهش صادرات کفش ماشینی به عراق است. به جز آن، تشدید مشکلات امنیتی در عراق و نگرانی تجار از آینده مبهم عراق، بالارفتن ریسک صادرکنندگان ایرانی و افزایش شاخص تورم کفش در ۴ماه اخیر در مقایسه با تورم کل از دیگر دلایل کاهش این صادرات است. ضمنا افزایش غیرمنتظره قیمت مواد اولیه کفش (dop) و کمبود این مواد در بازار و عرضه قطره‌چکانی الکل و ... جزو عوامل کاهش این صادرات است.

◉ به اعتقاد شما چه راهکارها و اقداماتی در زمینه صادرات و تولید کفش می‌تواند در برطرف کردن این مشکلات موثر باشد؟

مسئولان با تکیه بر سیاست‌های ویژه و حمایتی از صنعت کفش می‌توانند مشکلات را حل کنند. صنعت کفش یک کانون و سرچشمه اشتغالزایی است و می‌تواند عامل جذب بیکاران باشد. کاربری این صنعت در جلب و جذب بیکاران بسیار مهم بوده و اهمیت بازار مصرف عراق برای کشور ما در خور توجه است. تداوم صادرات در رشد و تولید اشتغال و ارزآوری، نکته‌ای است که نیاز به گفتن ندارد. بنابراین به مسئولان صنعتی، بازرگانی و اقتصادی کشور توصیه می‌شود با مدیریت اقتصادی درست، شاخص‌های تعیین‌کننده در این صنعت، نرخ ارز و تعرفه‌گذاری در زنجیره، ارزش آن را در جهت حمایت از تولیدکنندگان و انعطاف بیشتر در روابط کاری و حذف هزینه‌های غیرضروری بکار گیرند.

باید مزیت رقابتی صنعت کفش به آن بازگردد و در این راه مسئولان با حفظ و پایداری این مزیت و مشورت با بخش خصوصی دلسوز و تشکل‌های ذی‌ربط، حداکثر کوشش خود را در زمینه حمایت از این صنعت اشتغالزا به عمل آورند.

از گذر تاریخ

این داستان تاریخی کفش

گروه گزارش: صنعت کفش در ایران، پیشینه‌ای دیرینه دارد و سابقه این صنعت به قرن‌ها قبل برمی‌گردد.

در ایران، مادها نخستین قوم ایرانی بودند که از کفش پوشیدن آنها تصاویری در کتیبه‌ها موجود است.

با توجه به نقش برجسته‌های باقیمانده از مادها در کتیبه‌های به جای مانده از دوران کهن، کفش‌های مادها مانند جوراب بوده اما معلوم است که جنس آنها از چرم بوده وبه وسیله پابندهایی که از شلوارها آویزان است این کفش‌ها روی پاها محکم می‌شود.

پس از آنها هخامنشیان به کفش همچون دیگر اجزای لباس اهمیت می‌دادند و آن‌را همچون تکه‌های دیگر لباس به دو بخش اشرافی و معمولی تقسیم‌بندی کردند.

در کاوش‌های باستان‌شناسی دو لنگه کفش بچگانه در قلعه (شاه دژ) اصفهان پیدا شد که در واقع دومین و سومین کفش‌هایی هستند که در تاریخ باستان‌شناسی ایران یافت شده‌اند اما این تعداد بیانگر استفاده نکردن ایرانیان از پاپوش نیست و نقش برجسته‌ها و نقاشی‌های ایرانی و اشاره‌های تاریخ‌نویسان بیانگر استفاده تاریخی ایرانیان از کفش است.

در دوره‌های مختلف تاریخی، کفش‌های ایرانیان فرم‌های دیگری داشت.

در مقاله لباس دوران صفویه و قاجار در ایرانیکا آمده است: «در زمستان روستاییان قباهای نمدی کلفت و بالا پوش‌هایی از پوست بره می‌پوشیدند، آنها پابرهنه راه می‌افتادند و پاهایشان را با نوارهای کتان می‌پیچیدند و کفش‌های تخت و با زیره‌های چرمی سبز رنگ به نام «چاروت» که به آنها بندهایی متصل بود به پا می‌کردند، استفاده نخ و کنف برای دوختن گیوه در کردستان نیز یکی از این مواد محلی در دوخت کفش بوده است.»

نوعی کفش در جنوب ایران وجود دارد که با برگ نخل دوخته می‌شود؛ این کفش در مناطق گرمسیری جنوب برای مردم راحت‌تر از کفش‌های چرمی است. با ورود سفیرانی خارجی به ایران در زمان صفویان، شکل و شمایل لباس‌های خارجی نیز میان ایرانیان رواج یافت.

در تاریخ صنعت کفش ایران همچنین می‌خوانیم، این مردهای ایرانی بودند که کفش‌های پاشنه‌بلند را با خود به اروپا بردند.

اروپایی‌ها در سال ۱۵۹۹ میلادی وقتی هیات دیپلماتیک ایران از سوی شاه عباس به این قاره رسید، مجذوب ایرانی‌ها یا همان پرشین‌ها شدند.

طرز لباس پوشیدن ایرانی‌ها به‌ویژه در غرب اروپا مورد توجه قرار گرفت و کفش‌های آنها هم وارد فرهنگ اروپا شد.

با فراگیر شدن کفش‌های پاشنه‌بلند طبقه اشرافی اروپا به صورت مرتب پاشنه‌های خود را بلندتر کردند تا به گمان خودشان با طبقه عوام متفاوت باشند.

لوئی چهاردهم، پادشاه فرانسه که یک متر و ۶۳ سانتی‌متر قد داشت مجذوب کفش‌های پاشنه‌بلند شد و از داشتن کفش‌هایی با پاشنه ۱۰سانتی‌متری حسابی راضی بود چون می‌توانست خودش را بلند قد نشان دهد.

لوئی چهاردهم آن‌قدر روی کفش‌های پاشنه‌بلند حساس بود که دستور داد تنها درباری‌ها اجازه دارند کفش‌های پاشنه‌بلند قرمز بپوشند.

البته استفاده از کفش‌های پاشنه‌بلند تقریبا تبدیل به یک مد شد و حتی مردهای بلند قد هم از آنها استفاده می‌کردند. چارلز دوم، پادشاه انگلیس با اینکه یک متر و ۸۵ سانتی‌متر قد داشت در مراسم تاجگذاری خود در سال ۱۶۶۱ میلادی، کفش بزرگ قرمزرنگ با پاشنه‌هایی فرانسوی به پا کرده بود.

به‌تدریج اما مردها قید کفش پاشنه‌بلند را زدند و این زن‌ها بودند که آن را به عنوان پاپوش خود انتخاب کردند. این مسئله به خاطر این بود که در آن زمان زن‌ها در اروپا از نحوه پوشش مردها تقلید و حتی موهای خود را کوتاه می‌کردند.

از اواخر قرن ۱۷ میلادی کم‌کم پاشنه کفش مردها کوتاه شد و در مقابل روز به روز پاشنه کفش زن‌ها ارتفاع بیشتری پیدا کرد.

بعد از قرن ۱۸ دیگر کفش‌های پاشنه‌بلند بیشتر در میان پوتین‌های گاوچران‌های امریکا یا کاوبویی‌ها دیده شد که هنوز هم در برخی مناطق امریکا استفاده از آنها رواج دارد.

کوبایی‌ها نیز به صورت سنتی کفش‌های پاشنه‌بلند مردانه‌ای دارند که هنوز هم دیده می‌شوند. در دهه ۱۹۷۰ میلادی هم برای دوره‌ای کوتاه، پوشیدن کفش‌های مردانه پاشنه‌بلند مد شد اما خیلی زود بار دیگر به فراموشی سپرده شد.

به همین خاطر جان تراولتا در سکانس آغازین فیلم «تب شب شنبه» این کفش‌ها را به پا دارد.

نگاه روز

بازگشت سپرده مربوطه به جایگاه لازم خود!

محمدعلی عرفی‌نژاد
خبرنگار

بنابر ابلاغیه مورخ ۹۳/۴/۱۷ دبیر محترم شورای عالی انقلاب فرهنگی، مصوبه جلسه ۷۳۵ مورخ ۱۳۹۲/۴/۲۵ شوارى‌عالی انقلاب فرهنگی دایر بر «تاسیس دانشگاه بین‌المللی توسط هیات موسس به ریاست آقای دکتر محمود احمدی‌نژاد» ملغی اعلام و مراتب طی نامه‌ای به نامبرده ابلاغ شده است.

این هم بخش پایانی، نامه وزارت علوم از سوی روابط عمومی این وزارتخانه که در جواب گزارش روزنامه شرق اعلام و تصریح شده است،«همان طور که بارها عنوان شده، دانشگاهی با عنوان «دانشگاه ایرانیان» یا «دانشگاه غیرانتفاعی جامع بین‌المللی ایرانیان» مجوز فعالیت ندارد» و باز همه اینها برمی‌گردد به قانونی جلوه دادن برداشت ۱۶ میلیارد تومانی که به حساب مشترک احمدی‌نژاد – بقایی واریز شده تا در جهت تاسیس دانشگاه مصرف شود و جالب‌تر اینکه جناب دکتر احمدی‌نژاد وعده داده تا در روزهای آینده اطلاعیه ثبت‌نام دانشگاهی را که از نظر وزارت علوم اصلا وجود خارجی ندارد، منتشر کند.

آخر اینکه طبق نامه ارسالی از سوی بقایی، مدعی شده‌اند برداشت مبلغ ۱۶ میلیارد تومان از حساب دولت و واریز آن به حساب مشترک «احمدی‌نژاد – بقایی» قانونی بوده و پس از طی مراحل قانونی تاسیس دانشگاه صورت گرفته است.

حال اینکه جریان واریز مبلغ ۱۶ میلیارد تومان به حساب این دو جناب از نظر سودماندگاری به صورت سپرده چقدر می‌تواند حائز اهمیت باشد به کنار، هر ۳ طرف وزارت علوم و احمدی‌نژاد و بقایی در اظهار نظرهای‌شان آن‌چنان ساده و بی‌تکلف از این سپرده که به هر حال جزو ثروت ملی و متعلق به تک‌تک آدم‌های این جامعه است نام برده‌اند که گویا جای یک قابلمه در آشپزخانه عوض شده و چون به هر حال این وسیله پخت و پز! در همین حوالی است، نه سود ماندگاری پول در حساب سپرده و نه اصل پول توجه چندانی را جلب نمی‌کند.

اما درباره چرایی چنین جریانی خیلی سوال‌ها مطرح می‌شود.

از جمله اینکه مردم جامعه ما شناخت واقعی قانون و رعایت همه قوانین نوشته شده یا نانوشته را باید از بزرگان جامعه فراگیرند و به نوعی بدانند احترام به قانون و گردن نهادن به قراردادهای اجتماعی را باید بند به بند و موبه‌مو از مردان اهل سیاست و قانون یاد بگیرند و نیز به قول بزرگی که گفت آن روزگار رفته گذشته و لفظ لولو را در برابر بعضی چیزها مطرح کرده بود، لااقل از امروز به بعد حق را به حق‌دار بسپارند و در وضعیتی که سرزمین ما و مردمانش نیاز دارند تا در جهت دریافت مسائل مربوط به آموزش و پرورش، دارو و درمان و دسترسی همگان به پزشک در شهرها و روستاها و کمک به آرام‌تر کردن حرکت رو به افزایش گرانی، به موقعیت‌های جدید دست یابند.

و آخر اینکه قرار نیست در مواقع ویژه که می‌خواهیم تنها درشکه خودمان از پل بگذرد، حق به جانب صحبت کنیم و از ناملایمات و ناامنی‌های اقتصادی و صنعتی به فراوانی یاد کنیم و برعکس زمانی که دیگر صاحب سخن نیستیم و برای مدتی قرار است استراحت کنیم و به ییلاق برویم، نسبت به برگرداندن وسایل و ابزار و نقدینگی که در اختیارمان قرار داشته اقدام عاجل به عمل آوریم و چون هنوز هم وضعیت راه‌اندازی آن دانشگاه مهم از سوی مقامات بالاتر و بخش‌های مربوط به وزارت علوم و دبیر شورای‌عالی انقلاب فرهنگی تاییدیه لازم را دریافت نکرده، سپرده مربوطه را به همان جایی که لازم است برگردانیم و اصولا چرا باید غصه پول‌هایی را بخوریم که نه هنگام دریافتش از چرایی و مقدارش خبر داشتیم و نیز هنگام تعویض مدیران و صاحب‌نظران مربوطه می‌دانستیم ماجرا چیست و چه بوده، در هر جای دیگر این جهان امروزی اول برنامه‌ریزی می‌کنند، به تصویب می‌رسانند، شرکای مشخص را معرفی می‌نمایند، بعد که اجازه صادر شد نسبت به دریافت بودجه اقدام می‌کنند، اما اینجا متاسفانه هر کس با خیال و نظر و عقیده خود و گروهش همه ساختمان را می‌سازند، فرش می‌کنند، آب و برق و گاز می‌رسانند، بعد تازه می‌گویند در ورودی چه رنگ و چه اندازه باشد! در حالی‌که می‌شد اتفاق خوب دیگری بیفتد. که با این اتفاق هم خودمان خواب راحت داشته باشیم، هم جناب آقای بقایی و هم مردم فهیم جامعه ایرانی...

زیاده عرضی نیست. به سلامت باشید و باشیم.

بخش دوم

دیروز و امروز

اقتصاد صنعت سینما، کارگاه تئاتر و مجموعه تلویزیونی

محمدعارف ـ گروه گزارش: سینما جدا از صنعت روبه‌رشدی که در تمامی جهان دارد خانواده‌ها را از خانه بیرون کشید و قصه را وارد زندگی گروه‌های مختلف اجتماعی کرد، از بسیاری جهات دیگر نیز تاثیرات عظیمی را در بخش‌های گوناگون جهان باعث شد، مهم‌ترین تاثیرش ایجاد اشتغال برای افرادی بود که با بازارهای معمول اقتصادی چندان ارتباط و میانه خوشی نداشتند. افرادی که بین کار در مغازه و فروشگاه و کارگاه و فعالیت‌های مربوط به هنر گمشده بودند.

در فعالیت‌های اقتصادی و مادی فیلم و سینما، افرادی حتی به‌عنوان کنترل کننده بلیت و نشاندن صاحب بلیت روی صندلی مشغول به کار هستند و خوشحال از اینکه در بخشی از این هنر و صنعت حضوری فعال دارند، بنابراین حرف یکی از مسئولان خانه سینما بی‌حساب و کتاب نبود که گفته:

ـ گرچه سینما، تئاتر و تلویزیون، هنرهای ماندگاری را به وجود می‌آورند، چه بسیار دانشجویان تحصیلکرده که در هر ۳ مورد فعالیت دارند، اما کار کردن در سینما و بازیگری فیلم و ساخت قصه‌های مبتنی بر این صنعت، از دیدگاه بسیاری افراد عادی و تحصیلکرده نوعی ارجحیت و واقعیت هنر و اقتصاد را به نمایش می‌گذارد، این در حالی است که تئاتر به‌عنوان مادر هنرها گرچه در مرکز تولدش از جمله یونان هنوز همان قدرت و عظمت دیرین را در دست دارد، اما خبر در چند کشور معدود در دیگر نقاط فقط به‌عنوان یک هنر تجربی دنباله‌دار مطرح مانده. گرچه بسیاری معتقدند، تئاتر بسیار ارزشمندتر از سینماست که راست هم می‌گویند، اما همه آنان هم می‌دانند در جاهایی مثل «برادوی» که تئاتر بر پاشنه موسیقی و طنز و باله می‌چرخد یا انگلیس که به خاطر حضور چند ده ساله «پیتربروک» به یک هنر جهانی مبدل شده و همچنین تئاترهایی که در هوای آزاد و در میانه تخته سنگ‌های مانده از تاریخ یونان به اجرا گذاشته می‌شود، در اندازه تعداد انگشتان دو دست است و اما در سینما به خاطر روی پرده بردن فیلم‌های دیجیتالی و نمایش یک فیلم در هزار سالن، اقتصاد حرف نخست را می‌زند، اشاره به این صنعت آمیخته با هنر به خاطر نبود صحنه تئاتر یا کمبود آن در دیگر کشورها، آنچنان که باید موفقیتی را تجربه نمی‌کند. اما سینما در همه کشورها جایگاه ویژه‌ای را در برنامه‌های تفریحی و سرگرمی یافته است.

و ... ایران

اما در ایران به همت چند تنی از کارگردانان و نویسندگان و بازیگران تئاتری، گرچه با اندکی فاصله نسبت به گذشته اما افتان و خیزان سالن‌های تئاتر جمعیتی را به خود می‌دید، جمعیتی که البته حداقل ۵۰درصد آن را دوستان و دارندگان بلیت رایگان تشکیل می‌دادند.

همسو با فعالیت‌های سینمایی و از راه رسیدن کارگردانان تازه نفس، سینما و تئاتر نوعی برادرخواندگانی را تجربه کرد، حضور بازیگران صاحب‌نام تئاتر در سینما و استقبال تماشاگران از این فیلم‌ها و نیز به‌طور معکوس، آمدن بازیگران سرشناس سینما برای شکل دادن به کارهای تئاتری، برافزایش فروش در دوطرف ماجرا تاثیر گذاشت.

دیدن بازیگران مشهور سینما روی سن تئاتر که برخلاف حضور قبلی در سینما، برای تماشاگران و به‌ویژه مشتاقان دیدار از این بازیگران در تئاتر حائز اهمیت بود و هم می‌توانستند در پایان نمایش در دیداری دوستانه با آنها عکس یادگاری بیندازند و حتی امضا بگیرند و به یادگار این روزها به خانه ببرند.

در این میان، آنچه به نظر مهم جلوه می‌کند، آشتی دوباره مردم به‌عنوان تماشاگر با هنرمندان تئاتر و سینماست. سینمایی که در یک دوره مشخص، حتی زیر رقم ۵۰۰ میلیون برای پرفروش‌ترین آثار متوقف ماند، برای مثال در حالی که بعضی آثار پرخرج و پرزحمتی که با بازی پرویز پرستویی و دیگر بازیگران سرشناس ساخته شد و از نظر فروش و استقبال عمومی نتوانست توجهی را جلب کند. در همین دوره اخیر که اکثریت فیلم‌های اکران شده در باشگاه میلیاردی‌ها قرار گرفتند، فیلم «روز» که حتی تصور ماندن یک هفته‌ای‌اش بر پرده نمی‌رفت، در این باشگاه قرار گرفت.

نمایش، قرارداد و اجرا!

جالب‌ترین اتفاق در مورد بازیگران فیلم «روز» رخ داد، به این ترتیب که درست پس از گذشتن از مرز یک میلیارد تومان فروش، پرستویی این‌بار به‌عنوان تهیه‌کننده قدم به میدان گذاشت و سیهلا گلستانی بازیگر نقش مقابلش کارگردانی فیلم جدیدی را به‌عهده گرفت، در حالی که تا قبل از این هرگز چنین اتفاقی را نمی‌شد باور کرد، اما وقتی هر صنعتی به موفقیت مادی دست پیدا می‌کند ذوق و شوق صاحبان این صنایع برای اقدام به در پیش گرفتن حرکتی تازه به واقعیت می‌رسد، بنابر همین قاعده باید پذیرفت هنر و صنعت وقتی از نظر سرمایه و نقدینگی مشکلی نداشته و راه برای کار و ادامه فعالیت باز باشد به‌طور قطع موفقیت در همین چندقدمی است. شناسایی سهیلا گلستانی تنها با حضور در فیلم «روز» به کارگردانی میرکریمی امکانپذیر شد و در چنین اتفاقی درهای شهرت و صدالبته سرمایه اندوزی در فرصت سینمای ایران میسر شد.

خبرهای رسیده حکایت از این دارد که در مورد دیگر فیلم‌های میلیاردی نیز حرکت‌هایی سریع برای سفارش فیلمنامه و برنامه‌ریزی قرارداد بازیگران و حل مسائل پیش‌تولید صورت گرفته و تکان مهمی به وضعیت داخلی و بدنه سینما را باعث شده است.

دیروزی‌ها و امروزی‌ها

در بررسی‌های انجام گرفته برای شناخت واقعی سینمای امروز ایران و با تکیه به راهکارهای مورد نظر برای گسترش اندیشه‌های مربوط به فیلم‌نامه نویسی و کارگردانی و حتی برنامه‌ریزی در جهت توزیع حلقه‌های پزیتیو و همچنین از طریق نمایش دیجیتال توسط شرکت‌های پخش فیلم، گستره سینمای ایران به سمت ساخت آثار بهتر و برتر و بکارگیری همه بازیگران دیروز و امروز سینمای ملی ایران شرکت خواهد کرد.

چراغ روشن سینمای ایران در صورتی هر روز و شب درخشان‌تر می‌تابد که کمتر کارگردان و تهیه‌کننده‌ای برای درآمدزایی بیشتر به سوی سینمای کامل تجارتی قدم بردارد و این احتمال را بدهد که با یک فیلم ۴۰۰-۵۰۰ تومانی بتواند وارد باشگاه میلیاردی بشود، حتما این تهیه‌کنندگان خود خبر دارند که دیگر نمی‌شود آثار پرفروش ۳۴ سال قبل سینمای هند و ترکیه را بازسازی کرد و جیب را پر از پول کرد و به قول یکی از فیلمسازان تهیه‌کننده که در سال‌های قبل می‌گفت:

– بگذارید این سینماگران هندی باستانی فیلم‌های هنری‌شان را بسازند و نان و پنیر گاز بزنند که دستشان و فیلمشان پر است از معرفت خودآگاه و شهرت عالمتاب، ما هم با همین فیلم‌های باسمه‌ای کپی شده از فیلم‌های قدیمی خودمان وقتی خوب فروختند و حساب‌هایمان انبوه شد، از جیب خودمان بلیت «vip»می‌خریم و بر صندلی کلاس A تکیه می‌دهیم و به همان جشنواره‌های معروف می‌رویم، نان و خاویار و نوشابه‌مان را می‌خوریم و برایشان دست می‌زنیم، البته هتل‌های پنج ستاره را انتخاب کرده و در سوئیت‌های گرم و نرم به آینده سینما فکر می‌کنیم، حالا بگویند «فیلم‌فارسی» چه عیبی دارد، دوستان هنرش را بردارند، ما هم سود و سرمایه‌مان را برمی‌داریم، جنگ که نداریم!

و البته معلوم نیست دیگر در کجای این سرزمین قرار است تماشاگر آسان‌پسند عاشق «جوک» و کارهای بامزه برای تماشای این فیلم‌ها، پول زحمت کشیده‌اش را بدهد تا وقت تلف کند.

با نگاهی از سرتحقیق به آثار تولیدی در سینمای ایران، می‌شود دریافت گرچه غالب فیلم‌های به اصطلاح هندی نتوانست سود لازم را کسب کند و باعث تعطیلی بعضی سینماها در شهرهای پرجمعیت و کم‌جمعیت شد، اما با توجهی که مسئولان امر در بعضی از سال‌ها به سینما و هنر سینما و لزوم حفظ ارزش‌های سرمایه‌گذاری شده داشتند، لااقل از متلاشی شدن سینما و به ویژه همه فعالان بخش‌های فنی ـ هنری جلوگیری کردند و همین امر باعث شد تا بعضی کارگردانان سینما با استفاده از فیلمنامه‌های قابل توجه خود بخشی از مخارج تهیه فیلم را همراه با دستمزد خود و بعضی بازیگران قسمت نخست را فراهم آورده و خود تهیه کننده فیلم خود شدند که همین مورد به عنوان حافظ اصلی سرمایه برای کارهای بعدی در نظر گرفته شد و این طریق فیلمسازی که در دهه‌هایی قبل هم با نشانه‌های «تعاونی» تجربه شده بود و از سر اتفاق این حرکت تعاونی خوش درخشید، اما دوستان که به سود جالب و قابل‌توجهی رسیدند، مثل هر گروه دیگری که با از راه رسیدن سود از خودبی‌خود شده و خرجشان را جدا می‌کردند، آنها نیز از ترس شکست اقتصادی (احتمالی) بعدی راهشان را سوا کردند و طریق دیگری جستند و باز هم از سر اتفاق اما با زیاده‌طلبی و آزمندی به جای حفظ ارزش‌های قبلی، تصمیم گرفتند با ساخت آثار غیرقابل قبول و گذاشتن صحنه‌های کمدی و کتک‌کاری و تفنگ‌بازی و انداختن یک ماشین لکندو از سر جاده به داخل دره و انفجار آبکی آن، هم تماشاگر فراهم کنند و به تبع آن به پول و پله‌ای برسند و به قول آن کارگردان نان و خاویاری با نوشیدنی، نوش جان کنند.

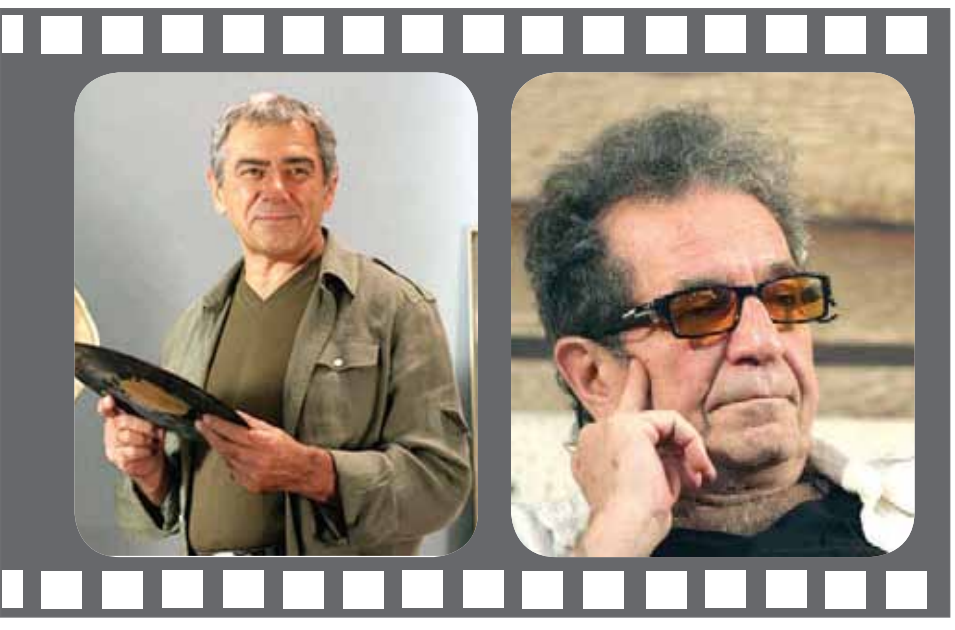

نتیجه اینکه فکر نکردند، مردم تماشاگر و به ویژه گروه جوان و تحصیلکرده و آینده‌نگر، دیگر از این کلیشه‌های صدبار تکرار شده خسته شده‌اند، مثل آن روزگار ماضی که فیلم گنج قارون فروخت و دیگر تهیه‌کنندگان از قصه‌های همرنگ و همسان گنج قارون‌های بعدی افشره قارون درست کردند و فروختند، بی‌آنکه متوجه باشند در صورت تهیه آثار بهتر چند برابر سود می‌برند.

سرمایه به شرط بازی

گرچه هنوز هم نشانه‌هایی از حضور سرمایه‌های با چشمداشت در سینمای این ملک وجود دارد، اما در موقعیت سال‌های شکل‌گیری فیلم‌فارسی‌ها، عشاق ثابت‌قدم فیلم‌سازی و سینماداری، با پیدا کردن کارگردانان مورد نظرشان و با قرار اینکه سرمایه می‌گذارند به شرط بازی در نقش اول یا مقابل نقش اول و کارگردان مذکور هم که اوضاع مادی را چندان رضایتبخش نمی‌دید به خاطر خروج زندگی خود و گروه همراهش می‌پذیرفت و ازهمین جا بود که فیلم‌های تقریبا ناماندگار با نابازیگرها شکل گرفت و سینماروها به عیان دیدند، مثلا در کنار فلان بازیگر سرشناس یک چهره جدید اما نچسب در حال بازی است که یکی از عوامل مهم در شکست اقتصادی فیلم‌های این چند دهه حضور همین سرمایه‌گذارهای نابازیگر عاشق سینما بود. در دوره تحقیر و شکست همین نوع فیلمسازی هم بود که با ورود تدریجی چند چهره جوان و کاربلد که با دستیاری، فنون فیلم‌سازی را آموخته بودند، سینمای معروف به آشفته بازار توانست هم نفسی تازه کند و هم از جا برخیزد.

سینما، تلویزیون، تئاتر

بسیاری از فیلمسازان مطرح و معروف جهان با استفاده از راه باریکه تلویزیون توانستند حضوری بین‌المللی را باعث شوند. با نگاهی به حرکت این کارگردانان و زحمتی که در یک دوره جوانی تحمل کردند، می‌توان ارزش و اندازه موقعیت و موفقیت را اندازه زد. در ایران خودمان هم بعضی کارگردانان از همین راه باریکه تلویزیون و دستیاری کارگردان‌های تلویزیونی به سینما راه یافتند و به همین ترتیب هم سینما توانست قد بکشد. آثار تئاتری هم در ادامه همین فعالیت‌ها پای تلویزیون و سینما گذاشت، اما نه به نام تئاتر یا تئاتر تلویزیونی که به مدد اشتهار بازیگران تئاتری و آمدنشان به سینما، بسیاری هم با صبر به ظفر رسیدند، مثل علی حاتمی جاودانه نویسنده و کارگردان تئاتر که بعد از سال‌ها فعالیت با حسن کچل به سینما آمد. مثل پرویز پرستویی که حتی یکی ـ دو کار تئاتری مایوس کننده هم داشت و بیشتر از ۱۰ سال عمر را انتظار کشید، اما در همان حرکت اول موفق شد البته بعد از افزون بر ۱۰ سال تحمل... مسعود کیمیایی پس از دستیاری ساموئل خاچیکیان و یکی دو اثر مشترک ایران و ... «فیلم بیگانه بیا» را در سینمای به اصطلاح هنری ساخت و سپس با «قیصر» سینما را فتح کرد. یا عباس جوانمرد که از تئاتر به تلویزیون رفت و قصه تلویزیون که بماند به بعد.

گفت‌وگوی صمت با مدیر اجرایی نمایشگاه ماشین آلات و مواد اولیه بیسکوئیت، شیرینی و شکلات

اروپایی‌ها با شکلات‌های‌شان به ایران آمدند

میلاد محمدی - گروه تجارت: از امروز ۳ نمایشگاه مختلف به مدت ۴روز در محل دائمی نمایشگاه‌های تهران کار خود را آغاز کرده‌اند. سیزدهمین نمایشگاه بین‌المللی ماشین‌آلات و مواداولیه بیسکوئیت، شیرینی و شکلات ایران، نخستین نمایشگاه بین‌المللی دارو و صنایع وابسته و همین طور هشتمین نمایشگاه بین‌المللی صنعت آرد و نان از ۲۴ الی ۲۷ شهریورماه از ساعت ۹ صبح الی ۱۶ پذیرای مخاطبان خواهند بود. در نمایشگاه بیسکوئیت، شیرینی و شکلات ایران، ۲۶۶شرکت داخلی و ۵۰ شرکت خارجی مشارکت دارند و در ۳ بخش، محصولات، مواد اولیه و ماشین‌آلات برگزار خواهد شد. در این نمایشگاه انواع ماشین‌آلات بسته بندی، فرهای پخت، دیگ‌های پخت، دستگاه‌های پیشرفته و فرآوری محصولات، میکسرها، انواع دستگاه دیپازیتور کیک ۲رنگ، خط تولید اتوماتیک انواع کیک اسفنجی، خط تولید انواع کیک روغنی، انواع دستگاه‌های مولدینگ شکلات و روکش و صنایع خط تولید کامل شکلات به نمایش گذاشته می‌شود.

براساس آمارهای منتشرشده تا دهه ۸۰ کل تولید شیرینی و شکلات کشور ایران به ۳۰۰هزار تن هم نمی‌رسید، اما با وجود مشکلات کنونی، ظرفیت این بخش به سالانه ۲میلیون تن رسیده که ۷۰ تا ۷۵درصد این ظرفیت اکنون فعال است.

در همین رابطه صمت به سراغ میلاد معصومی، مدیر اجرایی نمایشگاه شیرینی و شکلات رفت تا اطلاعات تخصصی این مایشگاه را از زبان برگزارکنندگان آن بشنود:

◉ نمایشگاهی با عنوان سیزدهمین نمایشگاه بین‌المللی ماشین‌آلات و مواد اولیه بیسکوئیت، شیرینی و شکلات ایران در حال برگزاری است. امسال استقبال شرکت‌های مختلف برای حضور در نمایشگاه چطور بود؟

این نمایشگاه به همت انجمن شیرینی و شکلات ایران برگزار شده است. سعی کردیم از تمام تولیدکنندگان و شرکت‌های معتبر در حوزه بیسکوئیت، شیرینی و شکلات برای همکاری دعوت کنیم تا فعالیت ما پویاتر و زیباتر از گذشته باشد. بنابراین امسال بیش از ۳۰۰شرکت‌کننده داخلی و خارجی برای حضور در نمایشگاه دعوت کردیم که در میان آنها ۲۲ کشور خارجی از جمله اسپانیا، هلند، آلمان، فرانسه، ایتالیا، ترکیه، روسیه، اوکراین، آذربایجان و... تقاضای حضور داشتند و الان هم در غرفه‌های خودشان مشغول به کار هستند.

شرکت‌هایی که در این نمایشگاه غرفه دارند در ابتدا مجوز سازمان استاندارد ملی را دریافت کردند و پس از تعیین صلاحیت مجوز دریافت غرفه به آنها داده شده است.

◉ درخصوص کم و کیف برگزاری این نمایشگاه هم توضیح بدهید. امسال نسبت به دوره‌های قبل چه پیشرفت‌هایی حاصل شد؟

سیزدهمین دوره از این نمایشگاه را در فضایی حدود ۳۰ هزار متر مربع برگزار کردیم. خدا را شکر توانستیم از کل این ظرفیت به خوبی استفاده کنیم و هم در فضای سرپوشیده و هم در فضای باز، شرکت‌های مختلف غرفه‌های خودشان را جانمایی کرده‌اند.

نخستین سالی که نمایشگاه برگزار شد یعنی ۱۳ سال قبل، مساحت آن بیشتر از ۳۰۰۰ متر نبود اما در دوره فعلی این مقدار به ۳۰ هزار متر فضای مفید رسیده است. به لحاظ کیفی اگر بخواهیم نمایشگاه خودمان را با پارسال مقایسه کنیم، می‌توانم بگویم که صددرصد چه در ظاهر نمایشگاه و چه در نحوه حضور شرکت‌های تاثیرگذار ارتقا داشتیم. این خودش نشان‌دهنده این است که در یک سال اخیر امید به تجارت و بازرگانی در همه صنایع قوت گرفته است.

> **با توجه به استقبال گسترده‌ای که از نمایشگاه شده بود، با کمبود فضا مواجه شدیم و تعداد ۱۲۰ شرکت‌کننده ما جایی برای غرفه سازی نداشتند اما با هماهنگی همکاران‌مان در سایت نمایشگاهی تهران، سالن‌های ۶ و ۷ را به تعداد سالن‌های اصلی اضافه کردیم و خدا را شکر این مشکل هم به راحتی رفع شد**

امسال سعی کردیم از شرکت‌های تازه‌کار هم دعوت کنیم، بنابراین حدود ۴۰ درصد از سازمان‌ها و شرکت‌های حاضر در نمایشگاه برای نخستین بار است که مهمان نمایشگاه شیرینی و شکلات شدند.

◉ در صحبت‌های خودتان به شرایط متفاوت غرفه‌ها نسبت به سال‌های قبل اشاره کردید. امسال غرفه‌ها به لحاظ ظاهری چه تفاوت هایی با هم دارند؟

کار جانمایی و ساخت دکوراسیون غرفه‌ها ابتدای هفته جاری به پایان رسید و همه شرکت‌ها برای افتتاحیه آماده بودند. اگر بخواهیم به لحاظ ظاهری غرفه‌ها را مورد بررسی قرار بدهیم، می‌توان گفت؛ هیچ شباهتی به دوره‌های قبل ندارد. همه شرکت‌ها تلاش کردند یک طرح و ایده نو در طراحی غرفه‌های خودشان تدارک ببینند که باعث شده نمایشگاه شیرینی و شکلات از زیبایی و جذابیت خاصی بهره‌مند باشد.

◉ اهداف اصلی شما از برگزاری چنین نمایشگاهی چیست؟ آیا امسال در کنار رقابت با شرکت‌های مختلف برنامه‌های جنبی هم دارید؟

هدف کلی ما از برگزاری این نمایشگاه را می‌توان در چند حوزه اصلی خلاصه کرد. در قدم اول تلاش داریم آخرین دستاوردهای داخلی و خارجی را در کنار هم معرفی کنیم تا فضای مقایسه و رقابتی ایجاد شود. در قدم دوم تبادل ارتباطات و فناوری‌های روز بین ایران و کشورهای خارجی را مدنظر داریم. در مرحله بعدی قصد داریم سرمایه‌گذاران خارجی را برای سرمایه‌گذاری‌های مشترک جذب کنیم. دعوت از شرکت‌های برتر که بخش اعظم آنها را کشورهای اروپایی تشکیل می‌دهد دقیقا به همین منظور بود.

اما یکی از مهم‌ترین اهداف ما که حتما هم با استقبال مواجه خواهد شد، معرفی نیروهای جوان و آماده به کار در جریان برگزاری نمایشگاه به شرکت‌های مختلف است. در واقع قصد داریم افراد و صنایع کوچک و نوپا را به شرکت‌کنندگان مختلف در نمایشگاه معرفی کنیم تا ضمن به وجود آمدن یک تعامل خوب و سازنده میان شرکت‌های بزرگ و نیروهای تازه‌نفس به پیشرفت یکپارچه صنعت شیرینی و شکلات کمک کنیم.

ضمنا سعی داریم چندین کارگاه آموزشی در رابطه با صنعت شکلات و بازاریابی و تبلیغات این حوزه داشته باشیم.

◉ برای برگزاری نمایشگاه به لحاظ دریافت مجوز، شرایط برگزاری و همکاری لازم از طرف مسئولان ذی‌ربط مشکلی داشتید؟

خیر. همه چیز با روال قانونی و مطلوب طی شد. البته یک مشکل برای‌مان پیش آمد که با همکاری شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران آن را رفع کردیم. با توجه به استقبال گسترده‌ای که از نمایشگاه شده بود، با کمبود فضا مواجه شدیم و تعداد ۱۲۰ شرکت‌کننده ما جایی برای غرفه‌سازی نداشتند اما با هماهنگی همکاران‌مان در سایت نمایشگاهی تهران، سالن‌های ۶ و ۷ را به تعداد سالن‌های اصلی اضافه کردیم و خدا را شکر این مشکل هم به راحتی رفع شد. بنابراین امسال تعداد سالن‌های ما نسبت به پارسال افزایش داشته و این را باید به فال نیک گرفت.

◉ نمایشگاه شما در شرایطی برگزار می‌شود که دو نمایشگاه دیگر هم موازی با آن در همان سایت نمایشگاهی و دقیقا در یک زمان مشخص حضور دارند. این تراکم و ترافیک نمایشگاهی را مثبت ارزیابی می‌کنید یا منفی؟

فکر می‌کنم اگر نمایشگاه‌هایی که برگزار می‌شوند هم صنف باشند و میان برنامه‌های آنها یک پارچگی و سنخیت وجود داشته باشد، این همزمانی نه تنها بد نیست، بلکه با توجه به مشترک بودن مخاطبان نمایشگاهی، یک همپوشانی اتفاق افتاده و مخاطب از هر ۳ نمایشگاه دیدن می‌کند. مثلا در مورد همین ۳نمایشگاهی که در حال برگزاری است، تا سال قبل همگی آنها هم صنف بودند. یعنی نمایشگاه شیرینی و شکلات، نمایشگاه نان و نمایشگاه نوشیدنی‌ها هر ۳ با یک موضوع نزدیک به هم حضور داشتند و مخاطبان هر کدام، بعد از بازدید از نمایشگاه اصلی خودشان به ۲ نمایشگاه دیگر هم سر می‌زدند. اما امسال متاسفانه مدیران نمایشگاه نوشیدنی‌ها، بنابر مشکلاتی که داشتند موفق نشدند به نمایشگاه ما برسند و جای خالی آنها به نمایشگاه دارو رسید.

آنچه مسلم است، نمایشگاه دارو هرگز سنخیتی با ۲ نمایشگاه دیگر ندارد و این موضوع خودش عاملی است که می‌تواند باعث ریزش مخاطب برای ما بشود. ضمن این که نمایشگاه دارو نخستین دوره خودش را برگزار کرده و مشخص نیست چقدر مخاطب دارد. شاید ۲نمایشگاه شیرینی و شکلات و نان، بتوانند روی افزایش مخاطب نمایشگاه دارو اثر بگذارند اما عکس این قضیه اتفاق نخواهد افتاد. در هر صورت ما در این ۴ روز از ساعت ۹ الی ۱۶ در خدمت همه عزیزانی که به صنعت شیرینی و شکلات علاقه دارند خواهیم بود و تمان تلاش‌مان را در راستای هرچه زیباتر برگزار شدن آن خواهیم کرد.

شکلات و شهد شیرین شهرت

گروه تجارت: شکلات برای نخستین بار حدود ۴۰۰۰ سال پیش زمانی‌که قبایل آزتک و مایا (Aztec و Mayan) گیاه کاکائو را کشف کردند ساخته شد. گفته می‌شود منشاء رویش این گیاه در آمازون یا حوزه رودخانه اوریکونو (Orinoco) می‌باشد.

دوره جدید پرورش درخت کاکائو در حدود ۶۰۰ سال بعد از میلاد مسیح، زمانی‌که قبیله مایاها به امریکای جنوبی وارد شدند، آغاز شد.

آنها نخستین درخت کاکائو را در منطقه یوکتان (Yucatan) کشت کردند. این قبیله قرنها از کاکائو به عنوان یک کالای تجاری برای معاملات پایاپای خود در ازای غذا و کالاهای دیگر استفاده می‌کردند.

قبیله‌های آزتک و مایا از دانه‌های درخت کاکائو برای ساختن نوشیدنی مخصوصی به نام اکسوکوتل (xocoatl) استفاده می‌کردند و در افسانه‌های قبیله سرخپوستی آذتک گفته می‌شد که دانه‌های کاکائو از بهشت برای آنها آورده شده و خوردن میوه درخت کاکائو باعث خردمندی و قدرت آنها می‌شود.

امروز و با گذشت چند هزارسال از این کشف خوش طعم، هر ساله تعداد زیادی نمایشگاه مختلف با محوریت شیرینی و شکلات در جهان برگزار می‌شود که هم پولساز هستند و هم هیجان انگیز. شاید علاقه بی‌حد و مرز تمام مردم جهان به این خوراکی، باعث می‌شود هر نمایشگاهی در هر نقطه از دنیا با استقبال بی‌نظیری مواجه شود.

در ادامه این گزارش قصد داریم نگاهی داشته باشیم به مهم‌ترین نمایشگاه‌های شیرینی و شکلات دنیا:

▣ نمایشگاه هنرمندی با شکلات در پاریس

نمایشگاه شیرینی و شکلات در فرانسه بیشتر به یک کارگاه مجسمه سازی و طراحی آثار هنری شباهت دارد تا محلی برای فروش و بازاریابی برای این محصول. در این نمایشگاه همه ساله هنرمندان زیادی با ابزار و وسایل خاص خودشان از گوشه و کنار دنیا جمع می‌شوند تا با شکلات و کاکائو آثار با مزه‌ای را خلق کنند. اگر چه این کار بسیار دشوار و زمان بر است اما همین امر نمایشگاه شکلات پاریس را به یکی از مشهورترین نمونه‌های این صنعت پرسود بدل کرده است.

▣ شیرین ترین نمایشگاه بین‌المللی در آلمان

اگر برلین و هانوفر شهرهای برتر آلمان در حوزه فناوری باشند، شهر کلن از سال‌ها پیش در حوزه برگزاری نمایشگاه‌های شیرینی و شکلات فعال بوده و شاید باید این مهم را بر خوش خوراک بودن مردم این شهر گذاشت چرا که طبق آمارهای منتشر شده، هیچ نمایشگاهی در کلن آلمان همچون نمایشگاه شکلات با استقبال بی‌نظیر مردم مواجه نمی‌شود.

موزه - نمایشگاه کلن، این موزه محل نمایش طیف وسیعی از دستگاه‌های ساخت شکلات و جعبه شکلات‌های نادر و کمیاب است.

چشمه شکلات ۳متری در این موزه به نمایش گذاشته شده است.

این نمایشگاه همه‌ساله با حضور بیش از ۷۰ کشور برای برگزاری نمایشگاه شیرینی و شکلات آماده می‌شود.

▣ واندرلند جهانی شکلات، شانگهای، چین

بازدیدکنندگان این نمایشگاه شاهد ارتشی به‌طور کامل از جنس شکلات هستند. آدمک‌های زیبا و البته خوش رنگی که در این نمایشگاه به نمایش در می‌آیند آنقدر جذاب و خاص طراحی می‌شوند که دل هر بیننده‌ای را می‌برند. در این نمایشگاه، بازدیدکنندگان شاهد نحوه تولید طیف گسترده‌ایی از شکلات‌ها از جمله ترافل‌های خامه‌ای و آب‌نبات‌های شکلاتی خواهند بود.

▣ روسیه؛ یک سیر تاریخی با کاکائو!

نمایشگاه «شکلات و کاکائو» هر ساله در موزه مرکزی تاریخ معاصر روسیه در شهر مسکو برگزار می‌شود. این نمایشگاه افسانه‌ها و رازهای تاریخچه شکلات که بیش از ۴۰۰۰ سال قدمت دارد، برای بازدیدکنندگان تعریف می‌کند. سفر از مکزیک آغاز می‌گردد. جایی که کاکائو غذای خدایان محسوب می‌شد، به اسپانیا می‌آید، یعنی جایی که شکلات به وجود آمد و سپس در کل جهان پدیدار می‌شود. در بین موارد منحصر به فرد، فرم‌های سرامیکی برای آب‌نبات در آغاز قرن ۲۰ و آب‌نبات‌های واقعی این دوره، نمونه‌های بسته‌بندی و مجموعه‌ای از پوشش‌های آب‌نبات را می‌توان نام برد. بازدیدکنندگان می‌توانند با ویژگی‌های کاکائو، جریان تبدیل کاکائو به شکلات و تولید جدید شکلات آشنا شوند. آنها همچنین طعم‌های مختلف شکلات را نیز امتحان می‌کنند.

اخبار نمایشگاهی

نمایشگاه نان، شیرینی و شکلات افتتاح شد

ایسنا - دبیر کل انجمن صنایع غذایی ایران از افتتاح نمایشگاه نان، شیرینی و شکلات از ۲۴ تا ۲۷ شهریور خبر داد.

مجری نمایشگاه شیرینی و شکلات، انجمن شیرینی و شکلات و مجری نمایشگاه نان، انجمن‌های وابسته به نان هستند. این نمایشگاه با حضور ۲۲ کشور در نمایشگاه بین‌المللی در فضایی حدود ۳۸ هزار متر مربع برگزار می‌شود. شرکت‌هایی که در این نمایشگاه غرفه دارند ابتدا مجوز سازمان استاندارد ملی را دریافت کردند و پس از تعیین صلاحیت مجوز دریافت غرفه به آنها داده شد.

۳۲۵ مشارکت‌کننده داخلی و خارجی در این نمایشگاه حضور دارند. ۲۸۰ مشارکت‌کننده داخلی و ۵۰ کشور خارجی از ۲۲ کشور اروپایی نیز در این نمایشگاه حضور خواهند داشت. ضمن این که حضور شرکت‌های خارجی برابر سال گذشته است.

از ۳ کشور اردن، لبنان و عراق برای بازدید از این نمایشگاه دعوت به عمل آمده و با حضور ۱۱۴ شرکت داخلی و خارجی در مساحت ۱۰ هزار مترمربع از ۲۴ تا ۲۷ شهریور برگزار می‌شود. ضمن اینکه حدود ۲۸ بازدیدکننده از کشورهای بلژیک، هلند، سوئیس، روسیه، لبنان و بلاروس به این نمایشگاه آمده اند.

آغاز بکار نخستین نمایشگاه بین‌المللی دارو در کشور

باشگاه خبرنگاران -نخستین نمایشگاه بین‌المللی دارو، صنایع و خدمات وابسته«ایران فارما»، فردا با حضور مقامات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزارت صنعت، معدن و تجارت، برخی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی و همچنین روسای انجمن‌ها و اتحادیه‌های مرتبط در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران آغاز بکار می‌کند.

در این نمایشگاه که از ۲۴ تا ۲۷ شهریور در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران برگزار می‌شود انواع دارو و صنایع دارویی و خدمات وابسته در قالب گروه‌های کالایی: شامل داروهای انسانی، تحقیق و توسعه در حوزه مهندسی دارویی، شیمی، بیولوژی مولکولی و فرمولاسیون، مواد اولیه دارویی، تولید دارو و ضدعفونی کننده، داروهای گیاهی، خدمات بازرگانی شامل واردات مواد اولیه دارو، داروهای ساخته شده، تجهیزات پزشکی، مواداولیه و موثره دارو، ماشین‌آلات ارائه دهنده خدمات واردات و صادرات دارو، شرکت‌های ارائه دهنده خدمات چاپ و بسته‌بندی مرتبط با صنعت دارویی، مواد آرایشی و صادرات محصولات دارویی و صنعت پخش و بسته بندی، به نمایش گذاشته می‌شود.

در این نمایشگاه همچنین پیشرفت‌های مهم صنعت دارویی کشور، از جمله عرصه‌های نوین تولید داروهای با فناوری بالا، نظیر داروهای «نانوتکنولوژی» و «بیوتکنولوژی» نیز ارائه خواهد شد.

اکسپو ۲۰۱۷ فرصتی‌برای گسترش‌همکاری‌های‌ایران وقزاقستان

ایرنا - رییس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، برگزاری نمایشگاه اکسپو ۲۰۱۷ در قزاقستان را فرصتی برای همکاری‌های دوجانبه دانست و گفت: دستیابی به انرژی‌های پاک و تجدیدپذیر می‌تواند محوری برای ارتباط بیشتر متخصصان دو کشور در این نمایشگاه باشد.

غلامحسین شافعی همزمان با سفر رییس‌جمهوری ایران به قزاقستان، در جمع بازرگانان و صنعتگران ایرانی و قزاقی اظهار کرد: استفاده از توانمندی ایران در حوزه‌های فناوری نانو و بیوتکنولوژی می‌تواند از دیگر محورهای ارتباطی بین متخصصان دو کشور باشد . وی، با اشاره به همکاری‌های دو کشور در قالب سازمان منطقه‌ای اکو، همکاری‌های اسلامی و سیکا افزود: فرصت‌های بسیاری از جمله در امور معادن، کشاورزی، صدور خدمات فنی و مهندسی و نیروگاه وجود دارد که می‌تواند، موجب توسعه روابط دو کشور شود. شافعی با یادآوری افق ۱۴۰۴ ایران و ۲۰۵۰ قزاقستان تأکید کرد: این اهداف با توسعه سرمایه‌گذاری در امور حمل و نقل و ترانزیت، سوآپ نفت و گاز و گردشگری محقق خواهد شد و قابلیت افزایش مبادلات در مرز ۵میلیارد دلار را در آینده خواهد داشت.رییس اتاق ایران با بیان اینکه، خط آهن قزاقستان - ترکمنستان - ایران که به گرگان متصل می‌شود، مسیری امن، کوتاه و ارزان است، گفت: این مسیر می‌تواند درحوزه همکاری‌های اکو به عنوان ظرفیتی جدید مورد استفاده قرار گیرد.

شافعی با تاکید بر وظایف دولت‌ها برای ایجاد بسترهای لازم و تسهیلات تجاری، گفت: بخش خصوصی به ویژه از طریق شوراهای مشترک بازرگانی دو کشور، محور توسعه همکاری است.

همچنین بازرگانان و صنعتگران ایرانی و قزاقی، همزمان با سفر رییس‌جمهوری ایران به قزاقستان، گرد هم آمدند تا در نشست مشترکی با برنامه‌ریزی و هماهنگی اتاق ایران، در مورد مهم‌ترین مسائل اقتصادی دو کشور بحث و گفت‌وگو کنند.

صنعت عینک زیر ذره‌بین چینی

مریم نظری- انعکاس نور لامپ‌های چشمک‌زن که به عابران می‌فهمانند اینجا مغازه عینک‌فروشی است، مدام رنگ فریم‌های چیده شده در ویترین را عوض می‌کند. مغازه شلوغ نیست. شاید یک مشتری بیاید و قیمت یکی از فریم‌ها را بپرسد. فریم‌هایی که روزی بار کشتی شده‌اند و از فرسنگ‌ها دورتر به ایران آورده شده‌اند حالا در ویترین‌ها خاک می‌خورند. کمی آن طرف‌تر، آن سوی خیابان، مرد دستفروشی که عینک‌های آفتابی می‌فروشد وقت سرخاراندن ندارد. عینک‌هایی که به گفته کارشناسان امر، ساخت چین و بی‌کیفیت هستند اما این روزها بازار مغازه‌های عینک‌فروشی را کساد کرده‌اند.

اگرچه اکنون تعدادی واحد تولیدکننده لنز و عدسی در کشور فعالیت می‌کنند اما گلایه‌های دست‌اندرکاران ساخت و عرضه عینک از عدم حمایت‌ها طی ۱۰ سال اخیر است. آنها می‌گویند که حمایت نشدن این صنعت از سوی دولت تعدادی کارخانه را تعطیل کرده و همه تولیدات بخش فعال نیز ۱۰ الی ۱۵ درصد از نیاز کشور را پاسخ می‌دهد. عینک‌سازان و عینک‌فروشان چند سالی می‌شود که با مشکلات ریز و درشتی دست و پنجه نرم می‌کنند. از وجود عینک‌های قاچاق در بازار گرفته تا تعطیلی واحدهای فریم‌سازی در سال‌های گذشته، تنها یکی از آنها فروش عینک در بیمارستان‌ها، درمانگاه‌ها و مطب پزشکان است. حمید ثابت‌قدم، رییس اتحادیه عینک‌سازان در گفت‌وگو با صمت از این اقدام گلایه می‌کند و می‌گوید: از بیمارستان‌ها که بگذریم حتی در مطب چشم‌پزشکان هم عینک فروخته می‌شود. این یک کار موازی است و ما هیچ نظارتی براین امر نداریم.

> آمارها نشان می‌دهد که یک‌چهارم جمعیت ایران از عینک یا لنز طبی استفاده می‌کنند. این در حالی است که سال‌ها پیش از این کارخانه‌های تولید فریم تعطیل شده‌اند

عینک‌ها وارداتی است

آمارها نشان می‌دهد که یک‌چهارم جمعیت ایران از عینک یا لنز طبی استفاده می‌کنند. این در حالی است که سال‌ها پیش از این کارخانه‌های تولید فریم تعطیل شده‌اند. حتی یکی از کارخانه‌های بزرگ تولید عینک، این روزها به تولید عینک ایمنی می‌پردازد و عمده فریم‌های مورد نیاز در کشور برای عینک‌های طبی و آفتابی از کشورهای آلمان، ایتالیا، فرانسه، کره‌جنوبی و البته چین وارد می‌شود. تقاضا وجود دارد اما ناموزونی بازار سبب شده تا تولید داخلی سهم چندانی در آن نداشته باشد. ثابت‌قدم در این‌باره می‌گوید: عمدتا کالاهای طبی و آفتابی مورد مصرف صنف ما وارداتی است و تنها بخش اندکی از نیاز کشور در بخش عدسی، در کشور ساخته می‌شود. چند کارخانه در زمینه عدسی خارج از تهران داریم که فعال هستند اما همه تولیدات آنها در سال حدود ۲۰۰ هزار تا ۳۰۰ هزار عدسی است، در حالی که سالانه در کشور ۷ میلیون عدسی مصرف می‌شود. قبلا ۳ کارخانه در زمینه تولید فریم عینک فعال بودند اما چون مواد کم بود و این امر باعث می‌شد قیمت این مواد افزایش یابد، همچنین به دلیل فرسودگی دستگاه‌های خط تولید، از حدود ۸ سال پیش کارخانه‌ها تعطیل شدند. به گفته او، سهم تولید داخلی از ۵ میلیون عینک طبی و ۳ میلیون عینک آفتابی که سالانه در کشور خریداری می‌شود، تنها بخش اندکی از عدسی عینک‌های طبی است.

آماری از قاچاق عینک به کشور در دست نیست اما کافی است گشتی در شهر بزنید تا به چشم عینک‌های قاچاق را ببینید. به گفته ثابت‌قدم، اتحادیه پیش از این برای مبارزه با این موضوع چندبار با وزارت بازرگانی سابق تفاهمنامه‌هایی را به امضا رسانده بود.

دانشگاه عینک‌سازی تعطیل شد

ثابت‌قدم ادامه می‌دهد: رشته عینک طبی و آفتابی صلاحیت اخذ پروانه کسب را از وزارت بهداشت و درمان دریافت می‌کند، به این صورت که تا پایان سال ۶۸ وزارت بهداشت و درمان از متقاضیان آزمون می‌گرفت و افرادی که صلاحیت آنها تایید می‌شد را به کانون معرفی می‌کرد. از سال ۷۹ اتحادیه با همکاری انجمن فیزیک ایران، رشته کاردانی اپتیک را در دانشگاه علمی کاربردی ایجاد کرد. کمیسیون فنی که در داخل اتحادیه وجود دارد از افرادی که می‌خواستند پروانه کسب برای عینک آفتابی دریافت کنند آزمون می‌گرفت و در صورت قبولی اجازه کسب به آنها داده می‌شد. از این دانشگاه ۶ دوره هم دانشجویان فارغ‌التحصیل شدند. متاسفانه جلوی فعالیت این دانشگاه گرفته شد. هرچند به صورت کتبی این امر به ما اعلام نشد اما در پیگیری‌هایی که انجام شد به ما گفتند که این کار توسط وزارت بهداشت انجام شده است. به نظر می‌رسد بنا به ادعای بینایی‌سنج‌ها مبنی بر موازی‌بودن این کار با تخصص آنها، از طریق وزارت بهداشت جلوی این کار گرفته شده است، در حالی که کار بینایی‌سنج و عینک‌ساز کاملا متفاوت است و این ۲ رشته هیچ تداخلی با یکدیگر ندارند.

به گفته ثابت‌قدم تحریم‌ها بر حوزه عینک موثر نبوده است مگر در افزایش قیمت‌ها. او می‌گوید: اکنون کالای مورد نیاز به شیوه‌های مختلف وارد می‌شود که باعث شده قیمت‌ها افزایش یابد.

> آماری از قاچاق عینک به کشور در دست نیست اما کافی است گشتی در شهر بزنید تا به چشم عینک‌های قاچاق را ببینید چند کارخانه در زمینه عدسی خارج از تهران داریم که فعال هستند اما همه تولیدات آنها در سال حدود ۲۰۰ هزار تا ۳۰۰ هزار عدسی است

موانع بسیار است

پیش از این نیز رضا ناصح، سازنده عدسی‌های طبی و آفتابی به موانع فعالیت در این حوزه اشاره کرده و در گفت‌وگو با رسانه‌ها گفته بود: باتوجه به اعمال تحریم‌ها علیه ایران دستگاه‌هایی که از انگلستان و کره‌جنوبی برای تولید عدسی وارد کشور می‌شوند، هزینه‌ای بیش از میزان اصلی دارند که این موضوع به تولیدکننده فشار وارد می‌کند.

به گفته او، کارخانه‌هایی که ساخت ماشین‌آلات این حوزه را برعهده دارند، دستگاه‌ها را با تیراژ پایین تولید می‌کنند و درآمد اصلی آنها از طریق فروش موادمصرفی این ماشین‌آلات تامین می‌شود که تحریم‌ها تهیه این مواد مصرفی را نیز با مشکل مواجه کرده است.

این سازنده عدسی‌های طبی و آفتابی با انتقاد از نبود حمایت دولت افزود: پروانه بهره‌برداری صنعتی برای واحدهای تولیدکننده عدسی به سختی صادر می‌شود و یکی از شروط آن، تاسیس کارگاهی با فاصله ۱۲۰کیلومتر از مناطق مسکونی است که این موضوع برای تولیدکننده مشکلات زیادی را به همراه دارد.

وی ادامه داد: فعالیت ما آلودگی صوتی و شیمیایی نداشته و نیاز به حضور متخصصان و تکنیسین‌ها دارد و همین موضوع انجام فعالیت در چنین فاصله‌ای از شهرها را سخت می‌کند.

ناصح، با اشاره به تلاش تولیدکنندگان عدسی برای خودکفایی در این حوزه، گفت: اگر دولت پروانه کسب صنعتی را برای کارگاه‌های تولید عدسی در داخل شهرها صادر کند، تولیدکنندگان از پرداخت هزینه گمرکی ماشین‌آلات خط تولید معاف می‌شوند و فرآیند تولید آنها به راحتی انجام می‌شود.

این تولیدکننده عدسی‌های طبی گفت: در سال ۷۶، تعداد ۵۰ کارخانه در زمینه تولید عدسی، به صورت انبوه و همچنین سفارشی فعال بودند اما تا سال ۷۸ کارخانه‌های تولید انبوه تعطیل شده و برخی از آنها واردات عدسی از چین را آغازکردند.

وی افزود: درحال حاضر، از ۵۰ کارگاه تولید عدسی تنها ۳کارگاه باقی‌مانده است که یکی از آنها خود را با پیشرفت‌های فناوری منطبق کرده و دو کارگاه دیگر هنوز با دستگاه‌های قدیمی فعالیت می‌کنند، این درحالی است که درسال ۴۸ ایران در صنعت اپتیک منطقه، جایگاه برتر را داشت.

ناصح با اشاره به کیفیت مطلوب عدسی‌های تولید داخل، گفت: با توجه به آنکه تولیدکنندگان ایرانی از مواد اولیه مرغوب و همچنین فناوری مدرن بهره‌می‌برند، عدسی‌های ایرانی با محصولات مشابه خارجی رقابت می‌کنند و در رده پانزدهم تولید عدسی درجهان قرار دارند. درحال حاضر بهترین مواد اولیه از سنگاپور تهیه می‌شود و چین نیز به عنوان دیگر تولیدکننده مواد اولیه عدسی فعالیت می‌کند اما محصولات چینی کیفیت مطلوب ندارند. در سال‌های اخیر واردات عدسی‌های ارزان‌قیمت از چین، بازار فروش محصولات ایرانی را کساد کرده و شرایط به گونه‌ای پیش‌رفته است که تولیدکنندگان ایرانی در زمینه تولید عدسی‌هایی با دیوپتر پایین فعالیت نمی‌کنند.

ناصح گفت: اتحادیه عینک‌سازان برای حمایت از اعضای خود، حجم سفارشات تولید عدسی برای خارج از کشور را کاهش داده است که این موضوع می‌تواند کمک شایانی برای عینک‌سازان در زمینه تولید عدسی محسوب شود.

عینک چینی به همه لطمه می‌زند

فریبا جعفری: در صنف عینک‌سازان و عینک‌فروشان، علیرضا یاوریانفر را همه می‌شناسند. او در خانواده‌ای متولد شده که نسل اندر نسل در کار عینک‌سازی بوده‌اند و در دوره‌های گذشته نیز رییس اتحادیه عینک‌سازان و عینک‌فروشان بوده است. با او به‌عنوان یک عینک‌ساز باتجربه در این صنف به گفت‌وگو نشسته‌ایم.

وضعیت عینک‌سازی در کشور چگونه است؟

تعدادی کارخانه در خارج از تهران داریم که فعال هستند اما تولیدات همه آنها روی هم حدود ۲۰۰هزار تا ۳۰۰هزار تاست. این در مقابل ۷میلیون عدسی که سالانه در کشور مصرف می‌شود تقریبا ناچیز است. باید بگویم ما در این صنعت، تولید داخلی چندانی نداریم. البته آن دستگاه‌هایی که الان در کارخانه تازه‌تاسیس استفاده می‌شود به روز و جدید است. آنقدر محصولات آنها خوب است که از نظر کیفیت در حد جهانی با استانداردهای دنیا برابری می‌کند.

در حال حاضر بزرگترین مشکل این صنف چیست؟

بزرگترین مشکل ما واردات عینک از چین است. چون عینک‌های چینی بی‌کیفیت است. هم در بحث طبی و هم در بحث آفتابی. جنس بی‌کیفیت هم ارزان است و متاسفانه مردم به سمت دستفروشانی رفته‌اند که جنس بی‌کیفیت چینی را به قیمت ارزان می‌فروشند و این هم به کشور ما لطمه می‌زند، هم به صنف و هم به سلامت مردم. چون استفاده نکردن از این عینک‌ها از استفاده کردن آنها بهتر است.

فروش بدون مجوز عینک چطور؟

بله، مشکل دیگر باز شدن مغازه‌های عینک‌سازی و عینک‌فروشی است بدون آنکه مجوزی داشته باشند. تا اتحادیه بخواهد برود بازرسی و نامه‌نگاری کرده و آنها را تعطیل کند، زمان می‌برد و این امر سبب می‌شود افرادی که تحت نظارت هیچ نهادی نیستند وارد این حرفه شوند. این ناشی از قصور وزارت بهداشت و همین‌طور اتحادیه است.

آیا کارخانه‌های فعال در ساخت عدسی با همه ظرفیت فعالیت می‌کنند؟

در حال حاضر چند کارخانه با همه ظرفیت خود فعال هستند اما خب همه ظرفیت آنها، ۱۰ تا ۱۵درصد نیاز کشور را تامین می‌کند و بقیه واردات است. البته اینکه می‌گوییم کارخانه‌های فعال و تولید داخلی، این‌طور نیست که صفر تا ۱۰۰ را خودشان انجام بدهند. ما عدسی خام را نیز وارد می‌کنیم. در حال حاضر هم شیشه‌های مرغوب وارد می‌شود و هم شیشه‌های چینی. در بسیاری موارد که بر فروشندگان نظارت نمی‌شود، شیشه‌های چینی را به جای شیشه‌های مرغوب می‌فروشند و قیمت جنس درجه یک را هم از مردم می‌گیرند اما این موضوع، مشکلات فراوانی برای سلامت مردم ایجاد می‌کند.

عینک‌های قاچاق چقدر تاثیرگذارند؟

قاچاق وجود دارد و غیرقابل انکار است. کشور ما گسترده و بزرگ است و مرزهای گسترده‌ای دارد. بالاخره از طرق مختلف قاچاق وارد می‌شود و در کشور به فروش می‌رسد. گاهی پیش می‌آید عینک چینی را به جای یک عینک دارای برند ۱۰۰هزار تومان ارزان‌تر از قیمت برند می‌فروشند و بعد می‌گویند ۱۰۰هزار تومان ارزان‌تر می‌فروشیم، در حالی که مردم را فریب می‌دهند.

موضوع بسته شدن دانشگاه عینک‌سازی چه تاثیری بر عینک‌سازی در کشور داشته است؟

یکی از گلایه‌های ما همین موضوع بسته شدن دانشگاه است. دانشگاه تاسیس شد که عینک‌سازی علمی باشد نه سنتی اما وزارت بهداشت آن را بست. وزارت بهداشت به اپتومتریست‌ها برای عینک‌سازی مجوز می‌دهد. بسیاری از فارغ‌التحصیلان دانشگاه عینک‌سازی هم برای آنکه بتوانند کار خود را ادامه بدهند اکنون در حال ادامه تحصیل در رشته اپتومتری هستند. از یک طرف این‌همه سختگیری اعمال می‌شود و از طرف دیگر عده‌ای بدون گذراندن این مراحل در حال ساخت و فروش عینک هستند.

در بیمارستان‌ها و مطب چشم‌پزشکان و... .

مصرف عینک در کشور ما به چه میزان است؟

مصرف عینک در کشور ما خیلی بالاست. باید بگویم بیش از ۸۰درصد مردم ما از عینک طبی، لنز یا آفتابی استفاده می‌کنند.

انتقال کارخانه‌های عینک‌سازی به خارج از حریم ۱۲۰ کیلومتری شهر برای این صنف مشکل‌ساز نشده است؟

کارخانه‌های عینک آلودگی ندارد. در مورد یکی از کارخانه‌ها که قرار بود تاسیس شود، جلسه‌ای تشکیل شده بود با حضور نمایندگان ارگان‌های دولتی. آنجا وقتی توضیح داده شد که این کارخانه آلودگی ندارد، پذیرفتند در داخل حریم تاسیس شود.

ببینید در بحث تولید عدسی همان‌طور که گفتم، عدسی خام وارد می‌شود پس ما ریخته‌گری نداریم. بیشتر سایش و پولیش است.

در اصل اینها کارخانه نیستند بلکه لابراتوار هستند. نه آلودگی دارند و نه پساب، نه بویی دارد که بخواهد هوا را آلوده کند. در یک محل ۵۰ تا ۱۰۰متری هم می‌توان تولید عدسی داشت.

نگاه روز

اپتومتریست‌ها در پی کسب هویت

علی میرزاجانی
رییس انجمن علمی اپتومتری ایران

قانون مجلس شورای اسلامی و آرای دیوان عدالت اداری حاکی از آن است که ساخت عینک طبی یکی از وظایف اپتومتریست‌هاست و جزو حرف وابسته به شاخه پزشکی است. وزارت بهداشت به استناد این قوانین در قالب دفتر کار یا موسسه فروش عینک طبی پروانه کار صادر می‌کند. بر این اساس از نظر وزارت بهداشت به عنوان متولی سلامت جامعه اپتومترها مسئول تعیین شماره عینک و فروش آن هستند ولی سایر متولیان با دیدگاهی قدیمی که عینک‌فروشان تجربی دارای اتحادیه و صنف هستند، دفاتر کار اپتومتریست‌ها را پلمب کرده و از آنها می‌خواهد برای پیشگیری از پلمب شدن دفاترشان از وزارتخانه مذکور پروانه کسب اخذ کنند. در آرای دیوان عدالت اداری عنوان شده است که اپتومتریست‌ها از قانون نظام صنفی مستثنا هستند.

این اقدام باعث می‌شود اپتومتریست‌ها که همچون یک پزشک می‌توانند در مکان‌های غیرتجاری اقدام به تجویز و فروش عینک کنند، مجبور شوند با توجه به اخذ پروانه کسب مکان‌های اشتغال خود را به مکان‌های تجاری منتقل کنند و از این بعد نیز به اپتومتریست‌ها فشار زیادی منتقل می‌کنند. این در حالی است که اپتومتری رشته‌ای در حال‌گذار است و در آینده‌ای نزدیک به رشته‌ای با مقطع تحصیلی دکترای حرفه‌ای تبدیل خواهد شد.

وزارت صنعت، معدن و تجارت معتقد است، از آنجا که اپتومتریست‌ها به بیماران عینک می‌فروشند پس باید وارد نظام صنفی شوند، در حالی که رشته‌های پزشکی دیگر مانند ارتوپدی و دندانپزشکی به بیماران خود محصولاتی می‌فروشند ولی در شمول نظام صنفی قرار نمی‌گیرند، بنابراین وزارت صنعت، معدن و تجارت با این‌گونه اقدامات از دستیابی بیماران به عینک‌های ارزان و مناسب و خدمت‌رسانی دقیق ممانعت می‌کند.

تاریخچه

تاریخچه عینک

قبل از شکل‌گیری اتحادیه عینک، نخستین عینک‌سازی حدود سال‌های ۱۲۹۵-۱۲۹۰هـ.ش تاسیس شد. تا سال ۱۳۴۰ هـ.ش تعداد عینک‌سازی‌های تهران به حدود ۲۵ موسسه افزایش یافت. لازم به ذکر است که تا قبل از ۱۳۴۰ هـ.ش و تشکیل اتحادیه برای دایرکردن موسسه عینک‌سازی هیچ‌گونه آزمون فنی از طرف ارگانی که دال بر صلاحیت آنها باشد، وجود نداشت و صرفا این حرفه به روش استاد و شاگردی فرا گرفته می‌شد و فقط با داشتن جواز شهرداری در نقاط مختلف تهران فعالیت می‌کردند. در سال ۱۳۴۰ هـ.ش به دستور شورای‌عالی اصناف و با حضور نماینده شهرداری و وزارت کشور به منظور تشکیل اتحادیه عینک‌سازان برای نخستین‌بار انتخابات برگزار و در این انتخابات سیدعلی هراتی به‌عنوان رییس هیات‌مدیره اتحادیه برگزیده شد. پس از تشکیل اتحادیه عینک‌سازان صدور جواز کسب از طرف شهرداری منوط به استعلام مجوز از طرف اتحادیه شد. از شرایط دریافت مجوز تاسیس عینک‌سازی در آن زمان (۱۳۴۷-۱۳۴۰) هـ.ش علاوه بر دارا بودن حداقل ۱۰ سال سابقه کار تایید شده قبولی در آزمون علمی- عملی که توسط استادان هیات‌مدیره مثل حاج‌عباس طلیایی و مرحوم حاج‌ناصر یاوریانفر برگزار می‌شد نیز الزامی بود. در سال ۱۳۴۷ هـ.ش وزارت بهداری وقت با همکاری اتحادیه عینک‌سازان تهران جهت صدور پروانه عینک‌فروشی طبی اقدام به برگزاری آزمون علمی و عملی کرد. در واقع افرادی که از طرف اتحادیه (از نظر فنی و سابقه کار) تایید و معرفی می‌شدند و توسط چشم پزشکانی همچون دکتر حسن علوی، دکتر لشکری، دکتر افروغ، دکتر شهیدی، دکتر آجودانی، دکتر باستان... به نمایندگی از طرف وزارت بهداری مورد آزمون علمی قرار می‌گرفتند که در صورت موفقیت در آزمون صاحب پروانه عینک‌فروشی طبی از طرف وزارت بهداری می‌شدند. در سال ۱۳۵۱ هـ.ش پس از تشکیل اتاق اصناف پایتخت پروانه اشتغال پیشه یا حرفه پس از تایید اتحادیه و قبولی در آزمون وزارت بهداری توسط این ارگان صادر می‌شد. پس از سیدعلی هراتی مرحوم ناصر یاوریانفر، اکبر طلیایی، سید محمد صادق خویی و در سال ۱۳۷۹ علیرضا یاوریانفر عهده‌دار این مسئولیت شد.اکنون نیز رییس اتحادیه، حمید ثابت قدم است.

کشاورزی در مریخ بهتر است یا مـــاه؟

محققان هلندی در یک مطالعه، شرایط رشد و پـرورش گونه‌های مختلف گیاهی در نمونه خاک شبیه‌ســازی شــده ماه و مریخ را مورد بررســی قرار دادند. در صورت تحقق ســاخت کلونی‌های انسانی بر سطح سیاره سرخ، نجات ســاکنان آینــده مریخ به وجــود منابع تولید اکسیژن و غذای تازه وابسته خواهد بود.

به گفته محققان، رشــد گیاهان در محیط خشــن مریخ بصورت هیدروپونیک (کشــت بدون خاک) و آئروپونیک (هواکشــت) خواهد بــود. محققان ۳ موسســه تحقیقاتی در هلند امکان رشد و پرورش مستقیم گیاهان در خاک شبیه‌سازی شــده مریخ و ماه را مورد مطالعه قرار دادند؛ در ایــن مطالعه گونه‌های مختلف گیاهی مورد آزمایش قرار گرفت.

دانه‌ها در ۲ نوع از خاک زمین با ویژگی‌هایی مشــابه خاک ماه و مریخ کاشــته شدند و در ۵۰ روز، وضعیــت جوانــه زدن دانه‌ها، رشــد گل‌هــا و برگ‌ها و زنده مانــدن تا پایان مدت در نظر گرفته شده بررســی شد. نتایج نشان می‌دهد، در خاک مصنوعی مریخ امکان رشد بهتر گیاهان وجود دارد که در برخی موارد این شرایط حتی بهتر از شرایط خاک زمین است! برعکس خاک شبیه‌ســازی شــده ماه چندان برای رشد گیاهان مناسب نیست.

هردو خاک شبیه‌ســازی شده حاوی عناصر ســنگین بودند؛ خاک مصنوعی مــاه از لحاظ مواد مغذی ضعیف و اسیدیته (pH) آن بالاتر از خــاک مریخ بود، اما هیچکدام برای رشــد گیاه سمی نبودند. محققان تأکید می‌کنند که امکان رشد گیاهان در هر نقطه از مریخ یا ماه وجود ندارد و کشت گیاهان باید فقط در یک محیط با کنترل دمایی – شرایط دمایی نزدیک به زمین – انجام شود؛ دمای مریخ بین منفی ۱۳۲ تا ۲۶ درجه سانتیگراد متغیر است، چون این سیاره جو بسیار ضعیفی دارد.

همچنین ساکنان آینده مریخ برای کشاورزی بــه نیتروژن طبیعی نیاز دارند که یک ترکیب مهم برای رشــد گیاه محسوب می‌شود و این ترکیب باید به خاک افزوده شود.

البته مشخص نیست که خاک واقعی مریخ یا ماه از شــرایط لازم برای رشد گیاه برخوردار باشــد. ناســا قصد دارد با اجرای پروژه احداث بــاغ فضایی، شــرایط کشــت گیاهــان برای ســاکنان آینده مریــخ را فراهم کنــد؛ پروژه Mars Plant Experiment شامل بررسی امکان رشــد گل‌هایی از گونه آرابیدوپســیس (Arabidopsis) در سیاره سرخ است.

گیاهان گلدار بطور مستقیم در خاک مریخ کاشــته نمی‌شــوند تا اکوسیســتم احتمالی این ســیاره دســت نخــورده باقــی بماند؛ در پــروژه MPX از یــک ماهــواره کیوبســت (CubeSat) اســتفاده می‌شود که به قسمت خارجی بدنــه مریخ‌نورد ۲۰۲۰ ناســا متصل شــده و جعبه حــاوی هــوا و ۲۰۰ دانه گیاه آرابیدوپسیس است.

احداث باغ فضایی در مریخ تا ۲۰۲۱

با اجرای پروژه احداث باغ فضایی، ســاکنان آینده مستعمرات انســانی در مریخ می‌توانند دسته گل‌های طبیعی به یکدیگر هدیه دهند.

به گزارش ایسنا، طرح‌های مختلفی از سوی ناسا و شرکت‌های خصوصی مانند مارس وان (Mars One) برای فرستادن انسان به سیاره مریخ مطرح شده و پیش‌بینی می‌شود که در چند دهه آینده این ســیاره میزبان نخستین مسافران زمینی باشد.

ســاکنان آینده مستعمرات انسانی در مریخ شاهد چشــم‌اندازی کاملا بیگانه بر سطح این ســیاره خواهند بود؛ ناســا قصد دارد با اجرای پروژه باغ فضایــی و پرورش گل، تغییراتی در شرایط زندگی ساکنان سیاره سرخ ایجاد کند.

نسل دوم مریخ‌نورد «کنجکاوی» که تا سال ۲۰۱۲ راهی سیاره سرخ خواهد شد، به تغییر چشم‌انداز خشن این سیاره کمک خواهد کرد.

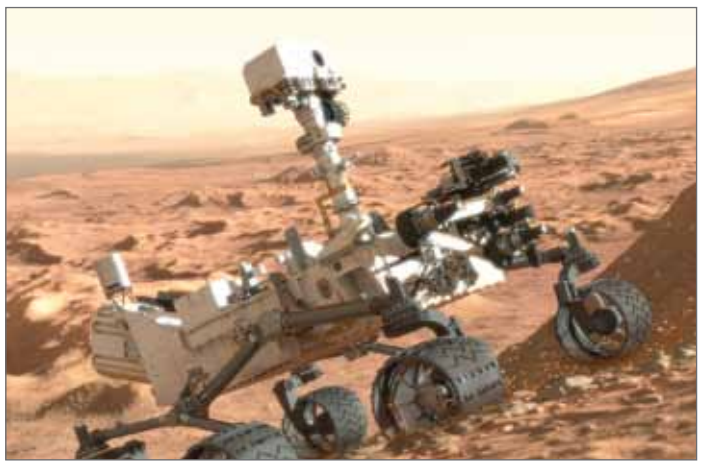

پــروژه Mars Plant Experiment شــامل بررسی امکان رشــد گل‌هایی از گونه آرابیدوپســیس (Arabidopsis) در مریــخ اســت. گیاهان گلدار بطور مستقیم در خاک مریخ کاشته نمی‌شوند، چراکه ناسا قصد دارد اکوسیستم احتمالی این ســیاره را تا پیش از حضور مســتقیم فضانوردان، دســت نخورده باقی نگه دارد؛ بــه همین دلیل دانه‌های گیاه آرابیدوپســیس در محفظه مخصوصی کاشته خواهند شد.

در پــروژه MPX از یــک کیوبســت (CubeSat) استفاده می‌شود که به قسمت خارجــی بدنــه مریخ‌نورد متصل می‌شــود؛ ایــن جعبه حــاوی هــوا و ۲۰۰ دانــه گیاه آرابیدوپسیس است.

> خاک مصنوعی ماه از لحاظ مواد مغذی ضعیف و اسیدیته (pH) آن بالاتر از خاک مریخ بود، اما هیچکدام برای رشد گیاه سمی نبودند. مشخص نیست که خاک واقعی مریخ یا ماه از شرایط لازم برای رشد گیاه برخوردار باشد

ناسا به‌دنبال تولید اکسیژن در مریخ

تولید اکســیژن بــه عنوان عنصــر مرکزی ســوخت موشــک در سیاره ســرخ، بازگشت فضانوردان به زمین را امکان‌پذیر خواهد کرد.

ناســا قصــد دارد تا ســال ۲۰۲۰ مریخ‌نورد دیگری را با الگوبرداری از مریخ‌نورد کنجکاوی طراحی و راهی سیاره سرخ کند.

۷ ابزار علمی پیشــرفته، بــر روی مریخ‌نورد ۱,۹ میلیارد دلاری ناســا نصب خواهند شــد کــه یکی از آنها دســتگاه تبدیل دی‌اکســید کربن به اکسیژن است. اکسیژن عنصر کلیدی سوخت موشک محسوب می‌شود و با توجه به هزینه بالای انتقال ســوخت از زمین به مریخ، این روش می‌تواند تســهیل‌کننده بازگشــت فضانوردان به زمین باشد؛ اکسیژن تولید شده همچنین برای تنفس فضانوردان مورد استفاده قــرار می‌گیرد. بــه گفته «مایــکل هکت» از محققان موسسه فناوری ماساچوست (MIT)، دســتگاه Moxie عملکرد معکوس موتور را داشــته و قادر به تولید ۲۱ گرم اکســیژن در ســاعت است. اگر عملکرد نمونه اولیه دستگاه بر روی مریخ‌نورد جدید ناســا مناســب باشد، دســتگاهی ۱۰۰ برابر اندازه Moxie، ۲ سال پیش از سفر نخســتین گروه از فضانوردان به مریخ ارسال خواهد شد.

این دستگاه بزرگ‌تر می‌تواند سوخت موشک مورد نیاز برای بازگشت فضانوردان از مریخ به زمین را تولید کند. بخش دیگر سوخت موشک - نیــروی محرکــه - نیز از هیدروژن ســبک ساخته می‌شود که از زمین به مریخ منتقل یا با استفاده از مواد شیمیایی موجود در گرد و غبار یا جو مریخ ســاخته می‌شود. بر اساس برنامه‌ریزی، نخستین سفر سرنشین‌دار ناسا به مریخ در دهه ۲۰۳۰ انجام خواهد شد.

ارسال مریخ نورد تا سال ۲۰۲۰

پــس از فرود موفقیت‌آمیز و دســتاوردهای مریخ‌نورد کنجکاوی در سیاره سرخ، ناسا قصد دارد تا ســال ۲۰۲۰ مریخ‌نورد دیگری را راهی این سیاره کند.

«مایکل میر» محقق ارشد برنامه اکتشافات مریخ ناسا، ســاختار مریخ‌نورد جدید را مشابه کنجــکاوی (Curiosity) عنوان می‌کند که با اســتفاده از ابزار پیشرفته‌تر به جست‌وجوی نشانه‌هایی از حیات می‌پردازد.

«میــر» در خصوص سرنوشــت کنجکاوی همزمــان با آغــاز مأموریت مریخ‌نــورد جدید گفت: مریخ‌نورد فرصــت (Opportunity) ماه جاری دهمین سالگرد حضورش در سیاره سرخ را جشــن گرفت، بنابراین تا سال ۲۰۲۰ نیز به طور قطع کنجکاوی به تحقیقات خود در کنار مریخ‌نورد جدید ادامه خواهد داد.

محقق ارشد برنامه اکتشــافات مریخ ناسا، موفقیــت هند در پرتاب موفق مدارگرد مریخ (MOM) را دســتاورد علمی خارق‌العاده‌ای بخصوص برای هند توصیف کرد؛ پیش‌بینی می‌شــود که این مدارگرد ســپتامبر ۲۰۱۴ (ماه جاری) به مدار ســیاره ســرخ برسد. وی همچنین از برنامه ناسا برای رهگیری مستمر زباله‌های فضایی و بررسی طرح‌های مختلف برای مقابله با این مشکل روبه گسترش خبر داد. ظرف ۱۵ روز مشــخص می‌شــود که آیا محیط خشــن مریخ با گرانش کم و ســطوح بالای پرتوهای خطرناک بر رشــد و گل‌دهی گیاه تأثیر منفی دارد یا خیر؛ نتایج این مطالعه به احداث گلخانه‌های فضایی بزرگتر و افزوده شــدن ســبزیجات و اکســیژن تازه به منوی ساکنان آینده مریخ منجر خواهد شد.

جست‌وجوگر آب برای نسل آینده

محققــان روس طرحی را برای نســل آینده مریخ‌نورد ناسا ارائه کرده‌اند که شامل نصب یک ابزار کاوشگر آب در عمق سیاره سرخ است.

ابزار کاوشگر آب که توسط محققان موسسه تحقیقات فضایی روســیه ارائه شــده اســت، یکی از ۵۸ پیشــنهاد ارسال شده برای نسل آینده مریخ‌نورد ناسا محسوب می‌شود. ایگور میتروفانوف سرپرست تیم تحقیقاتی روسیه تأکید می‌کند: لایه‌های گرد و غبار و ســنگ در مریخ ظاهر یکســانی دارنــد، اما با کمک ابــزار کاوشــگر آب می‌توان نشــانه‌های مواد معدنی احتمالی در لایه‌های عمق سیاره را نیز شناسایی کرد. این ابزار مبتنی بر دستگاه‌های اسکن آب است که توسط موسسه تحقیقات فضایی روسیه برای مجموعه‌ای از کاوشگرهای ناسا طراحی شــده‌اند. یکی از این دستگاه‌ها، آشکارســاز نوترون انرژی بالا (HEND) بر روی مدارگــرد مریخ اودیســه (Odyssey) است که به شناســایی مقادیر یخ‌زده آب زیر سطح در سیاره ســرخ در سال ۲۰۰۲ کمک کرد. آشکارســاز جدید آب، پرتوهای گامای تولید شــده در زمان برخورد پرتوهای کیهانی به سطح مریخ را جست‌وجو می‌کند؛ با کمک پرتوهای گاما امکان مشــاهده ترکیبات عناصر خاک فراهم می‌شــود. خطــوط طیفی که توســط خاک ساطع می‌شود - هنگام بمباران شدن بوسیله پرتوهای کیهانی - میزان آهن، ســیلیکون و کلسیم زیر سطح را مشخص می‌کنند.

انتخاب مسیر جدید برای حرکت مریخ‌نورد «کنجکاوی»

بــا توجه بــه ایجــاد ســوراخ در چرخ‌های مریخ‌نــورد کنجــکاوی در مســیر حرکت به سمت کوه شارپ، محققان قصد دارند با کمک تصاویر هوایی، مســیر هموارتــری را انتخاب کنند. چرخ‌های کاوشــگر کنجکاوی از جنس آلومینیوم ســخت ســاخته شــده و در برخی مناطق ضخامتی کمتر از ۰/۷۵ میلیمتر دارند؛ به همین علت ایجاد فرورفتگی، خراشیدگی و ســوراخ در چرخ‌ها با توجه به سطح سنگی و خشن ســیاره سرخ تقریبا طبیعی است. علت طراحی این چرخ‌های نازک بویژه در قســمت بین آج، کاهش وزن و تسهیل در حرکت ربات عنوان شده است. کنجکاوی به چرخ‌های کاملا گرد برای حرکت بر ســطح مریخ نیاز ندارد و حرکت ربات بیشــتر حالتی شــبیه کشیدن روی زمین دارد؛ در این حالت سرعت حرکت تنها ۵ ســانتیمتر در هر ثانیه معادل ۱۸ متر در ساعت اســت. اما افزایش میزان ساییدگی و آسیب‌دیدگی چرخ‌های مریخ‌نورد در مسیر حرکت به ســمت کوه شــارپ باعث افزایش نگرانی مسئولان تیم کنترل زمینی شده است که می‌تواند ادامه ماموریت کنجکاوی را تحت تأثیر قرار دهد.

> با اجرای پروژه احداث باغ فضایی، ساکنان آینده مستعمرات انسانی در مریخ می‌توانند دسته گل‌های طبیعی به یکدیگر هدیه دهند. ساکنان آینده مستعمرات انسانی در مریخ شاهد چشم‌اندازی کاملا بیگانه بر سطح این سیاره خواهند بود

با کمــک تصاویر بــا وضوح بســیار بالا که توسط دوربین نصب شده روی بازوی رباتیک مریخ‌نورد تهیه شــده اســت، وضعیت چرخ‌ها کاملا قابل بررســی هستند. «جیم اریکسون» از محققان آزمایشگاه پیشرانه جت (JPL) ناسا تأکید می‌کند: با اســتفاده از تصاویر مدارگرد اکتشــافی مریخ (MRO) قصد داریم مسیر صاف و هموارتری را برای رســیدن کنجکاوی به مقصد جدید انتخاب کنیم تا از گســترش آسیب‌دیدگی چرخ‌ها جلوگیری شود.

نخستین مسافران نباید بازگردند!

«باز آلدرین» فضانورد سرشناس امریکایی و یکــی از مســافران مــاه معتقد اســت که ســفر نخستین مســافران ســیاره سرخ باید بی‌بازگشــت باشــد. در آســتانه ۲۰ ژوئیه و چهل و پنجمیــن ســالگرد مأموریت تاریخی آپولــو ۱۱، «باز آلدرین» دومین انســانی که قدم بر ســطح ماه گذاشت، دیدگاه‌های خود را در خصوص ســفر انســان بــه مریخ بیان کرد. فضانورد ۸۴ ســاله امریکایی، موفقیت بعدی بشــر در ســفر به فضا را تحقق ســفر سرنشین‌دار به سیاره ســرخ عنوان می‌کند. وی معتقد اســت که پیشــتازان این ســفر فضایی نبایــد هرگز به زمین بازگردند و باید پس از فرود بر ســطح مریخ، اقدام به ساخت مستعمرات انسانی کنند.

این فضانورد همچنین بر این باور است که وجود بیگانــگان فضایی تقریبا قطعی بوده و حیات فرازمینی در جایی از فضا وجود دارد.

«آلدریــن» بــه عنوان دومین انســانی که پــس از «آرمســترانگ» قدم بر ســطح ماه گذاشــت، شــرایط قمر زمین را سرد همراه با آســمانی تیره توصیف می‌کند که با طلوع خورشــید پس از ۱۴ روز، بســیار گرم و داغ می‌شــود. فضاپیمای آپولــو ۱۱ حامل «نیل آرمســترانگ»، «بــاز آلدریــن» و «مایــکل کالینز» در تاریــخ ۲۰ ژوئیه ۱۹۶۹ میلادی بر سطح ماه فرود آمد.

چرخ مریخ‌نورد «کنجکاوی» سوراخ شد

در تصاویر مخابره شــده توسط مریخ نورد کنجکاوی ناسا، پارگی بر روی لاستیک چرخ ســمت چپ دیده می‌شــود. ایجاد شکاف بر روی لاســتیک چرخ کنجــکاوی در تصاویر مخابره شــده توســط ایــن ربات کاوشــگر، توسط یکی از محققان انجمن علوم سیاره‌ای مشاهده شد. تیم مأموریت کنجکاوی، ایجاد این سوراخ را مسئله چندان خطرناکی تلقی نکرده و بروز فرورفتگی، خراشیدگی و سوراخ را با توجه به ســطح ســنگی ســیاره سرخ، طبیعی می‌داند. بر اساس اطلاعیه ناسا، ایجاد سوراخ روی چرخ، نگرانی جدید در ماموریت کنجکاوی محســوب نمی‌شود و ساییدگی و پارگی بخصوص در بخش‌های نازک چرخ‌ها بیــن آج، یک مســئله اجتناب‌ناپذیر اســت. همانطور که گفته شــد چرخ‌های مریخ نورد از آلومینیوم ســخت ساخته شده و در برخی مناطق ضخامتــی کمتــر از ۰/۷۵ میلیمتر دارند؛ علت طراحی چرخ‌های نازک، کاهش وزن و تســهیل در حرکت ربات عنوان شده اســت. کنجــکاوی به چرخ‌هــای کاملا گرد برای حرکت بر ســطح سیاره سرخ نیاز ندارد و حرکــت مریخ نورد بیشــتر حالتی شــبیه کشیدن روی زمین دارد. سرعت حرکت این ربات کاوشــگر تنها ۵ سانتیمتر در هر ثانیه معادل حدود ۱۸ متر در هر ساعت است.

دریچه

اسکان بشر در مریخ

اســکان دادن انســان در کره مریــخ (بهرام) دســتمایه گمانه‌زنی‌ها و مطالعــات جدی بوده اســت زیرا شرایط سطحی این ســیاره و وجود آب در آن باعــث شــده تــا بتــوان آن را قابل زیست‌ترین مکان خارج از کره‌زمین در منظومه خورشــیدی دانست. کره ماه به عنوان نخستین مکان برای شهرک‌ســازی برون‌زمینی انسان‌ها پیشنهاد شده اما ماه دارای جو نیست در حالی که مریخ با جو رقیقی که دارد امکان بیشــتری برای میزبانی از انســان و دیگر گونه‌های زیست آلی را فراهم می‌کند.

هــم کــره مــاه و هم کــره بهــرام بــه عنوان ســکونتگاه‌های بالقــوه بــرای انســان‌ها پرهزینه هستند و مخاطراتی چون فرود در مناطق با جاذبه ســنگین، معروف به چاه‌های گرانشــی، را هم در خود دارند. به این خاطر معدن‌کاری در سیارک‌ها نیز به عنوان گزینه دیگری برای گســترش انسان در محدوده فرازمینی مطرح شده‌اند.

کــره زمیــن از نظــر ترکیــب بدنه، انــدازه و گرانــش (جاذبه) ســطح با ســیاره ناهید (زهره) همانندی‌های زیادی دارد اما مشابهت‌ها با مریخ برای سکونت گزیدن انســان‌ها مناسب‌تر به نظر می‌آیند. این مشابهت‌ها عبارتند از:

روز مریخــی (معــروف به هور) بســیار با روز زمینــی نزدیک اســت. یــک روز که بــر مبنای خورشــید محاسبه شده‌باشــد در کره مریخ ۲۴ ساعت و ۳۹ دقیقه و ۳۵/۳۲۲۴ ثانیه است.

پهنــاوری رویه کره مریخ فقــط ۲۸/۴ درصد از مســاحت رویه کره زمین کمتر اســت و مقدار خشکی‌های زمین فقط کمی بیش از سطح مریخ است. شعاع مریخ نصف زمین و جرم آن یک‌دهم زمین است.

انحــراف محوری مریخ ۲۵/۱۹ درجه و انحراف محوری زمین ۲۳/۴۴ درجه است. در نتیجه بهرام هــم مانند زمین فصل دارد، البته فصل‌های مریخ دوبرابر فصول زمین به‌درازا می‌کشند زیرا هر سال مریخ ۱/۸۸ برابر ســال زمین اســت. قطب شمال مریــخ هم‌اینک به ســوی صورت فلکــی ماکیان (دجاجه) اشاره می‌کند و نه به خرس کوچک.

مریــخ جــو دارد. بــا وجود رقیق بــودن (۰/۷ جو زمیــن) این جــو در برابــر پرتوافکندن‌های خورشــیدی و کیهانی مقــداری حفاظت فراهم می‌کند. از وجود این جو همچنین می‌توان برای ترمــز هوایــی فضاپیماهای واردشــونده به مریخ اســتفاده کرد که این کار پیش از این بارها انجام شده‌است.

مشاهدات اخیر فضاگردهای ناسا وجود آب در کره بهرام را تایید کرده است. از قرار معلوم، مریخ مقادیر قابل توجهــی از تمامی عناصر لازم برای نگهداری از زیست، از نوع زمینی‌اش، را داراست.

گرانش ســطحی بهرام ۳۸ درصد زمین است. اینکه آیــا این میــزان کم‌وزنی برای انســان‌ها مشــکل تندرســتی ایجاد می‌کند هنــوز کاملا مشخص نیست.

مریخ بســیار ســردتر از زمین است و میانگین دمای ســطح آن منفی ۶۳ درجه است و حداقل دمای ســطح این کره به ۱۴۰ درجه زیر صفر هم می‌رســد. پایین‌ترین دمایی که تاکنون بر سطح کره زمین ثبت شــده ۸۹/۲ درجه زیر صفر است که مربوط به جنوبگان است.

از آنجــا که بهرام نســبت به خورشــید دورتر از زمین اســت میــزان انرژی خورشــیدی که به جو بالایی آن می‌رســد کمتــر از نصف آن مقدار اســت که به زمیــن یا ماه می‌رســد. البته انرژی خورشــیدی دریافتی از ســوی مریــخ با یک جو غلیظ همچون جو کره زمین روبه‌رو نمی‌شود.

برون‌مرکزیت مدار ماه بیشــتر از زمین اســت که این باعث نوســانات بیشــتر در وضعیت دما و تغییرات ثابت خورشیدی می‌شود.فشار جو مریخ ۶ میلی‌بار است که بسیار کمتر از حد آرمسترانگ است. حد آرمسترانگ حد فشاری است که انسان در آن می‌تواند بدون پوشیدن لباس‌های ضدفشار دوام بیاورد. از آنجا که زمینی‌سازی مریخ به این زودی‌ها انجام‌پذیر نیســت زیســتگاه‌هایی که در مریخ ســاخته می‌شــوند باید ماننــد فضاپیماها مخزن‌های تحت فشار داشــته باشند تا از درهم فروشکستن انسان‌ها و تجهیزات جلوگیری کنند.

بخش اعظم جو کره بهرام از دی‌اکســید کربن تشــکیل شده‌اســت. از این رو حتی با کم کردن فشار جوی، فشار نسبی دی‌اکسیدکربن در سطح مریــخ هم‌چنان ۱۵ برابر بیشــتر از این مقدار بر ســطح زمین می‌ماند. مریخ همین‌طــور مقادیر زیادی منواکســیدکربن دارد. مغناطیس کره آن هم بســیار ضعیف اســت و در زمینــه پس‌راندن بادهای خورشیدی چندان کارآمد نیست.

شرایط سکونت‌پذیری انســان بر سطح بهرام از تمامــی دیگــر ســیاره‌ها و هم‌چنیــن از ماه مناســب‌تر اســت. برای نمونه بر ســطح سیاره تیر (عطارد) نوســانات گرما و ســرمای بســیار سختی وجود دارد، سطح ناهید (زهره) به مانند تنوری داغ اســت، و سیاره‌های مرزهای بیرونی سامانه خورشیدی و ماه‌های آنها نیز در شرایط یخبندان شدید به‌سر می‌برند.

یادداشت

وضعیت اقتصادی کشور فرصت است یا تهدید؟

مسعود محجل امامی
کارشناس فولاد

در شـرایط کنونی وضعیت اقتصادی کشور فرصت اسـت یا تهدید؟ این سوالی اسـت که احتمالا ذهن اکثر کارشناسـان و فعـالان اقتصادی کشـور را به خود معطوف کرده اسـت و احتمالا پاسـخ اکثریت تولیدکننـدگان ایـن اسـت کـه وضعیـت کنونی اقتصاد کشـور تهدیدی جدی برای صنایع محسوب می‌شـود ولی نگاهی به وضعیت بازار مصرف داخلی و کشورهای همسایه نشـان می‌دهد که این شرایط می‌توانـد به فرصتی برای فعالان عرصه تولید تبدیل شود. شاید خیلی ازافراد این تجربه را داشته‌اند که به دلیل محدودیت واردات در چند سال اخیر حتی برای خرید کالاهای مصرفی نیز دچار مشکل شده‌اند. این در حالی اسـت که بزرگترین مشکل و معضل تولید کشور در چند دهه گذشته پایین بودن نرخ ارز بوده، به طوری که تولید کالا در داخل کشور را فاقد توجیه اقتصـادی می‌کرد. البته به نظر می‌رسـد اظهار نظر در خصـوص نـرخ واقعـی ارز را بایـد در اختیـار کارشناسـان و صاحب‌نظران این حـوزه قرار داد. اما آنچه مسـلم اسـت تجربه تولید در سـال‌های اخیر نشـان می‌دهـد تولید در داخل کشـور سـودآوری نداشـته و این موضوع در خصوص تولید محصولات تکمیل شده بیش از مواد اولیه صادق است.

فرصت‌ها

فرصت‌هـای تولیدکنندگان کشـور را می‌توان در پایین بودن نرخ بهره بانکی در مقایسـه با نرخ تورم سـالانه، وجود نیروی کار ارزان و تحصیلکرده، پایین بودن هزینه سربار تولید در مقایسه با سایر کشورها، وجـود معادن غنـی و منابع زیرزمینـی و همچنین وجود بازار بالقوه مصرف در داخل کشور و کشورهای همسایه دانست.

تهدیدات

در خصوص موضوعاتی که تهدید تولیدکنندگان را بـه همراه دارد می‌توان به فقدان دانش کسـب و کار و مدیریت در کشـور، مشـکلات ساختاری در زمـان ایجاد واحد از قبیـل نبود مطالعات جامع در حوزه بازاریابی، مزیت‌های رقابتی و ظرفیت سنجی، بهـره‌وری پایین و حجم کـم تولید و قاچاق کالا از مبادی قانونی اشاره کرد. ضمن آنکه وضعیت فعلی کشور می‌تواند فرصتی برای جامعه صنعت و تولید بخش خصوصی محسـوب شود و صنعتگران کشور نیـز باید ایـن فرصت را غنیمت شـمرده و رویکرد تولید کالای با کیفیت و خدمات بهتر را اتخاذ کنند. چرا کـه واردات کالاهـای خارجـی اجتناب‌ناپذیر بوده و از ضروریات کشـور اسـت اما تغییر رویکرد تولیدکنندگان به کالای باکیفیت فرهنگ اسـتفاده از کالای بـا کیفیـت داخلی را تقویت کـرده و در صـورت وجود کالاهای مشـابه خارجـی تمایلی از سوی مصرف‌کنندگان برای خرید این کالا در مقابل کالای داخلـی وجود نخواهد داشـت. البته لازم به یادآوری اسـت که در دنیای تجارت آزاد این حرف منطقی نیسـت و در صورت وجود کالای همسـان داخلی، مردم نیز آن را ترجیح خواهند داد.

در گفت‌وگوی صمت با رییس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان سیستان و بلوچستان مطرح شد

صدور ۴۱۸ پروانه اکتشافی

نرگـس قیصری- گروه معدن: اسـتان سیسـتان و بلوچسـتان به دلیل داشتن سـاختار زمین شناسی مناسـب و همچنین در اختیار داشـتن ذخایر معدنی فـراوان به عنـوان یکی از اسـتان‌های معدنی کشـور شناخته شده است.

همجواری استان سیستان و بلوچستان با کشورهای افغانسـتان و پاکستان و دسترسـی به آب‌های آزاد از دیگـر امتیـازات مثبت این اسـتان برای توسـعه در فعالیت‌های معدنی به شـمار می‌آید. از این رو با توجه به ظرفیت بالای این اسـتان، شرکت‌های بزرگ دولتی و خصوصی سـرمایه‌گذاری‌هایی را در زمینه فرآوری و تولید مواد معدنی مورد نیاز صنایع انجام داده‌اند.

نادر میرشکار، رییس سازمان صنعت، معدن و تجارت اسـتان سیسـتان و بلوچسـتان در خصوص اقدامات انجام شـده در حوزه صنایع معدنی به صمت می‌گوید: بیش از ۶۸ ماده معدنی در این اسـتان یافت شـده که می‌توان به مواردی همچون آهن، آهن پلاسری، سنگ لاشـه، نیکل، تیتانیـوم، منگنز، آنتیمـوان، کرومیت، طلا، سـیلیس، زئولیت، پزولان، تراورتن، کائولن، خاک صنعتی، تالک، مرمر، مرمریت و مواد دیگر اشـاره کرد که کل آنها رقمی افزون بر ۹۸۳ هزار و۳۲۷ تن برآورد شده است.

وی به حضور شـرکت‌های بزرگ دولتی و خصوصی در صنایع معدنی اشـاره کرد و گفت: سازمان ایمیدرو هم‌اکنـون با در اختیار داشـتن ۲۲ هـزار و ۶۰۰هزار کیلومتر مربع به عنوان یکی از فعالان معدنی در استان شناخته شده اسـت. از جمله فعالیت‌های این سازمان می‌توان به مقدمات اجرای طرح فرآوری تیتانیوم معدن فنوج به همراه دیگر شرکای خود اشاره کرد.

میرشکار همچنین درخصوص دیگر معادن در شرف احـداث اظهـار کرد: با توجـه به وجود ذخایـر فراوان آنتیموان، سـازمان ایمیدرو با سـرمایه‌گذاری ثابت با رقمـی افزون بر ۱۲۰ میلیارد ریال نسـبت به فرآوری آن بـه روش پایلوت سـالانه ۱۵۰۰ تن از این محصول را تولید می‌کند.

وی با مقایسـه گواهی‌های اکتشـاف طی سـال‌های گذشته از پیشرفت در این زمینه خبر داد و افزود: میزان پروانه‌های اکتشافی صادر شـده در سال ۸۷ هزینه‌ای افزون بر ۶۹/۶ میلیارد ریال را در بر داشـته است. این در حالی است که طبق آخرین آمار اعلام شده در سال ۹۲ با صدور ۴۱۸ پروانه اکتشـاف هزینه‌های اکتشافی به میزان ۱۸۸/۱ میلیارد ریال ایجاد اشـتغال در برای ۸۳۶ نفر را به ارمغان آورده است.

برنامه‌های توسعه معدنی

رییـس سـازمان صنعت، معـدن و تجارت اسـتان سیستان و بلوچستان درخصوص مهم‌ترین برنامه‌های توسـعه صنایع معدنی اسـتان گفت: هم‌اکنون توسعه فعالیت‌های اکتشافی بر پایه اطلاعات زمین شناسی در استان در حال انجام است که در این راستا محدوده‌های مناسبی نیز اکتشاف شده است. همچنین در این راستا تسـهیلات از طریـق بانک‌های عامـل و صندوق بیمه سـرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی به بخش خصوصی اعطا شده تا روند اکتشافات تسریع شود.

> میزان پروانه‌های اکتشافی صادر شده در سال ۸۷ هزینه‌ای افزون بر ۶۹/۶ میلیارد ریال را در بر داشته است. طبق آخرین آمار اعلام شده در سال ۹۲ با صدور ۴۱۸ پروانه اکتشاف برای ۸۳۶ نفر اشتغال ایجاد شده است

میرشـکار به جذب سـرمایه‌گذاران بزرگ خصوصی و دولتی اشـاره کـرد و گفت: در راسـتای بهره‌برداری از معـادن ایـن اسـتان اقدامـات موثـری در جـذب سـرمایه‌گذاران بـزرگ دولتـی همچـون ایمیـدرو و شرکت‌های بخش خصوصی صورت گرفته است.

ضمن آنکه بـرای جلوگیری از تخریب منابع طبیعی و ذخایر معدنی نظارت مسـتمری از سـوی سازمان بر فعالیت این شرکت‌ها صورت می‌گیرد.

وی در ادامـه از بـه کارگیری نیروهـای متخصص و فارغ‌التحصیـلان دانشـگاهی خبر داد و افـزود: برای بهبود روند فعالیت‌های معدنی به کارگیری از نیروهای دانشگاهی و متخصص در اولویت قرار گرفته است.

میرشـکار اعمال سیاسـت‌ها و طرح‌های معدنی در مناطق مسـتعد از طریق مشـارکت ایمیدرو را از دیگر برنامه‌های این سـازمان عنـوان کرد و گفت: طرح‌های توسعه‌ای سـازمان ایمیدرو در ۴۵ هزار کیلومتر مربع قرار دارد که در ۳ فاز تعریف شده است.

وی افـزود: فـاز اول ایـن طـرح شـامل جمع‌آوری اطلاعات، تصاویر ماهواره‌ای و نقشـه‌های زمین‌شناسی است و قرار است در فاز دوم مدل اکتشافی جهت انجام بازدید میدانی در بخش اکتشاف انجام گیرد، همچنین در فاز سـوم بعد از انجام بازدیدهای میدانی سـازمان ایمیدرو با همکاری شـرکت‌های استانی و عقد قرارداد با آنها زمینه اکتشاف و بهره‌برداری را آغاز خواهد کرد.

رییس سـازمان صنعت، معدن و تجارت سیسـتان و بلوچستان به استحصال مواد معدنی از منابع آبی اشاره کـرد و گفت: منابع آبـی در منطقه چابهار و کنارک از نعمت‌های خدادادی این استان است، چراکه در حاشیه ۳۰۰ کیلومتری این مناطق با سرمایه‌ای افزون بر ۱۵۰ میلیارد ریال می‌توان به املاح معدنی و منیزیم دسـت یافت و نیاز بازار داخلی را به این مواد برطرف کرد.

سند راهبردی توسعه معدنی استان

میر شکار سند راهبردی توسعه معدنی استان سیستان و بلوچسـتان که تاثیر بسـزایی در پیشـرفته و توسـعه ایـن حوزه دارد را در ۲ فـاز تعریف کرد و افزود: فاز اول آن که از پاییز سـال ۹۲ آغاز شـده و یک سال به طول خواهـد انجامید به معرفـی قابلیت محـوری و موثر در صنایـع مختلف که از جمله مهم‌ترین آنها صنایع معدنی اسـت پرداخته تا با شـناخت وضعیت موجود نسبت به سـاختارهای آن اقدامات لازم صـورت پذیرد. همچنین در فاز دوم تجزیه و تحلیل سـاختارها و ارائه راهبردهای صنعـت و معـدن اسـتان مورد توجـه قرار گرفتـه و با بـه‌کارگیری کارشناسـان و متخصصان بومی نسـبت به تدوین برنامه و راهکارهای علمی اقدام شود.

پروژه فولاد چابهار مکران

وی در خصـوص اقدامـات انجـام شـده در خصوص پـروژه فولاد چابهار مکران گفـت: در این پروژه ۴ گروه سـرمایه‌گذاری ۱۰۰ میلیاردی را انجام داده‌اند که گروه مالی ملت با ۳۰/۵ درصد، شـرکت سرمایه‌گذاری توسعه صنعتی امید ۳۰/۵ درصد، سـازمان توسـعه و نوسـازی معـادن و صنایـع معدنی با ۱۹/۵ درصـد و منطقه آزاد چابهار نیز بـا ۱۹/۵ درصد سـرمایه‌گذاران این پروژه را تشکیل می‌دهند.

میر شـکار همچنین به انتخاب پیمانـکار و همچنین عملیـات اجرایـی تجهیـز کارگاه‌هـای مـورد نیـاز و نقشه‌برداری و مطالعات ژئو فیزیکی خبر داد.

تازه‌های معدنی

شکاف عظیم میان عرضه و تقاضای لیتیوم در آینده

تحقیقات جدید از سوی یک مرکز تحقیقات انرژی انگلیسی با اشاره به اینکه هنـوز جایگزینی برای لیتیوم یافت نشده اسـت، پیش‌بینی کرد: مصـرف این مـاده در آینده افزایش خواهد یافت. این تحقیقات بر لیتیوم و عنصر نادر خاکی نئودیمیوم تمرکـز یافته بود که از عناصر کلیدی در سـاخت خودروهای برقی هستند و جایگزین راحتی برای آنها وجود ندارد. سازمان بین‌المللی انرژی پیش‌بینی کرده اسـت؛ میزان فروش سـالانه باتری خودروی برقی از حدود ۱۵۰ هزار در حال حاضر به بیش از ۴۰ میلیون باتری تا سال ۲۰۵۰ میلادی افزایش خواهد یافت. با این همه، این پرسش مطرح است که آیا تولید آینده می‌تواند این تقاضا را برآورد کند؟

تدابیر سختگیرانه چین در قبال زغال‌سنگ

چین تقریبا به انـدازه بقیه دنیا زغال‌سـنگ می‌سـوزاند و ایـن کشـور برای تامین دوسـوم از کل مصـرف انـرژی خـود و همچنین ۸۰ درصد از تولید برق موردنیازش به زغال‌سـنگ وابسته است. در سـال ۲۰۱۳ برای چهاردهمین سـال پیاپی مصـرف، تولید و واردات زغال‌سـنگ حرارتی چین افزایش یافت که البته نرخ رشـد آن کاهشـی بود اما پیش‌بینی می‌شـود در سـال ۲۰۱۴ این روند معکوس شـود. چین امسال یکسری سیاست‌ها را در پیش گرفته تا تولید و مصرف زغال‌سنگ را در این کشور تا رقم ۴ میلیارد تن در سال کاهش دهد که دلیل اصلی این سیاست‌ها نیز جنگ با آلودگی هواست.

چین در افریقای‌جنوبی کارخانه فولادسازی احداث می‌کند

دومیـن فولادسـاز بـزرگ چین قصـد دارد یـک کارخانه فولادسـازی در افریقای جنوبی احداث کند.

این تصمیم نشان می‌دهد که چگونه شرایط به وجود آمده در بازار جهانی باعث شده گروه آهن و فولاد هبی در سیاسـت‌های خـود تغییراتی را ایجاد کند.

در حالی چین طی سـال‌های گذشته همواره تلاش کرده دارایی‌هـای مربوط به تامین مـواد اولیه خود را در خارج از این کشور تصاحب کند که این کشور کمتر در کارخانه‌های فولادسازی خارج از چین سرمایه‌گذاری کرده است.

کاهش قیمت ورق وارداتی در عربستان

کاهـش تقاضـا موجب شـده تا قیمت ورق گرم وارداتی در عربستان کاهـش یابد، به‌گونـه‌ای که فعالان بـازار عقب‌نشـینی کـرده و انتظار دارند کاهـش هزینه تولیـد که به دلیل افت قیمت سـنگ آهن رخ داده موجب پایین آمدن قیمت ورق شـود. از طرفی افزایش ریسک‌های سیاسی منطقه، بازار را در ابهام بیشتری فرو برده و بر جو بازار اثر منفی گذاشته است.

قیمـت فعلی ورق گرم چین ۵۰۰ تا ۵۰۵ دلار در هر تن فوب اسـت که از جـولای ۲۰۱۳ پایین‌ترین قیمت بـوده، همچنین چینی‌ها در ۵۵۵ تا ۵۷۵ دلار در هر تن سی‌اف‌آر ورق خود را در خاورمیانه عرضه می‌کنند.

دریچه

مسئولیت اجتماعی و بنگاه‌های تولیدی

حسین رسولی
مدیر عامل شرکت فولاد مهر سهند

مسـئولیت اجتمـاعی را می‌توان در تعریف گسـترش کارآفرینـی در ابعـاد اجتماعی و انسـانی دانسـت. تمام مزایـای کارآفرینی که در درون واحدهـای تولیدی اتفاق می‌افتد با مسـئولیت اجتماعی آغاز شده و جامعه را متاثر می‌سازد. کارخانه‌داری با تحقق مسئولیت اجتماعی بالاترین و پیشـرفته‌ترین شکل کسـب و کار است که آثاری بسیار بیشتر از داد وستد اقتصادی دارد زیرا سود حاصل از کسب و کار تنها به سـرمایه‌دار و پرسـنل زیر مجموعه‌اش تعلق نمی‌گیرد بلکه این جامعه است که بیشترین سود را از محل این فعالیت حاصل می‌کند. مسئولیت اجتماعی گامی فراتر و پیشـرفته‌تر از تحقق مسئولیت‌های کارآفرینی و وظایف قانونی کارخانه‌داری اسـت. مسـئولیت اجتماعی حتی از تکامل یافته ترین تئوری‌های علمی مدیریت نیز فراتر است چرا که لازم است پس از همه آنها اتفاق افتد. در واقع تمام تئوری‌های علمی و وظایف قانونی شروط لازم برای تحقق مسئولیت اجتماعی هستند.

کارفرمـا باید حقوق پرسـنل را برابر مقـررات قانونی و اخلاقـی رعایت کنـد، شـرایط کار ایمن را بـرای کارگر فراهم کند، اقسـاط تسـهیلات خود را به موقع پرداخت و اسـتانداردهای کیفیـت و محیط زیسـت را رعایت کند و پیوسـته در آموزش پرسنل و پیاده‌سـازی اصول مدیریت جدید کوشـا باشد و سـپس به ایفای مسئولیت اجتماعی بپردازد. مسـئولیت اجتماعی فقط توجه به محیط زیست یا حقوق کارگر نیست، این دو جزو وظایف قانونی کارآفرین است و اگر رعایت نشود باید تاوان سنگینی پرداخت شود. بنابرایـن مسـئولیت اجتماعی زمانی مطرح می‌شـود که زیربناهای قانونی و علمی و عقلانی کارخانه مستحکم شده باشد. کارخانه‌ای که امکان یا تمایلی به پرداخت دیون خود ندارد، حقوق قانونی و انسـانی کارگران را نادیده می‌گیرد، فاقد هر نوع اعتبار تجاری است و مشتریانش ناراضی هستند و به شکل اساسـی نمی‌تواند و نباید وارد بحث مسئولیت اجتماعی شود. با این اوصاف آشکار است که برخی مانورهای تبلیغاتی به نام مسئولیت اجتماعی از سوی واحدهایی که اقسـاط معوق بانکی یا حقوق عقب افتاده پرسنلی دارند یا محیط زیست را تخریب می‌کنند یا کالای بی‌کیفیت تولید می‌کنند به‌طور کلی ربطی به مسـئولیت اجتماعی ندارند. برخی نیز ممکن اسـت با طرح مشکلات کارخانه بخواهند برای همیشـه مسـئولیت اجتماعی را فرامـوش کنند اما مسـئولیت اجتماعی یک اصل است و تعطیل‌بردار نیست. هـر چند در صورتی که برنامه‌هـای کاری با برنامه مربوط به مسئولیت اجتماعی تضاد داشته باشد، این برنامه کاری اسـت که باید اولویت داشته باشـد. باید کارخانه و تولید و درآمد وجود داشته باشـد تا امکان پرداختن به مسئولیت اجتماعی نیز ممکن باشد. حفظ تولید، بهره‌وری، سوددهی و استانداردهای انجام عملیات تقدم بر مسئولیت اجتماعی دارند. بسیاری از بنگاه‌های بزرگ ایران حتی بنگاه‌های تراز اول تولیدی و خدماتی از حیث سودآوری در لایه اول ایفای مسـئولیت اجتماعی که همان مسـئولیت اقتصادی است دچار مشـکل هسـتند و سـودآوری آنها نیز به‌طور عمده در سـایه فقدان رقابت با همتایـان خارجی، رانت جویی و برخورداری از حمایت‌های دولتی و در شرایط ایجاد انحصار حاصل می‌شود.

این بنگاه‌هـا گاهی در برابر پیامدها و عوارض ناشـی از کیفیت کالاهای تولیدی خود پاسخگو نیستند چه برسد به آنکه از آنان ایفای مسئولیت‌های حقوقی، اخلاقی و انسان دوسـتی را انتظار داشته باشیم . بنابراین آنچه مسلم است عمل به مسئولیت اجتماعی باید از درون بنگاه‌ها و به عنوان ضرورتی اجتناب ناپذیر در راسـتای معرفی شدن به عنوان شهروند حقوقی مسـئولیت پذیر و برای رقابتی ماندن در بازار با برنامه‌ریزی مدون شکل بگیرد . بنگاه‌ها باید براساس توانمندی‌ها و شرایط ویژه خود اقدام به برنامه‌ریزی در زمینه ایفای مسئولیت اجتماعی کنند که گام اولیه آن ایجاد یک تصویر روشن و شفاف از مفهوم مسئولیت اجتماعی است .

برق سنگ‌های زینتی در چشم تجارت

صمت تجارت پرسود سنگ‌های قیمتی را بررسی می کند

فرانک میرزایی-گروه تجارت: کمتر کسی است که از مقابل ویترین فروشگاه‌های فروش سنگ‌های تزئینی و قیمتی بگذرد و حتی شده نیم نگاهی به آن نیندازد. این جذابیت معطوف به ایران و زمان حاضر نیست، بلکه محبوبیت این جواهرات زیبا، ریشه در دل تاریخ هزاران‌ساله در تمام دنیا دارند. از همان زمانی که این سنگ‌ها توسط انسان‌ها از دل کوه در آورده شدند و شکل زینت به خود گرفتند، در میان ثروتمندان و سلاطین محبوبیت و شهرتی خاص پیدا کردند. این تمایل خاص برای تملک سنگ‌های زینتی را می‌توان در هدایایی که پادشاهان به یکدیگر می‌دادند دریافت. از آن تاریخ زمان بسیاری گذشته است اما نه تنها از محبوبیت سنگ‌های تزئینی کم نشده است بلکه هر روز بر طرفداران آن در جهان افزوده می‌شود.

سودی که به جیب صادرکنندگان می‌رود

امروز تجارت سنگ های تزئینی به یکی از پر سودترین تجارت‌های دنیا تبدیل شده است و در میان چند تجارت نخست دنیا قرار دارد. برخی از کشورها چون آفریقای جنوبی، برمه، تایلند، چین و هند بخش مهمی از رشد اقتصاد کشور خود را مرهون این محصول زیبا و چشمگیر هستند. به شکلی که تصور حذف این صنعت، به مثابه حذف درآمدهای نفتی در کشورهای نفت‌خیز است. این محصول با تلاش معدنچیان و استخراج آن از دل کوه به دست سازندگان جواهرات می‌رسد و پس از فرآوری آن، ارزش افزوده‌ای در حدود ۳۰۰ تا ۵۰۰ درصد به دست می‌آورند و در بازار جهانی با سرعت بالا به فروش می‌رسند. در این میان، ایران با وجود داشتن ذخایر عظیم از سنگ‌های قیمتی و تزئینی و سابقه تاریخی‌ای که در ساخت این جواهرات دارد، سهم بسیار ناچیز و کمی از تجارت سودآور امروز این محصول کسب کرده است.

در گذر تاریخ

بر اساس اسناد تاریخی، سابقه سنگ‌های قیمتی به مناطق بین‌النهرین، دره نیل و نواحی شرقی مدیترانه بازمی‌گردد. در آن مناطق بود که برای نخستین بار سنگ‌های قیمتی تزئینی از کوه استخراج شدند و به خاطر زیبایی بی‌مانند و کمیابی این جواهرات، بازار پر رونقی را برای خود دایر کردند. علاوه بر این مناطق، در آسیای شرقی نیز استفاده از سنگ های تزیینی، اهمیتی خاص داشته است.

تجارت استوار بر سنگ

در حال حاضر، بر اساس نشریه mining انگلستان، ارزش تولید و تجارت جهانی سنگ‌های‌قیمتی به بیش از ۶۰۰ میلیارد دلار رسیده که سهم ایران، تنها ۰/۰۰۲ است. در این بین چرخه تولید تا مصرف این کالای زینتی در جهان به این شکل انجام می‌شود که کشورهای آفریقایی به عنوان تولیدکنندگان سنگ‌های قیمتی خام، کشورهای اروپایی به عنوان تولیدکننده سنگ‌های مصنوعی، کشورهای آسیای‌دور به عنوان صادرکننده سنگ‌های قیمتی خام و فرآوری شده و کشورهای‌عربی واردکننده محصولات نهایی این کشورها هستند.

فیروزه‌های دوست‌داشتنی

سنگ فیروزه نیشابور در موسسه جواهر شناسی امریکا به عنوان بهترین سنگ فیروزه جهان شناخته شده است. با وجود اینکه کشورمان از نظر ذخایر سنگ‌های قیمتی غنی است و گردش مالی تجارت این سنگ‌ها در دنیا سالانه ۹۳۰ میلیارد دلار است، اما ایران بهره چندانی از این بازار نمی‌برد. گردش مالی تایلند از تجارت سنگ‌های قیمتی ۲۷ میلیارد دلار، ترکیه ۱۱ میلیارد دلار و هند ۲۰ میلیارد دلار است . اما آمار حاکی از آن است که ایران سهم چندانی از این بازار ندارد. حتی در بسیاری از موارد سنگ‌های زینتی ایران از معادن ایران استخراج شده و به صورت خام به کشور دوم صادر می‌شود و پس از فرآوری به تمام کشورهای جهان فروخته می‌شود. اما این‌بار دیگر نه به نام سنگ ایران!

تولید جهانی سنگ‌های قیمتی

قاره آفریقا، بزرگترین تولیدکننده الماس جهان است. مهم‌ترین ذخایر الماس جهان، در آفریقای جنوبی، استرالیا، کانادا و روسیه قرار دارد و قاره آسیا، بزرگترین تولیدکننده سایر سنگ‌های قیمتی است. بیشتر تولیدکنندگان جواهرات در دنیا، شرکت های کوچکی هستند که به طور مستقل از یکدیگر فعالیت می‌کنند. دراین راستا باید بیان کرد که بزرگترین تولیدکنندگان سنگ‌های قیمتی و نیمه قیمتی به جز الماس، ابتدا استرالیا و پس از آن کشور بوتسوانا است. روسیه و افریقای جنوبی نیز در مقام بعدی قرار دارند.

بازار روی ریل گرانی

میزان عرضه و تقاضا در بازار همواره بر قیمت سنگ‌های قیمتی تاثیر فراوانی داشته است. پیش از این امریکا به عنوان اولین و بزرگترین مصرف‌کننده سنگ‌های قیمتی، این امکان را داشته تا بر روند افزایش یا کاهش قیمت تاثیر مضاعفی داشته باشد. اما امروزه این فرصت از ایالات متحده گرفته شده است. بر اساس آخرین گزارش نشریه معتبر موسسه GIA در امریکا، کشورهایی مانند هند و چین گوی سبقت را از امریکا ربوده‌اند. به طوری که با کاهش تقاضا در بازار امریکا نه تنها میزان قیمت کاهشی نداشته، بلکه به میزان قابل توجهی نیز افزایش یافته است. کاهش سن مصرف‌کنندگان زیورآلات تزئینی در سراسر جهان و در نتیجه افزایش شمار کسانی که طالب استفاده از سنگ‌های تزئینی هستند، سبب شده تا امریکا مانند سابق بر بازار این کالای گران تسلط نداشته باشد. دومین دلیل افزایش قیمت سنگ‌های قیمتی، کاهش فعالیت‌های معدنکاران و صاحبان معادن است. با افزایش مخارج معادن و نیز کاهش تقاضا در بازار، میزان استخراج از معادن بسیار کاهش پیدا کرده و به همین نسبت افزایش قیمت سنگ‌های قیمتی در بازار سیر صعودی داشته است. با کاهش ذخیره خام موجود از یک نوع سنگ، میزان قیمت آن به حدی افزایش می‌یابد که این روند بر افزایش قیمت سایر سنگ‌ها تاثیر می‌گذارد.

سهم ایران از تجارت زینتی

تجارت سنگ‌های قیمتی در جهان به دلیل سود بالا و ارزشی که دارند مورد توجه بسیار از کشورهای جهان قرار گرفته است.

در بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته دنیا، میلیاردها دلار صرف اکتشاف، استخراج، فرآوری و بازاریابی این سنگ‌ها می‌شود.

در این بین ایران که رتبه پنجم را در مصرف سنگ‌های قیمتی و نیمه‌قیمتی در جهان از آن خود کرده است، جایگاهی در تراش و فرآوری آن و به بیان دیگر سهمی در ارزش افزوده آن ندارد. این در شرایطی است که به گفته کارشناسان، ارزش‌افزوده سنگ‌های قیمتی فرآوری شده تا ۷ برابر قیمت سنگ خام و سنگ‌های نیمه‌قیمتی تا ۳ برابر قیمت سنگ خام آنها است و همین آمار و ارقام کافی است تا به ضرورت توسعه تراش سنگ‌های تزئینی و فرآوری آنها پی ببریم و با تغییر نگرش باعث شویم تا سنگ‌های قیمتی از کالای لوکس و زینتی به کالایی راهبردی و با قابلیت صادرات تبدیل شود تا ایران نیز بتواند سهم قابل توجهی از تجارت این محصول زینتی را از آن خود کند.

گفت‌وگو

چین بزرگترین صادرکننده سنگ‌های قیمتی است

رها فرخی: سنگ ازجمله کالاهای مزیت‌دار خدادادی است که منبعی برای درآمدزایی برخی از کشورهاست. علاوه بر سنگ‌های زینتی که در جواهرات، بدلیجات و اجناس تزئینی به‌کار می‌روند، سنگ‌های قیمتی دیگری هم هستند که کاربردهایی دارند. سنگ‌هایی مانند مرمر و گرانیت و... که صدورشان برای کشورهایی مانند چین و ایتالیا و ترکیه ارزآوری بالایی دارد. گفت‌وگوی صمت با محمدجعفر برادران، یکی از اعضای انجمن سنگ ایران درخصوص تجارت سنگ‌های قیمتی در جهان را در ادامه می‌خوانید.

◉ بزرگترین کشورهای صادرکننده سنگ جهان کدامند؟

چین نخستین کشوری است که بیشترین حجم صادرات سنگ‌های قیمتی و ۴۸درصد از بازار سنگ گرانیت جهان را در اختیار دارد. این کشور سنگ‌های مختلف با قیمت‌های بسیار نازل و پایین را فرآوری و صادر می‌کند، به شکلی که جهان توانایی رقابت با آن را ندارد. دومین کشور ایتالیاست. البته باید این نکته را یادآور شد که کشور ایتالیا ۲۰ سال پیش، بزرگترین صادرکننده سنگ‌های قیمتی و زینتی بود که این روزها این مقام را چین از آن خود کرد. ایتالیا با داشتن ۱۴درصد از کل بازار جهانی سنگ‌های قیمتی، پس از چین دومین بازار را در اختیار دارد. سهم این کشور از حجم تجارت سنگ مرمریت جهان ۲۱ درصد از کل بازار است.

◉ آمار حاکی از آن است که ترکیه توانسته سهم خوبی از بازار به دست آورد، در حال حاضر جایگاه این کشور چگونه است؟

بله، ترکیه با رشد بسیار عالی خود در سال‌های اخیر توانسته است شانه به شانه ایتالیا در حوزه تولید و صادرات گام بردارد و حتی در مواقعی به جایگاه دوم در صادرات سنگ‌های قیمتی برسد. این کشور با رشد تولید و صادرات بالا با قیمت بسیار مناسب توانسته است تقریبا ۲۰درصد از سهم بازار سنگ‌های مرمریت جهان را در دست بگیرد. این در حالی است که ایران با داشتن حجم بالایی از ذخایر مرمریت توانایی رقابت با این کشور را ندارد.

◉ بیشترین حجم تجارت از آن کدام کشور است؟

نکته جالب در مورد تجارت سنگ‌های قیمتی آن است که ۴ کشور چین، ایتالیا، ترکیه و هندوستان ۷۰درصد از بازار جهانی را در دست دارند. لازم به ذکر است که هندوستان نیز از کشورهای سرآمد در صادرات است. این کشور بیشترین فعالیت تولیدی و تجاری خود را روی سنگ گرانیک دارد. حدود ۵میلیون تن حجم صادرات سالانه هند به جهان است.

◉ حجم تجارت جهانی سنگ چه میزان است؟

حجم تجارت جهانی در سال ۲۰۱۲ میلادی ۲۰میلیارد یورو بود. لازم به ذکر است که واردات سنگ در کشورهای مختلف در این سال، ۱۰میلیارد یورو اما ارزش دادوستد آن ۲۱میلیارد یورو بوده است که این رقم نشان دهنده ارزش افزوده ۱۰میلیارد یورویی برای این محصول است.

◉ وضعیت ایران در تجارت سنگ قیمتی به چه صورت است؟

۱۲۰۰ معدن فعال در ایران وجود دارد که بر اساس آمار اعلام شده ۱۶میلیون تن استخراج انجام می‌شود که البته آماری که در میان کارشناسان مطرح است، ۱۲ میلیون تن است. با این حال، حجم صادرات این محصول از ایران بسیار کم و ناچیز است، به‌طوری که با داشتن این حجم از استخراج در مقام ۱۳ تا ۱۵ دنیا قرار دارد.

کشور ما در سال ۹۱ توانسته است تنها حدود ۷۰۰هزار تن از این ۱۲میلیون تن سنگ را صادر کند. این رقم از سال ۹۱ با افت شدید روبه‌رو شده و نتوانسته این میزان را افزایش دهد. علت آن را می‌توان مشکلات اقتصادی و مسائل مربوط به تحریم‌ها و همچنین امکان فرآوری سنگ‌ها دانست که همه در کنار هم قرار گرفته و موجب کاهش شدید صادرات شده است. در ایران صادرات سنگ‌های نیمه‌فرآوری بیشتر از سنگ‌های فرآوری شده به جهان است.

آن میزان از سنگی هم که فرآوری می‌شود به کشورهای همسایه مثل عراق، ترکمنستان و افغانستان است که آنها به دنبال کالای باکیفیت نیستند، بلکه در پی خرید کالای ارزان با قیمت مناسب هستند به همین دلیل سود چندانی نصیب کشور نمی‌شود.

مشکلات زیاد سیاسی و اقتصادی و تحریم‌ها سبب شده است تا ما نتوانیم سنگ‌های فرآوری شده را تولید کرده و به کشورهای جهان صادر و سهمی برای خود اخذ کنیم.

◉ کدام کشور بیشترین حجم مصرف را دارد؟

بیشترین حجم سنگ‌ها در کشورهای مختلف تولید و به اروپا و امریکا صادر می‌شود. بنابراین اروپا و امریکا بالاترین میزان مصرف سنگ جهان را دارند.

◉ چرا ایران سهمی از بازار سنگ قیمتی ندارد؟

در این میان، ایران هم یکی از پرمصرف‌ترین کشورها در حوزه سنگ‌های قیمتی است.

قیمت سنگ در داخل ایران بسیار گران‌تر از سنگ در خارج از کشور است. یکی از دلایل این گرانی هم همان مصرف بالای این محصول در داخل است. حجم بالای تقاضا سبب شده بازار قیمت این محصول را تا بیشترین حد ممکن افزایش دهد. علت دیگر آن، قانونی بود که حدود ۲ سال پیش برای صادرات در کشور وضع شد.

به موجب این قانون، عوارض ۷۰درصدی برای صادرات سنگ وضع شد و مشتریان را به کشورهای دیگر به خصوص ترکیه سوق داد. البته این قانون لغو شد اما از آنجا که کشورها به خرید از ترکیه و محصولات آن عادت کرده بودند، بازار را از دست دادیم.

ویترین

پرارزش‌ترین جواهر جهان در اختیار چند شرکت

الماس همواره از محبوب‌ترین و پرارزش‌ترین جواهرات جهان به‌شمار می‌آید. این محبوبیت تا حدی بود که بحران اقتصادی کشورها و مشکلات مالی نیز نتوانسته از محبوبیت الماس بکاهد و این جواهر گرانبها همواره هواداران زیادی در سراسر جهان دارد.

به گزارش تراز در سراسر جهان تنها ۳۸ منبع الماس شناخته‌شده وجود دارد که بزرگترین این منابع، در مالکیت یا با مدیریت ۵ شرکت بزرگ الماس جهان هستند. در ایالات متحده به تنهایی درآمد این جواهر در سال ۲۰۱۲ میلادی حدود ۲۴میلیارد دلار برآورد شده است. برای بیش از یکصد سال شرکت «دبیرز» انحصار استخراج از معادن و فروش الماس را در دست داشت. قیمت الماس جهان نیز توسط این شرکت کنترل می‌شد، اما این انحصار در سال ۲۰۰۰ و زمانی که تولیدکنندگانی از کانادا، روسیه و استرالیا تصمیم به فروش الماس استخراجی خود به‌طور مستقیم به صنعتگران گرفتند، شکسته شد. در ادامه بزرگترین شرکت‌های الماس جهان براساس درآمد سال ۲۰۱۲ آنها رتبه‌بندی شده‌اند:

دبیرز

دبیرز، موسسه الماس ۱۲۵ساله با ۶/۱میلیارد دلار درآمد است. این شرکت برای ۱۲۵ سال رهبر تولید و خرده‌فروشی الماس جهان بوده است. این شرکت توانسته با فعالیت در ۱۵ معدن در ۴ کشور جهان، عنوان بزرگترین شرکت الماس جهان را کسب کند. شرکت دبیرز سرمایه‌گذاری ۵۰/۵۰ در معادن دولت بوتسوانا دارد. این شرکت در کانادا و نامیبیا که عمدتا معادن آن در زیر آب یا در شهرهای ساحلی است نیز سرمایه‌گذاری کرده است. همچنین نمایندگی‌های شرکت دبیرز در جنوب امریکا واقع شده‌اند که در این مکان با سهم ۷۴/۲۶ مشارکت دارند. الماس‌های دسته‌بندی‌شده این شرکت ۱۰بار در سال به لندن، کیمبرلی و افریقای جنوبی فروخته می‌شود. این شرکت بزرگ اکنون بیش از ۵۰ نمایندگی در سراسر جهان دارد.

الرورسا

رقیب روسی دبیرز با ۴/۴میلیارد دلار درآمد است. این شرکت یکی از شرکت‌هایی است که پس از کشف میدان الماس در سال ۲۰۰۷میلادی به رقیبی قوی برای شرکت دبیرز تبدیل شد. این منبع جدید الماس براساس تخمین‌ها ۳/۵میلیارد دلار الماس در درون خود دارد که به‌طور انحصاری توسط الرورسا استخراج می‌شود. مقر این شرکت در یاکوتسک سیبری واقع شده است. این شرکت الماس خود را از ۹ میدان اصلی به‌علاوه ۱۰ معدن آبرفتی تامین می‌کند. الرورسا همچنین دارای سهم ۳۲درصدی از معدن کاتوکا در آنگولاست. روسیه دومین تولیدکننده بزرگ الماس جهان به‌شمار می‌رود و شرکت الرورسا نیز ۹۴درصد از کل الماس این کشور را تولید می‌کند. در سال ۲۰۱۲میلادی، این شرکت توانایی تولید ۳۴/۵میلیون قیراط الماس را داشت که این رقم برابر با بیشترین میزان تولید در سال ۲۰۱۲ بود.

ریوتینتو

ریوتینتو، یک معدن چندملیتی با درآمد بیش از ۴میلیارد دلار است که در بازار ۵ قاره جهان فعالیت می‌کند. این شرکت چندملیتی انگلیسی- استرالیایی در سال ۱۸۷۳ میلادی تاسیس شد. قدیمی‌ترین معدن این شرکت، معدن آرگیل در استرالیای غربی است‌که یکی از اصلی‌ترین منابع الماس صورتی جهان به‌شمار می‌رود. دومین معدن آن نیز دیاویک است که این شرکت صاحب ۶۰درصد آن است. اگرچه ذخایر سنگ این معدن کمتر است اما الماس‌های باکیفیت‌تری از معدن دیاویک استخراج می‌شود، برای مثال سالانه از این معدن تا بیش از ۹میلیون قیراط الماس با کیفیت تولید می‌شود. سومین معدن این شرکت، معدن موروا در زیمباوه با مالکیت ۷۸درصد است. این معدن تولید کمتری نسبت به دیگر معادن شرکت دارد و تنها ۲۰۰۰۰۰ قیراط در سال تولید دارد. درمجموع الماس‌های تولیدی ۳ معدن شرکت ریوتینتو، سالانه ۲۰درصد از الماس‌های بازار را تشکیل می‌دهد.

گشتی در بازار

مزایده الماس ۱۰ میلیون‌پوندی

به گزارش دنیای معدن، الماس گلابی شکل مضرس (دندانه‌دار) به وزن ۸/۴۱ قیراط که توسط بزرگترین تاجر دنیا به نام «دبیرز» اهل افریقای‌جنوبی تولید شده، در «هنگ‌کنگ» به مزایده گذاشته شده است. این الماس ۱۰میلیون پوند معادل ۱۰۳میلیون یوان قیمت‌گذاری شده است. یکی از بزرگترین الماس‌های آبی که تاکنون یافت شده-به وزن ۱۲۲/۵۳ قیراط- توسط «پترا دیاموندز»، مالک معدن تاریخی کولینان در افریقای‌جنوبی رونمایی شد. کولینان معدنی ۱۱۱ساله است که برخی از مشهورترین الماس‌های تاریخ از آن استخراج شده است. مالک این معدن همچنین گفت: پس از آنکه این «الماس» را به‌منظور ارزشیابی بیشتر مورد تحلیل و بررسی قرار دادیم، آن را به فروش خواهیم رساند. معدن کولینان که در سال ۱۹۰۳ احداث شد، بزرگترین الماسی که تاکنون در آن یافت شده را تولید کرد؛ الماس ۳۱۰۶ قیراطی کولینان که به‌نوبه خود به کولینان اول (CullinanI) تراش خورد و به‌عنوان محور جواهرات پادشاهی انگلستان باقی مانده است.

اقتصاد محاوره‌ای

دست نامرئی چیست؟

«تو پیگیر منافع خـودت باش، جامعه در نهایت بـه تعـادل می‌رسـد»؛ در ابتدا ممکن اسـت این جملـه تبلیغ یک فردگرایی بی‌حسـاب و کتاب به نظر برسـد، با این حال اگر انتشار کتاب ثروت ملل آدام اسـمیت و را آغـاز علم نوین اقتصـاد بدانیم، این جمله اسـاس و محور بحث‌های اسـمیت و در حقیقت اقتصاد کلاسیک به شمار می‌آید.

به اعتقاد اسمیت هر فرد در جامعه در عین حال که حق ندارد از قوانین سـرپیچی کند، می‌تواند و باید پیگیر منافع خود باشد و این موضوع در تضاد با اهداف اجتماعی نیسـت. بر این اساس اگر افراد در کسب نفع شخصی آزاد گذاشته شوند و هر فرد بتواند بدون مانع نفع شـخصی خود را تامین کند، آنـگاه منافع اجتماع هم به بهترین شـکل حاصل خواهد شـد، زیرا اجتماع چیـزی جز مجموع افراد تشـکیل‌دهنده آن نیسـت، بنابرایـن منافع فرد و اجتماع هماهنگ و همسوسـت و آن چیزی که در نهایـت منافع فردی را با منافع اجتماعی هماهنگ می‌کند «دست نامرئی بازار» است. البته اسمیت در کتاب خود تنها ۳ بار این واژه را به کار برده اسـت .با این حال جذابیت این موضوع برای اقتصاددانان کلاسـیک به اندازه‌ای بود که آن را محور نظریات اسمیت قرار دادند.

اما دست نامرئی چگونه کار می‌کند؟ فرض کنید در یک اقتصاد ۲ کالا تولید می‌شود و برای آنها در بـازار تقاضایی وجود دارد. هریک از تولیدکنندگان این کالاها تنها بر اسـاس نفع خود و کسب سود به فعالیـت می‌پردازند و متقاضیان نیـز تنها با هدف رفع نیازشـان در بازار فعالیت می‌کنند و هیچ کدام نفع جامعه را در نظـر ندارند. در این حالت اگر در یک بازار مـازاد تقاضا و در بـازار دوم مازاد عرضه وجود داشـته باشـد قیمت در بازار اول بالا می‌رود و در بـازار دوم کاهش می‌یابد. در این حالت برخی از تقاضاکننـدگان نمی‌توانند نیاز خود را رفع کنند و محصول برخی از تولیدکنندگان روی دست آنها مانده است. در نتیجه برخی از تولیدکننده‌هایی که محصولاتشان بدون تقاضا مانده تنها بر اساس نفع شـخصی کار خـود را رها کرده و بـه تولید کالای دیگـر می‌پردازند در نتیجه به‌تدریج عرضه در بازار اول زیـاد می‌شـود و قیمت‌ها پاییـن می‌آید و در نهایـت بازار به تعادل می‌رسـد. در اینجا هیچ یک از افـراد دنبال نفع جامعه نبـود اما پیگیری منافع شـخصی به‌گونه‌ای پیش رفت که در نهایت تعادل اقتصـاد را در جامعه ایجاد کرد که به نفع همه بود. اتکا به دسـت نامرئی تا مدت‌هـا رویکرد غالب در نظریات اقتصادی بود و بر مبنای آن گفته می‌شـد هرگونه دخالت دولت در اقتصاد بر هم زننده تعادل اسـت، اما با بحران ۱۹۳۰ این نظریه با انتقادهای جدی مواجه شـد و افـرادی مانند کینـز و بعدها جان‌نـش مثال‌هـای نقضی بـرای دسـت نامرئی ارائه کردند.

خبر

۵ سال زمان لازم است تا به سال ۹۰ برسیم

مرکـز پژوهش‌های مجلس با انتشـار گزارشـی به بررسـی و تحلیل بسـته سیاسـتی دولت برای خروج غیرتورمی از رکود پرداخت. محاسـبات این تحقیق نشـان می‌دهـد که حتی با فـرض تحقق رشـد ۵ درصدی در سـال‌های آتی، برای بازگشت سطح درآمد ملی سرانه ایران به سطح سال ۱۳۹۰ گذشـت حدود ۵ سـال زمان نیاز اسـت. علاوه بر این، بـا فرض تداوم کیفیت پایین اشـتغالزایی در سال‌های گذشته در سال ۱۴۰۰ بیش از ۵میلیون بیکار در ایران وجود خواهد داشت. در این گزارش اشـاره شـده که در بسـته اجرایی دولت موضوع اشـتغال و افزایش کیفیت اشتغالزایی که علاوه بر اصلاح ساختار بازار کار به کاهش وابستگی به نفت، مدیریت منطقـی واردات و در نظر گرفتن مقیاس بنگاه‌ها در سیاسـت‌گذاری‌های ارتباط دارد، کمتر مـورد توجه قرار گرفته اسـت. در این بسـته و در راسـتای سیاسـت‌گذاری‌های بلندمدت مرتبط با رشـد، توصیـه اصلی حـذف انحـراف قیمت‌های کلیدی (نرخ ارز، نرخ سـود بانکی و قیمت انرژی) از مقـدار تعادلی آنها بوده و نسـبت به زمینه‌های نهادی به بهبود محیط کسـب‌وکار صرفا بر مبنای شـاخص‌های بانک جهانی اکتفا شـده اسـت. در این زمینه مسـائل مهمی چون اصلاح نظام تدبیر امور اجرایی کشـور (تصمیم‌سـازی، تصمیم‌گیری و اجرایی) نادیده گرفته شـده اسـت. همچنین در بسته پیشـنهادی دولت گفته شده که تدوین این بسـته با فرض تداوم و وضع فعلی تحریم‌ها صورت گرفته است، بنابراین به نظر می‌رسد بسته مذکور با سناریوی تشدید تحریم‌ها چندان سازگاری ندارد.

سایه سیاه نفت بر فعالیت‌های سالم اقتصادی

شفافیت، حلقه گمشده اقتصاد ایـــران

رسانه‌های آزاد ابزار مهم مبارزه با فساد

سـمانه گلاب- گروه اقتصاد: از شوک نفتی سال ۱۹۷۳ به این سـو پژوهش‌های بسـیاری در مورد تاثیر درآمدهای نفتی بر اقتصاد کشـورهای در حال توسـعه انجام شده است. تحقیقات اولیه در این زمینه بیشتر روی تاثیر مثبت این درآمدها بر روند توسـعه متمرکز بودند، اما به‌تدریج و با مشخص شدن آثار منفی وابستگی به ارز و درآمـد حاصل از صادرات مواد خام بر رشـد اقتصادی بسـیاری از کشورها، رویکرد پژوهشگران به این موضوع، تغییر کرد، به‌ویژه که برخی کشـورها مانند نروژ و کانادا تجربـه موفقـی در مورد اسـتفاده از درآمدهـای نفتی داشـتند و برخی دیگر نه تنهـا از این طریق به موفقیت دست نیافتند، بلکه مشـکلی به مشکلات آنها نیز اضافه شـد. به همین دلیل بود که موضوع چگونگی استفاده از درآمدهای نفتی و دلیل این نتایج متضاد در کشورها مورد توجه سیاسـت گذاران، پژوهشـگران و فعالان اقتصادی قـرار گرفت. در این میان توجه به سـاختار سیاسـی ـ اقتصادی کشـورها مهم‌ترین موضوعی اسـت که توجه محققان را به سمت خود جلب کرده است. بر این اساس گفته می‌شـود زمانی که دولت به درآمدهای قابل توجه حاصـل از صادرات مواد خام مانند نفت دسترسـی دارد از مالیات بی‌نیاز می‌شـود و هزینه‌های خود را بر مبنای درآمد رانتی (در آمد حاصل از صادرات مواد خام) شـکل می‌دهـد. از آنجا که مالیات خـط ارتباطی یک دولت با وضعیت اقتصادی یک کشور است، بی‌نیازی از درآمدهای مالیاتـی این ارتباط را از بین می‌برد و دولت را مسـتقل از جامعـه می‌کنـد و وقتی که دولت از جامعه مسـتقل باشـد، امکان بروز فسـاد درسـطح حکومت بالا می‌رود. علاوه بر این دسترسـی دولت‌ها به منابـع رانتی آنها را بـه یک توزیع‌کننده رانت تبدیل می‌کند و در این حالت کسانی که به دنبال کسب سود اقتصادی هستند به جای کارآفرینی و افزایش بهره‌وری، تلاش می‌کنند خود را به منبع توزیع رانت نزدیک کنند و از این روش درآمد خود را بالا ببرند. بدیهی اسـت در این ساختار رشد اقتصادی قربانی فسـاد می‌شود و توسـعه پایدار شکل نمی‌گیرد. در این راسـتا باید توجه کرد رانت‌جویی و فسـاد زمانی رشـد پیدا می‌کند که ساختار تصمیم‌گیری غیرشفاف و غیرپاسـخگو باشـد، در مقابل زمانی که در یک اقتصاد شفافیت اطلاعاتی وجود داشته باشد، فساد و رانت‌جویی نیز کاهش می‌یابد چرا که تجربه ثابت کرده بسـیاری از گروه‌هـا و افرادی که تلاش می‌کننـد از طریق رانت به کسب سود بپردازند، تنها در یک فضای غیرشفاف به این اقدام مبادرت می‌کنند و زمانی که فضای اقتصادی شفاف باشد و اطلاعات به‌راحتی در اختیار همگان قرار گیرد این افراد نیز تمایل خود را برای نزدیک شدن به منابع توزیع رانت از دست می‌دهند.

زنگ خطر برای مسئولان

اهمیت موضوع شـفافیت اطلاعات تا آن‌جایی است که یک سـازمان غیردولتی به نام شـفافیت بین‌الملل (Transparency International) فساد سیاسی و اقتصادی را در کشـورهای جهـان مورد ارزیابی قرار می‌دهد و هر ساله کشورهای دنیا را بر اساس شاخص فساد رتبه بندی می‌کند. منظور از فساد در این شاخص «اسـتفاده از قـدرت دولتی بـرای منفعت خصوصی» تعریف شـده است. بر اساس گزارش سال ۲۰۱۳ این سـازمان، ایران بین ۱۷۷ کشـور رتبه ۱۴۴ را کسب کرده که این رتبه نشـان می‌دهد، وضعیت کشـورمان در منطقـه تنهـا از افغانسـتان (۱۷۵)، عراق (۱۷۱)و سوریه(۱۶۸) بهتر است و کشورهای حوزه خلیج‌فارس در این شـاخص عملکرد بهتری از ایران داشـته‌اند که این موضوع یک زنگ خطر برای اقتصاد ایران به شمار می‌آید. این مشـکل البته از نظر مسـئولان کشور نیز دور نمانده اسـت و درهمین راستا وزیر امور اقتصادی و دارایی با تاکید بر اینکه در یک سـاختار غیرشـفاف بخش مولد مقهور بخش فاسد اقتصاد می‌شود، بر لزوم ایجاد شفافیت در سازوکار اقتصادی تاکید کرده و این موضوع را از اهداف وزارتخانه متبوع خود خوانده است.

توجه یک مقام مسئول دولتی به لزوم ایجاد شفافیت در سـاختار اقتصادی اگرچه یـک موضوع قابل تقدیر اسـت اما این پرسـش را نیز ایجاد می‌کند که آیا تنها اراده دولت برای حل این مشـکل می‌تواند کافی باشد یا حل این مشکل به یک اراده جمعی در سطح جامعه و حکومـت نیـاز دارد؛ این پرسشـی بود کـه آن را با کارشناسان اقتصادی در میان گذاشتیم.

در این راستا، استاد اقتصاد دانشگاه علامه طباطبایی بخشی از مشکل شـفاف نبودن اطلاعات را به ساختار حکومت مرتبط دانسـت و به صمت توضیح داد: زمانی که ساختار حکومت توتالیتر و تمامیت خواه باشد و در عین حال مسـئولان حکومتی در قبال جامعه پاسخگو نباشـند، اطلاعات نیز شـفاف نخواهد بود و اصولا در این سـاختار همه به دنبال این هستند که سیستم را از شـفافیت دور کنند. مهدی پازوکی افزود: در مقابل و در حکمرانـی خوب به دلیل اینکـه ارکان قدرت به رای مـردم نیـاز دارند، فعالیت خود را بر اسـاس رای و عقیده جامعـه تنظیم می‌کنند و اداره جامعه بر این اسـاس شکل می‌گیرد. وی ساختار اقتصاد رانتی را نیز یک ساختار اقتصادی غیرشفاف دانست و توضیح داد: در یک ساختار رانتی زمینه برای تشکیل انحصارها به شـکل‌های مختلف اعم از دولتـی، نظامی یا خصوصی فراهم می‌شود که این موضوع سد راه توسعه اقتصادی خواهد بود.

رسانه‌های مستقل ابزار شفاف‌سازی

این استاد اقتصاد، شفافیت را حلقه گم‌شده اقتصاد ایران دانسـت و تصریـح کرد: یکـی از ویژگی‌های اقتصادهای توسـعه یافته، شـفافیت اطلاعات است و اگر ما خواهان دسـتیابی به توسـعه هسـتیم باید ایـن هدف را دنبال کنیـم، در غیراین صورت موفق نخواهیم بود.

پازوکی فسـاد اقتصادی را از نتایج شـفاف نبودن اطلاعـات عنـوان کـرد و گفـت: در یک سـاختار غیرشفاف با تغییر دولت‌ها طبقات اقتصادی جدیدی روی کار می‌آینـد و در نتیجه طـی یک دوره کوتاه برخی می‌توانند خود را از هیچ، به جایی برسانند که اختلاس‌ها و فسادهای هزار میلیاردی داشته باشند.

وی وجـود رسـانه‌های آزاد را یکـی از ابزارهـای دسـتیابی به شـفافیت اقتصادی عنوان کرد و ادامه داد: زمانی که رسـانه‌ها در یک کشـور آزاد باشند، هرگونه تخلف یـا بی‌قانونی را پیگیـری می‌کنند و این موضوع مانعی بر سـر راه کسانی خواهد بود که در حکومـت به دنبال اسـتفاده از رانت‌های مختلف هستند.

این اسـتاد اقتصاد در پایان مشـکل شفاف نبودن اطلاعات در اقتصاد را یک مشکل ساختاری دانست و تصریح کرد: مجلس به عنوان یک نهاد مسـتقل از قوه مجریه باید موارد مربوط به فساد اقتصادی را به جدیت پیگیری کند تا از این طریق مانعی بر سر راه فعالیت‌های غیرقانونی ایجاد شود.

اراده جمعی برای حل مشکل

تاکید این استاد اقتصاد بر موضوع ساختاری بودن فساد در یک کشور در حالی است که پژوهشگر اقتصادی جهاد دانشـگاهی مشهد موضوع سـاختار را مرتبط با دولت‌ها می‌داند و معتقد اسـت؛ فعالیت دولت‌هـای مختلف در چندین دهه ساختار اقتصادی را شکل می‌دهد و به همین دلیل سـاختار موضوعی جدا از عملکرد دولت‌ها نیست. جواد براتی در گفت‌وگو با صمت بیان کرد: مشکل شفاف نبودن اطلاعات در یک اقتصاد بیشتر به عملکرد دولت ها ارتباط دارد و این دولتمردان هسـتند که با عملکرد خود می‌توانند شـفافیت را به وجـود آورند یا در مقابل فضای اقتصادی را تیره کنند. وی در پاسـخ به این پرسش که در صورت وجود یک اراده در سـطح دولت برای حل این مشکل آیا می‌توان امید داشت که در عمل نیز اصلاحاتی صورت گیرد، گفت: مبارزه با فسـاد یک اراده جمعی در تمـام ارکان حکومت را می‌خواهد و اگـر دولت بخواهد به‌تنهایی در این زمینه اقدام کند، ممکن است با مشکلات زیادی روبه‌رو شـود و در عمل نتواند به اهداف مورد نظر دسـت یابد. براتی البته شرایط امروز اقتصاد ایران را یک وضعیت مناسب برای مقابله با این مشکل دانست و بیان کرد: در حال حاضر کشـور ما درگیر مشکل تورم، رکود و تحریم اقتصادی اسـت و در نتیجه این مشکلات، ارزش دارایی‌ها تنزل کرده اسـت. زمانـی که این اتفاق می‌افتد بدنه اقتصادی در مقابل تغییرات انعطاف نشان می‌دهد و به همین دلیل می‌توان سیاست‌های اقتصادی را با جدیت بیشتری دنبال کرد.

یادداشت

رانت اطلاعاتی شفافیت را از بین می‌برد

آلبرت بغزیان

مدرس دانشگاه

یکی از معیارهای شفافیت اقتصادی دسترسی عمومی به اطلاعات است. زمانی که در یک سـاختار اقتصادی اطلاعـات بدون تبعیض و به‌صورت یکسان در اختیار همه قرار بگیرد و در این زمینه بین افراد جامعه تفاوتی وجود نداشـته باشد، تا حد زیادی از ایجاد انحصار جلوگیری خواهد شد.

در مقابـل اگر در یک اقتصاد، رانت اطلاعاتی وجود داشـته باشـد، افراد و گروه‌هـای خاصـی که به دلیل ارتباطات خـود می‌توانند از این داده‌ها اسـتفاده کنند، یک موقعیت برتر نسبت به دیگران پیدا خواهند کرد و از ایـن طریق موقعیت اقتصادی و انحصاری ویژه‌ای برای خود رقم خواهند زد. البته وجود اطلاعات صحیح نیز اهمیت بسـیاری دارد. ممکن اسـت اطلاعات وجود داشـته باشد اما این داده‌ها از روشی جمع شده باشند که با اطلاعات واقعی همخوانی نداشـته باشد که این موضوع دیگری است و باید در جای خود بررسی شود. مورد سوم هزینه بر بودن کسب اطلاعات است. ممکن است در یک ساختار اطلاعات وجود داشته باشد و مانعی نیز برای دسترسـی به این اطلاعات ایجاد نشـود اما کسب اطلاعات مستلزم پرداخت هزینه‌های گزاف باشـد و در نتیجه در عمل بخشـی از جامعه از کسـب اطلاعات محـروم بمانند. در کل در مورد هر سـه این موارد باید گفت شفافیت اطلاعات در گرو «دسترسی همگانی» و «با هزینه اندک» به «اطلاعات صحیح» است. در ایران مراجعی مانند بانک مرکزی و مرکز آمـار، اطلاعات کلان و همچنین داده‌هـای مربوط به فعالیت دولت را در اختیار عموم قرار می‌دهند، اما دسترسی به اطلاعات مربوط به شرکت‌ها، سـود و زیان آنها و میزان درآمدی که کسب می‌کنند با مشکلاتی همراه اسـت. برای رفع این مشکل راه‌های گوناگونی وجود دارد که یکی از آنها تقویت سـازمان بورس و لزوم ارائه اطلاعات شرکت‌ها از این طریق است. بدیهی اسـت زمانی که یک شرکت به بورس می‌آید باید اطلاعات خود را در اختیـار عموم قرار دهد و از این طریق اطلاعات مربوط به فعالیت آنها با هزینه اندک در اختیار عموم قرار خواهد گرفت.

جایگاه نخست خدمات در اشتغال کشور

بررسی وضعیت اشـتغال در استان‌های کشور نشان می‌دهد؛ همچنان خدمـات بیشـترین سـهم را به خود اختصـاص داده اسـت. به گزارش خبرآنلاین، طی سـال‌های گذشـته و همزمان با کاهش میزان اشـتغال صنعتی، میزان اشـتغال در حوزه‌های خدماتی به شـدت گسترش یافته است. در استان هایی مانند تهران نیز بیشترین میزان اشتغال به بخش خدمات اختصاص دارد. در حال حاضر بالاترین میزان اشتغال در بخش صنعت مربوط به استان یزد است که این عدد برای این استان از ۴۷درصد فراتر نمی‌رود. در استان تهران نیز میزان اشتغال صنعتی تنها ۳۷درصد است و اشتغال در بخش کشاورزی از ۱/۴درصد بیشتر نمی‌شود. در این راستا به نظر می‌رسد با توجه به قیمت زمین در استان‌های بزرگ مانند تهران، اصفهان و یزد فعالیت در زمینه‌های کشاورزی مطلوبیت خود را از دست داده است. همچنین گزارش از وضعیت نرخ مشارکت اقتصادی تایید می‌کند در سال ۱۳۹۲ و پیش از آنکه نرخ رشـد اقتصادی به نیم درصد برسد، میزان مشارکت اقتصادی روند نزولی داشته است. استان سیسـتان و بلوچستان با ۲۹/۳درصد پایین‌ترین نرخ مشارکت اقتصادی را دارد و این درحالی است که نرخ مشارکت اقتصادی در کل کشور ۳۷/۱درصد به دست آمده است. براین اساس حتی در مطلوب‌ترین وضعیت در استان‌ها نیز نرخ مشارکت اقتصادی از عدد ۴۵درصد فراتر نمی‌رود.

معوقات نوزادان پرداخت نشد

یارانه شهریورماه در حالی شنبه‌شب به حساب یارانه بگیران واریز شد که متولدان سال ۱۳۹۳ تنها یارانه مربوط به همین ماه را دریافت کردند. این در حالی بود که طبق گفته مسئولان باید یارانه معوق نوزادان نیز به حساب آنها پرداخت می‌شد. بعد از ثبت نام مجدد برای دریافت یارانه نقدی برای فاز دوم هدفمندی یارانه‌ها در فروردین سال‌جاری، نوزادانی که پس از آن متولد شدند باوجود ورود خودکار اسامی آنها از طریق سازمان ثبت احوال در فهرست یارانه‌بگیران در مدت گذشته، یارانه ۴۵هزار و ۵۰۰ تومانی به حساب سرپرستان خانوارشان واریز نشد. این در حالی است که با پیگیری‌های والدین نوزادان متولد شده به آنها اعلام شده بود که با به‌روز شدن اطلاعات، یارانه فرزندان‌شان واریز می‌شود. همچنین معاون برنامه‌ریزی رییس‌جمهوری پیش از این در مورد پرداخت معوقات یارانه نوزادان تاکید کرده بود که تردیدی نیست همه مواردی که پیش‌بینی شده و حقی برای خانواده‌هاست، پرداخت می‌شود و هیچ حقی ضایع نخواهد شد. با وجود اینکه طبق وعده دولت یارانه نوزادان متولد سال ۱۳۹۳ برای شهریورماه به حساب سرپرستان‌شان واریز شده اما معوقات آنها پرداخت نشده است. این درحالی است که پیگیری این موضوع از مقامات مسئول هم نشان داد که یارانه نوزادان فقط برای این ماه واریز شده و در ماه‌های بعد هم ادامه خواهد داشت. با توجه به این موضوع به نظر می‌رسد دولت هنوز مصوبه‌ای برای پرداخت معوقات نداشته است.

سرمایه‌گذاران روس در بورس تهران

در پایان هفته گذشته بورس تهران میزبان مدیران ارشد شرکت تامین سرمایه Renaissance Capital به سرپرستی «ایگور واین» مدیرعامل این شرکت بود. مدیران این شرکت تامین سرمایه ضمن بازدید از تالار حافظ، طی نشست مشترک با مدیرعامل بورس تهران به تبادل‌نظر پرداختند. حسن قالیباف‌اصل ضمن دعوت از شرکت تامین سرمایه Renaissance Capital به سرمایه‌گذاری در بورس تهران به ظرفیت‌های بازار سرمایه و اقتصاد ایران اشاره کرد و ایران را سرزمین فرصت‌های طلایی خواند. همچنین در این نشست مدیران این شرکت تامین سرمایه با وضعیت معاملات در بورس تهران، ترکیب فعالان بازار، شرایط پذیرش شرکت‌ها، ابزارهای معاملاتی، اعضا، فرآیند عرضه‌های اولیه، فرآیند حضور سرمایه‌گذاران خارجی و... آشنا شدند. ایگور واین مدیرعامل شرکت تامین سرمایه Renaissance Capital ضمن ارائه گزارش عملکرد در سطح کشورهای مختلف به نگاه خاص شرکت تامین سرمایه به بورس تهران توجه و ابراز کرد، سرمایه‌گذاری در بورس تهران و استفاده از فرصت‌های سرمایه‌گذاری در ایران را در برنامه‌های عملیاتی خود دارد. وی ادامه داد: این شرکت تامین سرمایه دارای ۹ دفتر در کشورهای مختلف است و بزرگترین سرمایه‌گذار در بورس مسکو است. همچنین رتبه نخست سرمایه‌گذار روسی در بورس‌های لندن، نیجریه و نایروبی را دراختیار دارد.

نگاه کارشناسان به حضور سرعت‌گیرها در تالار حافظ

بورس، نیازمند کنترل

کیمیا بامدادیان- گروه اقتصاد: دامنه‌نوسان و حجم مبنا در زمان تصدی حسین عبده تبریزی در سمت دبیر کلی بورس به عنوان اهرمی برای جلوگیری از رشد حبابی قیمت‌ها وارد بازار شد و کاهش یا افزایش قیمت‌ها را تا مرز ۵درصد به کنترل خود درآورد.فعالان بازار، وقوع دستکاری در قیمت‌ها را دلیل اصلی به وجود آمدن حجم مبنا و دامنه نوسان ذکر می‌کنند. ۲محدودیت وضع شده توانست نوسان قیمتی سهام را در بازار سرمایه تحت کنترل درآورد.

کارشناسان معتقدند، محدودیت‌ها در بازار سرمایه ایران هم مانند دیگر بازارهای پیشرفته دنیا باید برداشته شود. برخی از آنها زمان کنونی را مناسب می‌دانند اما برخی دیگر عقیده دارند به دلیل آنکه بورس تهران از عمق کافی برخوردار نیست، این محدودیت‌ها باید به مرور حذف شود. البته برای تحقق این امر نیز گام‌هایی برداشته شده که در این میان می‌توان به راه‌اندازی بازار برتر اشاره کرد.

بازنگری در محدودیت‌ها

در این رابطه حسن قالیباف‌اصل، مدیرعامل بورس در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: اکنون در بازار سرمایه در حال تهیه بسته مدیریت بازار هستیم. در این بسته، به مدیران این امکان داده می‌شود که بتوانند در شرایط رونق و رکود در بازار سرمایه عملکرد خود را که عمدتا مربوط به بازنگری در محدودیت‌هایی مانند حجم مبنا، فروش استقراضی و رهن‌دهی سهام است، مدیریت کنند. وی به راه‌اندازی بازار برتر اشاره کرد و گفت: راه‌اندازی بازار برتر در حال بررسی است و هنوز در این زمینه به جمع‌بندی نهایی نرسیده‌ایم.

قالیباف اصل با اشاره به تصمیم شرکت بورس برای افزایش دامنه نوسان از ۴ به ۵ درصد و کاهش حجم مبنا، بیان کرد: کاهش حجم مبنا تنها برای ۳۰شرکت بزرگ اعمال خواهد شد. برای محاسبه آن نیز فرمولی را درنظر گرفتیم و براساس آن فرمول حجم مبنا را کاهش می‌دهیم. وی موافقت ضمنی سازمان بورس و نظر مساعد فعالان بازار سرمایه را در نظرسنجی‌های انجام شده از فعالان بازار مفید دانست و گفت: برای اجرایی شدن این تصمیمات، پیشنهادهایی به سازمان بورس ارائه شد. با ابلاغ این دستورالعمل به شرکت بورس، این تصمیمات به‌زودی به اجرا در خواهند آمد تا فعالان بازار سرمایه شاهد روان‌سازی معاملات باشند.

قالیباف اصل در ادامه بیان کرد: در صورتی که تغییرات در محدودیت‌های معامله از سوی سازمان بورس به شرکت بورس ابلاغ شود، دائمی خواهند بود.

بازار غیرحرفه‌ای

در همین راستا حمید رضا مهرآور، مدیرعامل کارگزاری بانک سامان در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: در گذشته محدودیت‌ها در بازار سرمایه اعمال نمی‌شد و با خریداری تعداد کمی از سهام، قیمت آن افزایش پیدا می‌کرد. برای نمونه با ۱۰۰سهم، ارزش سهام یک شرکت خاص را بالا می‌بردند و به عبارتی ارزش آن شرکت را افزایش می‌دادند.

وی با اشاره به قراردادن حجم مبنا برای معاملات در بازار سرمایه بیان کرد: در سال‌های گذشته حجم مبنا وجود نداشت و آن درصدی از میزان سهمی که هر روز مبادله می‌شد، مبنای قیمت‌گذاری آن سهم در روز آینده قرار می‌گرفت. در چنین حالتی در بسیاری از مواقع، سهم‌ها به قیمت واقعی خودشان معامله نمی‌شدند. در نتیجه مقام‌های ناظر بورس به این نتیجه رسیدند که محدودیتی را بر بازار اعمال کنند که بر اساس آن، اگر یک درصد خاصی از سهام معامله شود، آن سهم مشمول ۵درصد افزایش یا کاهش قیمت شود.

مهرآور در ادامه بیان کرد که یک مبنای منطقی برای وضع قانون حجم مبنا در بازار سرمایه قرار داشت اما برحسب مورد این حجم مبنا می‌تواند مورد بازنگری قرار گیرد.

وی بازار سرمایه ایران را یک بازار حرفه‌ای ندانست و تصریح کرد: بازارگردان‌ها و بازارسازان در بورس تهران به صورت فعال حضور ندارند و حجم شناور شرکت‌ها بسیار پایین است. اگر حجم سهام خوبی برای عرضه و تقاضا در بازار سرمایه به وجود بیاید و به عبارتی حجم سهام شناور در بازار به اندازه قابل قبولی برسد، آن موقع می‌توان این نوسانات را مورد بازنگری قرار داد. ولی در زمانی که سهام شناور در بازار دارای محدودیت بسیار زیادی است، قانون‌گذارچاره‌ای ندارد جز اینکه این نوسانات را کنترل کند.

مهرآور با اشاره به مفید بودن حجم مبنا برای بازار سرمایه افزود: در کل وجود حجم مبنا برای بازار سرمایه ایران بسیار مفید است و به نظر من تا زمانی که بازار سرمایه از عمق کافی برخوردار نشود، به عبارتی بازارگردان‌ها و صندوق‌های سرمایه‌گذاری در بورس فعال نباشند، باید محدودیت‌ها در بازار ادامه داشته باشد. اما وی معتقد است که این محدودیت‌ها در مقاطع مختلف می‌تواند تغییر کند و با توجه به شرایط بازار میزان آن کم یا زیاد شود.

بازار برتر

در این رابطه ابوالقاسم آقادوست، رییس هیات مدیره کارگزاری آئل نیز در گفت و گو با صمت اظهار کرد: بورس ما بعد از انقلاب در سال ۶۹-۷۰ احیای مجدد شد و تقریبا بدون محدودیت‌هایی مانند حجم مبنا و دامنه نوسان کار خود را آغاز کرد. وی با اشاره به اینکه در بورس‌های دنیا هنگامی که نوسانات غیرعادی باشد، مقام ناظر در بازار دخالت می‌کند، گفت: به مرور که معاملات شرکت بورس افزایش پیدا کرد، مسئولان وقت به این نتیجه رسیدند از تجربیات بورس‌های دیگر نیز استفاده کنند. به این ترتیب برای معاملات بورس تهران محدودیت وضع کردند. آقادوست برداشتن محدودیت‌هایی مانند نوسان قیمت و برداشتن حجم مبنا را نیازمند کارآ شدن بازار دانست و بیان کرد: به دلیل آنکه بازار سرمایه ایران کم‌عمق است، فعلا نمی‌توان محدودیت‌ها را برداشت. زیرا بسیاری از بنگاه‌های ما در بورس، سرمایه اندکی دارند بنابراین درصد سهام شناور آنها پایین است. در نتیجه قابلیت دستکاری در بازار وجود دارد و ممکن است هر لحظه توسط گروه‌هایی در بازار دستکاری شود. در نتیجه لازم است که مقام ناظر محدودیت‌هایی را اعمال کند. وی با اشاره به اینکه باید به مرور زمان این محدودیت‌ها برداشته شود، گفت: برای از بین بردن محدودیت‌های بازار سرمایه باید شرکت‌ها را وادار به افزایش سرمایه کرد تا سهام شناورشان نیز افزایش یابد. زیرا تعداد زیادی از شرکت‌های پذیرفته شده در بورس، بنگاه‌های کوچک با سرمایه پایین هستند.

آقا دوست بورس ایران را دارای شرکت‌های ناهمگون دانست و اظهار کرد: در بازار سرمایه ایران برخی شرکت‌ها بسیار بزرگ هستند و از سوی دیگر تعداد زیادی شرکت کوچک داریم که امکان دستکاری در آنها وجود دارد. با توجه به موارد فوق، نیاز است که مقام ناظر، حجم مبنا و دامنه نوسان را تعیین کند. برای نمونه قبل از به وجود آمدن دامنه نوسان در بورس تهران، سهم شرکتی روی منفی معامله می‌شد و دقایق آخر مثلا تعداد ۱۰۰۰سهم را در قیمت بسیار بالا معامله می‌کردند و این میزان قیمتی معامله شده، به عنوان قیمت پایه روز بعد آن شرکت به شمار می‌آمد که بیانگر قیمت واقعی سهام نبود.

وی در ادامه بیان کرد: اکنون بازار سرمایه به سویی حرکت می‌کند که بتواند کم‌کم محدودیت‌ها را کنار بگذارد. براین اساس مقرر شده تابلویی به نام بازار برتر در بورس راه‌اندازی شود. در این تابلو اطلاعات شرکت‌هایی قرار می‌گیرد که دارای حجم معاملات زیادی باشند و به آنها اجازه داده می‌شود که با دامنه نوسان آزادتر و حجم مبنای متغیر به فعالیت بپردازند.

گام‌های حذف حجم مبنا

علیرضا مستقل، مدیر صندوق سرمایه‌گذاری تدبیرگران فردا نیز در گفت‌وگو با صمت بیان کرد: اکنون وجود محدودیت‌ها در بازار سرمایه ایران امری الزامی نیست و برقراری قوانین حجم مبنا و دامنه نوسان نیز به سال‌های گذشته برمی‌گردد.

وی با اشاره به اینکه قوانین و مقررات حاکم بر بازار سرمایه می‌تواند به راحتی پاسخگو باشد، گفت: محدودیت‌های بورس باعث می‌شود که جلوی رشد بازار گرفته شود و بازار سرمایه نتواند به رشد خود ادامه دهد. مستقل این محدودیت‌ها را برای بورس مانند سم دانست و اظهار کرد: مسئولان به بازار سرمایه اعتماد ندارند و به همین دلیل برای فعالیت شرکت‌ها دامنه نوسان و حجم مبنا تعریف می‌کنند. در صورتی که در دیگر مناطق دنیا این امر وجود ندارد. وی زمان کنونی را برای برداشتن این محدودیت‌ها مناسب دانست و بیان کرد: به‌تدریج بازار سرمایه باید به سویی پیش برود که این محدودیت‌ها برداشته شود. البته به نظر من، برداشتن ناگهانی این محدودیت‌ها نمی‌تواند مناسب باشد بلکه باید به مرور زمان تعدیل شود. مستقل در ادامه بیان کرد: با توجه به شرایط بازار سرمایه باید دامنه نوسان از ۵-۴ درصد کنونی به ۸ یا ۱۰ درصد برسد و حجم مبنا نیز به طور کامل حذف شود. به گفته وی، اکنون در بازار سرمایه گام‌هایی برای حذف این محدودیت‌ها برداشته شده است که از آن جمله می‌توان به راه‌اندازی تابلوی برتر اشاره کرد. قرار است در این تابلو مقرراتی وضع شود که در پی آن، حجم مبنا به طور کامل حذف شود و دامنه نوسان افزایش یابد.

زیر ذره‌بین

شاخص بازهم لاغر شد

تالار حافظ همچنان خلوت

روز گذشته بازار سهام در حالی فعالیت خود را آغاز کرد که با شکست سطح حمایتی شاخص در روز شنبه، دیروز هم بازار با روند نزولی همراه شد و بیشتر گروه‌ها کم رونق بودند. نزدیکی به زمان مذاکرات هسته‌ای و حساسیت این دور از مذاکرات بسیاری از سرمایه‌گذاران را محتاط کرده است. بر همین اساس بازار سهام این روزها با نوسانات منفی شدیدتری همراه است. آغاز یک هفته گوجه‌ای در بازار سهام به بهانه‌هایی مثل تسویه اعتبار کارگزاران، پایان سال مالی اکثر شرکت‌های کارگزاری و نیز برخی شرکت‌های سرمایه‌گذاری برای سهامداران دور از ذهن نبود. بر اساس این گزارش روز گذشته نیز شاخص کل نزدیک به ۱۰۰ واحد افت کرد. نمادهای تاپیکو، فولاد مبارکه و بانک پاسارگاد با بیشترین تاثیر منفی بر شاخص افت این متغیر را رقم زدند. به این ترتیب شاخص کل در این روز ۹۹ واحد پایین آمد و به عدد ۷۱هزار و ۳۸۶ رسید. این در حالی بود که نمادهای چادرملو، سرمایه‌گذاری صندوق بازنشستگی، پتروشیمی فناوران و پست بانک با بیشترین تاثیر مثبت بر شاخص مانع افت بیشتر این متغیر شدند. در نتیجه معاملات روز یکشنبه سهامداران بورس تهران ۳۳۴میلیون سهم و حق تقدم را به ارزش ۱۴۰میلیارد تومان در ۳۳هزار نوبت معاملاتی دست به دست کردند. روزگذشته تعداد محدودی از تک شرکت‌های فعال بورس توانستند روندی صعودی به خود بگیرند و با رشد قیمت مواجه شوند که البته در اغلب آنها حجم معاملات اندک و صف خرید کم حجم قابل مشاهده بود. صدرنشینی بازار نیز با بیشترین رشد قیمت متعلق به نمادهای پارس الکتریک، پست بانک، خوراک دام پارس، نیروکلر، قند شیرین خراسان، سخت اژند و لامیران بود.

معاملات بورس کالا شفاف است

بازار معامله محصولات پتروشیمی در بورس کالای ایران به تعادل رسیده است. به گزارش سنا، علی‌محمد گودرزی، مشاور وزیر صنعت معدن و تجارت در این خصوص اظهار داشت: پس از ابلاغ بخشنامه آزادسازی قیمت محصولات پتروشیمی و الزام شرکت‌ها به عرضه در بورس کالای ایران، عرضه و تقاضای محصولات پتروشیمی در بورس کالا به تعادل رسیده و بازار یکپارچه شده است. وی افزود: رفتار بازار به سمت منطقی‌شدن پیش می‌رود و خوشبختانه تقاضاهای کاذب از بین رفته است و اکنون تمام فعالان دلگرم شده‌اند.

عضویت بورس کالا در ICC

شرکت بورس کالا به عضویت کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین‌الملل (ICC) درآمده و از این پس بورس کالای ایران می‌تواند در کمیسیون‌های ICC در داخل کشور و همچنین در کمیسیون‌های معادل در سراسر دنیا از جمله در پاریس شرکت کند. محمدمهدی بهکیش، دبیر کل کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین‌الملل (ICC) با اعلام این خبر که شرکت بورس کالای ایران به عضویت کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین‌الملل درآمده است، گفت: از این پس بورس کالای ایران می‌تواند در کمیسیون‌های ICC در داخل کشور و همچنین در کمیسیون‌های معادل در سراسر دنیا از جمله در پاریس شرکت کند.

نگاه روز

کیمیاگری تحلیلگر نماها

بهروز خدارحمی
دبیر کل کانون نهادهای سرمایه‌گذاری

تحلیل تکنیکال نوعی تحلیل است که بسیاری از کارشناسان بزرگ جهان از آن استفاده می‌کنند. از چندی پیش، در بازارهای سرمایه دنیا شرایطی به وجود آمده که کارشناسان بازار معتقد بودند، تحلیل بنیادی به تنهایی پاسخگو نخواهد بود و به سمت تحلیل تکنیکال حرکت کردند زیرا در یکسری مواقع تحلیل بنیادی نمی‌توانست جواب مناسبی در اختیار افراد قرار دهد. بنابراین در چنین مواقعی علاوه بر تحلیل بنیادی از تحلیل‌های پیچیده‌تری همچون تحلیل تکنیکال استفاده کردند. اما این امر در ایران برعکس است، عمده افرادی که به سوی تحلیل تکنیکال روی می‌آورند، این نوع تحلیل را بلد نیستند و به دلیل پیچیدگی تحلیل بنیادی به تحلیل تکنیکال روی آورده‌اند.

متاسفانه در یکی دو سال اخیر آفتی در جامعه ما به وجود آمده و بسیار فراگیر شده است. به این صورت که عده قابل توجهی از تحلیلگرنماها در بازار، تحت عنوان تحلیلگر تکنیکال عمل می‌کنند. این افراد مقدمات کسب‌وکار، علم اقتصاد و حتی علم تحلیل تکنیکال را هم فرانگرفته‌اند ولی بعد از ۴ روز استفاده کردن از نرم‌افزارهای ترسیم نمودار، خودشان را مدعی تحلیل تکنیکال می‌دانند و مشاهده می‌کنیم که متاسفانه روزبه‌روز این آسیب جدی‌تر می‌شود.

بسیار عجیب است که مدعیان تحلیل تکنیکال ادعا می‌کنند که در طول ۱ماه، می‌توانند ۵۰درصد، ۱۰۰درصد و ۲۰۰درصد سود بگیرند. اما هنوز نمی‌دانم چگونه این افراد در طول ۱۰ سال گذشته هم نتوانستند به این توانایی دست یابند که خودشان با وام و قرض گرفتن در نهایت ماهی ۳-۲ درصد سود را شناسایی کنند. به بیان دیگر این افراد، سرمایه‌گذاران را فریب می‌دهند و به جز ۴۰-۳۰ هزار تومان پولی که تحت عنوان آموزش تکنیکال از آنها می‌گیرند، هیچ توانایی دیگری ندارند. اگر اینها دارای توانایی بودند و چنین جواهر و ابزار گرانقدری را در اختیار داشتند و می‌توانستند حتی ماهی ۲۰درصد سود بگیرند، هیچ وقت حاضر نبودند وقت خود را برای به دست آوردن پیرو و طرفدار صرف کنند. آنچه که امروزه در بازار شاهد هستیم آن است که بیشتر ۹۰درصد افرادی که ادعای تحلیل تکنیکال می‌کنند، نه تنها بازار را نمی‌شناسند و اطلاعی از کسب و کار و فضای اقتصادی حاکم بر کشور ندارند بلکه متاسفانه تحلیل تکنیکال را هم فرا نگرفته‌اند. در غیراین صورت این اندازه بی‌محابا استناد نمی‌کردند و صحبت از سودهای کلان به میان نمی‌آوردند. آنچه که در بازار سرمایه ایران مشاهده می‌کنیم، بیشتر به رمالی، کیمیاگری و پیشگویی شبیه است تا یک ابزار علمی که برخاسته از علم آمار و ریاضی باشد و افراد بتوانند برآوردی از آن داشته باشند.

خبر

سازمان بورس اعلام کرد:

دلایل توقف نمادهای فرابورسی

سازمان بورس و اوراق بهادار وضعیت نمادهای فرابورسی متوقف بیش از ۷ روز در تاریخ ۱۹ شهریور ماه و اقدامات صورت گرفته و در حال پیگیری را جهت اطلاع سهامداران منتشر کرد.

طی اطلاعیه اداره نظارت بر ناشران فرابورسی، علت توقف سهام بیمه دی، با نماد «ودی» که از تاریخ ۳۰آذر ۹۲ متوقف است، عدم ارائه پیش‌بینی عملکرد سال مالی ۹۳ و عدم ارائه صورت‌های مالی ۳ ماهه سال ۹۳ است.

شرکت پالایش نفت تهران با نماد «شتران» نیز از ۲۸فروردین ۹۳ به دلیل عدم ارائه پیش‌بینی سود هر سهم سال ۹۳ با سرمایه جدید (با توجه به افزایش سرمایه) و صورت‌های مالی میان‌دوره‌ای ۳ ماهه منتهی به ۳۱خرداد ۹۳ متوقف است.

بانک سرمایه با نماد «سمایه» نیز از ۲۹ تیرماه ۹۳ متوقف است. این شرکت باوجود تذکرات نماینده سازمان بورس در مجمع، با وجود عدم ثبت افزایش سرمایه نسبت به تقسیم سود اقدام کرده است.

شرکت پالایش نفت شیراز با نماد «شراز» نیز از ۳۰ تیرماه ۹۳ به دلیل عدم ارائه اطلاعات و صورت‌های مالی میان‌دوره‌ای ۳ماهه سال ۹۳ و پیش‌بینی سود هر سهم سال ۹۳ براساس عملکرد واقعی ۳ماهه باتوقف نماد روبه‌رو است.

نفت ایرانول هم به دلیل تعدیل مثبت بیش از ۲۰درصد سود هر سهم و عدم ارائه پیش‌بینی تعدیل شده با توجه به تعدیل مذکور از دهم شهریور متوقف شده و باید تعدیل پیش‌بینی سود هر سهم سال مالی ۹۳ را به بازار ارائه کند.

یادداشت

سنتی که باید تغییر کند

عبدالرضا امیرتاش
کارشناس اقتصادی

بانک‌ها در اقتصاد ایران سال‌هاست که تنها منبع تامین مالی برای افراد، شرکت‌ها وفعالان اقتصادی به شـمار می‌آیند، تاجایی که این امر به یک سنت تبدیل شـده اسـت. به عبارت دیگر تمام کسـانی کـه به دنبال منابع مالی هسـتند یا آنهایی هم که نیاز ضروری به منابع ندارند، یکسـره سراغ بانک‌ها می‌رونـد و تقاضای دریافت تسـهیلات را روی میز بانک‌ها می‌گذارند . این شرایط در حالی در کشورما حاکم است که در سـایر کشورها بانک گزینه آخر تامین مالی قرار دارد و بازار سـرمایه نقش اصلی را در این زمینه ایفا می‌کند.

به هـر حال در ایران به دلایـل مختلف، بانک‌ها تنها امید بـرای دریافت تسـهیلات و تامین مالی به‌شـمار می‌روند،از جمله دلایلی هم می‌توان برای افزایـش تقاضـای وام از بانک‌ها قائل شـد؛ تامین نشدن نیاز سرمایه‌ای شرکت‌ها و واحدهای تولیدی از بورس و دیگر بازارها، تعیین نرخ دسـتوری سود بانک‌ها و ترغیب به دریافت وام و سرمایه‌گذاری در بخش‌های دیگر برای سودآوری بیشتر، پایین بودن جرایم دیرکرد وام‌ها و تشویق افراد به دریافت وام و عدم بازپرداخت تسهیلات، پرریسک بودن بازارهای دیگر نسبت به بازار پول است .

آنطور که مشـخص اسـت هر یک از این عوامل می‌تواند تبعات بسیار نامطلوبی را بر سیستم بانکی و کل اقتصاد داشـته باشد، که محدود شدن منابع بانک‌ها و تامین نشـدن نیاز مالی بخش‌های واقعی اقتصـاد همچون تولید و صنعـت از تبعات همین موضوع خواهد بود که ضروری اسـت برای هریک از آنها چاره‌ای اندیشیده شود.

آنطور که مشـخص است وابسـتگی به سیستم بانکـی در ایران به‌عنوان یک مشـکل سـاختاری مطرح اسـت که باعث شده، اقتصاد ما با سرعت به سـمت بانک‌محوری حرکت کند که دراین راستا با توجه به عواملی که این حرکت را تسـریع می‌کند ضروریست، سـودآوری بازارهای غیررسمی کاهش یابد و بازار سـرمایه و ابزارهـای دیگر تامین مالی از رونق و توسـعه برخوردار شوند تا این امر موجب شود که حجم تقاضا از سیستم بانکی برای دریافت وام کمتر شـود .به طور حتم، برای تامین نقدینگی بخش‌هـای مختلف اقتصـاد، نباید فقـط به بانک متکی بود،چون، بانک تنها راه تامین مالی محسوب نمی‌شود و بی‌شک استفاده از راه‌ها و ابزارهای دیگر تامین مالی می‌توانـد در زمینه رفع نیازهای مالی این بخش‌ها مفید واقع شود.

خبر

معاون نظارتی بانک مرکزی تاکید کرد:

اعلام اسامی بدهکاران بانکی به مراجع ذی‌صلاح

معاون نظارتی بانک مرکزی از اعلام اسامی بدهکاران بانکی بـه مراجع ذی‌صلاح خبر داد و گفت: هر چند تحریم‌ها، تولیدکنندگان را با محدودیت‌هایی مواجه کرده اما در کنار آن برخی‌ها هم سوءاستفاده کردند و منابع را به بانک‌ها برگشت ندادند.

به گـزارش ایرنا، حمید تهرانفر با تاکید بر اینکه از تخلفات بانک‌ها نیز چشم‌پوشی نمی‌کنیم، اظهار کرد: به بانک‌ها مهلت ۱۵ روزه دادیم تا اسامی شرکت‌هایی را کـه در اختیار دارند، اعلام کنند و پایان این هفته، آخرین مهلت آنان به شـمار می‌آیـد. وی در ادامه با اشـاره به اقدامات بانک‌ها در زمینه تسـهیلات‌دهی، گفت: البته در مجموع بانک‌ها تلاش‌های زیادی انجام دادند و بیش از توان بانکی خود تسـهیلات پرداخت کرده‌اند.

او با بیان اینکه، در شرایط رکود تقاضا برای نقدینگی زیاد می‌شـود، گفت: بانک‌ها سعی کردند بنگاه‌های اقتصـادی را تامیـن مالی کنند. تهرانفر سـپس در خصوص جمع‌آوری نقدینگی‌های سـرگردان توسط بانک‌هـا افزود: این امر به نرخ سـود بانکی بسـتگی دارد و اکنون هـم منابع خوبی در نظام بانکی جذب شـده است. وی در پاسـخ به این پرسش که نظرتان درباره برخی بانک‌ها که ابتدا سـود را از وام پرداختی به مشـتریان اخذ می‌کنند و سپس اصل را چیست؟ گفت: در برخی موارد این گونه است و ارائه تسهیلات به روش پلکانی انجام می‌شود.

وی درباره بنگاه‌داری بانک‌ها هم گفت: طبق قانون بانکداری بدون‌ربا، بانک‌ها تسـهیلات خود را در چند کانال مشـخص اعطا می‌کنند که مشـارکت مدنی، حقوقی و سرمایه‌گذاری مستقیم از جمله آنهاست.

تهرانفر افزود: طبق قانون بانکداری بدون ربا بانک‌ها از طریق سـرمایه‌گذاری مسـتقیم می‌توانند شرکت تاسیس و تا ۴۰ درصد سرمایه را سرمایه‌گذاری کنند.

تهرانفر همچنین گفت: در پایان اسـفندماه سـال گذشـته، کل مبالغی که بانک‌ها خرج شرکت‌داری و بنگاه‌داری و خرج مشـارکت‌ها و سرمایه‌گذاری خود کردند، ۲۶۶ هزار میلیارد ریال اسـت و البته ۹۱ هزار میلیارد ریـال از این رقم را بابـت رد دیون دولت به بانک‌ها دریافت کردند.

نقش مثبت سیستم بانکی در پیشبرد اقتصاد مقاومتی از نگاه کارشناسان

دستیابی به رشد پایدار با حمایت بانک‌ها

زهره محسنی شاد- گروه بانک و بیمه: بی‌شک، یکـی از راه‌هایـی که می‌توانـد کشـور را، در مقابل شـوک‌های ناشـی از فعل و انفعالات اقتصـاد جهانی محافظـت کند، افزایش ظرفیت‌هـای داخلی اقتصاد و تکیه بر مزیت‌های کشـور اسـت . بنابراین، در چنین شـرایطی ضروری اسـت که متولیان و سیاستگذاران اقتصادی کشـور یک برنامه هدفمنـد، با اتکای هرچه بیشـتر به نیروهای داخلی و مدنظر قـرار دادن حفظ اسـتقلال اقتصادی در کشـور، حرکت‌هـای بزرگی را جهـت دسـتیابی به رشـد و تولید پایدار آغـاز کنند، موضوعی که در الگوی اقتصاد مقاومتی نیز بر آن تاکید شده اسـت . به عبارت دیگر اقتصاد مقاومتی به نوعی مرهمی است که با توجه به معضلات اقتصادی موجود، می‌توانـد موجب رهایی اقتصاد از مشـکلات شـود اما رسیدن به این سیاست مستلزم بکارگیری برخی ابزارها و روش‌ها است که در این بین نمی‌توان از نقش مهم و تاثیرگذار واسـطه‌های مالی همچون بانک‌ها غافل شد. از آنجایی که وظیفـه بانک‌ها تجهیز و تخصیص منابع به سـمت بخش واقعی اقتصاد با هدف رشـد پایدار در کشور است، به نظر می‌رسد درصورتی که این نقش به درسـتی انجام گیرد می‌تواند گام مهمی در دسـتیابی به اقتصاد مقاومتی در کشـور برداشته شود و موجبات رشـد اقتصادی را در کشـور فراهم کند اما دراین بین کارشناسان وجود برخی کاستی‌ها در نظام بانکی کشور را مانعی بر سر راه رسیدن به این هدف عنوان می‌کنند و برایـن باورند، درصورتی که این اصلاحات در بانک‌ها صورت گیرد می‌تواند رسیدن به الگوی اقتصاد مقاومتی در کشور را سرعت ببخشد.

سرمایه‌گذاری بانک‌ها در بخش مولد

علی قنبری یکی از کارشناسـان اقتصادی دراین باره در گفـت و گـو با صمت بـا تاکید بر این کـه یکی از اهدافـی که اقتصاد مقاومتی در کشـور دنبال می‌کند دسـتیابی به توسـعه اقتصادی با رونق تولید و اتکا به مزیت‌های داخلی اسـت که به طور حتـم این مهم با سرمایه‌گذاری مناسب دراین بخش‌ها امکان‌پذیر خواهد بود، گفت: رفع مشـکل نقدینگی بخش تولید و صنعت که در سال‌های گذشته به عنوان یکی از معضلات این بخش مطرح بوده و باعث شده که چرخ توسعه اقتصاد دراین سـال‌ها با کندی مواجه شـود، بـه طور حتم با حمایت‌هـای مالی از سـوی بانک‌ها قابـل رفع خواهد بود که این امـر می‌تواند گامی در جهت تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی در کشور باشد.

وی با تاکید براین موضوع که بانک‌ها به طور قطع به عنوان مهم‌ترین عامل تامین‌کننده نیاز مالی پروژه‌ها و طرح‌های اقتصادی، در اقتصاد مقاومتی جایگاه ویژه‌ای می‌تواند داشـته باشد، به گسترش بانکداری اسلامی و ابزارهای تامین مالی دراین راسـتا اشـاره کرد و گفت: بنابرایـن در صورتی که ظرفیت‌ها در نظام پولی و مالی کشور افزایش یابد، به طور حتم این امر می‌تواند باعث توسعه و پیشرفت کشور و همچنین ایجاد ظرفیت‌های لازم بـرای سـرمایه‌گذاری و افزایش تولید در کشـور شـود که در چنین شـرایطی می‌توان امیـدوار بود که اقتصاد کشور هم از رکود فعلی خارج شود و با تکیه بر مزیت‌های داخلی به تولید بیشتر دست یابد .

تدوین سیاست‌های پولی متناسب با اقتصاد مقاومتی

او در ادامه به نقش مهم بانک مرکزی به عنوان محور و هدایت‌گر سیستم بانکی در راستای اجرای سیاست اقتصاد مقاومتی اشاره کرد و گفت: بانک مرکزی می‌تواند با تدوین سیاسـت‌های پولی و اعتباری متناسـب با سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی، تنظیم حجم نقدینگی متناسب با نیاز بخش واقعی اقتصاد، کاهـش نرخ تورم، کنترل و به ثبات رسـاندن بازار ارز، هدایت منابع به سـمت بخش‌ها مولـد اقتصاد و ارتقاء نظام نظارت بر بخش پولی و بانکی، زمینه تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی را با حرکت تندتری در کشور فراهم کند. به گفته قنبری، درصورتی که بانک مرکزی بتواند این سیاسـت‌ها را بـه نحو مطلوبی اعمال کند به طور حتم اقتصاد کشـور هرچه سریع‌تر به توسعه می‌رسد.

این کارشـناس اقتصادی بر این باور اسـت که با توجه به اقداماتی که در دولت یازدهم در راسـتای بهبود فضای کسـب و کار و بخش‌های اقتصادی در حال انجام اسـت می‌توان امیدوار بود که سیسـتم پولی کشـور هم بتواند در چنین شـرایطی با انجام برخی اصلاحات در بانک‌ها و پرکردن برخی از خلاها، باعث توسعه اقتصادی کشور شود.

مقاوم‌سازی و افزایش کارآمدی بانک‌ها

محمد قاسـمی یکی دیگر از کارشناسـان نیز در گفت‌وگـو با صمت، با تاکید براینکه برای حرکت به سـمت اقتصاد مقاومتی یا اقتصـاد بالنده ملی باید رشـد پایدار کمـی و کیفی مورد توجـه قرار گیرد، دراین راسـتا زمینه اجرایی شـدن اقتصاد مقاومتی در کشور را با مقاوم‌سازی نظام بانکی و تامین مالی بخش‌هـای مهم اقتصـادی از طریـق منابع بانکی ممکن دانسـت و دراین‌باره گفت: دراین راستا باید تلاش شـود که آسـیب‌پذیری بانک‌ها و موسسات اعتباری در برابر انواع ریسـک هاکه بخشـی از آن به ناکارآمدی بانک‌ها باز می‌گردد و بخشی ناشی از سیاست‌گذاری‌هایی اسـت که در این بخش انجام می‌شود، کاهش یابد.

وی البتـه به ریسـک‌هایی کـه اقتصاد کشـور در سال‌های گذشته به سیستم بانکی تحمیل کرده است، اشاره کرد وگفت: این امر موجب شده است که طی این سـال‌ها بانک‌ها به شدت با مشکل کمبود منابع مواجه شوند و سیستم بانکی به بحران نزدیک شود که با توجه به نقش مهم بانک‌ها در تحقق اقتصاد مقاومتی ضروری اسـت که نظام پولی درکشور مقاوم شود و ریسک‌های موجود دراین بخش به حداقل برسد.

افزایش سرمایه بانک‌ها برای تامین مالی

وی کارآمد و مقاوم شـدن سیستم بانکی را مستلزم فراهم کردن برخی شـرایط دانسـت و گفـت: ارتقای سلامت مالی و بهبود کیفیت ترازنامه بانک‌ها متناسب با اسـتانداردها، اصلاح و روزآمـد کردن چارچوب بازار بیـن بانکی و کاهـش زمینه‌های فسـاد را از اقداماتی دانست که باید در این راستا انجام شود.

وی با اشـاره به این موضوع که در سال‌های گذشته ترکیب دارایی و سرمایه بانک‌ها متناسب با فعالیت‌شان چندان تغییر مثبتی نداشـته است، گفت: با نگاهی به آمارها متوجه می‌شـویم که در سال‌های گذشته رشد سـرمایه و دارایـی بانک ها، نسـبت به بدهی‌شـان به شـدت کم بوده و این موجب شـده که بانک‌ها نتوانند حمایت‌های لازم را از بخش اقتصاد داشـته باشـند که برای رسیدن به اهداف اقتصاد مقاومتی باید این نسبت تغییر کند و سرمایه بانک‌ها افزایش یابد.

به گفته این کارشناس، درصورتی که بانک‌ها تقویت و کارآمد شوند می‌توانند نیاز و مشکلات بخش تولید و صنعت را که موتور محرکه اقتصاد تلقی می‌شوند مرتفع کنند که این مهم باید هرچه سریعتر انجام گیرد.

ایـن کارشـناس اقتصـادی توجـه بـه طرح‌هـا و پروژه‌هـای اقتصادی را مورد اشـاره قـرار داد و افزود: پروژه‌هایـی کـه نقش محـوری در توسـعه اقتصادی دارنـد باید مـورد توجـه بانک‌ها قـرار گیرنـد که از جملـه این پروژه‌هـا را می‌تـوان توجه بـه طرح‌های دانش بنیان دانست.

دریچه

مدیرعامل بانک صنعت ومعدن خبرداد:

ایجاد شرایط ویژه پرداخت تسهیلات به صنعت کردستان

مدیرعامل بانک صنعت و معدن از ایجاد شرایط ویـژه پرداخت تسـهیلات به صنعتگران اسـتان کردستان خبر داد. علی‌اشرف افخمی، با حضور در جمع تولیدکنندگان و کارآفرینان استان کردستان افـزود: ارائـه تسـهیلات و تثبیـت وضعیـت اشـتغال در اسـتان نیازمند هـمراهـی و تعامل فعال صنعتگران اسـتان با بانـک صنعت و معدن اسـت. وی گفت: اقتدار صنعتی و ثبات اقتصادی درگرو توجه بیشـتر به تولید بوده و اشتغال پایدار بر مبنای تولید و نگاه تولید محور شکل می‌گیرد.

مدیرعامل صنعت و معدن ضمن اشـاره به اینکه آنچـه موجب ماندگاری نقش مدیران در عرصه اشتغالزایی می‌شود به‌کارگیری عوامل موثر در روند تولید است. وی نقش اسـتانداری، نمایندگان مجلس و صنعتگـران را در کنار بانک صنعت و معدن مهم دانست و تصریح کرد: کردستان در طول ۸ سال دفاع مقدس مسئولیت خود را در قبال کشـور ادا کرده اسـت و از این رو ما باید امروز بیش از هر زمان دیگر نسبت به این استان احساس مسئولیت کنیم. افخمی در بخش دیگری از سـخنان خود بیان کرد: از آنجا که اشـتغال و امنیت بـا یکدیگر ارتباط بسـیار نزدیکی داشـته و با ایجاد اشتغال پایدار امنیت فراگیر نیز به وجود خواهد آمد، بانـک صنعت و معدن به عنـوان یک بانک تخصصی – توسـعه‌ای بخـش صنعت، خود را در مـورد ایجاد اشتغال پایدار در این استان مسئول می‌داند.

وی در بخش دیگری از سـخنان خود بیان کرد: در صورت ارائه طرح امکان‌سـنجی بانک آمادگی دارد تا نسـبت به توسعه، تکمیل و راه‌اندازی واحد پتروشیمی اقدام نماید. مدیرعامل بانک صنعت و معدن گفت: این بانک آماده است تا ارز مورد نیاز طرح‌های ایجادی و توسعه‌ای استان را تامین کند و این امر نیز مشروط به ارائه گزارش‌های امکان سنجی است.

حرکت طلا در شیب نزولی

گروه اقتصاد: در شـرایط تعطیلی بازارهای مالی بین‌المللی و تغییر نیافتن قیمت ارزهای محاسباتی، قیمت انواع سـکه و طلا در بازار داخلی در موقعیت نزولی قرار گرفت و با افت قیمت مواجه شـد. آنطور که تحلیلگران بازار می‌گویند، افزایش عرضه به دلیل نگرانی از کاهش قیمت طـلا در بازارها و همچنین تقویـت قدرت برابـری ریال ایـران دربرابر ارزهای عمده در بازار آزاد داخلی از جمله دلایل قرار گرفتن قیمت طلادر شیب نزولی به شمار می‌روند .

به هر حـال در ادامه روند نزولی قیمت‌ها در بازار طلای داخل، هر سـکه تمام بهار آزادی طرح جدید در جریان معاملات دیروز ۳ هزار تومان ارزان شد و به ۹۲۵ هزارتومان رسید.

نیم سـکه هم در ادامه همین افت قیمت‌ها، ۴۶۵ هزارتومان داد و سـتد شد که نسبت به روز شنبه ۳ هزار تومان کاهش پیدا کرده اسـت. هر ربع سـکه هـم دراین روز ۲۶۱ هزار تومان فروخته شـد و هر گـرم طلای ۱۸ عیار ۹۴ هزار ۹۰۰ تومان به فروش رسید .

به هر حال این افت قیمت در حالی در بازار داخل حاکم است که از هفته گذشته تا معاملات روز شنبه نیز قیمـت اونس جهانی نزدیک به ۳۰ دلار کاهش داشـته که این امر شـرایط را برای کاهش بیشـتر قیمت طلا و سکه در بازار ایران فراهم کرده است.

آنطور کـه تحلیلگران بـازار پیش‌بینی می‌کنند، قیمـت طلای جهانـی در روزهای آینـده نیز روال نزولی خواهد داشت.

براسـاس پیش‌بینی تحلیلگران، سـرمایه‌گذاران بین‌المللی هنوز نسـبت به وضعیت اقتصادی جهان بسیار محتاط هسـتند و این مسئله تاثیر زیادی بر افت بیشـتر قیمت طلا خواهد داشـت. کارشناسان اقتصادی هم بر این باورند که بهبود نسـبی شرایط اقتصادی امریکا و افزایش ارزش دلار تاثیر زیادی بر کاهش قیمت طلا در روزهای گذشـته داشته و این روند همچنان ادامه خواهد یافت.

وجود این احتمال که فدرال رزرو امریکا نرخ بهره را زودتر از انتظارات کارشناسـان و سـرمایه‌گذاران افزایـش دهد نیز تاثیـر زیادی بر فشـار کنونی بر قیمت طلا داشته است.

به هر حال قیمت انواع طلا و مسکوکات در حالی در بازارهای داخلی و خارجی با کاهش روبه رو است که در بازار ارز، بهای دلار کمی تقویت شده است.

باجه خبر

بانـک مرکزی ایران اعـلام کرد: اخبار منتشـره در ارتباط با کاهش سقف وام ازدواج از ۳۰میلیون ریال به ۲۰میلیون ریـال صحـت نـدارد. بانـک مرکزی ایـران، طی هماهنگی بـا بانک‌هـای عامل جهت تسـریع در اعطای تسـهیلات قرض‌الحسـنه ازدواج، خواستار حداکثر همکاری بانک‌ها در این رابطه شده است و متقاضیان دریافـت وام ازدواج کماکان می‌توانند با مراجعه به سامانه تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج به نشانی ve.cbi.ir نسبت به ثبت‌نام اقدام کنند.

مدیرعامل بانک شـهر، از توزیع کارت شهروندی بانک شـهر در سطح شعب این بانک خبر داد و گفت: بانک شهر به منظـور فراهم کردن راهـکار یکپارچه پرداخت در کشـور، کارت چندمنظـوره و منعطف را به منظور مدیریت فضـای پول خرد کشـور و رفع معضلات فعلی، روانه بازار مالی کرد.

بانک صادرات ایران در ۵ ماهه نخست سـال‌جاری، ۳۵۶۶ میلیـارد ریـال تسـهیلات قرض‌الحسنه ازدواج و تهیه جهیزیه پرداخت کرده اسـت. آمارهای عملکردی درخصوص وام‌های قرض‌الحسنه طی امسال نشان می‌دهد که این بانـک مبلغ ۳ هزار و ۵۶۶ میلیارد ریـال تسـهیلات در قالب قرض‌الحسـنه ازدواج و تامیـن جهیزیـه بـه زوج‌هـای جـوان پرداخت کرده است.

معاون امور اعتباری و سـرمایه‌گذاری بانک توسـعه تعاون با بیـان اینکه وام ۸۰میلیون تومانی خرید مسکن موجب افزایش تورم می‌شـود، پیش‌بینی کـرد: دولت وام ۸۰میلیون تومانی را به سـاخت مسکن اختصاص بدهد تا ضمن افزایش تولید موجب رونق اشـتغال در کشور شود.

بانک ملی ایران، سـامانه درخواسـت تسهیلات را در راسـتای سامانه جامع معاملات و تسـهیلات ریالـی تدوین، پیاده‌سازی و راه‌اندازی کرد.

در گفت‌وگوی صمت با رییس انجمن سازندگان تجهیزات صنعت نفت مطرح شد

بومی‌سازی ۷۰ درصد تجهیزات صنعت نفت

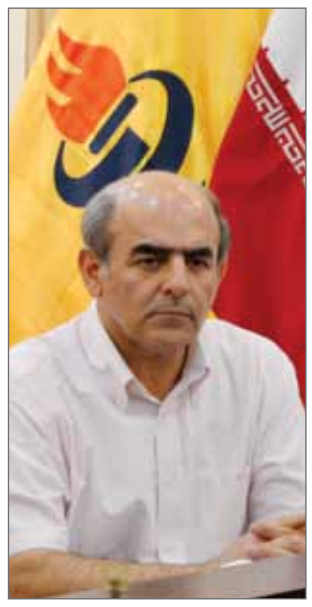

صمت- گروه انرژی: یکی از راهکارهای دولت یازدهم برای خروج از رکود و تورم و همچنین رسیدن به رشد اقتصادی قابل قبول، توجه ویژه به تولیدات داخلی و جایگزین کردن واردات کالاها و تجهیزات خارجی با تولیدات سازندگان داخل کشور است. همچنین این امر یکی از اصلی‌ترین رئوس برنامه‌های اقتصاد مقاومتی است. صنعت نفت اصلی‌ترین منبع اقتصادی کشور است و تجهیزات مورد نیاز در این صنعت از جمله مواردی است که خودکفایی و بومی‌سازی در آن از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. امری که به گفته رییس انجمن سازندگان تجهیزات صنعت نفت، تا سطح ۷۰درصد محقق شده و خودکفایی کامل و رفع وابستگی به کشورهای دیگر در این زمینه نیازمند حمایت‌های بیشتر دولت است. رضا پدیدار در گفت‌وگو با صمت، با اشاره به تاریخچه بحث بومی‌سازی در تجهیزات صنعت نفت اظهار کرد: بومی‌سازی موضوعی است که از نقطه‌نظر سیاست‌گذاری‌های دولت، سابقه بیش از ۲ دهه‌ای دارد. نخستین بار در سال ۱۹۹۵ و با تحریم امریکا علیه صنعت نفت، بحث بومی‌سازی مطرح شد و در همان زمان، امریکا تنها کشوری بود که از فروش فناوری، تجهیزات و دانش فنی به ایران خودداری کرد. وی در مورد اقدامات وزارت نفت در این خصوص معتقد است: درگذشته اقداماتی در این مورد صورت گرفت که بسیار عجولانه بود. این در حالی است که کشورهایی در زمینه بومی‌سازی کار کرده‌اند، اقدامات راهبردی و بزرگی انجام داده‌اند اما به دلیل ساختار اولیه موجود، فاقد دوام و قوام بومی‌سازی از یک نگاه سیستمی و محصول‌محور بودیم. پدیدار با طرح این سوال که چرا متولیان وزارت نفت نگاه مقطعی به این موضوعات دارند، تصریح کرد: بومی‌سازی نیازمند دامنه اجرایی عملیاتی و زمانی مناسب به خود است که شامل مراحلی مانند تحقیق و پژوهش پایه، تحقیق و پژوهش اجزا، انطباق دانش با فناوری روز، انجام آزمایش‌های متعارف جهانی و قابلیت‌ها و توانایی‌های داخلی کشور است که باید با این مسائل تطبیق داده شوند.

استفاده از ۳۲ درصد توانمندی داخلی

به بیان این کارشناس تجهیزات صنعت نفت، ما در ظرفیت‌های فنی، مهندسی تولیدی، دارای ضریب یکسانی با کشور ترکیه هستیم، به گونه‌ای که ضریب عملیات فنی تولیدی ایران بین ۷۲ تا ۷۴ درصد است. اما در همین حال در کره‌جنوبی این ضریب تا ۸۰درصد هم می‌رسد. به گفته کارشناسان این حوزه در حال حاضر ترکیه از بیشینه توانمندی‌های خود استفاده می‌کند، اما ما از این ضریب تنها ۳۲ درصد بهره‌برداری می‌کنیم و باقی این ظرفیت خالی مانده است.

پدیدار در مورد موانع پیش‌روی سازندگان داخلی اظهار کرد: یکی از این تنگناها ارائه خط اعتباری به سازندگان است، در این زمینه معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری اعلام آمادگی کرده تا روی طرح‌های پژوهشی مطالعاتی که منجر به نمونه‌سازی محصول می‌شود به شرط تایید وزارت نفت به عنوان مصرف‌کننده نهایی، تسهیلاتی را اعطا کند. بر اساس توافق‌های صورت گرفته مقرر شده که این تسهیلات برای طرح‌های کم‌هزینه تا سقف ۳۰۰ میلیون تومان از محل صندوق نوآوری و شکوفایی صنعت و تا یک میلیارد تومان از طریق سیستم بانکی پرداخت شود.

> به همت مهندسان داخلی و بیش از ۶۰۰ شرکت ساخت تجهیزات صنعت نفت و ۶۰هزار متخصص در این زمینه و یک جامعه ۶۰۰ هزار نفری همکار، موفق شده‌ایم تا سطح ۷۰درصد از تجهیزات مورد نیاز این صنعت را بومی‌سازی کنیم

وی افزود: میزان بهره سود این تسهیلات برای سازندگان بین ۴ تا ۱۶ درصد است که مورد قبول سازندگان است، اما این روش دارای اشکالاتی است از جمله اینکه تولیدکنندگان و سازندگان برای بومی‌سازی نیاز به یک ضریب اطمینان دارند که عبارت است از اینکه وزارت نفت ضمانت خرید محصول پس از انطباق با استانداردهای جهانی را انجام دهد، چراکه پس از اخذ وام و سرمایه‌گذاری و ساخت محصول، اگر کسی این محصول را خریداری نکند، سازنده داخلی متضرر می‌شود.

رییس انجمن سازندگان تجهیزات صنعت نفت ایران تصریح کرد: در کشورهایی نظیر کره‌جنوبی، ترکیه و مالزی به این نحو عمل می‌شود، زیرا زمانی که طرحی توسط سازنده از طریق مهندسی معکوس یا با استفاده از ابتکارات علمی او اجرا شده است، این سازنده هزینه سنگینی را متحمل می‌شود، این در حالی است که در همه‌جا معمول است که دولت به عنوان مسئول صنایع زیرساختی، نسبت به پشتیبانی از آن اقدام کند.

مدیران میانی به واردات عادت کرده‌اند

پدیدار دیگر موانع پیش روی سازندگان داخلی تجهیزات در صنعت نفت را عدم اجرای صحیح قوانین دانست و گفت: در کشور ما قوانین زیادی وجود دارد اما اجرای قانون نیاز به متولیانی هم دارد. در کشور ما، مدیران در راس با چنین برنامه‌ها و طرح‌هایی موافق هستند اما بدنه در اجرا موانعی ایجاد می‌کند که یکی از مشکلات ما به عنوان انجمن سازندگان تجهیزات نفت، مقاومت بدنه میانی است که یکی از دلایل اصلی آن عادت کردن مدیران میانی به واردات کالاهای مورد نیاز است.

لزوم یکسان‌سازی قراردادهای نفتی

رییس انجمن سازندگان تجهیزات صنعت نفت با اشاره به لزوم یکسان‌سازی قراردادهای نفتی در مورد ۲ طرف ایرانی و خارجی اظهار کرد: درحال‌حاضر خارجی‌ها تسهیلاتی در اختیار دارند که این نوع تسهیلات برای سازندگان داخلی وجود ندارد. در این زمینه در مذاکره با وزیر نفت اعلام کردیم که یکسان‌سازی قراردادهای نفتی یکی از ضرورت‌هایی است که باید انجام شود.

پدیدار در تشریح یکسان‌سازی قراردادها اظهار کرد: درحال‌حاضر از سازندگان خارجی برای شرکت در مناقصه، ضمانتنامه شرکت در مناقصه دریافت نمی‌شود اما از سازنده داخلی ضمانتنامه درخواست می‌کنند. این در حالی است که هم‌اکنون به طرف‌های خارجی پیش پرداخت داده می‌شود اما همین امر در مورد سازندگان ایرانی، نیازمند طی تشریفات معامله است.

وی تاکید کرد: این نابرابری باعث شده است گزارشی را به وزیر نفت تحویل دهیم تا کمیته‌ای برای این یکسان‌سازی تشکیل شود، چراکه یکسان‌سازی منجر به رفع تبعیض و دفاع از بومی‌سازی و تولید ملی خواهد شد.

رییس انجمن سازندگان تجهیزات صنعت نفت، ضمن اشاره به عزم جدی دولت و وزارت نفت در حمایت از تولیدات داخلی تصریح کرد: انجمن سازندگان تجهیزات صنعت نفت خواستار حمایت وزارت نفت از سازندگان است اما باید به این موضوع توجه شود که ما نیازمند توجه به قوانین و مقرراتی از جمله قانون موسوم به ۵۱ درصد ساخت داخل هستیم که وجود دارد. این قانون وزارت صنعت، معدن و تجارت را مکلف کرده تا کالاهایی که در داخل تولید می‌شوند و دارای نمونه داخلی هستند را از کشورهای دیگر وارد نکنند.

در رقابت قیمت خام محصول ملاک نیست

وزیر نفت اظهار کرده که سازندگان داخلی باید با کالاهای کشورهای دیگر وارد رقابت شوند و حضور آنها را منوط به رقابت دانسته است. پدیدار در این خصوص اعلام کرد: در خصوص رقابت قیمتی به وزیر نفت اعلام کرده‌ایم که نباید قیمت خام محصول خارجی را با محصول تولید شده در داخل مقایسه کنید، بلکه به قیمت محصول ساخت خارج، هزینه‌های دیگری مانند حمل‌ونقل، گمرک، بازرسی کالا و... اضافه می‌شود بنابراین قیمت نهایی محصولی که وارد کشور می‌شود باید با کالای ساخت داخل مقایسه شود.

وی ادامه داد: نکته دیگر اینکه ما برای ساخت تجهیزات مورد نیاز وزارت نفت، از لحاظ مواد اولیه مانند سوپر آلیاژها وابسته به خارج هستیم و نیاز داریم در این واردات با ما مساعدت شود.

رییس انجمن سازندگان تجهیزات صنعت نفت تصریح کرد: به همت مهندسان داخلی و بیش از ۶۰۰ شرکت ساخت تجهیزات صنعت نفت و ۶۰هزار متخصص در این زمینه و یک جامعه ۶۰۰ هزار نفری همکار، موفق شده‌ایم تا سطح ۷۰درصد از تجهیزات مورد نیاز این صنعت را بومی‌سازی کنیم و در این زمینه نیازمندیم دولت، وزارت نفت، وزارت صنعت، معدن و تجارت و دیگر ارگان‌های مربوط ما را حمایت کنند.

وی تاکید کرد: دستگاه‌های اجرایی باید نسبت به رفع موانع پیش روی سازندگان داخلی اقدام کنند و تسهیلات لازم را در اختیار آنها قرار دهند، این در حالی است که درحال‌حاضر اعضای انجمن سازندگان تجهیزات صنعت نفت، بیش از ۵ میلیارد دلار از دولت طلبکار است که امیدواریم با تعامل خوب با وزارت نفت، این مشکلات حل شود.

یادداشت

چرا سطح روابط با روس‌ها ارتقا یافت؟

علی مروی
رییس کمیسیون انرژی مجلس

چرایی گسترش روابط ایران و روسیه و شرط پایداری مناسبات دو کشور چیست؟ روسیه در سال ۲۰۱۲، با بروز بحران سوریه به گونه‌ای محسوس با ایالات متحده و متحدین غربی‌اش وارد تنش شد که این پدیده با اوج‌گیری بحران اوکراین رشد چشمگیری یافت. در عرصه داخلی ایران نیز، دولت جدیدی بر سر کار آمد. دولتی که از همان روزهای نخست در عرصه بین‌الملل همه توان خود را معطوف به دیپلماسی فعال و هوشمندانه کرد. با این حال باید این را هم گفت که سیاست نرمش قهرمانانه در عرصه دیگر که مذاکرات هسته‌ای بود نیز فعال شد، نرمشی که حسن نیت ایران را برای گفت‌وگو با طرف‌ها، به جهانیان نشان داد.از طرفی دیگر، ایران در بخش اقتصاد، دست به نوسازی اقتصادی زد. هر چند شاید این سخن اکنون ادعا باشد اما نشانه‌های آن محسوس است. کاهش تورم و افزایش فروش نفت ایران و ثبات در بازار ارز، نشانه‌های خوبی برای اثبات این مدعاست. در این حال بود که ایران، از تهدید روسیه توسط امریکا و غرب بهره جست و تلاش کرد از محدودیت ایجاد شده به نفع خود و همسایه پهناورش استفاده‌کند. از این روی، سفرهای وزیران امور خارجه و نفت ایران به روسیه، بابی شد تا وزیر انرژی روس‌ها دوباره به ایران بیاید. البته در این میان، باید از تلاش مسئولان دیپلماسی ایران در مسکو هم یادی کرد که به یقین در ارتقای این همکاری‌ها نقش خوبی ایفا کرده اند. مهدی سنایی نماینده دوره نهم مجلس از نهاوند با تدبیر دستگاه دیپلماسی کشور، به عنوان سفیر ایران در روسیه عازم آن سرزمین شد.تا اینجا با آنکه روسیه دچار تحریم شد، اما همه چیز به نفع همگرایی منطقه‌ای پیش رفت زیرا ایران سال‌ها با تحریم روبه‌رو بوده است و دیگر می‌داند از پس این اقدام غیرقانونی چگونه باید برآید. با این حال، روس‌ها بیش از گذشته تصمیم گرفتند به همسایه جنوبی خود نزدیک شوند. کمیسیون‌های اقتصادی مشترک طرف‌ها فعال شد و ایران وزیر نفتش را برای ریاست آن ماموریت داد و این پیامی بود به این مفهوم که برای توسعه مناسبات جدی هستیم البته برخی بدقولی‌های روس‌ها مانند موضوع S۳۰۰ را نیز فراموش نکرده‌ایم که آن را هم خود ساخته‌ایم. جان این سخن که چرا سطح روابط گسترش یافت، در بیان طرف ایرانی پس از امضای ۴ سند همکاری یافت شد که گفته شد: روابطی پایدار می‌ماند که به نفع دوطرف باشد.

خبر خوان

شانا- مقدمات تدوین شاخص‌های موثر بر بودجه سال۹۴ صنعت نفت همزمان با آغاز نگارش بودجه مقدماتی کل کشور در معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ریاست‌جمهوری آغاز شد. بر این اساس، معاون برنامه‌ریزی رییس‌جمهوری چند روز گذشته از آغاز کار اجرایی تدوین نظام جدید بودجه‌ریزی کشور خبر داد و گفت: به‌زودی بخشنامه بودجه سال۹۴ کل کشور به دستگاه‌ها ابلاغ می‌شود. به گفته محمدباقر نوبخت، بودجه جدید کشور تبصره و مواد اضافی و تکراری ندارد تا کار برای مجلس برای بررسی و تصویب آن آسان شود.

مهر- با توافق وزارت نفت با شرکت‌های بخش خصوصی در حوزه تولید و صادرات برق پرونده ادغام وزارت نفت و نیرو و تاسیس وزارت انرژی در حالی بار دیگر از بایگانی دولت خارج شده که در کنار سکوت مسئولان وزارت نیرو، مسئولان وزارت نفت نسبت به یکپارچگی مدیریت در سطح صنایع انرژی کشور تاکید دارند. در طول چند ماه گذشته تاکنون برخی از سیاست‌گذاری‌های جدید در وزارت نفت بار دیگر شائبه تاسیس وزارت انرژی و ادغام وزارت نفت و نیرو را قوت بخشیده است.

مهر- سیدهادی میرباقری مدیر پیگیری پروژه‌های پتروپارس از ثبت رکوردهای جدید حفاری چاه‌های گازی در میدان مشترک پارس‌جنوبی خبر داد و اعلام کرد: این رکوردهای جدید حفاری چاه‌ها در غیاب غول‌های نفت و گاز جهان به ثبت رسیده است. با وجود غیبت شرکت‌های بزرگ بین‌المللی نفت و گاز جهان در طرح توسعه فازهای پارس‌جنوبی همچون توتال فرانسه، انی ایتالیا، شل انگلیس و گازپروم روسیه، متخصصان ایرانی رکوردهای جدیدی در حفاری این میدان مشترک گازی با قطر به ثبت رسانده‌اند.

ایسنا- ایران با ۳۳/۸ تریلیون مترمکعب و سهمی معادل ۱۸/۲ درصد از کل ذخایر اثبات شده گاز در سال ۲۰۱۳ میلادی در رتبه اول بین همه کشورها قرار گرفت. براین اساس فدراسیون روسیه با ۳۱/۳ تریلیون مترمکعب و سهمی معادل ۱۶/۸ درصد در رتبه دوم و قطر با ۲۴/۷ تریلیون مترمکعب و سهم ۱۳/۳ درصدی در جایگاه سوم بین کشورهای دارای ذخایر اثبات شده گاز قرار گرفت. ترکمنستان، امریکا، عربستان سعودی، امارات متحده عربی، ونزوئلا، نیجریه و الجزایر چهارم تا دهم قرار دارند.

شانا- حمید رضا فولادگر، رییس کمیسیون ویژه حمایت از تولید و نظارت بر اجرای سیاست‌های اصل۴۴ قانون اساسی درباره تغییرات ایجاد شده در لایحه رفع موانع تولید (خروج از رکود) و مخالفت اکثریت اعضا کمیسیون متبوعش با ماده ۳۰ این لایحه، اظهار کرد: این ماده، با برنامه پنجم توسعه و سیاست‌های اقتصاد مقاومتی مغایرت دارد. وی گفت: نظر نمایندگان مجلس در زمینه این ماده، معطوف به تسهیل خروجی از صندوق توسعه است نه اینکه کاری که مغایر با قانون باشد، صورت گیرد.

شرکت ملی نفت ایران
شرکت نفت فلات قاره ایران (سهامی خاص)

فراخوان عمومی طراحی و تولید ماده شیمیایی تعلیق‌شکن
شماره مجوز ۲۸۶۷۱۲
نوبت اول

شرکت نفت فلات‌قاره ایران در نظر دارد نسبت به تامین ماده شیمیایی تعلیق‌شکن میادین نفتی ذیل اقدام نماید. بدینوسیله از شرکت‌هایی که توانایی ارائه پیشنهاد را دارند جهت شرکت در این فراخوان دعوت به عمل می‌آورد.

حوزه‌های نفتی منطقه بهرگان	
۱	سکوی سروش ـ نفت سروش
۲	سکوی سروش ـ نفت نوروز
۳	سکوی بهرگانسر و هندیجان
۴	کارخانه بهرگانسر خشکی

حوزه‌های نفتی منطقه لاوان	
۱	سکوی سلمان
۲	سکوی رشادت
۳	سکوی بلال
۴	کارخانه سلمان خشکی

حوزه‌های نفتی منطقه خارگ	
۱	کارخانه دورود ۱
۲	کارخانه دورود ۲
۳	کارخانه دورود ۳
۴	کارخانه ابوذر خشکی
۵	سکوی AC و AB و AA ابوذر
۶	سکوی فروزان

حوزه‌های نفتی منطقه سیری	
۱	کارخانه نصر خشکی
۲	کارخانه ایلام
۳	سکوی ایلام

علاقه‌مندان شرکت در این فراخوان، جهت کسب اطلاعات بیشتر می‌توانند با شماره تلفن ۲۳۹۴۲۶۰۷ تماس حاصل فرمایند.
روابط عمومی شرکت نفت فلات قاره ایران

شرکت ملی نفت ایران
شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب

فراخوان مناقصه عمومی
نوبت اول
مناقصه عمومی یک مرحله‌ای شماره مم/۹۳/۰۲۱۲ مربوط به احداث جاده و محل چاه شرق ۰۴۰ شمال بالارود

الف - شرح مختصر خدمات:
انجام عملیات خاکبرداری و خاکریزی، احداث جوی خاکی، تسطیح و شیب‌بندی، اجرای مصالح قشر زیراساس، شن‌ریزی شکسته کارخانه‌ای، انجام عملیات پی‌کنی و بنایی با سنگ، لوله‌کشی آب و گاز، ساخت و نصب مهارهای لوله سوخت، احداث آبرو بتنی مسلح، کارهای فولادی، سنگ‌کاری دیواره‌های حائل جاده، احداث حوضچه فاضلاب، علایم وتجهیزات ایمنی
ب - برآورد کارفرما / محل و مدت انجام خدمات
محل اجرای خدمات در ۲۰ کیلومتری قلعه نار و مدت انجام آن ۶ ماه می‌باشد و همچنین برآورد کارفرما جهت انجام خدمات ۲۱/۲۴۳/۰۱۰/۰۷۵ ریال و تعدیل‌پذیر می‌باشد.
ج - شرایط مناقصه‌گران متقاضی
مناقصه‌گران دارای حداقل پایه ۵ راه و ترابری
توانایی ارائه تضمین شرکت در مناقصه به مبلغ ۷۰/۵۰۰/۰۰۰ ریال و همچنین ۵درصد مبلغ پیمان (در صورت برنده شدن) به عنوان تضمین انجام تعهدات می‌باشد.
ارائه یک نسخه تایید شده از صورت‌های مالی حسابرسی شده توسط سازمان حسابرسی یا اعضای جامعه حسابداران رسمی الزامیست.
د - محل، زمان و مهلت دریافت مدارک مناقصه‌گران
از کلیه متقاضیان واجد شرایط دعوت می‌شود حداکثر ظرف ۱۰ روز پس از انتشار آگهی نوبت دوم، آمادگی خود را به صورت کتبی به یکی از آدرس‌های ذیل‌الذکر اعلام نمایند.
ضمنا محل، زمان تحویل و گشایش پیشنهادها در اسناد مناقصه قید می‌گردد
نشانی محل اعلام آمادگی و دریافت اسناد: اهواز، کوی فدائیان اسلام، ساختمان پنج طبقه، بلوک یک، طبق اول، امور حقوقی و قراردادها، اتاق ج ۱۴۱ و یا تهران، میدان آرژانتین، ابتدای خیابان بیهقی، پلاک ۲۸، ساختمان مرکزی یازدهم، شرکت ملی نفت ایران، طبقه دوم، دفتر هماهنگی امور حقوقی و قراردادهای مناطق نفتخیز جنوب.
روابط عمومی شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب
www.NISOC.IR
WWW.SHANA.IR
HTTP://IETS.MPORG.IR

نگاه

پرنده‌ای به نام توپولوف

بوئینگ، ایرباس و توپولوف هر ۳ نام‌هایی هستند که تمامی دنیا آنها را می‌شناسند؛ ۳ شرکت بزرگ صنعت هوایی که سایه اقتدارشان در هر کشوری دیده می‌شود. در میان این ۳شرکت، بوئینگ و ایرباس، اقبال بیشتری نسبت به توپولوف داشته و دارند، چراکه فاجعه‌ای مانند فروپاشی شوروی برای آنها اتفاق نیفتاد. شاید بتوان گفت که هواپیماهای ایرباس و بوئینگ کیفیت بالاتری نسبت به هواپیماهای توپولوف دارند، ولی باید بدانیم هر هواپیمایی که این شرکت‌ها می‌سازند از تمامی استانداردهای بین‌المللی بهره برده و می‌تواند به خوبی ایفای نقش کند.

توپولوف

توپولوف یک شرکت روسی است که در سال ۱۹۲۲ توسط آندره توپولف بنیان گذاشته شد و در صنایع دفاعی و هوافضا فعالیت خود را آغاز کرد. توپولوف در ۱ آبان ۱۳۹۱ جشن ۹۰سالگی خود را برگزار کرد و در سال ۲۰۰۶ به‌دستور ولادیمیر پوتین رییس‌جمهوری روسیه به همراه شرکت‌های ایلیوشین، سوخو، میگ، یوکاولیو، ایرکات، تاپو و بریف در یکدیگر ادغام شده و یونایتد ایرکرفت کورپوریشن را به‌وجود آوردند. از تولیدات فعلی یونایتد ایرکرفت می‌توان به: میگ-۳۵، سوخو-۳۵، ایلیوشین ایل-۷۶، توپولوف-۲۰۴، ایلیوشین-۹۶، سوخو سوپرجت ۱۰۰، آنتونوف-۱۴۸ و یاک-۱۳۰ اشاره کرد.

هواپیمای توپولوف با نام اختصاری- M ۱۵۴ TU به‌عنوان یکی از ناامن‌ترین هواپیماهای مسافربری جهان شناخته می‌شود. این مدل هواپیما از نظر فنی در دنیا تحریم بوده و مجوز پرواز بین‌المللی به اتحادیه اروپا و امریکا را ندارد. توپولوف ۱۵۴ هنوز در مسیرهای هوایی در پروازهای داخلی روسیه و سایر کشورهای آسیای میانه و تا اندازه‌ای در اروپای شرقی و ایران به کار خود ادامه می‌دهد.

آنتونوف

آنتونوف یک شرکت هواپیماسازی اوکراینی است. این شرکت در سال ۱۹۵۱ در جمهوری اوکراین که بخشی از اتحاد شوروی بود بنیان گذاشته شد و دارای تجربه طولانی در ساخت هواپیماهای بسیار بزرگ است.

سوژه روز

صنعت دریایی، نیازمند حمایت دوجانبه

عبدالله غلام ابوالفضل، دبیر فراکسیون توسعه بنادر و صنایع دریایی مجلس گفت: شرکت صنعتی دریایی ایران (صدرا) یک زیرساخت مادر و پایه اساسی در صنایع کشور است.

وی با بیان اینکه اکنون نمایندگان براساس وظیفه ذاتی که دارند، موضوع انحلال و وضعیت نابسامان این شرکت را از نهادهای مختلف که متولی آن هستند تا مقامات ارشد کشور پیگیری می‌کنند، افزود: این پیگیری‌ها تا جایی ادامه خواهد یافت که نتیجه حاصل شده کمترین خسارت را برای مجموعه داشته باشد.

وی با اشاره به اینکه باید بخش دولتی با جدیت به موضوع ورود کند، یادآور شد: مذاکرات مختلف با بخش‌های گوناگون دولت انجام شده اما موضوع صدرا، موضوع پیچیده‌ای است و نمی‌توان به سادگی به نتیجه رسید، امیدواریم نتیجه‌ای حاصل شود که صدرا کمترین آسیب را ببیند.

دبیر فراکسیون توسعه بنادر و صنایع دریایی مجلس افزود: اکنون در فراکسیون دریایی مجلس، حمایت‌های لازم از صنعت دریایی مدنظر قرار گرفته و دو سرفصل اصلی با موضوع بحث شناسایی نیازها، خلأها و تداخل‌های قانونی و موضوع دیگر بحث نظارت بر اجرای قانون در فراکسیون توسعه بنادر و صنایع دریایی مجلس در دست بررسی است و موضوع کشتی‌سازی صدرا اکنون به‌عنوان نمونه در بعد نظارتی در دست اقدام است.

به گزارش ایرنا، شرکت صنعتی دریایی ایران (صدرا) به‌عنوان یکی از صنایع مهم با هدف ساخت و تعمیر کشتی فعالیت خود را درسال ۱۳۴۷در بوشهر آغاز کرد. البته صنعت کشتی‌سازی ایران همواره دچار افت‌وخیزهایی بوده است. صدرا نیز در یک دهه گذشته به دلایل مختلف از جمله تحریم‌ها و با وجود واگذاری به بخش خصوصی، نتوانست از روند زیان‌دهی خارج شود.

توافقنامه پرواز پرنده‌های روسی مورد تایید سازمان هواپیمایی نیست

توپولوف‌های پیر، جوان نمی‌شوند

زهرافریدزادگان- گروه صنعت: شنیدن نام توپولوف برای ما ایرانیان چیزی جز سقوط و مرگ را تداعی نمی‌کند. حتی اگر بارها با این هواپیما سفر کرده و به سلامت به مقصد رسیده باشیم، اما تجربه تلخ سقوط توپولوف‌های روسی، همچنان نگران‌کننده است. پس از آنکه توپولوفکاسپین در سال ۸۸ در ساعت ۱۱:۴۵ صبح ۲۴ تیر در مسیر حرکت خود، میان فارسیان و جنت‌آباد در بخش مرکزی قزوین سقوط کرد و همه سرنشین‌های آن جان باختند، ایرانیان توپولوف را به ارابه مرگ تشبیه کردند. سقوط این پرنده‌های روسی، به این رخداد خلاصه نمی‌شود. سانحه توپولوف تابان در فرودگاه شهید هاشمی‌نژاد مشهد و آتش گرفتن هواپیما و سانحه سقوط توپولوف حامل رییس‌جمهور لهستان که منجر به جان باختن وی و همراهانش شد، نیز از سوانح ناگوار هواپیمایی کشور بود.

بی‌شک باید گفت که حداقل ۲۲ سال طول کشید تا مسئولان حمل‌ونقل هوایی متقاعد شوند هواپیماهای مسافربری روسی و به ویژه توپولوف‌که سازندگان آن ادعا می‌کنند دارای بالاترین درجه استاندارد بین‌المللی پروازی است، به درد ناوگان کشورما نمی‌خورد، اما در این مدت آسمان ایران شاهد ۴۲ سانحه هوایی بود که ۲۴ مورد از آنها تلفات جانی داشت و متاسفانه منجر به درگذشت ۱۲۷۸نفر از هموطنان‌مان شد. تاسف‌بارتر اینکه ازمجموع ۲۴ سانحه هوایی منجر به تلفات انسانی در ایران ۱۲ مورد توسط هواپیماهای روسی و نیمی دیگر توسط هواپیماهای ساخته شده در سایر کشورها صورت گرفت.

به عبارت دیگر روس‌ها در سوانح هوایی منجر به تلفات انسانی ایران ظرف ۲۲ سال اخیر سهمی ۵۰درصدی داشتند.

تحریم در کنار نقص تعمیر

این موضوع که ناوگان هوایی ایران یکی از ناوگان‌های پیر جهان است، بر کسی پوشیده نیست. کارشناسان عوامل متعددی را در این فرسودگی دخیل می‌دانند. اعمال تحریم‌ها، نبود امکانات لازم برای نگهداری و تعمیر هواپیماها در ناوگان هوایی و مشکلات متعدد دیگری که در سال‌های اخیر گریبان این بخش از حوزه حمل‌ونقل را گرفته، ناوگان هوایی کشور را ناامن کرده است.

خبرگزاری‌ها در روزهای گذشته از دیدار وزیر انرژی روسیه و وزیر نفت ایران و امضای تفاهمنامه‌های همکاری مشترک دو طرف در زمینه‌های مختلف اقتصادی خبر داده و اعلام کردند که به‌دنبال این تفاهمنامه‌ها و مذاکرات ایران و روسیه، دو کشور درباره راه‌اندازی خط تولید هواپیما مذاکره کرده‌اند. الکساندر نواک، وزیر انرژی روسیه در این زمینه گفته است که توپولوف به‌عنوان مطمئن‌ترین هواپیمای مسافربری در طول ۳۰سال گذشته در کل قلمرو روسیه فعالیت کرده است و در روسیه مطمئن‌تر از هواپیمای توپولوف، هواپیمای دیگری وجود ندارد.

> ازمجموع ۲۴ سانحه هوایی منجر به تلفات انسانی در ایران ۱۲ مورد توسط هواپیماهای روسی و نیمی دیگر توسط هواپیماهای ساخته شده در سایر کشورها صورت گرفت. روس‌ها در سوانح هوایی منجر به تلفات انسانی ایران ظرف ۲۲ سال اخیر سهمی ۵۰درصدی داشتند

این ادعا در حالی مطرح می‌شود که بیش از ۸۰درصد ناوگان هوایی تجاری روسیه را هواپیماهای غربی تشکیل می‌دهد و به ادعای اغلب مسئولان سابق این کشور، توپولوف از نظر ایمنی در رتبه پایین قرار دارد.

این خبر نشان می‌دهد که ظاهرا قرار است باز هم پای توپولوف‌های ۲۰۴ به ایران باز شود.

چندی پیش نیز رسانه‌ها خبر از صدور مجوز تولید این هواپیما در ایران از سوی روسیه را داده بودند، خبری که از سوی مقامات روسی تکذیب و اعلام شد که روسیه تنها قصد صادرات توپولوف‌های ۲۰۴ خود را به ایران دارد نه صدور مجوز مونتاژ این هواپیما در ایران.

توپولوف‌های زمین‌گیر

قرار بود تا پایان بهمن‌ماه ۱۳۸۹، شرکت‌های هواپیمایی دارای توپولوف ۱۵۴ به‌دستور وزیر راه و ترابری وقت، نسبت به زمین‌گیر کردن این هواپیماها اقدام کنند از این رو سازمان هواپیمایی کشوری، پرواز توپولوف‌های ۱۵۴ را از ابتدای اسفندماه ۱۳۸۹ به‌دلیل نبود پشتیبانی کارخانه‌ای، وجود عیوب موتوری و جلوگیری از بروز خطرات احتمالی بعدی برای ایرلاین‌های ایرانی ممنوع کرد و ۱۴ توپولوف موجود در ناوگان کشور، از آن زمان زمین‌گیر شدند.

کارشناسان صنعت هوایی ما به خوبی واقفند که بافت اصلی و ترکیب بدنهٔ مهندسی تعمیر و نگهداری هواپیما در ایران غربی است و ناوگان هوایی کشور از ابتدا برای پذیرش هواپیماهای روسی تعریف نشده است.

هواپیماهای ساخت روسیه به‌ویژه توپولوف، حتی اگر دارای بالاترین استانداردهای بین‌المللی پروازی باشند، با برخی از ویژگی‌های اقلیمی کشور ما سازگاری ندارند و هزینه تعمیر و نگهداری آنها بالاست. هرچند که تعداد سوانح هرگز نمی‌تواند شناسه‌ای برای ایمن بودن یا نبودن یک هواپیما باشد چراکه هوانوردی فقط هواپیما نیست که با خرید هواپیمای جدید و به روز بتوانیم وضعیت آن‌را بهبود ببخشیم.

شاید سیستم مدیریتی هوانوردی کشور نیز مانند هواپیماها پیر شده و دیگر قادر نیست نیازهای روز این صنعت را پشتیبانی کند. شاید بهتر باشد به جای تاختن به موجودی بی‌زبان و بی‌پناه سعی کنیم با استقرار سیستم‌های مدیریتی نوین و اثر بخش کردن آموزش‌های این بخش نیازهای صنعت هوانوردی را مرتفع کنیم.

توپولوف هرگز مجوز پرواز نمی‌گیرد

باید توجه داشت که این هواپیماها فناوری قدیمی دارند. تمامی این هواپیماهای توپولوف ۱۵۴ که ساخت شوروی سابق هستند، اکثرا از رده خارج شدند و به گفته کارشناسان علوم پروازی و تعمیر هواپیماها بازسازی و مرمت این هواپیماها هم هزینه بر است و اصلا به صرفه نیست. لازم به ذکر است که ۲۵سال است تولید هواپیمای توپولوف ۱۵۴ متوقف شده و آخرین مدل این هواپیما در سال ۱۹۸۵ ساخته شده و عمر مفید آن هم به پایان رسیده است. علاوه بر این سیستم‌های ناوبری این هواپیما قدیمی و آنالوگ است و هزینه‌های تعمیر و نگهداری آن به حدی بالاست که کشور سازنده آن هم حاضر به انجام آن نیست. با این حال، هنوز هم این هواپیماهای از رده خارج شده شوروی سابق کار حمل‌ونقل مسافران را در نقاط مختلف دنیا به‌ویژه در آسیا و بخش‌هایی از اروپا بر عهده دارند.

اما حال باید دید انگیزه مسئولان از احیای دوباره پرنده‌های پیر روسی در ایران چیست؟ و این خبر تا چه اندازه صحت دارد؟ برای آگاهی از صحت این موضوع با مسعود قاسمی نایب‌رییس اتحادیه صنایع هوایی و فضایی ایران گفت‌وگو کردیم که در ادامه می‌خوانید.

با توجه به این که تجربه به‌کارگیری توپولوف‌های روسی در ایران تجربه ناخوشایندی است، به نظر شما امضای این تفاهمنامه اقدامی منطقی و معقول است؟

این خبر صحت ندارد. سازمان هواپیمایی ایران نه‌تنها اطلاعی از امضای چنین تفاهمنامه‌ای ندارد، بلکه در صورت صحت این خبر هرگز مجوز استفاده از این هواپیما را در ایران صادر نخواهد کرد. توپولوف دیگر در ایران جایگاهی ندارد. درواقع زمانی که یک هواپیما از رده خارج و زمین‌گیر می‌شود، امکان احیا و استفاده از آن در ناوگان هواپیمایی هرگز وجود ندارد. پس از آنکه مجوز پرواز توپولوف ۱۵۴در آسمان ایران از سوی سازمان هواپیمایی کشور لغو شد، شرکت‌های هواپیمایی اقدام به خرید انواع دیگر هواپیما و استفاده از آن کردند. حتی زمانی که قرار شد توپولوف‌های روسی در زمینه‌های دیگری مانند حمل و جابه‌جایی بار مورد استفاده قرار گیرد، سازمان هواپیمایی به شدت با این پیشنهاد مخالفت و این اقدام را غیر قابل اجرا عنوان کرد.

حال اگر فرض کنیم که امضای این تفاهمنامه صحت دارد و ایران اقدام به خرید توپولوف‌های روسی می‌کند، چه اتفاقی در ناوگان هوایی کشور خواهد افتاد؟

باید دید این نسل از هواپیماها با چه نسخه‌ای تولید می‌شود. آیا با استانداردهای مورد نظر اروپا و امریکا مطابقت می‌کند یا خیر؟ چندی پیش موضوع خرید یک جت ۱۰۰نفره با همکاری مشترک روسیه و اروپا و با نظارت کارخانه توپولوف روسیه مطرح شد که درنهایت به نتیجه نرسید. به هر حال باید دید ایران در آینده چه تصمیماتی در مورد ورود نسل جدید توپولوف‌های روسی خواهد گرفت.

با توجه به اینکه گفته می‌شود توپولوف‌های روسی با اقلیم ایران سازگار نیست، چه الزامی برای استفاده از این نوع هواپیما در ناوگان هواپیمایی ایران وجود دارد؟

این موضوع بستگی به خریدار دارد. خرید یک خریدار کارشناس با یک دلال یا یک تاجر بسیار متفاوت است.

یک کارشناس همه شرایط موجود را مورد نظر قرار می‌دهد، مزایا و معایب کالا را بررسی می‌کند و سپس با در نظر گرفتن همه جوانب تصمیم به خرید یا نخریدن کالای مورد نظر می‌کند، در حالی که یک تاجر یا دلال بدون در نظر گرفتن شرایط ذکر شده و تنها با توجه به میزان سوددهی و ارزش مادی و اقتصادی کالا اقدام به خرید می‌کند. این موضوع در مورد خرید کالایی مانند هواپیما نیز صدق می‌کند.

در سال‌های گذشته، ایران به دلیل مواجهه با تحریم‌های اعمال شده، به ناچار روی به خرید هواپیماهای فرسوده از روسیه آورد.

ما کشور فقیری نیستیم و همه امکانات اقتصادی و منابع مادی در کشور وجود دارد.

اگر اجباری به خرید هواپیماهای بی‌کیفیت وجود نداشته باشد، سازمان هواپیمایی با در نظر گرفتن همه شرایط و استفاده از راهکارهای اقتصادی، مجوز خرید هواپیماهای بویینگ یا ایرباس را صادر می‌کند. حتی هم‌اکنون هم بسیاری از ایرلاین‌ها اقدام به خرید هواپیماهای اروپایی با قیمت بسیار گران می‌کنند.

در این زمینه نقش دولت در بهبود کیفیت ناوگان هوایی کشور چیست؟

به اعتقاد من و بسیاری از کارشناسان این حوزه، دولت و بخش خصوصی باید دست به‌دست هم بدهند. دولت باید به حضور بخش خصوصی در این زمینه اعتماد کند. باید به مرحله‌ای برسیم که با ورود فناوری‌های روز دنیا به کشور بخشی از این ناوگان را به‌صورت خودکفا تولید و بخشی دیگر را از طریق واردات تامین کنیم.

در واقع باید تعامل درست و هدفداری میان دولت و بخش خصوصی شکل بگیرد، خواسته کارشناسان بخش هوا و فضای کشور از دولت در بحث خرید هواپیما، نظرخواهی از متخصصان و کارشناسان صنعت هوایی است.

حال که در کشور نیروی متخصص زبده و کارآمد به اندازه کافی وجود دارد، دولت باید با بکارگیری این ظرفیت‌ها ناوگان هوایی را تقویت کند.

ایسنا: طرح مسکن اجتماعی در روز ۲۵ شهریورماه ابعاد مشخص‌تری پیدا خواهد کرد، به طوری که نظام تامین مالی و شرایط چگونگی اجرای این طرح روشن‌تر خواهد شد. حامد مظاهریان، معاون امور مسکن و ساختمان وزیر راه و شهرسازی در این مورد گفت: سیاستی که در دولت یازدهم در وزارت راه و شهرسازی وجود دارد، اطلاع‌رسانی سریع بعد از اعلام یک طرح به مردم است. وی با بیان اینکه خصوصیات کلی این است که گروه و طبقه متوسط را در نظر بگیریم، تصریح کرد: بنابراین با توجه به اینکه درحال‌حاضر شرایط بانک‌ها مساعد نیست و بودجه دولت هم تعیین شده، اجرای این طرح در مرحله بعدی قرار می‌گیرد و در مرحله بعد سیاست پس‌انداز و پرداخت تسهیلات را بیشتر از گذشته پیش خواهیم گرفت.

واحد مرکزی خبر: ششمین نمایشگاه صنعتی‌سازی ساختمان و همایش تخصصی تجهیزات و فناوری نوین صنعتی‌سازی ساختمان از ۳ تا ۶ آبان در مصلای بزرگ امام (ره) برگزار می‌شود. ارائه جدیدترین فناوری‌ها، آشنایی با مباحث فنی و اجرایی صنعتی‌سازی ساختمان و ایجاد بازار مناسب برای عرضه تولیدات صنعت ساختمان از مهم‌ترین اهداف برپایی نمایشگاه است. در سال اقتصاد و فرهنگ با عزم ملی و مدیریت جهادی، توسعه صنعتی‌سازی ساختمان و حرکت به سمت شیوه‌های مدرن و فرهنگ‌سازی از اولویت‌های برگزاری نمایشگاه امسال خواهد بود. تاکنون ۷۰شرکت حضور خود را اعلام کرده‌اند که قرار است تولیدکنندگان در این نمایشگاه محصولاتی چون سازه‌های پیشرفته، پروژه‌های ساختمانی و انواع مصالح و تجهیزات روزآمد صنعت ساختمان را در فضایی رقابتی در معرض دید عموم قرار دهند.

تسنیم: گروه سیاستگذاری مسکن مرکز مطالعات فناوری دانشگاه علم و صنعت در گزارشی میزان تقاضای مسکن و تعداد واحد مسکونی مورد نیاز تا افق ۱۴۰۴ را ۲۸ میلیون واحد اعلام کرد.درحال‌حاضر حدود ۱/۵ میلیون زوج (در مجموع ۳میلیون نفر) به سن تجرد قطعی رسیده و طبق استانداردهای موجود از «سن ازدواج» گذشته‌اند. از سوی دیگر حدود ۶ میلیون زوج هم‌اکنون در مرحله و سن ازدواج قرار دارند و مطابق با هرم سنی کشور تا افق سال ۱۴۰۴ حدود ۱۰/۵ میلیون زوج نیز به سن ازدواج خواهند رسید. بنابراین مجموع واحدهای مسکونی مورد نیاز بابت ازدواج‌های صورت گرفته تا افق ۱۴۰۴ حدود ۱۸ میلیون واحد مسکونی با پراکندگی سطح کشور خواهد بود. این در حالی است که هم‌اکنون حدود ۳/۸ میلیون واحد مسکونی با مصالح بسیار قدیمی در کشور وجود دارد.

تسنیم: احمد اصغری مهرآبادی، قائم مقام وزیر راه و شهرسازی در طرح مهر با اشاره به این‌که روند اجرایی خدمات زیربنایی واحدهای مسکن مهر کند است، گفت: وزرای راه و شهرسازی و نیرو پیگیر تامین منابع مالی مورد نیاز برای خدمات زیربنایی هستند. وی با اشاره به پیگیری تخصیص اعتبار ۱۰۰۰ میلیارد تومانی برای خدمات زیربنایی پروژه‌های مسکن مهر اظهار کرد: روند اجرایی کار کند بوده و از حد انتظار ما بسیار پایین‌تر است.

وزیر نیرو اعلام کرده اگر این پول تزریق شود اندازه ۳۰۰۰ میلیارد تومان کار انجام خواهیم داد. به گفته وی برای افتتاح حدود ۴۰۰ هزار مسکن مهر برنامه‌ریزی شده است که از این تعداد در ۳ ماه تقریبا خدمات ۸۰ هزار واحد توسط وزارت نیرو تامین شده است.

معادن در آینه بورس

نام شرکت	آخرین قیمت	درصد تغییر (ریال)	حجم معاملات	ارزش معامله	تعداد دفعات معامله (ریال)
استخراج ذغال سنگ					
صنعتی و معدنی شمال شرق شاهرود	۱۰۵۶۳	۴.۶۶	۲,۲۰۶,۸۲۸	۲۳۳۱۱۳۶۱۹۳۱	۴۰۴
ذغال‌سنگ نگین طبس	۴۰۸۴	۲.۶۱	۸۶۰,۱۵۳	۳۵۱۳۱۱۸۶۹۸	۱۹۱
استخراج سایر معادن					
تامین ماسه ریخته‌گری	۶۸۶۶	۰.۶۹	۳۴,۵۱۱	۲۳۶۹۵۰۲۰۰	۱۳
استخراج کانه های فلزی					
توسعه معادن روی ایران	۲۲۴۹	۰.۱۳	۱,۰۴۳,۹۳۳	۲۳۴۸۷۳۶۹۶۴	۱۹۸
توسعه‌معادن‌وفلزات	۲۷۱۱	-۰.۳۳	۵۳۵,۲۴۲	۱۴۱۰۵۴۷۸۴۲	۱۷۱
معدنی‌وصنعتی‌چادرملو	۵۵۴۹	۰.۷۶	۱۷,۴۰۳,۹۹۹	۹۶۵۷۶۲۱۹۱۸۶	۱۱۳
معدنی و صنعتی گل گهر	۵۱۲۵	-۰.۰۲	۳۳۸,۷۶۵	۱۷۳۳۵۴۶۷۲۰	۹۱
ح توسعه معدنی و صنعتی صبانور	۳۱۱۷	-۷.۴۸	۱۱۳,۲۲۷	۳۵۲۹۱۸۷۶۴	۵۰
معادن بافق	۴۳۲۰	-۲.۵۹	۱۰۵,۵۷۶	۴۴۹۵۴۲۶۰۸	۴۱
باما	۹۵۱۳	-۰.۳۱	۱۷,۸۵۵	۱۶۵۵۵۱۴۹۸	۲۲
معادن‌منگنزایران	۶۰۲۱	-۰.۳۵	۱۰,۳۸۲	۶۱۰۲۹۶۲۵	۱۳
توسعه معدنی و صنعتی صبانور	۶۰۴۹	۰.۰۰	۲۵۰	۱۴۵۲۰۰۰	۱
فلزات اساسی					
فولاد مبارکه اصفهان	۲۵۶۲	-۰.۸۹	۳,۸۸۲,۹۳۹	۹۷۹۰۳۴۲۷۹۶	۴۷۵
کالسیمین	۳۵۷۳	-۲.۰۰	۱,۶۲۹,۱۳۸	۵۸۲۱۰۲۷۷۵۵	۳۹۵
ملی صنایع مس ایران	۲۴۵۹	-۰.۲۴	۱,۶۳۲,۷۱۱	۳۹۶۱۱۰۱۳۴۵	۲۷۳
سهامی ذوب آهن اصفهان	۲۶۴۸	-۲.۱۴	۷۳۱,۸۴۶	۱۹۳۷۸۵۷۰۱۹	۱۵۷
شرکت آهن و فولاد ارفع	۳۵۶۷	-۱.۴۹	۲۳۸,۲۰۴	۸۴۹۵۸۲۵۹۷	۱۴۰
لوله‌وماشین‌سازی‌ایران	۱۶۹۹	۰.۶۵	۸۲۶,۵۲۳	۱۴۰۴۱۴۵۲۱۷	۱۲۷
ح . فولاد مبارکه اصفهان	۱۴۵۲	-۲.۴۲	۹۸۱,۶۰۸	۱۴۲۵۲۸۸۶۳۴	۱۱۲
مس شهیدباهنر	۲۱۰۵	-۲.۳۲	۶۲۱,۰۱۱	۱۳۰۶۹۷۲۱۳۴	۱۱۱
هلدینگ صنایع معدنی خاورمیانه	۴۴۳۱	-۰.۲۰	۶۹۲,۸۲۰	۳۰۶۹۷۰۹۴۸۷	۹۷
فولاد خوزستان	۶۸۱۷	-۰.۱۲	۱۴۷,۸۹۲	۹۸۳۴۸۶۸۷۷	۸۴
صنعت روی زنگان	۳۰۴۳	-۳.۴۳	۱۱۷,۷۵۷	۳۵۸۲۹۹۵۲۰	۵۱
ملی سرب‌وروی ایران	۱۷۲۳	-۳.۱۵	۲۳۶,۲۵۶	۴۰۵۹۷۹۰۴۹	۵۰
زرین معدن آسیا	۴۰۰۵	-۲.۳۹	۸۵,۷۳۴	۳۴۳۴۰۴۹۴۰	۴۷
آلومینیوم‌ایران	۴۶۰۱	-۱.۸۶	۲۲۶,۸۵۰	۱۰۲۱۰۸۳۴۸۹	۴۵
فرآوری‌موادمعدنی‌ایران	۵۱۸۶	-۰.۴۴	۳۶,۵۲۶	۱۸۸۰۹۴۷۲۰	۳۹
نورد آلومینیوم	۴۰۷۹	-۳.۸۹	۸۶,۱۱۳	۳۵۱۲۹۰۲۱۱	۳۳
فولاد آلیاژی ایران	۲۹۸۰	-۰.۱۰	۳۶,۹۵۶	۱۰۷۱۲۹۸۴۴	۲۳
صنایع فولاد آلیاژی یزد	۲۷۸۱	-۰.۱۱	۲۰,۰۲۵	۵۵۶۹۲۲۷۱	۱۸
سرمایه‌گذاری‌توکافولاد(هلدینگ	۴۳۳۲	-۰.۱۴	۱۷,۱۲۸	۷۱۳۳۸۱۲۰	۱۳
فروسیلیس ایران	۳۲۰۷	۰.۰۰	۲,۲۸۱	۷۰۲۳۱۹۹	۴
هلدینگ صنایع معدنی خاورمیانه	۴۴۹۰	۱.۱۳	۱۰۹,۹۷۷,۶۳۸	۴.۹۳۸۲E+۱۱	۲
ملی صنایع مس ایران	۲۴۰۰	-۲.۶۴	۱۷,۱۰۰,۰۰۰	۴۱۰۴۰۰۰۰۰۰۰	۱
سپنتا	۱۱۴۸۴	۰.۳۲	۳,۵۰۲	۴۱۶۸۷۸۰۸	۱
سیمان، آهک و گچ					
سیمان‌سپاهان	۱۶۳۹	-۳.۴۷	۸۲۴,۷۹۴	۱۳۴۷۱۵۴۹۸۳	۱۰۶
سیمان تهران	۳۷۶۴	-۰.۴۵	۳۱۴,۹۹۱	۱۱۷۵۸۳۶۸۱۰	۱۰۲
سیمان کارون	۶۱۴۹	-۳.۷۳	۶۴۱,۴۶۶	۳۹۴۴۲۶۷۷۷۰	۹۰
سیمان داراب	۲۲۵۱	-۰.۴۴	۹۳,۰۸۳	۲۰۵۷۰۹۶۳۶	۲۹
سیمان‌غرب	۵۱۲۴	-۰.۴۷	۸۱,۶۶۰	۴۱۴۶۹۷۶۵۰	۲۹
سیمان شمال	۲۸۸۰	-۰.۴۱	۱۰۱,۱۳۰	۲۸۴۳۱۰۱۸۰	۱۹
سیمان کرمان	۸۳۰۶	-۰.۰۲	۵۰,۴۰۹	۴۱۸۳۷۳۳۷۰	۱۷
سیمان‌هگمتان	۴۹۷۷	-۰.۲۴	۵۴,۳۶۲	۲۶۶۳۷۳۵۵۰	۱۱
سیمان بهبهان	۳۵۰۴۹	-۰.۰۷	۱,۰۵۲	۳۵۸۱۲۰۳۰	۹
سیمان‌ارومیه	۵۹۴۴	-۰.۳۰	۵۶,۱۰۰	۳۲۸۷۴۳۷۸۶	۸
سیمان‌شاهرود	۴۷۹۴	-۰.۰۴	۶,۷۵۰	۳۱۵۷۹۸۰۰	۵
سیمان خزر	۵۱۹۰	-۰.۲۵	۱۱,۱۰۰	۵۵۴۴۴۵۰۰	۳
سیمان‌فارس	۷۲۵۳	۰.۷۱	۳۲,۶۹۳	۲۴۴۸۷۰۵۷۰	۲
سیمان کردستان	۴۶۳۹	۰.۰۰	۲۲۵	۱۰۰۲۱۵۰	۱
سیمان سفیدنی‌ریز	۲۰۰۵۷	-۰.۰۵	۵۲۵	۱۰۱۱۴۶۵۰	۱
سیمان قائن	۲۷۳۵۷	۰.۰۰	۵۷	۱۵۱۰۵۰۰	۱

خودرو در آینه بورس

نام شرکت	آخرین قیمت	درصد تغییر (ریال)	حجم معاملات	ارزش معامله	تعداد دفعات معامله
خودرو و ساخت قطعات					
ایران خودرو	۲۲۹۲	۰.۲۶	۶,۲۶۳,۴۰۸	۱۴۳۵۳۲۱۵۹۷۷	۷۷۹
آهنگری تراکتورسازی ایران	۲۰۷۴	-۱.۳۳	۳,۹۴۳,۲۶۹	۸۱۷۶۴۷۴۱۱۰	۵۵۵
سرمایه‌گذاری رنا(هلدینگ	۱۰۰۵	۰.۴۰	۵,۰۱۱,۸۵۵	۵۰۳۵۰۵۷۳۹۳	۴۰۳
سایپا	۱۱۸۱	۰.۰۰	۳,۲۵۰,۳۱۴	۳۸۳۷۴۰۵۲۳۱	۳۵۶
زامیاد	۱۰۳۸	-۲.۷۲	۲,۲۵۵,۸۴۷	۲۳۴۲۱۹۵۹۲۰	۳۰۹
گروه‌بهمن	۱۴۰۷	۰.۰۰	۲,۷۲۳,۲۷۲	۳۸۳۲۱۱۱۰۴۰	۳۰۲
ح . فنرسازی‌زر	۴۶۰	-۷.۶۳	۲,۰۹۳,۴۶۱	۹۶۲۲۰۳۳۷۳	۲۱۸
ایران خودرودیزل	۷۱۷	۱.۵۶	۳,۶۱۷,۷۴۲	۲۵۹۵۰۹۴۰۹۹	۲۱۰
پارس خودرو	۶۶۳	-۳.۶۳	۲,۵۲۷,۱۱۰	۱۶۷۰۴۱۹۷۱۰	۱۸۲
سرمایه گذاری اعتبار ایران	۱۹۱۲	-۲.۹۹	۷۹۱,۴۶۸	۱۵۱۳۲۰۴۰۱۰	۱۷۶
الکتریک خودرو شرق	۱۸۰۶	۰.۶۱	۷۴۹,۶۲۸	۱۳۵۳۷۶۲۲۳۸	۱۶۰
گسترش‌سرمایه‌گذاری‌ایران‌خودرو	۲۹۵۴	-۳.۹۰	۱,۵۶۵,۶۱۷	۴۶۲۴۵۹۲۲۰۶	۱۵۷
سایپا دیزل	۷۰۴	۰.۵۷	۱,۶۳۸,۴۴۸	۱۱۵۳۱۲۸۴۴۷	۱۳۴
محورسازان‌ایران‌خودرو	۱۹۶۲	-۳.۳۵	۵۴۲,۱۹۲	۱۰۶۳۶۶۵۰۹۴	۱۱۹
رینگ‌سازی‌مشهد	۲۴۳۲	۳.۰۹	۲۹۲,۰۲۹	۷۱۰۲۱۷۳۳۴	۱۰۵
موتورسازان‌تراکتورسازی‌ایران	۱۹۱۳	-۳.۶۳	۳۹۸,۳۳۸	۷۶۲۰۱۳۷۴۴	۹۲
فنرسازی‌زر	۱۴۷۸	-۳.۹۶	۹۱۹,۸۵۹	۱۳۵۹۵۵۱۶۰۲	۸۱
نیرو محرکه	۱۷۱۳	-۱.۹۵	۴۴۸,۱۸۰	۷۶۷۷۶۳۱۷۷	۶۸
تولیدمحورخودرو	۱۵۳۹	-۲.۲۹	۲۰۹,۹۷۱	۳۱۸۵۶۰۷۱۱	۵۷
کمک‌فنرایندامین	۱۷۴۰	-۲.۵۸	۲۲۸,۰۲۶	۳۹۶۶۸۱۲۶۱	۵۵
سایپاآذین	۲۴۶۵	۱.۹۰	۱۶۵,۲۴۰	۴۰۷۳۹۴۹۸۹	۴۷
ریخته‌گری تراکتورسازی ایران	۱۸۲۸	۲.۳۵	۱۳۹,۴۰۹	۲۵۶۱۴۷۶۲۰	۴۰
مهرکام‌پارس	۲۱۴۹	-۱.۰۱	۱۱۶,۳۵۶	۲۴۲۷۱۷۸۶۶	۳۸
ایرکا پارت صنعت	۴۲۰۳	-۱.۴۸	۱۰۱,۸۶۰	۴۲۸۱۱۶۵۹۹	۳۵
قطعات اتومبیل ایران	۲۴۴۹	-۲.۱۶	۱۳۳,۰۸۵	۳۲۱۶۴۵۹۱۲	۳۳
مهندسی صنعتی روان فن آور	۶۰۹۱	-۱.۵۰	۱۵,۲۱۱	۹۲۶۴۲۸۱۵	۲۹
چرخشگر	۱۸۱۷	-۰.۶۶	۳۵,۹۰۰	۶۴۲۷۴۹۰۰	۲۵

بیشترین حجم معاملات

نام شرکت	حجم معاملات	قیمت پایانی
سرمایه گذاری بازنشستگی کشوری	۲۰۰۲۱۹۱۱	۳۸۸۷
معدنی و صنعتی چادر ملو	۱۷۴۰۳۹۹۹	۵۵۴۹
بانک تجارت	۱۵۸۴۹۵۶۲	۱۰۰۲
سرمایه گذاری دارویی تامین	۱۵۷۱۰۵۶۴	۶۰۶۱
پست بانک ایران	۱۴۷۸۲۶۴۲	۱۶۸۷
سرمایه گذاری غدیر	۱۴۴۷۵۳۸۸	۶۵۶۸
بانک صادرات ایران	۱۲۹۷۷۳۰۵	۷۹۳

بیشترین ارزش معاملات

نام شرکت	قیمت پایانی (ریال)	ارزش معامله
اجاره ماهان۲ سه ماهه ۲۰ درصد (ماهان۲)	۱۰۰۰۰۰۰	۱۲۹۴۹۰۰۰۰۰۰۰
معدنی و صنعتی چادر ملو	۵۵۴۹	۹۶۵۷۶۲۱۹۱۸۶
سرمایه گذاری دارویی تامین	۶۰۶۱	۹۵۲۱۷۵۳۷۷۱۶
سرمایه گذاری غدیر	۶۵۶۸	۹۵۰۷۶۲۷۹۶۹۳
سرمایه گذاری بازنشستگی کشوری	۳۸۸۷	۷۷۸۳۲۵۶۳۶۵۸
مدیریت پروژه های نیروگاهی ایران	۶۵۰۳	۴۹۵۵۱۶۷۲۸۲۶
سرمایه گذاری نفت و گاز پتروشیمی تامین	۵۰۳۱	۳۸۵۰۷۹۲۲۷۱۴

آمار معاملات آخرین روز معاملاتی (بازار : بسته)
بازار نقد

مجموع حجم معاملات	۳۳۴,۶۱۴,۱۷۹	سهم
مجموع ارزش معاملات	۱,۱۰۲,۸۱۵	میلیون ریال
جمع تعداد معاملات	۳۳۵۵۶	معامله
ارزش بازار	۳,۲۳۴,۱۵۹	میلیارد ریال

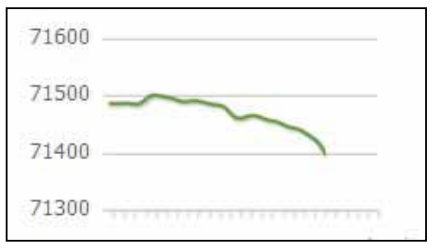

بیشترین کاهش قیمت

نام شرکت	قیمت پایانی (ریال)	درصد تغییر
ت-کابل های مخابراتی شهید قندی	۶۰۰	-۱۵.۳۷
ت-فنر سازی زر	۴۶۰	-۷.۶۳
ت-شرکت سرمایه گذاری پردیس	۲۲۳	-۵.۹۱
ت-لعابیران	۱۸۷۰	-۵.۵۱
افرانت	۵۵۱۵	-۴.۴۷
سبحان دارو	۲۸۴۲۷	-۴.۳۳
گسترش سرمایه گذاری ایرانیان	۱۴۳۵	-۴.۳۳

بیشترین افزایش قیمت

نام شرکت	قیمت پایانی (ریال)	درصد تغییر
کارخانجات پارس الکتریک	۴۹۵۶	۱۲.۱۸
پست بانک ایران	۱۶۸۷	۷.۷۳
ت-سرمایه گذاری گروه صنایع بهشهر ایران	۹۲۲	۷.۳۳
صنتعی معدنی شمالشرق شاهرود	۱۰۵۶۳	۴.۶۶
همکاران سیستم	۴۷۲۹	۴.۵۸
خوراک دام پارس	۶۶۰۴	۴
صنعتی و کشاورزی شیرین خراسان	۵۹۲۳	۳.۹۹

عنوان شاخص	مقدار	بیشترین	کمترین	تغییر	درصد
کل	۷۱۳۸۶.۷	۷۱۵۰۲.۷	۷۱۳۸۶.۷	(۹۹.۳)	(۰.۱۴)
۳۰ شرکت بزرگ	۳۲۸۳.۷	۳۲۹۰.۶	۳۲۸۳.۷	(۶.۸)	(۰.۲۱)
آزاد شناور	۸۰۱۰۳.۴	۸۰۲۹۹.۵	۸۰۱۰۳.۴	(۱۷۵.۶)	(۰.۲۲)
بازار اول	۵۲۳۸۴.۲	۵۲۴۵۷.۴	۵۲۳۸۴.۲	(۵۶.۶)	(۰.۱۱)
بازار دوم	۱۴۱۷۱۵.۸	۱۴۲۰۲۹.۳	۱۴۱۷۱۵.۸	(۲۹۸.۲)	(۰.۲۱)
صنعت	۶۰۴۸۲	۶۰۵۶۶.۲	۶۰۴۸۲	(۷۷.۹)	(۰.۱۳)

نرخ سکه و ارز

عنوان	خرید (ریال)	فروش(ریال)
سکه یک گرمی	۱,۶۰۰,۰۰۰	۱,۶۸۰,۰۰۰
سکه ربع	۲,۵۳۰,۰۰۰	۲,۶۱۰,۰۰۰
سکه نیم	۴,۶۰۰,۰۰۰	۴,۶۵۰,۰۰۰
سکه امامی	۹,۲۳۰,۰۰۰	۹,۲۶۰,۰۰۰
سکه بهار آزادی	۹,۲۱۰,۰۰۰	۹,۲۵۰,۰۰۰
۱ گرم طلا	۹۳۱,۶۰۰	۹۴۹,۱۰۰
۱ مثقال طلا	۴,۰۹۰,۰۰۰	۴,۱۱۰,۰۰۰

نوع ارز	خرید(ریال)	فروش(ریال)	Cur
دلار امریکا	۳۱۷۵۰	۳۱۸۳۰	USD
یورو	۴۱۳۱۰	۴۱۳۹۰	EUR
پوند انگلیس	۵۱۶۵۰	۵۱۷۸۰	GBP
فرانکسوئیس	۳۳۹۵۰	۳۴۳۰۰	CHF
لیر ترکیه	۱۴۵۰۰	۱۴۶۸۰	TRY
ریال عربستان	۸۳۰۰	۸۴۴۰	SAR
رینگت مالزی	۹۷۵۰	۹۹۶۰	MYR

شاخص های بورس

نام شاخص	مقدار شاخص	درصد تغییر
زراعت-۰۱	۶۴۲۲.۶	۰.۰۴۹۸۴۸۸۹۶
ذغال سنگ-۱۰	۱۱۰۴.۷	۲.۶۱۹۶۰۰۵۵۷
استخراج نفت جز کشف۱۱	۶۷۷.۶	۰.۲۵۱۵۱۶۴۹۷
کانه فلزی-۱۳	۱۵۹۰۵.۱	۰.۱۴۰۴۰۳۴۵۵
سایر معادن-۱۴	۴۳۲۲.۱	۰.۶۸۹۵۷۴۸۴
منسوجات-۱۷	۱۲۱۲.۳	۰.۰۰۸۲۴۹۴۶۴
محصولات چرمی-۱۹	۶۶۲.۵	-۰.۶۱۵۰۶۱۵۰۶
محصولات چوبی-۲۰	۲۸۵۲۹	-۰.۱۴۳۸۵۶۶۸۹
محصولات کاغذ-۲۱	۱۰۲۵۰	-۰.۴۲۹۳۶۷۹۹۴
انتشار و چاپ-۲۲	۴۷۴۸۴.۳	۳.۵۷۵۲۹۲۵۰۶
فراورده نفتی-۲۳	۲۹۶۴۳۹.۷	-۰.۰۵۰۷۴۳۴۱۶
لاستیک-۲۵	۱۷۴۴۲.۵	-۰.۶۹۵۷۱۳۵۶۲
فلزات اساسی-۲۷	۳۳۹۷۳.۱	-۰.۴۸۲۴۵۶۳۹۷
محصولات فلزی-۲۸	۱۵۶۹۳.۹	-۰.۴۳۹۶۳۱۵۴۷
ماشین آلات-۲۹	۹۷۸۰.۹	-۰.۵۵۲۰۹۸۵۸۵
دستگاههای برقی-۳۱	۲۱۵۶۳۰.۱	-۰.۲۱۳۱۵۱۲۳۷
وسایل ارتباطی-۳۲	۲۴۵۰.۸	۱۲.۱۷۵۰۲۷۴۶
ابزار پزشکی-۳۳	۲۳۱۲	-۱.۴۹۵۴۶۲۴۸۶
خودرو-۳۴	۱۰۳۴۱.۳	-۰.۴۷۳۵۰۹۴۵۶
حمل و نقل-۳۵	۱۱۲۵.۲	۰
مبلمان-۳۶	۲۷۲.۷	۰
قند و شکر-۳۸	۴۵۱۷.۱	-۰.۷۲۵۲۵۸۷۸۶
چند رشته ای ص-۳۹	۷۲۸۸	۰.۱۲۷۷۷۰۰۶۹
غذایی بجز قند-۴۲	۲۲۷۷.۲	۰.۵۸۳۰۳۸۸۶۹
مواد دارویی-۴۳	۴۶۹۹.۹	۰.۰۰۸۵۱۱۵۴۴
شیمیایی-۴۴	۵۱۳۴.۲	-۰.۱۶۱۴۰۰۰۹۷
پیمانکاری-۴۵	۹۱۹.۷	۰
کاشی و سرامیک-۴۹	۲۴۴۹.۶	-۰.۱۶۳۰۲۵۷۵۸
سیمان-۵۳	۷۷۱.۲	-۰.۲۸۴۴۵۸۲۳۶
کانی غیرفلزی-۵۴	۱۷۷۰۶	۰.۴۷۶۶۷۶۸۸۱
سرمایه گذاریها-۵۶	۱۴۲۲.۶	-۰.۲۰۳۴۳۷۳۹
بانکها-۵۷	۶۳۱.۶	-۰.۲۲۱۱۶۹۰۳۶
سایرمالی-۵۸	۱۵۵۱.۹	-۰.۲۰۵۷۷۴۵۴۸
حمل و نقل-۶۰	۲۶۴۴.۳	-۰.۰۳۴۰۲۳۸۹۲
رادیویی-۶۴	۵۶۰.۶	-۰.۱۷۸۰۶۲۶۷۸

گسترش صمت
صنعت معدن تجارت
دوشنبه ۲۴ شهریور ۱۳۹۳ - ۱۹ ذی‌القعده ۱۴۳۵- ۱۵ سپتامبر ۲۰۱۴

صاحب امتیاز: سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران
مدیرمسئول و سردبیر: ناصر بزرگمهر
معاون سردبیر: مسعود دهشور
قائم مقام اداری ،مالی و بازرگانی : خلیل محمودی
مدیر تحریریه: مهدی اسحاقیان
مدیر فنی و هنری: مهدی نجفی
مدیر فناوری: علی‌رضا فخرآبادی
مدیر چاپ: بیژن بهادری

دبیر گروه گزارش: مینو بدیعی
دبیر گروه صنعت: میترا ممسنی
دبیر گروه معدن: شهریار خدیوفرد
دبیر گروه تجارت: عاطفه خسروی
دبیر گروه اقتصاد: مهدیه انوشه
دبیر گروه گفتگو: محمود مقدسی
دبیر گروه عکاسی: شیرین برناستی
دبیر ویرایش و تصحیح: حسین شیرازی

تلفن: ۸۲۱۹۰
فکس: ۸۸۷۱۳۷۳۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵
روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
چاپ: انتخاب رسانه: ۲-۴۴۹۰۵۳۰۰
پیامگیر صوتی: ۸۸۱۰۵۳۰۴

نشانی: تهران، خیابان قائم مقام فراهانی، کوچه آزادگان
شماره ۲۶ کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
وب سایت: www.smtnews.ir
پست الکترونیکی: info@smtnews.ir
روابط عمومی: PR@smtnews.ir
آگهی: ads@smtnews.ir
پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰

۸۸۱۰۵۳۰۴ آلو وزیر

چند سال است که بحث دلالی در بازار میوه و تره‌بار رواج یافته و سودهای کلانی به جیب دلالان و واسطه‌های این صنف می‌رود. دولت اعلام کرده بازرسی‌های میادین را تقویت کرده و دلالان از این بازار خارج شده‌اند. شاید این اتفاق در میادین مرکزی تهران به عنوان پایتخت افتاده باشد اما هنوز دلالان میوه در میادین شهرستان‌ها جولان می‌دهند. دولت برای کوتاه کردن دست دلالان میوه شهرستان‌ها چه برنامه‌هایی دارد؟

این روزها بازار برگزاری نمایشگاه‌ها در محل دائمی نمایشگاه تهران داغ است و همچنان مشکلات ترافیکی در محدوده نمایشگاه غوغا میکند. دولت بالاخره برای حل این مشکل چه خواهد کرد؟

نان از جمله کالاهای اساسی و اقلام خوراکی اولیه سفره‌هاست که در ماه‌های اخیر کیفیت آن پایین آمده است. دولت برای افزایش کیفیت نان چه برنامه دارد؟

پرسه در شب

حاجی ارزونی ؟!

مینو بدیعی: زن سالخورده در حیاط را به سختی باز کرد و قدم به کوچه بن‌بستی نهاد که به خیابان شلوغ و پرازدحامی وصل می‌شد. زمانی که از خانه بیرون می‌آمد نگاهی به سیمای آرام همسرش که بعد از یک درد شدید با دارو آرام گرفته بود انداخت. پیش خود فکر کرد: خدایا نصف شب حالش به‌هم نخورد!

اما پیرمرد آرام خفته بود باآرامشی عجیب و او به یاد سال‌های دور می‌افتاد که بچه‌هایش که کودک و نوجوان بودند از کنارش پراکنده نشده بودند و خودش مدیر یک مدرسه بود و اینک بازنشسته و همسرش هم همین طور...

زن که به خیابان رفت سایه‌های غروب آرام‌آرام بر تن شهر سایه می‌انداخت. خیابان پر بود از کودکان و نوجوانانی که همراه پدر و مادرهایشان برای خرید لوازم تحصیلی و کیف و کفش و لباس مدرسه می‌رفتند و او با حسرتی قدم‌های تند آنها را دنبال می‌کرد و روزهای آخر شهریور را که دیگر برایش همیشه حسرت رفتن به مدرسه و قرار گرفتن در جایگاه مدیر باقی مانده بود... با خودش این شعر را زمزمه کرد: مصیبت بود پیری و نیستی!! یادش آمد زمانی که در مدرسه درس ادبیات می‌داد چقدر درباره این مفهوم شعر شاعر بزرگ سعدی توضیح می‌داد و...

در خیابان ولوله‌ای بود و همه مغازه‌ها باز و... او به دنبال میوه‌فروشی «حاجی ارزونی» می‌گشت...

نکند گم کرده باشد، نکند حافظه سالخوردگی دیگر یاری‌اش نکند... مغازه را پیدا کرد اما روی انواع و اقسام میوه‌ها، سبزیجات و تره‌باری که تابلوی بزرگ و همیشگی حاجی ارزونی را یدک می‌کشیدند دیگر اثری از «حاجی ارزونی» نبود.

مغازه‌دار او را شناخت و گفت: بفرما حاج خانم، بفرما، انگور که دیگه آخرشه رسیده خیلی هم خوب، انار هم اومده!! زن سالخورده دور و بر مغازه چشم انداخت: پس تابلوی حاجی ارزونیت کجاست؟

مغازه‌دار قهقهه‌ای زد و گفت: ای خانم مدیر سابق عزیز خودت که خیلی می‌فهمی حاجی ارزونی به رحمت ایزدی رفته!

زن گفت: اون که بله اما تو که گرونفروش نبودی!

میوه‌فروش پاسخی نداد. انگار به نفعش نبود که جواب بدهد. او جواب مشتریان دیگررا می‌داد که بابرداشتن تابلوی «حاجی ارزونی» به چانه زدن افتاده بودند. زن سالخورده فکر کرد که با این همه قیمت‌های رنگارنگ چه بخرد. از مغازه «حاجی ارزونی» خارج شد و به سمت خیابان، بار دیگر بچه‌ها را دید که با شتاب از کنارش می‌گذشتند.

به یک خواربارفروشی رسید که بسته‌های گردو را در اندازه‌های کوچک در گوشه‌ای چیده بود؛

زن دست دراز کرد و بسته‌ای کوچک را برداشت و آن را داخل ساک دستی قرار داد و با کمی خرده‌ریز دیگر... زن سالخورده که از گذاشتن چند جنس کالا در ساکش خسته شده بود از مغازه‌دار پرسید: راستی گردو چند؟ فروشنده جوان با بی‌تفاوتی گفت: همون بسته کوچولویی که برداشتی ۴۰ هزار تومان!

زن حس کرد سرش سوت می‌کشد و پایش یارای رفتن ندارد و... بسته کوچک گردو را روی پیشخوان گذاشت!

فروشنده با عصبانیت و لحن توهین‌آمیزی گفت: اول قیمتشو می‌پرسیدی و بعد تو کیفت می‌ذاشتی!!!

خیابان همچنان از ازدحام پر بود و تاریکی دیگر به تمامی بر تن شهر خیمه زده بود.

تجلیل از برگزیدگان چهاردهمین جشنواره صنعت چاپ

برگزیدگان چهاردهمین جشنواره صنعت چاپ در مراسمی با حضور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی معرفی و تجلیل شدند. به گزارش واحد مرکزی خبر، این مراسم در تالار وحدت برگزار و در آن از ۱۱ پیشکسوت و ۳ کارآفرین صنعت چاپ قدردانی شد.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در این مراسم گفت: ایرانیان از دیر زمان تاکنون در تولید و نشر اندیشه و افکار پیشگام بوده‌اند. آقای جنتی افزود: مردمان این دیار با هنر و فراستی که در وجودشان نهفته است، از نوآوری‌های جهانیان به خوبی بهره برده‌اند و فناوری‌های برتر را برای معرفی فرهنگ و آیین خود به کار گرفته‌اند. وی گفت: چاپ را نمی‌توان یک صنعت دانست بلکه بیش از آنکه یک صنعت باشد، یک هنر است و به جهش هنر در جهان کمک شایانی کرده است. آقای جنتی افزود: تردیدی نیست که نشر افکار و معارف بشری با توسعه صنعت چاپ میسر شد و تقریبا پیشرفت همه علوم آکادمیک مدیون صنعت چاپ است. وزیر ارشاد گفت: فناوری‌های اطلاعات و دیجیتال نیز در خدمت صنعت چاپ قرار گرفته‌اند تا این صنعت توسعه یابد.

وی گفت: گردش مالی این صنعت در جهان سالانه حدود ۸۰۰میلیارد دلار است که سهم ایران از این رقم حدود ۳میلیارد دلار برآورد می‌شود.

آقای جنتی افزود: حدود ۵هزار واحد صنفی و صنعتی مرتبط با صنعت چاپ با ۵۰هزار شغل مستقیم این صنعت در کشور وجود دارد و لازم است بیش از پیش به ابعاد اقتصادی و فرهنگی این صنعت توجه شود. وزیر ارشاد گفت: نقش اتحادیه‌های صنفی در رونق و به‌روزرسانی صنعت چاپ بسیار مهم و کلیدی است. وی افزود: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تلاش می‌کند با همکاری اتحادیه‌های صنفی و پیشکسوتان صنعت چاپ با بازنگری قوانین و مقررات، موانع پیش روی این صنعت را رفع و کسب‌وکار در این صنعت را سهل و آسان کند. آقای جنتی گفت: در این خصوص اقداماتی شامل امضای تفاهمنامه‌های مختلف با وزارت صنعت، معدن و تجارت، صندوق توسعه ملی و برخی بانک‌ها برای پرداخت تسهیلات و بازسازی و نوسازی این صنعت امضا شده است.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی گفت: توسعه آموزش و پژوهش، چابک‌سازی، افزایش تخصص، حمایت از پژوهش‌ها و پایان نامه‌های مرتبط با صنعت چاپ نیز برخی دیگر از این اقدامات بوده است.

همچنین نیکوسخن رییس اتحادیه چاپخانه‌داران تهران نیز در این مراسم گفت: این صنعت به‌رغم توانمندی‌های بسیار با مشکلاتی مانند مالیات، بیمه، فرسودگی دستگاه‌ها و دریافت تسهیلات از بانک‌ها روبه‌روست.

کودکان در اقلیت جشنواره تئاتر عروسکی

پانزدهمین جشنواره «تئاتر عروسکی تهران مبارک» در حالی آغاز شده است که نمایش‌های ویژه بزرگسالان بخش قابل توجهی از آثار جشنواره را به خود اختصاص داده است و نمایش‌های مناسب کودکان در اقلیت قرار گرفته‌اند.

به گزارش ایسنا، از میان بیش از ۴۰ اثر نمایشی که در بخش صحنه‌ای پانزدهمین جشنواره «تئاتر عروسکی تهران مبارک» اجرا می‌شود، ۱۶ اثر به‌طور ویژه مخصوص بزرگسالان اجرا می‌شود و ۵ نمایش ویژه کودکان و بقیه نمایش‌ها برای مخاطب عموم به صحنه خواهد رفت. اتفاقی که برخلاف تصور عمومی علاقه‌مندان تئاتر نشان می‌دهد، تئاتر عروسکی گونه‌ای است که قالب مخاطبانش کودک هستند در حالی‌که اساسا اینگونه تئاتری تفاوت‌های جدی با تئاتر کودک و نوجوان دارد. البته یکی از نکات قابل تامل در تئاتر عروسکی این است که معمولا کودکان به‌دلیل نوع قصه‌ها، سبک و سیاق اجرایی و ویژگی‌های بصری می‌توانند به دیدن این کارها بنشینند و برداشت‌هایی از سطوح ابتدایی و اولیه نمایش داشته باشند. در این میان اغلب نمایش‌های خارجی اجرا شده در جشنواره تئاتر عروسکی ویژه کودکان هستند. پانزدهمین جشنواره تئاتر عروسکی تهران مبارک از ۲۲ تا ۲۸ شهریور در سالن‌های مختلف تهران برگزار می‌شود.

۵۰۰۰شهرستان بی‌سینما در کشور

در حرفه سینما هیچ سازوکار مناسبی در بخش استعدادیابی تعریف نشده است. به گزارش ایرنا، رسول صدرعاملی ضمن اعلام این مطلب در اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان تهران گفت: سرزمین ما روزگاری به سرزمین شعر و شاعری معروف بود که حالا جایش را به فیلم‌سازی داده است. وی با بیان اینکه متولی اصلی فیلم‌سازی دولت و شهرداری است، خاطرنشان کرد: در سراسر دنیا حمایت از هنر و حمایت از استعدادها از وظایف شهرداران است. کارگردان فیلم دختری با کفش‌های کتانی در بخش دیگری از سخنان خود گفت: در حال حاضر ۵هزار شهرستان در کشور وجود دارد که از وجود سینما بی‌بهره هستند. صدرعاملی اضافه کرد: درباره هر موضوعی می‌توان حرف زد، اما باید دید که یک اثر با چه نیت و نگاهی ساخته می‌شود.

روایت «آدم و حوا» را نگارگری می‌کنم

محمود فرشچیان استاد هنر نگارگری ایران از ساخت ضریح عبدالعظیم حسنی(ع) با حضور هنرمندان اصفهانی و همچنین خلق ۲ تابلوی جدید با موضوع «هدایت» و «داستان آدم و حوا» خبر داد. محمود فرشچیان هنرمند پیشکسوت نگارگری ایران در گفت‌وگو با مهر درباره پروژه ساخت ضریح حرم مطهر حضرت عبدالعظیم حسنی(ع) گفت: مرحله طراحی آن را به پایان رسانده‌ام و قرار است با حضور استادکاران و هنرمندان اصفهانی کار ساخت آن آغاز شود. خالق تابلوی «ظهر عاشورا» با بیان اینکه برای خلق تابلو رانده شدن آدم از بهشت مطالعات بسیاری را انجام داده است، ادامه داد: طراحی این تابلو کار بسیار دشواری بود و پیش از آن مطالعات بسیاری در متون مذهبی در ادیان مختلف داشتم.

زیر پوستی

زندگی مصرفی

سمیرا کرمی: این روزها، هر بار که در خانه را می‌بندم و از خانه بیرون می‌زنم، حس می‌کنم باید زودتر برگردم. هر صبح بعد از کلی کلنجار رفتن با الهه خواب، بیدار که می‌شوم و چشمم به ساعت می‌افتد، دیگر آنقدر دیر شده است که باید صبحانه را خورده نخورده به اداره بروم. همین که درب چوبی پشت سرم بسته می‌شود، حس می‌کنم چیزی در خانه جا مانده است. چیزی که درونم را خالی و ترسناک می‌کند. انگار خودم را جا گذاشته باشم. خودم در آیینه آسانسور درست روبه‌رویم ایستاده است. تمام‌قد، با ردی از میهمانی دیشب روی صورتم. سرعت دنیای امروز آنقدر زیاد شده است که دیگر طعم دم کردن چای را حس نمی‌کنم. طعم نشستن روی میز غذاخوری و نگاه کردن به پنجره پذیرایی که برج میلاد در آن قد برافراشته است. طعم چیزهای زیادی از دنیا و زندگی امروزی از ما گرفته شده است. طعم دوستی واقعی، طعم گپ زدن با پیرزن همسایه که هر روز موقع رفتن و برگشتن به خانه از من می‌خواهد که مواظب خودم باشم و من دوست دارم برایش سخنرانی کنم. شاید تنها لذت زندگی من گپ زدن با پیرزن همسایه بود که از ۶ صبح صندلی را می‌گذارد دم در و رو به کوچه می‌نشیند. او غروب‌ها با لبخندی ازم پذیرایی می‌کند و من سرگردان از مصرف‌زدگی هر روزه با او حرف می‌زنم. آن روزها برای او از خاطراتم می‌گفتم. از چیزهایی که در روز از سر گذرانده‌ام. اما چند وقتی است برایش از گرانی می‌گویم. از تورم. از اقتصاد. از نرخ‌های بالا. می‌ایستم و داد سخن می‌گویم. دیگر مثل گذشته کنارش روی پله خانه نمی‌نشینم. ایستاده از اقتصاد سرمایه‌داری می‌گویم. خوشبختانه اما او گوش‌هایش سنگین است. او در درونش تنهاست. خیلی وقت است که با خودم حرف نزده‌ام. همه ذهنم را چیزهایی پر کرده که پیرزن همسایه دیگر دوست ندارد که بشنود. باید با خودم که در خانه جا مانده حرف بزنم.

عکس امروز

افتتاحیه پانزدهمین جشنواره تئاتر عروسکی — ایسنا - برنا قاسمی

پرداخت مطالبات سال‌های ۹۱ و ۹۲ تئاتری‌ها آغاز شد

پرداخت ۳۰۰ میلیون تومان از مطالبات اهالی تئاتر که بیشتر به سال‌های ۹۱ و ۹۲ بازمی‌گردد، آغاز شد.

به گزارش ایرنا، سیداشرف طباطبایی، مدیرعامل انجمن هنرهای نمایشی ایران با اعلام این خبر گفت: مبلغ ۳۰۰ میلیون تومان از سوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، در اختیار انجمن هنرهای نمایشی ایران قرار گرفته است که با این مبلغ، مرحله نخست مطالبات هنرمندان پرداخت می‌شود. وی در مورد نحوه پرداخت این بخش از بدهی‌ها توضیح داد: پرداخت بدهی‌ها براساس تاریخ قراردادهاست. در این پرداخت‌ها هیچ اولویت‌بندی در مورد اشخاص و میزان بدهی‌ها وجود ندارد. تاریخ این قراردادها به سال ۹۱ است و تعدادی از آنها به سال ۹۲ بازمی‌گردد.

نقطه چین

خشونت امروز، وحشت فردا!

محمدعلی عرفی‌نژاد: در دو قفس شیشه‌ای تعبیه شده در یک بوستان چند انسان حضور دارند که برای خوشامد حاضران و تماشاگران، در مقابل دیدگان کودکان و البته افراد خانواده آنان نوعی از بیدادگری و مرگ را به نمایش می‌گذارند، آنها بلدرچین و خرگوش و موش‌های صحرایی را که از میدان مولوی می‌خرند، در این مسلخ حیوانی جلوی انواع مار و کروکودیل قرار می‌دهند و بابت این زجری که به حیوانات می‌دهند از تماشاگران نفری ۷هزار تومان دریافت می‌کنند.

در دیدار قبلی از گربه‌ها و بچه‌گربه‌هایی گفتم که توسط پیمانکار یک نهاد اجتماعی جان‌شان گرفته شده و در یک تمرین قساوت، درون گودالی ریخته می‌شوند تا تعداد آنان در سطح شهر پایین بیاید...

در دیگر کشورها با جمع‌آوری گربه‌های نر، آنها را عقیم کرده و همه‌شان را در یک محل دیوارکشی شده نگهداری می‌کنند، در مورد سگ‌های ولگرد بی‌صاحب نیز چنین عملی به کار گرفته می‌شود.

وقتی به‌عنوان انسان معتقدیم حتی یک مورچه نیز شعور زندگی دارد و می‌خواهد زندگی کند و در مورد موریانه‌ها کتاب نوشته می‌شود، از رنجی که بر این موجودات کوچک روا می‌دارند دل‌مان به درد می‌آید.

همین یکی دو روز قبل بود که تصویر یک شتر سفید به تماشا گذاشته شده در باغ‌وحش یک شهرستان با آن وضعیت رقت‌انگیزش، درحالی‌که پشم‌هایش ریخته و گوشت و استخوانش قابل مشاهده بود، هر انسانی را گرفتار غم و اندوه و اشک می‌کرد.

خوی همراه با سنگدلی و قساوت، نزد کودکان و نوجوانان، با دیدن همین صحنه‌های دردناک شکل می‌گیرد که در نهایت تبدیل می‌شود... به کشتار کودکان توسط صهیونیست‌های آدمکش و قاتل، نمایش خشونت، آن هم در یک بوستان که برای تفریح و استراحت توسط شهرداری و با پول همین مردم بنا شده، نشانه بدی است، آنها که به هنگام خفه شدن خرگوش توسط مار، حتی عکس یادگاری می‌گیرند، در آینده می‌توانند بدون ترس از وحشی‌گری قمه به دست بگیرند و ظرف اسید را به سوی یک انسان پرتاب کنند.

بترسیم از ترویج خشونت و سنگدلی...

دلنوشته‌های پیاده‌رو

پرنده‌های پیر

زهرا فریدزادگان: پرنده‌های پیر مهاجر چند وقتی است که بال‌هایشان را روی زمین پهن کرده‌اند. قرار بود توی قفس باشند، اما سال‌ها پیش سوار آسمان شدند و همین نزدیکی‌ها روی پیاده‌رو جا خوش کردند.

مهمان بودند دیگر. مهمان هم حبیب خداست.

نمی‌دانم چرا وقتی آمدند، مریض بودند. انگار که آنفلوآنزای مرغی داشتند! یکی پایش می‌لنگید و آن یکی بالش تاول زده بود.

یکی هم زخم معده داشت. باید رژیم می‌گرفت.

یکی از پرنده‌ها دهانش پر از آفت بود و آن یکی دستش را آتل بسته بود.

یکی از پرنده‌ها هر ۸ساعت یکبار قرص اعصاب می‌خورد. دکترها جوابشان کرده بودند.

این را پیاده‌رو خوب فهمیده بود، اما پرنده‌های پیر حریصانه به روزهای آخر عمرشان آویزان شده بودند.

راستش پیر که می‌شوی، هزار و یک درد بی‌درمان می‌ریزد توی کاسه تنت. کاسه بندزده هم که کاسه نمی‌شود.

پیاده‌رو مهمان‌نواز و سخاوتمند بود. پرنده‌ها را تیمار می‌کرد. دست یکی را می‌گرفت و راهش می‌برد، تاول پرنده دیگر را با دوا گلی می‌شست.

برای آن یکی جوش‌شیرین آب می‌زد تا توی دهانش را غرغره کند، برای دیگری هم رژیم غذایی نوشته بود.

اما پرنده‌ها آنقدر که خوردند و خوابیدند، تپل شدند. حق داشتند. چه جایی بهتر از پیاده‌رو.

آخرش هم نمک را خوردند و نمکدان را شکستند.

اینجا پرنده‌ها افسردگی گرفته‌اند. خدایا پیاده‌رو را نجات بده.